

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
THE MODEL OF THE QUALITY DEVELOPMENT OF SECONDARY
SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION
COMMISSION BY APPLYING ADMINISTRATIVE
INFORMATION TECHNOLOGY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2557
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**THE MODEL OF THE QUALITY DEVELOPMENT OF SECONDARY
SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION
COMMISSION BY APPLYING ADMINISTRATIVE
INFORMATION TECHNOLOGY**

WISIT CHAITHAENG

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF
PHILOSOPHY PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2014
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการ
ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

THE MODEL OF THE QUALITY DEVELOPMENT OF
SECONDARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE
BASIC EDUCATION COMMISSION BY APPLYING
ADMINISTRATIVE INFORMATION TECHNOLOGY

นักศึกษา

วิสิทธิ์ ใจเถิง รหัสประจำตัว 51560164

หลักสูตร

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะ

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.สุบิน บุระรัช

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผศ.ดร. อรรถพ จินะวัฒน์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
(รศ.ชวลี มณีศรี)

กรรมการ

(ผศ.ดร.วิจิต อุ๋อ๋น)

กรรมการ

(ดร.วราภรณ์ ไทยมา)

กรรมการ

(ผศ.ดร.สุบิน บุระรัช)

กรรมการ

(ผศ.ดร.อรรถพ จินะวัฒน์)

กรรมการ

(ดร.คมสร วงษ์รักษา)

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

.....

(ผศ.ดร.วิจิต อุ๋อัน)

วันที่ เดือน พ.ศ.....

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์เรื่อง	รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
คำสำคัญ	คุณภาพสถานศึกษา / เทคโนโลยีสารสนเทศ / การบริหาร / รูปแบบ
นักศึกษา	วิสิทธิ์ ใจเถิง
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผศ.ดร.สุบิน บุระรัช
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผศ.ดร.อรรณพ จินะวัฒน์
หลักสูตร	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ (1) ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา (2) พัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร และ (3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนากลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 11 โรงเรียน โดยการเลือกแบบเจาะจง และ (2) กลุ่มบุคคล ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 55 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 913 คน จากโรงเรียนในกลุ่มที่ 1 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 968 คน โดยใช้ตารางสำเร็จของยามานะ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มี 3 ฉบับ ได้แก่ (1) แบบสอบถามสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีเพื่อบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา (2) แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร และ (3) แบบสำรวจผลการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของสถานศึกษาสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีผลการวิจัยที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ

1.1 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารวิชาการ และด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ

1.2 ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารวิชาการ ตามลำดับ

1.3 ข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาสรุปได้ว่า ต้องการโปรแกรมที่เป็นระบบ เข้าใจง่าย มีฐานข้อมูลครบถ้วนตามโครงสร้างการบริหาร มีคู่มือการใช้งาน มีระบบการรักษาความปลอดภัย และสามารถสื่อสารกับผู้ใช้ได้

2. การพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ได้รูปแบบโปรแกรม SCHOOL ICT ประกอบด้วย โปรแกรมการบริหารงาน 4 กลุ่ม คือ (1) ด้านการบริหารงานวิชาการ (2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ (3) ด้านการบริหารงานบุคคล และ (4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

3. ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น คือ

3.1 การประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาปีการศึกษา 2556 มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมคิดเป็น 92.73 คะแนน มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม

3.2 การประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมคิดเป็น 89.37 คะแนน มีคุณภาพระดับดี

3.3 ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากร มีความพึงพอใจที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุดโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ด้านความถูกต้องครอบคลุม ด้านความมีประโยชน์ด้านความเป็นไปได้และด้านความเหมาะสม ตามลำดับ และผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากร มีความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารไม่แตกต่างกัน

3.4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สรุปได้ว่า ควรมีโปรแกรมที่นักเรียนสามารถประเมินครูผู้สอนได้สามารถถ่ายโอนไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ได้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศควรรองรับการจัดซื้อ-จัดจ้างตามระเบียบพัสดุได้อย่างสมบูรณ์ และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลการสำมะโนประชากรกับหน่วยงานการปกครองได้

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

TITLE	THE MODEL OF THE QUALITY DEVELOPMENT OF SECONDARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF THE BASIC EDUCATION COMMISSION BY APPLYING ADMINISTRATIVE INFORMATION TECHNOLOGY
KEYWORD	SCHOOL QUALITY / INFORMATION TECHNOLOGY / ADMINISTRATION / MODEL
STUDENT	WISIT CHAITHAENG
THESIS ADVISOR	ASSISTANT PROFESSOR DR.SUBIN YURARACH
CO- ADVISOR	ASSISTANT PROFESSOR DR.ANNOP JEENAWATHANA
LEVEL OF STUDY	DOCTOR OF PHILOSOPHY PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY	GRADUATE COLLEGE OF MANAGEMENT SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2014

ABSTRACT

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

The study of the model of the quality development of secondary schools under the control of office of the basic education commission by applying administrative information technology aimed to (1) study the condition of using information technology for developing the quality of secondary schools, (2) develop the model of the quality development of secondary schools under the control of office of the basic education commission by applying administrative information technology and try to use it, and (3) study the result of the model of the quality development of secondary school applying administrative information technology usage. The samples in this study are divided into two groups; (1) 11 secondary schools from the Secondary Educational Service Area Office 2 of the 2013 academic year are selected by using a purposive selection technique, and (2) 55 school administrators and 913 teachers and educational personnel are drawn from selected schools by applying Yamane's sample table. The instrument are three questionnaires 1) to survey the state and problems found in using information technology for secondary school administration, 2) to evaluate the satisfaction towards the model of the quality development of secondary schools under the control of office of the basic education commission

by applying administrative information technology, and 3) to survey the result of the internal and external quality assessment of the schools. The data was analyzed by descriptive statistics which are frequency, percentage, mean and standard deviation. The results of the study are concluded as the following;

1. The study of the condition of using information technology for the quality development in secondary schools was divided into three aspects.

1.1 The ability to use information technology for the quality development in secondary schools by administrators, teachers and educational staffs was at high level in overall, ranking from the highest to the lowest: Personnel Administration Department, Budget Management Department, Academic Affairs, and General Administrative Affairs.

1.2 The main problem found in using information technology to develop the quality of secondary schools is at high level in overall, ranking from the highest to the lowest: Budget Management Department, Personnel Administration Department, General Administrative Affairs, and Academic Affairs

1.3 The suggestions for solving the problem found in using information technology in secondary school management were as follows; the program should be easily accessible, the program should have complete information according to the structure of administration, the manual should be offered for users, the program should provide trusted security system, and the program should be able to interact with users.

2. Used in the study to develop the educational quality in secondary school, the School ICT program was applied by 4 administration departments: Academic Affairs, Budget Management Department, Personnel Administration Department, and General Administrative Affairs.

3. The findings of using the model of the quality development of secondary schools under the control of office of the basic education commission by applying administrative information technology revealed that:

3.1 The result of the internal quality assessment in secondary school at the average score of 92.73 that is the quality level of excellent.

3.2 The result of the third round of the external quality assessment assessed by The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization) at the average score at 89.37 that is the quality level of good.

3.3 The satisfaction of administrators and educational personnel toward the model of the quality development of secondary schools under the control of office of the basic education commission by applying administrative information technology reveals that administrators and educational personnel are highly satisfied with this system, and the satisfaction toward the model of the quality development of secondary school applying administrative information technology was at highest level, ranking from the highest to the lowest: the accuracy, the benefit, the suitability and the possibility of this program. The multivariate analysis of variance on the satisfaction of administrators and educational personnel towards the model of the quality development of secondary school applying administrative information technology reveals that the satisfaction of administrators and educational personnel are significantly different at the level of .05 and the satisfaction towards the model of the quality development of secondary school applying administrative information technology is insignificantly different.

3.4 The suggestions for using information technology in secondary school management are as follows; students should be able to evaluate their teachers by using this program, the program should be able to transfer data to other departments, the program should support procurement process, and the program should be able to link the information of students with the data from Personnel Administration Department.

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความช่วยเหลือของ ผศ.ดร.สุบิน บุระรัช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ผศ.ดร.อรรณพ จินะวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมที่ได้ทุ่มเทให้คำปรึกษาชี้แนะแนวทางในการศึกษาที่เป็นประโยชน์ ทั้งด้านกระบวนการวิจัยและเนื้อหาวิชาการ และการนำข้อมูลที่หลากหลาย ชับซ้อน และกระจัดกระจาย มาทำการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ประเด็นที่สามารถนำเสนอได้ในเชิงวิชาการ ขอขอบคุณกรรมการผู้สอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ คือ รศ.ชาติ มณีศรี ประธานกรรมการ ดร.คมศร วงษ์รักษา กรรมการ ผศ.ดร.วิจิต อุ๋อั้น กรรมการ ผศ.ดร.อรรณพ จินะวัฒน์ กรรมการ ดร.วราภรณ์ ไทฆมา กรรมการ และ ผศ.ดร.สุบิน บุระรัช กรรมการ ที่ได้สละเวลามาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้กรุณาให้คำแนะนำในการแก้ไขเนื้อหาเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์เป็นประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและต่อผู้ที่สนใจให้มากที่สุด รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.สาธิตี มิเจริญ ผศ.ดร.สิรินทร สิ้นจินดาวงศ์ ดร.สวัสดิ์ เพชรบูรณ์ ดร.นคร เดชพันธุ์ และ ดร.ประพนธ์ หลีสิน ที่ได้สละเวลาอันมีค่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ รวมทั้งให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร ครู และบุคลากร โรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลวิจัย

เหนือสิ่งอื่นใด ขอกราบขอบพระคุณบุพการีผู้ให้กำเนิดที่ได้ล่วงลับไปแล้ว รวมทั้งสมาชิกในครอบครัวของผู้วิจัยที่ส่งเสริมสนับสนุนให้การช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และอยู่เคียงข้างกันเสมอ จนทำให้วิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี รวมถึงขอขอบพระคุณทุกท่านที่ไม่อาจเอ่ยนามได้ทั้งหมดที่มีส่วนสำคัญต่อความสำเร็จในการวิจัยครั้งนี้

วิสิทธิ์ ใจเถิง

พฤษภาคม 2558

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	VIII
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	VIII
กิตติกรรมประกาศ.....	VII
สารบัญ.....	VIII
สารบัญตาราง.....	XI
สารบัญภาพ.....	XIII
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	
คำถามในการวิจัย.....	
ขอบเขตของการวิจัย.....	
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	
นิยามศัพท์.....	
2 แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา.....	
1.1 ความหมายของการบริหาร.....	
1.2 แนวคิดการบริหารสถานศึกษา.....	
1.3 ทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา.....	
1.4 การบริหารคุณภาพสถานศึกษา.....	
ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพการศึกษา.....	
2.1 แนวคิดของการประกันคุณภาพ.....	
2.2 ความหมายของการประกันคุณภาพ.....	
2.3 หลักการของระบบประกันคุณภาพ.....	
2.4 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	
2.5 ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	
2.6 หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง

หน้า

2.7	ขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	
2.8	รูปแบบและแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาให้เข้มแข็ง.....	
2.9	การประเมินคุณภาพภายนอก.....	
2.10	แนวคิดและหลักการของการประเมินคุณภาพภายนอก.....	
2.11	ระบบและกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก.....	
ตอนที่ 3	แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา	
3.1	ความหมายของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	
3.2	ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	
3.3	องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ.....	
3.4	เทคโนโลยีสารสนเทศกับการศึกษา.....	
3.5	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา.....	
3.6	ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา.....	
ตอนที่ 4	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในสถานศึกษา (โปรแกรม SCHOOL ICT).....	
4.1	คุณลักษณะโปรแกรมระบบบริหารงานในสถานศึกษา (SCHOOL ICT)....	
4.2	ระบบโปรแกรม School ICT.....	
ตอนที่ 5	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	
3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	
	ระยะเวลา.....	
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	
อภิปรายผล.....	
ข้อเสนอแนะ.....	
บรรณานุกรม.....	
ภาคผนวก.....	
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	
ภาคผนวก ข แบบสอบถามการวิจัย.....	
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์หาค่า IOC.....	
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	
ประวัติผู้รายงาน.....	

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	เกณฑ์การคำนวณคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา.....	
2	วิเคราะห์รูปแบบและแนวทางการปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษา.....	
3	ความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้และมาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ.....	
4	น้ำหนักตัวบ่งชี้.....	
5	เกณฑ์การคำนวณคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษา (สมศ.).....	
6	ตารางการสังเคราะห์และเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการปรับปรุงคุณภาพ สถานศึกษา.....	
7	การสังเคราะห์และเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการปรับปรุงคุณภาพ สถานศึกษา.....	
8	แสดงจำนวนประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	
9	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจาก 11 โรงเรียน.....	
10	ตารางการสังเคราะห์และเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการปรับปรุงคุณภาพ สถานศึกษา.....	
11	การสังเคราะห์และเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการปรับปรุงคุณภาพ สถานศึกษา.....	
12	แสดงสภาพปัญหาทั่วไป ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน.....	
13	การทดลองใช้ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11 โรงเรียน.....	
14	ข้อมูลสถานภาพของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม (n=968).....	
15	ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา (n = 968).....	
16	ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา (n = 968).....	
17	แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา.....	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
18	แสดงผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประเมินคุณภาพภายนอก (สมศ.) รอบสามของ โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา.....	
19	ข้อมูลสถานภาพของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม (n=968).....	
20	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรรายตัว.....	
21	แสดงผลความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีต่อระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร (n = 968).....	
22	ผลการทดสอบความแปรปรวนพหุคูณทางเดียวของแต่ละตัวแปรตาม.....	
23	แสดงผลความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีต่อรูปแบบการ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร (n = 968).....	
24	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่.....	

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

สารบัญภาพ

แผนภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	
2	วงจรการบริหารคุณภาพ (Deming Cycle)	
3	ตัวแปรที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	
4	แนวคิดหลักของการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติ	
5	กระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนนวมวิรุทธ วิทยาลัย	
6	กระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของโรงเรียน วัดศรีบังวัน จังหวัดลำพูน	
7	กระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียน วัดอมรินทราราม กรุงเทพมหานคร	
8	โมเดลโรงเรียนคุณภาพของโรงเรียนสังกัดรัฐบาล แห่งรัฐวิกตอเรีย	
9	หลักการสำคัญ 7 ประการ ของการจัดการเรียนรู้แบบมืออาชีพ	
10	วงจร “SALT”: การระดมความคิดของโรงเรียนกับการจัดการรู้ของ ผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอน	
11	ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานและตัวบ่งชี้ต่างๆ ในลักษณะห่วงโซ่แห่ง คุณภาพ	
12	ระบบบริหารงาน โรงเรียน (SCHOOL ICT)	
13	ระบบบริหารงาน โรงเรียน (SCHOOL ICT) (ต่อ)	
14	ระบบบริหารงานวิชาการ (SCHOOL ICT)	
15	ระบบบริหารงานวิชาการ (SCHOOL ICT) (ต่อ)	
16	ระบบบริหารงานวิชาการ (SCHOOL ICT) (ต่อ)	
17	ระบบบริหารงานบุคคล (SCHOOL ICT)	
18	ระบบบริหารงานงบประมาณ (SCHOOL ICT)	
19	ระบบบริหารงานวิชาการ (SCHOOL ICT)	
20	ระบบบริหารงานงบประมาณ (SCHOOL ICT)	
21	ระบบบริหารงานงบประมาณ (SCHOOL ICT)	

สารบัญภาพ

แผนภาพที่		หน้า
22	แสดงขั้นตอนการวิจัย ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร (AIT)	
23	แสดงขั้นตอนการวิจัย ระยะที่ 2 พัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยใช้โปรแกรม SCHOOL ICT	

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกในปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อิทธิพลของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในสังคม จนกลายเป็นกำลังขับเคลื่อนที่สำคัญในยุคศตวรรษที่ 21 (คำรณ ศรีน้อย, 2549) การจัดการศึกษาในยุคจะต้องมีการเรียนรู้และประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยีมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้สังคมโดยรวมของประเทศมีการขับเคลื่อนพร้อมจะรองรับการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ, 2556) รวมทั้งการใช้ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการศึกษาและบริหารสถานศึกษา จึงเป็นทางเลือกที่จะเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทย ดังที่ Vicky (1998) และ Georgie (1999) ได้กล่าวถึงการลงทุนทางการศึกษาว่า ควรมีการลงทุนเพื่อใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการจัดการศึกษา

ชิงชัย หาญเจนลักษณ์ (2553) ได้กล่าวว่า กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาคือปัจจัยสำคัญในการพัฒนาชาติและรากฐานสำคัญของการพัฒนาชาติ คือ การพัฒนาคน คนที่มีคุณภาพจะต้องเป็นคนที่มีความรู้ความสามารถสร้างสรรค์ทางความคิด มีเจตคติ ค่านิยม และคุณธรรมที่ดี การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตนั้น จึงถือเป็นรากฐานสำคัญที่ทุกคนจะต้องได้รับเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติให้ยั่งยืน

การจัดการศึกษาที่ดีมีคุณภาพจึงมีความจำเป็นสำหรับการพัฒนาคนในสังคมไทย ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนจุดเน้นในการพัฒนาคุณภาพคนในสังคมไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความรอบรู้ อย่างเท่าทัน ให้มีความพร้อมทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และศีลธรรม สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำไปสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง แนวการพัฒนาคงกล่าวมุ่งเตรียมเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานจิตใจที่ดีงาม มีจิตสาธารณะ พร้อมทั้งมีสมรรถนะทักษะ และความรู้พื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน (สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) รวมทั้งแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2552-2559) กำหนดแนวนโยบายการพัฒนาและการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพ เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายด้านการศึกษา

ของรัฐบาล ที่จะเร่งรัดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาให้ทัดเทียมกับนานาชาติ โดยใช้เป็นเครื่องมือในการยกระดับคุณภาพและการกระจายโอกาสทางการศึกษา และสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย ให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ มีทักษะด้านเทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

การพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นการพัฒนาร่วมของเทคโนโลยีการสื่อสารกับเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ในปัจจุบันได้มีการนำมาประยุกต์ใช้งานในหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อการดำรงสภาพการเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพของงานอย่างต่อเนื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้กันอย่างแพร่หลายนั้นก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญและส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศึกษา และสิ่งแวดล้อม (Inglis Ling&Joosten, 1999) ด้วยการพัฒนาของเทคโนโลยีรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นการเชื่อมต่อของจักรวาลอย่างไร้พรมแดน เพื่อการเข้าถึงสารสนเทศและบริการที่ต้องการ ทำให้สารสนเทศอยู่ในมือของทุกคนไม่ว่าจะอยู่ที่ใดและเวลาใด (Gates, 1999) การเรียนรู้การใช้งานคอมพิวเตอร์เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ในยุคนี้ ด้วยประสิทธิภาพของคอมพิวเตอร์ที่สามารถเก็บข้อมูลได้จำนวนมาก สามารถวิเคราะห์และคำนวณได้โดยอัตโนมัติอย่างแม่นยำ สามารถเชื่อมต่อเป็นเครือข่ายกลายเป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่กว้างขวางและรู้เท่าทันเหตุการณ์ สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทุกมุมโลก ทำให้ข้อจำกัดทางด้านภูมิศาสตร์และเวลาหมดไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) จากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลให้ระบบโครงสร้างของสังคมได้ปรับเปลี่ยนจากสังคมที่มีพื้นฐานทางเศรษฐกิจด้านอุตสาหกรรมเป็นสังคมเศรษฐกิจแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (Knowledge-based Economy/Society) ที่ให้ความสำคัญกับความรู้และการเรียนรู้เพิ่มขึ้น รูปแบบการดำเนินชีวิตในสังคมที่ต้องเกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ต่าง ๆ มากขึ้น การดำเนินกิจกรรมจะเกี่ยวพันกับการจัดการและการบริหารความรู้ ซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้น เนื่องด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนสำคัญในการผลิต การเข้าถึง การจัดเก็บ และการแพร่กระจายความรู้ อันเป็นปัจจัยการผลิตหลักภายใต้ระบบสังคมเศรษฐกิจแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2545)

เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลง และขณะเดียวกันก็เป็นเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถสนองต่อสภาพการณ์ของสังคมเศรษฐกิจแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การปรากฏขึ้นของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนับเป็นการปฏิวัติเทคโนโลยีสารสนเทศที่สำคัญในการติดต่อสื่อสาร ทำให้สังคมกลายเป็นสังคมข่าวสารข้อมูล สังคมแห่งความรู้ และสังคมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โลกถูกหลอมให้เป็นหนึ่งเดียวไร้ซึ่งพรมแดนเปรียบ

ประหนึ่งเป็นหมู่บ้านโลก (Global Villages) ทำให้การปฏิบัติงานสามารถพิชิตอุปสรรคด้านภาษา วัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ รวมถึงการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่และการทำงานให้ดีขึ้นด้วย ทำให้เพื่อนและ ผู้ร่วมงานไม่ว่าอยู่ในสถานที่ใดในโลกสามารถติดต่อกันได้อย่างสะดวกรวดเร็วในทันที ทำให้โลก เสมือนมีขนาดเล็กลงนำบุคคลให้อยู่ใกล้กันมากขึ้นและทำให้ทุกสิ่งในโลกง่ายขึ้น จนเป็นที่ยอมรับกัน ทั่วโลกว่าเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญประการหนึ่งสำหรับการก้าวไปสู่สังคม เศรษฐกิจแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศ แห่งชาติ, 2548)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ทำการศึกษาผลการปฏิรูปการศึกษา 9 ปีที่ผ่านมา ได้จัดทำข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ.2552-2561) โดยมุ่งเน้นให้คนไทยได้ เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ 1) พัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทย 2) เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ 3) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารจัดการศึกษา และมีกรอบแนว ทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการคือ 1) พัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ 2) พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ 3) พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ 4) พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ จากการศึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า มีปัญหาการดำเนินการเนื่องมาจากขาดการพัฒนา เนื้อหาผ่านสื่อที่มีคุณภาพรวมทั้งการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้สอน ครู และนักเรียนนำความรู้ด้าน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาน้อย สถานศึกษามี จำนวนคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ ไม่เพียงพอแล้วสมัย จึงได้เสนอกลไกหลักเพื่อการขับเคลื่อนการปฏิรูป การศึกษา และหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการผลักดันให้เกิดกลไก ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เสนอให้สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติและกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเป็น หน่วยงานกลาง เพื่อทำหน้าที่เสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนา และการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยมีแนวทางการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อ การศึกษา ได้แก่ 1) สนับสนุนหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ผลิตสื่อการเรียนการสอน หนังสือ ตำราเรียน รวมทั้งระบบและเนื้อหาสาระที่มีคุณภาพผ่านสื่อต่าง ๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 2) สนับสนุนสื่อสารมวลชนทุกแขนงผลิตรายการ และเนื้อหาสาระ ที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ในการศึกษาและการเรียนรู้ของประชาชน 3) ส่งเสริมสนับสนุนการนำ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) พัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาที่เข้าถึงง่าย ประหยัด และสะดวกต่อการใช้ 5) กำหนด เป้าหมายสัดส่วนนักเรียน นักศึกษาต่อคอมพิวเตอร์ในทุกระดับ 6) เร่งส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมและ พัฒนครูผู้สอนบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้สามารถใช้และดูแลบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและ

การสื่อสารเพื่อการศึกษาได้อย่างทั่วถึง 7) พัฒนาระบบบริหารจัดการและเร่งส่งเสริมสนับสนุนให้มีเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อการผลิต การใช้และการบำรุงรักษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนและให้บริการทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552)

ในขณะที่สังคมโลกถูกรุกด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มากขึ้น เราต้องยอมรับกันทั่วไปว่า การศึกษาเป็นความคาดหวังของผู้คนในการเตรียมคนเข้าสู่สังคมโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการจัดการศึกษาในสังคมเศรษฐกิจแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้หลายประเทศต่างได้มีการเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษาและการบริหารการศึกษาให้มีความสอดคล้อง เหมาะสมมากขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา และการบริหารงานที่มีประสิทธิผล (Effectiveness) คือปฏิบัติงานที่เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งจะต้องมีระบบการประเมินผลเชิงประสิทธิผลขององค์กรหรือสถานศึกษา ซึ่งจะต้องพัฒนาจากการประเมินผลการบริหารจัดการทั้งองค์การนับตั้งแต่ ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ซึ่งประกอบด้วย นโยบายของรัฐ ครู บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ ระบบเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ งบประมาณ กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process) คือกระบวนการจัดการกับปัจจัยนำเข้า เพื่อนำไปสู่ผลผลิต (Outputs) ซึ่งได้แก่สินค้าและบริการ (Products and Services) รวมทั้งการพิจารณาถึงข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) และสภาพแวดล้อม (Environment) ซึ่งเรียกว่าเทคนิคเชิงระบบเปิด (Open System) ตามแนวคิดของ Hoy and Miskel (2008) ดังนั้นการบริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรใช้ทฤษฎีระบบ (System Theory) ซึ่ง Hoy and Miskel (2008) กล่าวว่า สถานศึกษาเป็นระบบสังคมที่เป็นองค์การในระบบที่เป็นทางการ (Formal Organization) อันประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า (Inputs) ได้แก่ ทรัพยากรการบริหาร คือ นโยบายการศึกษาของรัฐ ความต้องการของชุมชน บุคลากร งบประมาณ เทคโนโลยี รวมถึงพันธกิจของสถานศึกษา กระบวนการแปลงสภาพ (Transformation Process) ได้แก่ โครงสร้างการบริหาร กระบวนการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมส่งเสริมงานการเรียนการสอน กระบวนการวัดและประเมินผล ผลผลิต (Outputs) ได้แก่ ความสำเร็จของผู้เรียนในระดับต่าง ๆ ตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ ความพึงพอใจในการปฏิบัติของครูและบุคลากร คุณภาพโดยรวมของสถานศึกษา และสิ่งแวดล้อม (Environment) ได้แก่ ทุกสิ่งทุกอย่างภายนอกสถานศึกษาที่มีผลกระทบต่อปฏิบัติการกิจของสถานศึกษารวมถึงข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ที่ชี้ให้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าบรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด มีอุปสรรคข้อบกพร่องอะไรบ้าง

จะเห็นได้ว่าการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจะต้องบริหารจัดการให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติและมาตรฐานการประเมิน สถานศึกษาจึงต้องมีระบบการประกันคุณภาพ

ภายในที่สอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนั้นเทคโนโลยีสารสนเทศจึงมีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษา คือ 1) สะดวกในการบริหารจัดการการจัดการเรียนการสอน การสร้างความรู้ พัฒนาการเรียนรู้ 2) เป็นเครื่องมือช่วยรวบรวมข้อมูลข่าวสารความรู้ การจัดระบบ การประมวลผล การส่งผ่านและสื่อสารด้วยความเร็วสูงและมีปริมาณมาก 3) เป็นเครื่องมือในการนำเสนอและการแสดงผลด้วยระบบข้อมูล รูปภาพ เสียงภาพเคลื่อนไหว ทั้งยังสามารถสร้างระบบการมีปฏิสัมพันธ์แบบโต้ตอบได้ และ 4) สร้างโอกาสเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้มากและสะดวกขึ้น

จากการศึกษาเอกสาร รายงานการประเมินตนเอง (SAR) และนำมาสังเคราะห์สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า มีสภาพและปัญหาสอดคล้องในทิศทางเดียวกัน คือ 1) โรงเรียนไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร 2) โรงเรียนขาดทักษะในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร 3) โรงเรียนขาดครูและบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ 4) การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต้องใช้งบประมาณสูง และ 5) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้โรงเรียนพัฒนาไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นที่สามารถแก้ไขปัญหาให้แก่สถานศึกษาได้นำไปใช้ เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนและสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาต่อไป

คำถามในการวิจัย

1. ปัจจุบันสภาพการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารเป็นอย่างไร
2. รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีลักษณะอย่างไร
3. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารส่งผลทำให้สถานศึกษาระดับมัศึกษามีคุณภาพมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร

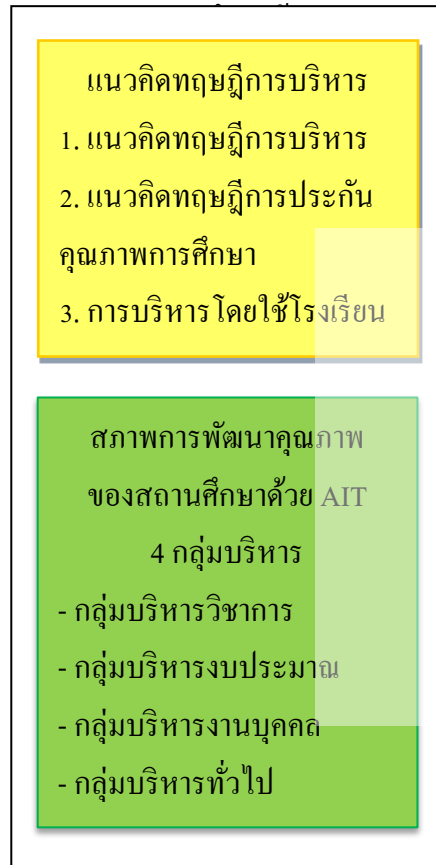
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
2. เพื่อพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหาร
3. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการบริหาร

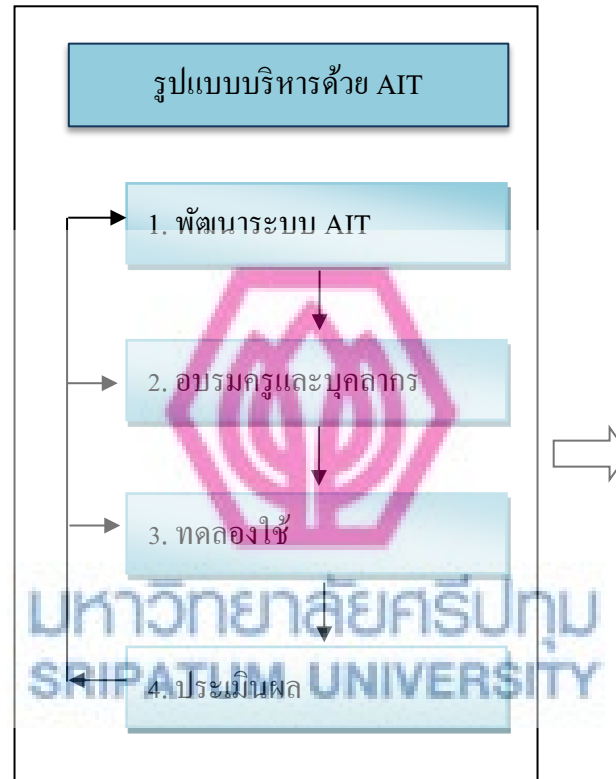

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและพัฒนาคุณภาพ

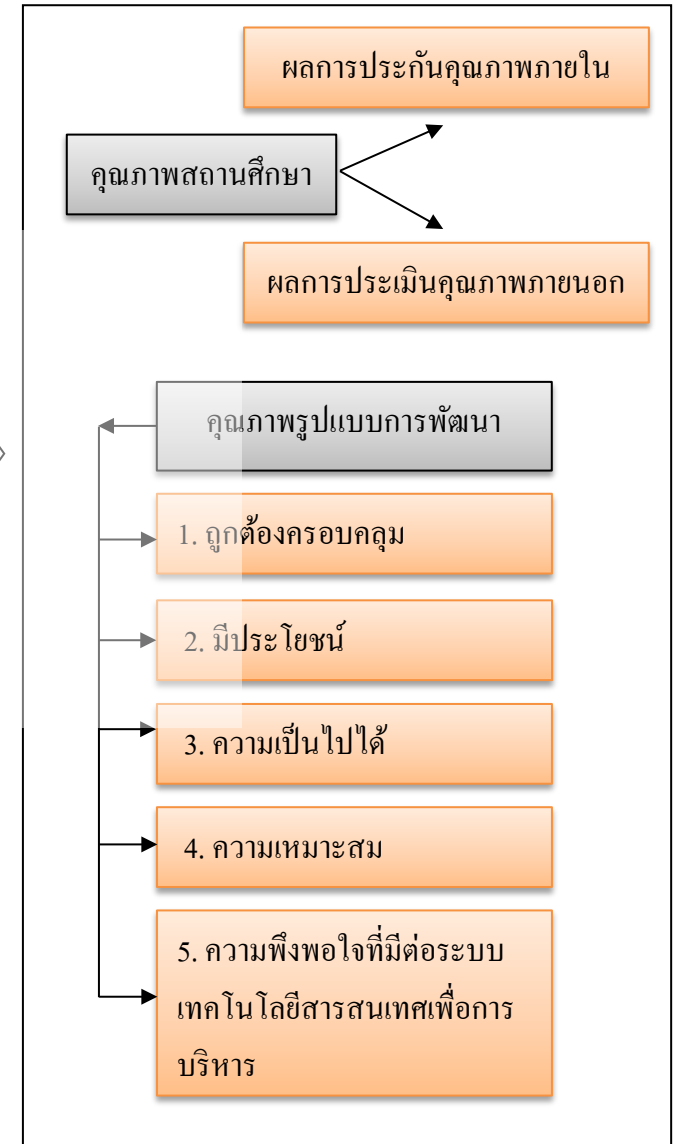

ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบและทดลองใช้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระยะที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตของเนื้อหาในการวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ดังนี้

1.1.1 ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ทั้งหมด 11 สหวิทยาเขต จำนวน 11 โรงเรียน

1.1.2 ศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ทั้งหมด 11 สหวิทยาเขต จำนวน 11 โรงเรียน

1.2 การสร้าง พัฒนา และทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้วยโปรแกรม SCHOOL ICT ครอบคลุม 4 กลุ่มบริหาร คือ

1.2.1 ด้านการบริหารวิชาการ

1.2.2 ด้านการบริหารงบประมาณ

1.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

1.2.4 ด้านการบริหารทั่วไป

1.3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีดังนี้

1.3.1 คุณภาพสถานศึกษาจากผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2556 และผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ทั้ง 11 โรงเรียน

1.3.2 คุณภาพของรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้วยโปรแกรม SCHOOL ICT ประกอบด้วย ความพึงใจที่มีต่อคุณภาพของรูปแบบ ดังนี้ (1) ความถูกต้องครอบคลุม (2) มีประโยชน์ (3) ความเป็นไปได้ (4) ความเหมาะสม และ (5) ประเมินความพึงพอใจที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ประชากร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

2.1.1 กลุ่มที่ 1 กลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,509 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, 2556)

2.1.2 กลุ่มที่ 2 กลุ่มบุคคล ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 428,278 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.2.1 กลุ่มที่ 1 กลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วยโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 11 สหวิทยาเขต ได้แก่

สหวิทยาเขตนวฉินทร์	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน
สหวิทยาเขตวิภาวดี	โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย
สหวิทยาเขตรัชโยธิน	โรงเรียนหอวัง
สหวิทยาเขตศรีนครินทร์	โรงเรียนพรตพิทยพยัต
สหวิทยาเขตวังทองหลาง	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา
สหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2
สหวิทยาเขตเสรีไทย	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2
สหวิทยาเขตเบญจบุรพา	โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า
สหวิทยาเขตจตุรวิทย์	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา
สหวิทยาเขตราชนครินทร์	โรงเรียนวัดสุทธิวาราม
สหวิทยาเขตเบญจศิริ	โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive selection) ใช้เกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

1) เลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพราะว่า เป็นโรงเรียนที่อยู่ใกล้แหล่งวิชาการ นักเรียนมีความพร้อมในการเรียน และมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดี คูได้จากผลการสอบประเมินคุณภาพผู้เรียน (O - net) สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2, 2556)

2) เลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2 เพราะเป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการเพิ่มจำนวนนักเรียนอย่างรวดเร็ว มีโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวนมากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่จำเป็นต้องพัฒนาอย่างรวดเร็วเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และมีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนา

3) เลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาเขต 2 โดยเลือกจาก 11 สหวิทยาเขต เพราะว่าการแบ่งกลุ่มโรงเรียนเป็นสหวิทยาเขตจะกระจายอยู่ทุกพื้นที่เป็นการกระจายกลุ่มตัวอย่างได้อย่างดี การเลือกโรงเรียนในสหวิทยาเขตใช้วิธีการเลือก โดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive selection) สหวิทยาเขตละ 1 โรงเรียนโดยเลือกจากความพร้อมของโรงเรียน 2 ประเด็น คือ โรงเรียนที่มีความพร้อมด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้บริหาร ครู บุคลากรสมัครใจร่วมงานวิจัยด้วย

2.2.2 กลุ่มที่ 2 กลุ่มบุคคล ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการปีการศึกษา 2556 ที่สังกัดโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 55 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 913 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 968 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จของ Taro Yamane (1973) ที่จำแนกตามระดับความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า +/- 10 %

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารด้วยโปรแกรม SCHOOL ICT

3.2 ตัวแปรตาม คือ

ผลการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ได้แก่

- 1) คุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
- 2) คุณภาพของรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

4.ระยะเวลา

ผู้วิจัยได้แบ่งระยะเวลาการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร (AIT) โดยใช้แบบสอบถามสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีเพื่อบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ระยะที่ 2 พัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยใช้โปรแกรม SCHOOL ICT

ระยะที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ โดยใช้แบบสำรวจผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ที่ผู้บริหารสามารถนำไปพัฒนาการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
2. สามารถนำรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ไปใช้ในโรงเรียนต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
3. เป็นแนวทางให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานทั่วไปและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้แนวทางในการกำหนดนโยบายและกระดำเนินงานพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

นิยามศัพท์

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ประกอบด้วย การฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในสถานศึกษา ด้วยโปรแกรม SCHOOL ICT มีองค์ประกอบครอบคลุมการปฏิบัติงาน 4 กลุ่มบริหาร คือกลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงานงบประมาณ กลุ่มบริหารงานทั่วไป โปรแกรม SCHOOL ICT จะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและการแสดงผลข้อมูลผ่านระบบ Internet และ Intranet ของโรงเรียน ครู นักเรียน และผู้ปกครองสามารถรับบริการข้อมูลผ่านระบบตรวจสอบข้อมูลของนักเรียน เช่น ระบบการลงทะเบียนรายวิชา กิจกรรมชุมนุม ระบบลงทะเบียนรายวิชาเลือกเรียน ระบบสอบถามข้อมูลของห้องสมุด และระบบอาจารย์ประจำวิชา เป็นต้น

การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Administrative Information Technology : AIT) หมายถึง กระบวนการพัฒนาและกระบวนการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารไปใช้ในสถานศึกษาด้วย โปรแกรม SCHOOL ICT ที่พัฒนาโดยผู้วิจัยร่วมกับบริษัท อินเทลลิซิส โซลูชัน จำกัด (2551-2554) ประกอบด้วย การจัดเก็บข้อมูล ประมวลผลฐานข้อมูล การรายงานผลข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนและการบริหารสถานศึกษา

คุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา หมายถึง ผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีการศึกษา 2556 และผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมของการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2556 ที่สอนตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยผู้วิจัยได้สุ่มเลือกแบบเจาะจง เป็น โรงเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 จำนวน 11 สหวิทยาเขต ทั้งหมด 11 โรงเรียน

สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา หมายถึง ระดับสภาพที่ผู้วิจัยสำรวจและศึกษาในระยะที่ 1 จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 11 โรงเรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสร้างและพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร หมายถึง ความสำเร็จจากการนำรูปแบบการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ประกอบด้วย

1. ผลที่เกิดต่อคุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลการประกันคุณภาพภายในปีการศึกษา 2556 และคะแนนเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) จากโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 11 โรงเรียน

2. ผลที่เกิดต่อการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร หมายถึง ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่มีต่อระบบและรูปแบบการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารด้วยโปรแกรม SCHOOL ICT และผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และบุคลากร ที่มีต่อระบบและรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา แนวคิดในการประกันคุณภาพในระดับสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน แนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพ แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการบริหารสถานศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาเรียบเรียงจัดเป็นลำดับเพื่อสะดวก ต่อการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพการศึกษา

ตอนที่ 3 รูปแบบและแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้เข้มแข็ง

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา (AIT)

ตอนที่ 5 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในสถานศึกษา

(โปรแกรม SCHOOL ICT)

ตอนที่ 6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา

1.1 ความหมายของการบริหาร

การบริหารสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา องค์การที่มีการบริหารจัดการที่ดี ย่อมส่งผลให้การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

รัฐรพี เชื้อทอง (2556) กล่าวว่า การบริหาร คือ กระบวนการทำงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ขององค์การ โดยมีกระบวนการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

ภูวรินทร์ จาริยพานิช (2555) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคล โดยใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรบริหาร (administrative resource) เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สมหมาย เจริญภูมิ (2555) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง ความพยายามของบุคคล ตั้งแต่สองคนขึ้นไป ในการร่วมกันจัดกิจกรรมทางการศึกษา โดยการวินิจฉัย สั่งการ ควบคุม จัดการ ทรัพยากรทางการศึกษา และการอำนวยความสะดวกต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเจริญเติบโตทางด้าน ร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ซึ่งมีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ พร้อมทั้งจะร่วมพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าใน ทุกๆด้าน ผู้บริหารโรงเรียนทุกสังกัดต้องควบคุม กำกับ ดูแล สนับสนุน และส่งเสริมให้การ จัดกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้คุณภาพการศึกษาสูงขึ้น

สุจิน คุ่มครอง (2555) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า การบริหาร หมายถึง การ ปฏิบัติงานของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปในองค์กรหรือหน่วยงานที่กระทำอย่างมีขั้นตอนต่อเนื่อง และเป็นระบบ เพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้ร่วมกัน

กัมพล โพธิ์ระดก (2553) กล่าวว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานกิจกรรมหรือ กระบวนการที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ซึ่งดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน ใช้ทั้ง ศาสตร์ และศิลป์ โดยมีการวางแผน การจัดองค์การ การควบคุม การนำและควบคุมมนุษย์ สภาพแวดล้อม การเงิน ทรัพยากร ข้อมูลขององค์การมาประสานกันตามกระบวนการบริหาร เพื่อให้ ภารกิจของหน่วยงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล (2552) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การ จัด การ ส่งเสริม ช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

พระยุพธนา ชุตทองม้วน (2550) กล่าวว่า การบริหาร คือ กระบวนการที่ใช้ศาสตร์และศิลป์ ของคณะบุคคลในการนำเอาทรัพยากรการบริหารมาประกอบให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรูป การบริหาร หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน โดยใช้การวางแผน การจัดองค์การ การนำและควบคุมมนุษย์ สภาพแวดล้อมทางกายภาพ การเงิน ทรัพยากรข้อมูลขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

1.2 แนวคิดการบริหารสถานศึกษา

แนวคิดการบริหารสถานศึกษา มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการ ส่งเสริม และผลักดัน ให้การบริหารจัดการของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดที่เกี่ยวกับ การบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

ชวลิต พลราษฎร์ (2558) กล่าวว่า แนวคิดหลักการบริหารจัดการโรงเรียน ได้แก่การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การบริหารแบบมีส่วนร่วม และบริหารผลสำเร็จอย่างสมดุล การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หมายถึง การบริหารราชการที่เป่าหมาย ให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อเหตุการณ์ ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก ได้รับการตอบสนองความต้องการ และมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

ระดมพล ช่วยชูชาติ (2558) กล่าวถึงแนวคิดในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาว่า โรงเรียนหรือหน่วยงานทางการศึกษา ที่มีอำนาจหน้าที่ หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา โดยมีผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาและบริหารครู ให้ทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน สถานศึกษาแต่ละแห่งมีสภาพแวดล้อม ปัจจัยและวัฒนธรรมแตกต่างกัน การบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษาทุกแห่ง ผู้บริหารจำเป็นต้องศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีต่างๆ อย่างหลากหลาย เพื่อนำมาปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ให้การจัดการศึกษาเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

สมหมาย เจริญภูมิ (2555) ได้อธิบายถึงแนวคิดการบริหารสถานศึกษา เกี่ยวกับกระบวนการจัดการบริหารว่า กระบวนการจัดการบริหารไปสู่ความสำเร็จได้นั้น จะเกี่ยวข้องกับการวางแผน การจัดองค์การ การมอบหมายงาน การสั่งการ การประสานงาน การรายงานผล และการควบคุมงาน ให้มีระบบ

แนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กำหนดสาระสำคัญไว้ในมาตรา 39 ว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา โดยแบ่งขอบข่ายงานบริหารสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2553)

กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ได้กำหนดแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาว่า การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน และเป็นสถานศึกษาของรัฐ จึงนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งที่เรียกทั่วไปว่าธรรมาภิบาล มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับ โรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล หลักการดังกล่าว ได้แก่

1. หลักนิติธรรม
2. หลักคุณธรรม
3. หลักความโปร่งใส
4. หลักการมีส่วนร่วม
5. หลักความรับผิดชอบ
6. หลักความคุ้มค่า

จากแนวคิดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยอธิบาย ขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษาได้ ดังนี้

1. ด้านการบริหารวิชาการ ประกอบด้วย การวางแผนงานด้านวิชาการ การดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล การพัฒนาและการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การแนะนำ การนิเทศการศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นๆ

2. ด้านการบริหารงบประมาณ ประกอบด้วย การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงินตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณ การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร การขอโอน และการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ การตรวจสอบติดตาม และรายงานการใช้ผลผลิตจากงบประมาณ การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา การวางแผนพัสดุ การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ การเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน รักษาเงิน และการจ่ายเงิน การนำเงินส่งคลัง การจัดทำบัญชีการเงิน และการจัดทำรายงานการเงินและงบการเงิน

3. ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วย การวางแผนอัตรากำลัง การจัดสรรอัตรากำลัง ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน การประเมินผลการปฏิบัติงาน การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ การออกจากราชการ การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้

ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา และการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. ด้านการบริหารทั่วไป ประกอบด้วย การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา การวางแผนการบริหารงานการศึกษา การพัฒนามาตรการปฏิบัติงาน งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา งานกิจการนักเรียน การส่งเสริม สนับสนุน และประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานงานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน และการรายงานผลการปฏิบัติงาน

1.3 ทฤษฎีการบริหารสถานศึกษา

ในการปฏิบัติกรใด เมื่อได้มีการค้นคว้า ทดลอง วิจัย ที่มีการกระทำซ้ำๆจนเกิดความมั่นใจได้ว่า เมื่อกระทำอย่างนี้แล้วจะบังเกิดผลเป็นอย่างนั้น ย่อมนำไปสู่การเป็นทฤษฎี ซึ่งช่วยให้สามารถตั้งข้อสันนิษฐานและหาข้อพิสูจน์ได้ การบริหารงานใดๆก็ตาม จำเป็นจะต้องมีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน การบริหารการศึกษาก็เช่นเดียวกัน ทฤษฎีทางการบริหารสถานศึกษา จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีระบบ โดยมีผู้เชี่ยวชาญสรุปทฤษฎีการบริหารสถานศึกษาไว้ ดังนี้

พรชัย เจดามาน (2558) กล่าวโดยสรุปถึงทฤษฎีการบริหารสถานศึกษาว่า ทฤษฎีการบริหารตั้งเดิมวิวัฒนาการขึ้นมาจากแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการตามหลักวิทยาศาสตร์ เป็นการจัดการบริหาร (Administrative Management) ได้แก่ กระบวนการบริหาร (Administrative Process) หน้าที่ของการจัดการ (Management Functions) ซึ่งเป็นรูปแบบเชิงเหตุและผล (Rational Model) สำหรับทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์เป็นรูปแบบทางสังคมเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ (Human Relations Social Model) เกิดขึ้นมาจากผลการวิจัยของสังคมศาสตร์ ได้แก่ การทดลองและการวิเคราะห์ในด้านสังคมและด้านจิตวิทยาของบุคคลในที่ทำงานแบบการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมกลุ่ม ส่วนทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์ซึ่งเกิดขึ้นไม่นานนัก เป็นความพยายามประสานความไม่สอดคล้องกันของรูปแบบเชิงเหตุและผลกับรูปแบบทางสังคม หรือ เป็นการแก้ไขข้อบกพร่องของทฤษฎีการบริหารตามหลักวิทยาศาสตร์ และทฤษฎีมุษยสัมพันธ์

กิติมา ปริดีดล (2551) ได้สรุปว่า ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ได้รับการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัยตั้งแต่สมัยโบราณ ยุควิทยาศาสตร์ ยุคมุษยสัมพันธ์ จนถึงยุคปัจจุบัน ซึ่งอาศัยทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ ที่มีการปรับปรุงพัฒนาและสังเคราะห์แนวความคิด

เกี่ยวกับการจัดการอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น แต่ถึงอย่างไร การบริหารงานสมัยใหม่นี้มุ่งเน้นทั้งคน งาน และผลผลิต จึงต้องมีการผสมผสานแนวคิดต่าง ๆ ทุกยุค ทุกสมัย เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงในปัจจุบัน ในที่นี้จะขอนำเสนอทฤษฎีทางการบริหาร การศึกษาพื้นฐานที่ควรทราบ ดังต่อไปนี้

ทฤษฎีวิเคราะห์ระบบเป็นทฤษฎีที่มีคุณค่าในการตรวจสอบ หาข้อบกพร่องของกระบวนการบริหารทั้งปวงรวมทั้งการบริหารการศึกษาด้วย โดยการวิเคราะห์สิ่งนำเข้า วิเคราะห์กระบวนการ และวิเคราะห์ผลผลิตว่าสิ่งที่ลงทุนไปคุ้มค่าหรือไม่ แล้วรวบรวมข้อมูลหาจุดบกพร่องแล้วปรับปรุงแก้ไขต่อไป

ทฤษฎีจูงใจในการปฏิบัติงานของมาสโลว์ Abraham H. Maslow เป็นบุคคลแรกที่ได้ตั้งทฤษฎีทั่วไปเกี่ยวกับการจูงใจ (Maslow's general theory of human and motivation) ไว้และได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. มนุษย์มีความต้องการ ความต้องการมีอยู่เสมอและไม่มีสิ้นสุด แต่สิ่งที่มนุษย์ต้องการนั้นขึ้นอยู่กับว่าเขามีสิ่งนั้นอยู่แล้วหรือยัง ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นจะเข้ามาแทนที่ กระบวนการนี้ไม่มีที่สิ้นสุด และจะเริ่มต้นตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย

2. ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้ว จะไม่เป็นสิ่งจูงใจของ พฤติกรรมอีกต่อไป ความต้องการที่ไม่ได้รับตอบสนองเท่านั้น ที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

3. ความต้องการของมนุษย์ มีเป็นลำดับขึ้นตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ เมื่อความต้องการในระดับต่ำ ได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงก็จะเรียกร้องให้มีการตอบสนองทันที

ทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจของเฮอริเบอร์ก นี้มีชื่อเรียกกันหลายอย่าง เช่น Motivation Maintenance Theory, dual Factor Theory Motivation-Hygiene Theory และ The two - Factor Theory ทฤษฎีนี้ได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับองค์ประกอบที่จะสนับสนุนความพอใจในการทำงาน (Job Satisfaction) และองค์ประกอบที่สนับสนุนความไม่พอใจในการทำงาน (Job dissatisfaction) ดังนี้

พวกที่ 1 ตัวกระตุ้น (Motivator) คือ องค์ประกอบที่ทำให้เกิดความพอใจ

- งานที่ปฏิบัติ
- ความรู้สึกเกี่ยวกับความสำเร็จของงาน
- ความรับผิดชอบ
- โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน

พวกที่ 2 ปัจจัยสุขอนามัย (Hygiene) หรือ องค์ประกอบที่สนับสนุนความไม่พอใจในการทำงาน ได้แก่

- แบบการบังคับบัญชา

- ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
- เงินเดือนค่าตอบแทน
- นโยบายของการบริหาร

ทฤษฎี X และ ทฤษฎี Y Douglas McGregor ได้เสนอทฤษฎีนี้ใน ค.ศ. 1957 โดยเสนอสมมติฐานในทฤษฎี X ว่า

1. ธรรมชาติของมนุษย์โดยทั่วไปไม่ชอบทำงาน พยายามเลี่ยงงาน หลบหลีก บิดพลิ้ว เมื่อมีโอกาส
2. มนุษย์มีนิสัยเกียจคร้าน จึงต้องใช้วิธีการข่มขู่ ควบคุม สั่งการ หรือบังคับให้ ทำงานตามจุดประสงค์ขององค์การให้สำเร็จ
3. โดยทั่วไปนิสัมนุษย์ชอบทำงานตามคำสั่ง ต้องการที่จะหลีกเลี่ยง ความรับผิดชอบ แต่ต้องการความมั่นคง อบอุ่นและปลอดภัยมากกว่าสิ่งอื่น

ทฤษฎี Y มีสมมติฐานว่า

1. การที่ร่างกายและจิตใจได้พยายามทำงานนั้น เป็นการตอบสนองความพอใจ อย่างหนึ่งเช่นเดียวกับการเล่นและพักผ่อน
2. มนุษย์ชอบนำตนเอง ควบคุมตนเอง เพื่อดำเนินงานที่ตนรับผิดชอบ ให้บรรลุ จุดประสงค์ อยู่แล้ว ดังนั้นการบังคับควบคุม ข่มขู่ ลงโทษ จึงไม่ใช่วิธีการเพียงอย่างเดียว ที่จะทำให้มนุษย์ดำเนินงานจนบรรลุจุดประสงค์ขององค์การ
3. มนุษย์ผูกพันตนเองกับงานองค์การก็เพื่อหวังรางวัลหรือสิ่งตอบแทน เมื่อองค์ การประสบความสำเร็จ
4. เมื่อสถานการณ์เหมาะสม มนุษย์โดยทั่วไปจะเกิดการเรียนรู้ ทั้งด้านการยอมรับ ความรับผิดชอบ และแสวงหาความรับผิดชอบ ควบคู่กันไปด้วย
5. มนุษย์ทั้งหลายย่อมมีคุณสมบัติที่ดีกระจายอยู่ทั่วไปทุกคน เช่น มีินโนภาพ มี ความฉลาดเฉลียวและว่องไว มีความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ขององค์การ
6. สถานการณ์ของการดำรงชีวิตในระบบอุตสาหกรรมยุคใหม่ มนุษย์ยังไม่มี โอกาสใช้สติปัญญาได้เต็มที่

ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง (2542) กล่าวว่า การบริหารงานเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ นักบริหารการศึกษาจะต้องบริหารงานในภารกิจหน้าที่ที่ตนกระทำอยู่ อย่างชาญฉลาด มีความแนบเนียนในการปฏิบัติ ใ้งานนั้นดำเนินไปได้โดยราบรื่น สามารถขจัดปัดเป่าอุปสรรคทั้งหลายที่เกิดขึ้นได้ เมื่อมีปัญหา ก็สามารถแก้ไขให้ลุล่วงไปได้ด้วยดีเสมอ

ทฤษฎีกับการปฏิบัติ นั้น มีความสัมพันธ์กันใน 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้ (ปราชญา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง, 2542)

1. ทฤษฎีวางกรอบความคิดแก่ผู้ปฏิบัติ

ทฤษฎีช่วยให้ผู้ปฏิบัติมีเครื่องมือใช้ในการวิเคราะห์ปัญหาที่ประสบ นักบริหารการศึกษาที่มีความสามารถนั้น จะต้องมีความสามารถสูงในการใช้ความคิด (Conceptual Skill) โดยรู้จักตีความ และนำเอาทฤษฎีการบริหารการศึกษามาประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่มีขีดจำกัด และมีทรัพยากรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเวลา กำลังคน หรือทรัพย์สินเงินทอง อย่างจำกัดด้วยเช่นกัน

2. การนำเอาทฤษฎีมาใช้ ช่วยให้แนวทางวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ

การที่ผู้บริหารนำทางเลือกต่าง ๆ มาพิจารณา และตัดสินใจดำเนินการลงไป โดยอาศัยทฤษฎีการบริหารมาประยุกต์ใช้ เพื่อประกอบเป็นเหตุผลในการตัดสินใจวินิจฉัยสั่งการ อันเนื่องมาจากความมีประสิทธิภาพสูงของนักบริหารการศึกษาเท่านั้น

3. ทฤษฎีช่วยในการตัดสินใจ

ทฤษฎีช่วยให้ข้อมูลพื้นฐานแก่การตัดสินใจ การตัดสินใจที่ดีนั้น จะต้องประกอบไปด้วยกรอบความคิดที่แน่นอนชัดเจน หากปราศจากกรอบความคิดเสียแล้ว การตัดสินใจก็อาจจะไม่ถูกต้อง ไม่บังเกิดผลดี ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับมาข้อมูลนั้น บางครั้งอาจไม่ชัดเจน ต้องมีการตีความเสียก่อน การมีพื้นฐานของทฤษฎีที่ดีจะช่วยให้ผู้บริหารการศึกษาสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็ว มีความมั่นใจในการตัดสินใจนั้น และผลลัพธ์ที่ได้รับนั้น มักจะถูกต้อง และบังเกิดผลดีต่อองค์การเสมอ

Hoy & Miskel (2001) กล่าวถึง ทฤษฎีการบริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีกำหนดรูปแบบใหม่ ซึ่งมีสามองค์ประกอบ แทนที่จะมีสององค์ประกอบดังทฤษฎีของเฮอริชเบิร์ต ด้วยการเพิ่มองค์ประกอบที่สามเข้าไป ได้แก่ ambient หมายถึงสิ่งแวดล้อม ambient นี้มีส่วนประกอบที่กล่าวถึงบ่อย ๆ ได้แก่สิ่งที่ทำให้พึงพอใจและสิ่งที่ทำให้ไม่พึงพอใจ สิ่งกระตุ้นในฐานะกลุ่มที่ตอบสนองต่อความพึงพอใจในการทำงานมากกว่าความไม่พึงพอใจต่อการทำงาน อย่างไรก็ตามการขาดแคลนตัวกระตุ้นในฐานะกลุ่มที่ตอบสนองต่อความพึงพอใจในการทำงานมากกว่าความไม่พึงพอใจต่อการทำงาน อย่างไรก็ตามการขาดแคลนตัวกระตุ้นก็อาจเป็นบ่อเกิดแห่งความไม่พึงพอใจก็ได้ องค์ประกอบของ ambient นั้นมีอยู่ 5 ประการด้วยกัน ได้แก่ เงินเดือน โอกาสที่จะได้เจริญงอกงาม โอกาสที่จะเสี่ยง ความสัมพันธ์ที่มีต่อผู้บังคับบัญชา และสถานภาพ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษามีอยู่มากมาย สามารถจำแนกประเภทได้เป็น ทฤษฎีภาวะผู้นำ ทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ ทฤษฎีบุคลิกภาพ ทฤษฎีองค์การ ทฤษฎีการบริหาร ผู้บริหารจำเป็นต้องเป็นนักปฏิบัติที่สนใจปัญหาและเหตุการณ์อย่างเฉพาเจาะจงที่เกิดขึ้นในองค์การ ต้อง

ตีความ วิเคราะห์ ประยุกต์เอาหลักการและทฤษฎีต่าง ๆ ทางการบริหารการศึกษา มาใช้ในการปฏิบัติ เป็นแนวทางในการดำเนินการ เพื่อความถูกต้อง และเหมาะสม อาจกล่าวได้ว่ายังไม่มีทฤษฎีการบริหารการศึกษาใดที่สามารถให้ภาพการบริหารที่สมบูรณ์ได้ ต้องมีการประยุกต์ทฤษฎีและแนวคิด หลายหลายมาใช้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษาต่าง ๆ ด้วย

1.4 การบริหารคุณภาพสถานศึกษา

การบริหารคุณภาพสถานศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษาให้สำเร็จตาม วัตถุประสงค์ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ จะต้อง กำกับและติดตาม ตรวจสอบปรับปรุงพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน ตลอดจนจัด โรงเรียนให้เป็น สังคมแห่งการเรียนรู้ จากการศึกษาเอกสาร มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารคุณภาพสถานศึกษา ดังนี้

จงจิตร ชมพูนผล (2558) ได้นำแนวความคิดของ Productivity มาประยุกต์ใช้กับการบริหาร คุณภาพการศึกษาโดยได้ให้แนวคิดว่าคุณภาพของการศึกษา คือ การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่างๆ ครอบคลุมตามความคาดหวังของหลักสูตร ดังนั้นการบริหารคุณภาพจึงเป็นกระบวนการทำงานเพื่อให้ ได้ผลงานที่สร้างความพึงพอใจ ประทับใจ และมั่นใจ ซึ่งสามารถดำเนินการได้ใน 3 ระดับ คือ

1. การบริหารคุณภาพ หมายถึง การกำหนดทิศทางอย่างกว้างๆ ในการดำเนินการ ซึ่งเป็น ภารกิจของผู้บริหารระดับสูง
2. การจัดการคุณภาพ หมายถึง การนำนโยบายมากำหนดเป็นเป้าหมายคุณภาพ จากนั้น กำหนดแผนพัฒนาคุณภาพสำหรับการดำเนินการต่อไป ซึ่งเป็นภารกิจของผู้บริหารระดับรองลงมา
3. การดำเนินงานให้เกิดคุณภาพ หมายถึง การดำเนินการปฏิบัติให้ผลงานเป็นไปตาม แผนพัฒนาคุณภาพ ซึ่งจะต้องมีการตรวจติดตาม ปรับปรุงแก้ไข รวมถึงการป้องกันปัญหาต่างๆ

สุวรรณ โขติสุกานต์ (2558) ให้แนวคิดว่าการบริหารสถานศึกษาต้องประกอบด้วย

1. การปรับปรุงผลผลิตด้านการศึกษา ต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ในการจัดการศึกษาและการ กำหนดนโยบายของสถานศึกษาจากเดิมที่เน้นตัวป้อน (input) มาเน้นที่ผลลัพธ์ (out comes) ที่มี ประสิทธิภาพแทน นอกจากนี้จะต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการบริหารจากระบบคิดเป็น ระบบเปิด เพราะการบริหารงานในระบบปิดไม่ได้ระบุชัดเจน ถึงวิธีการในการดำเนินงานเพื่อให้ ได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ อีกทั้งการบริหารงานในระบบปิดยังเป็นการปิดกั้นสถานศึกษาจาก สิ่งแวดล้อมภายนอก แต่การบริหารการศึกษาในระบบเปิดเป็นการบริหารที่เน้นถึงเป้าหมายและ ผลลัพธ์ การเปลี่ยนจุดเน้นนี้เป็นการสร้างให้เกิดความตระหนักให้เกิดความรับผิดชอบร่วมกันใน ผลผลิตทางการศึกษาของนักเรียน ครอบครัว และ โรงเรียน
2. ควรมีการดำเนินการทางการศึกษาให้มีความ น่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือจากสังคมและชุมชน การดำเนินการศึกษาร่วมกันทั้ง

สถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เกิดคุณภาพตามความมุ่งหวังจะต้องผ่านกระบวนการตรวจสอบและประเมินผลอย่างเป็นขั้นตอน และเผยแพร่ให้สาธารณะทราบด้วย กระบวนการทั้งหมดนี้ล้วนเป็นการสร้างความน่าเชื่อถือให้กับสถานศึกษา 3. การให้ความสำคัญกับชุมชน โดยต้องตระหนักว่าการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ขึ้นอยู่กับการปรับปรุงและเสริมสร้างความเป็นชุมชนให้เกิดขึ้นทั้งภายในสถานศึกษาและระหว่างสถานศึกษากับชุมชนภายนอก ความเป็นชุมชนจะช่วยทำให้สมาชิกในชุมชนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันและนับถือซึ่งกันและกัน

กรมการศึกษาและการอบรม (Department of Education & Learning) แห่งรัฐวิกตอเรียของประเทศออสเตรเลีย ได้ใช้ “โมเดลโรงเรียนคุณภาพ” เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบมีอาชีพ ให้แก่โรงเรียนในสังกัดรัฐบาล จนทำให้เกิดความสำเร็จในการจัดการศึกษา ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นโรงเรียนที่มีองค์ประกอบที่สำคัญ 8 ประการ ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

1. ความเป็นผู้นำมีอาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา
2. การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนของครู
3. การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
4. การจัดการเรียนการสอนที่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาอย่างชัดเจน
5. การกำหนดความคาดหวังที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถบรรลุถึงได้
6. การสร้างโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้
7. การสร้างความรู้สึกรับผิดชอบในการจัดการศึกษา
8. การสนับสนุน ส่งเสริมและสร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ

ผู้เรียน

Sergiovani (2001) ได้กล่าวถึงการบริหารลักษณะของโรงเรียนที่มีคุณภาพสูง 13 ประการประกอบด้วย

1. มีการวางแผนด้านหลักสูตร (Planned Curriculum)
2. ผ่านความเห็นชอบต่อหลักสูตรของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน (School Board Approved Curriculum)
3. เกณฑ์จบหลักสูตรที่อยู่ในระดับสูง (Strong Graduation Requirement)
4. การส่งเสริมวิชาการมากกว่ามาตรฐาน (Academic Offerings That Go Beyond the Basics)
5. มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (Positive Learning Climate)

6. อัตราการมาเรียนของนักเรียนสูงและการออกกลางคันต่ำ (Good Attendance and Low Dropout Rates)

7. งบประมาณสำหรับนักเรียนมีอัตราสูง (High Per Pupil Expenditure)

8. สัดส่วนนักเรียนต่อครูต่ำ (Low Pupil - Teacher Ratio)

9. ห้องสมุดและสื่อการเรียนการสอนที่สมบูรณ์ (Superior Library and Media Programs)

10. สภาพทางกายภาพของโรงเรียนที่ดึงดูดใจ (Attractive Campus)

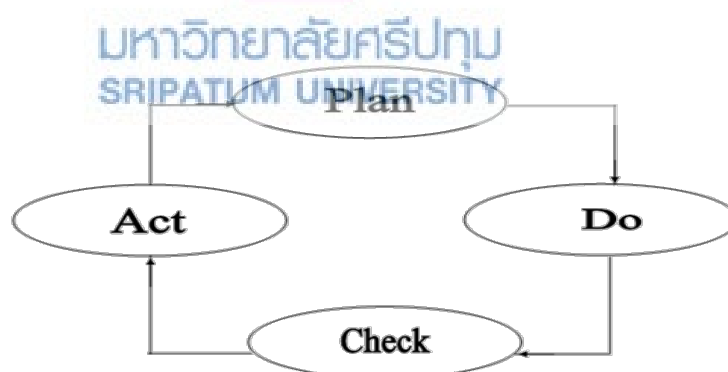
11. ครูมีความรู้ดีเยี่ยม (Solid Gold)

12. ผู้บริหารโรงเรียนที่มีความเอาใจใส่ (Principal Who Cares)

13. มีการจัดเก็บข้อมูลของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จ (Record of Student Achievement)

วงจรการบริหารคุณภาพ

Deming Edwards (2549) กล่าวถึง วงจรการบริหารคุณภาพ หรือวงจรเดมมิง (Deming Cycle) หรือวงจรชิวฮาร์ท (Shewhart Cycle) หรือวงจร PDCA (วิกิพีเดีย, 2549) ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งที่น่าิยมใช้ในการบริหารจัดการ การพัฒนาเป็นวงจร ในแต่ละวงจรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นกระบวนการระบบคุณภาพที่ดำเนินงานได้ในทุกกิจกรรม

แผนภาพที่ 2 วงจรการบริหารคุณภาพ (Deming Cycle)

ที่มา: [http:// www.skymark.com/resources/leaders/deming.asp](http://www.skymark.com/resources/leaders/deming.asp)

P (Plan) คือ การวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์หรือตั้งเป้าหมายของงานการวางแผนกลยุทธ์ว่าจะทำอะไร ที่ไหน โดยใคร เมื่อไรและวิธีใด

D (Do) คือ การปฏิบัติโดยทำความเข้าใจและ ลงมือปฏิบัติตามแผนที่ได้กำหนดไว้ในแผน

C (Check) คือ การตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อยืนยันความก้าวหน้าหรือผลการปฏิบัติโดยเปรียบเทียบกับแผนกลยุทธ์ที่วางไว้

A (Act) คือ การปรับปรุงแก้ไข จัดทำมาตรฐานในส่วนที่ปฏิบัติได้ผลดีและหาช่องทางในการปรับปรุง

ศิริพร ใจห้าว (2556) ได้กล่าวถึง แนวคิดในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management : SBM) ไว้ดังนี้

หลักการสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยทั่วไป ได้แก่

1. หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษาจากกระทรวงและส่วนกลางไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด โดยมีความเชื่อว่าโรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติการที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษา จึงควรมีอำนาจ มีอิสระในการตัดสินใจดำเนินการ

2. หลักการมีส่วนร่วม (Participation or Collaboration or Involvement) เปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาทั้งครู ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน

3. หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน (Return Power to People) การจัดการศึกษาโดยส่วนกลางเริ่มมีข้อจำกัด เมื่อประชากรเพิ่มมากขึ้น ความเจริญต่าง ๆ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็วเกิดความล่าช้าและไม่สนองความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง จึงต้องมีการคืนอำนาจให้ท้องถิ่นและประชาชนได้จัดการศึกษาเองอีกครั้ง

4. หลักการบริหารตนเอง (Self-managing) ในระบบการศึกษาทั่วไป มักจะกำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติการตามนโยบายส่วนกลาง โรงเรียนไม่มีอำนาจอย่างแท้จริง สำหรับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น ไม่ได้ปฏิเสธเรื่องการทำงานให้บรรลุเป้าหมายและนโยบายของส่วนรวม แต่มีความเชื่อว่าวิธีการทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้นทำได้หลายวิธี

5. หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล (Check and Balance) ส่วนกลางมีหน้าที่กำหนดนโยบายและควบคุมมาตรฐาน มีองค์กรอิสระทำหน้าที่ตรวจสอบการศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามนโยบายของชาติ

จากหลักการดังกล่าว ทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะเป็นการบริหารที่ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากกว่ารูปแบบการจัดการศึกษาที่ผ่านมา

รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จากการศึกษา พบว่า มีรูปแบบที่สำคัญอย่างน้อย 4 รูปแบบ ได้แก่ (ศิริพร ใจห้าว, 2556)

1. รูปแบบที่มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นหลัก (Administration Control SBM) ผู้บริหารเป็นประธานกรรมการ ส่วนกรรมการอื่น ๆ ได้มาจากการเลือกตั้งหรือคัดเลือกจากกลุ่มผู้ปกครอง ครู และชุมชนคณะกรรมการมีบทบาทให้คำปรึกษาแต่อำนาจการตัดสินใจยังคงอยู่ที่ผู้บริหารโรงเรียน

2. รูปแบบที่มีครูเป็นหลัก (Professional Control SBM) เกิดจากแนวคิดที่ว่า ครูเป็นผู้ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด ย่อมรู้ปัญหาได้ดีกว่าและสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด ตัวแทนคณะครูจะมีสัดส่วนมากที่สุดในคณะกรรมการโรงเรียน ผู้บริหารยังเป็นประธานกรรมการคณะกรรมการโรงเรียน บทบาทของคณะกรรมการโรงเรียนเป็นคณะกรรมการบริหาร

3. รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทหลัก (Community Control SBM) แนวคิดสำคัญ คือ การจัดการศึกษาควรตอบสนองความต้องการและค่านิยมของผู้ปกครอง ชุมชนมากที่สุด ตัวแทนของผู้ปกครองและชุมชนจึงมีสัดส่วนในคณะกรรมการโรงเรียนมากที่สุด ตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนเป็นประธานคณะกรรมการ โดยมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นกรรมการและเลขานุการ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนโรงเรียนเป็นคณะกรรมการบริหาร

4. รูปแบบที่ครูและชุมชนเป็นหลัก (Professional Community Control SBM) แนวคิดเรื่องนี้เชื่อว่า ทั้งครูและผู้ปกครองต่างมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก เนื่องจากทั้ง 2 กลุ่มต่างอยู่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด รับรู้ปัญหาและความต้องการได้ดีที่สุด สัดส่วนของครูและผู้ปกครอง (ชุมชน) ในคณะกรรมการโรงเรียนจะมีเท่า ๆ กัน แต่มากกว่าตัวแทนกลุ่มอื่น ๆ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นประธาน บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการโรงเรียนเป็นคณะกรรมการบริหาร

สำหรับประเทศไทย ได้ยึดเอารูปแบบที่ 3 คือ รูปแบบชุมชนมีบทบาทหลัก ซึ่งเป็นผลจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

ขั้นตอนการดำเนินงานการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

1. วิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน
2. กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย
3. กำหนดกลยุทธ์/วางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ
4. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ
5. ประเมินตนเอง/ประเมินภายใน
6. รายงานประจำปี/รายงานการประเมินตนเอง

กระบวนการดำเนินงาน

1. สร้างความเข้าใจแก่ครูทุกคน และผู้ปกครอง ชุมชน ว่า SBM คืออะไร
2. ศึกษาจุดเด่น จุดด้อย ของ SBM ที่มีการทดลองใช้ที่อื่นแล้วนำมาปรับปรุงให้เหมาะสมกับ

บริบทของโรงเรียน

3. ผู้บริหาร โรงเรียนและครูต้องทำงานหนัก ชักชวนเชิญชวนให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

4. ผู้บริหาร โรงเรียน และครูต้องสื่อสารกับผู้ปกครองและชุมชนให้เข้าใจว่าจะมีการแบ่งอำนาจหรือร่วมกันใช้อำนาจในการตัดสินใจในเรื่องใดและอย่างไร

5. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทใหม่ของครู บุคลากรในโรงเรียน ชุมชน และทำให้บุคคลกลุ่มดังกล่าวปฏิบัติตามบทบาทใหม่อย่างมีความสุข

6. กระจายอำนาจการตัดสินใจให้คณะกรรมการสถานศึกษาอย่างแท้จริง

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและความสำเร็จของ SBM จะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยเวลา

8. การนำ SBM ไปใช้ใน โรงเรียนต้องดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไป

9. ครูมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจในกิจกรรมที่เกี่ยวกับห้องเรียน

10. สร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีใน โรงเรียน แบ่งเวลาให้กับการวางแผน และการเรียนการสอนของโรงเรียน

ผลที่เกิด

1. เกิดการกระจายอำนาจภายในโรงเรียน

2. ตัวแทนของผู้มีผลประโยชน์ได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

3. เกิดการพัฒนาาระบบสารสนเทศและระบบฐานข้อมูล

4. มีการจัดโครงสร้างองค์กรให้เป็นระบบครบวงจร มีเป้าหมายและแผนงานที่ชัดเจน

5. มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

6. บุคลากรในโรงเรียนมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

7. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

8. มีการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับหลักสูตร

9. มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า การบริหารคุณภาพสถานศึกษาที่ดีนั้น เป็นผลที่ได้มาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีระบบ มีจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน มีการวางแผนและดำเนินงานตามแผน โดยมีผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคคลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นส่วนผลักดันในการร่วมกันพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพ

ตอนที่ 2 การประกันคุณภาพการศึกษา

2.1 แนวคิดของการประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญที่ทำหน้าที่ส่งเสริมและผลักดันให้กระบวนการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในทุกระดับของวงการศึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างประสานสอดคล้องกันเป็นระบบ จึงได้มีสภาระเบียบวิธีในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา มีการกำหนดบทบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องนี้ในหมวด 6 ว่าด้วยมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งโดยหลักการสากลถือว่าการประกันคุณภาพเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการศึกษา แต่ประเทศไทยเพิ่งมาตื่นตัวเพราะได้มีการกำหนดเรื่องดังกล่าวไว้ในกฎหมายเป็นครั้งแรก โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการสำคัญในการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานการศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา โดยในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีมาตราที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547)

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

มาตรา 49 ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพศึกษามีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมายและหลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้มีการประเมินคุณภาพ

ภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษา ที่ต้องมุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกันคุณภาพภายนอก และในวรรคสอง บัญญัติว่าระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 มี 3 หมวด ประกอบด้วย หมวด 1 บททั่วไป หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และหมวด 3 การประกันคุณภาพภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

หมวด 1 บททั่วไป ว่าด้วยระบบประกันภายใน ประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายใน การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และระบบประกันภายนอก ประกอบด้วย การประเมินคุณภาพภายนอก การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา นอกจากนี้ก็กำหนดให้สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการมีส่วนร่วม ให้สถานศึกษามีหน้าที่จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงาน การประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยรายงานต่อสาธารณชน รวมทั้งสถานศึกษาต้องนำผลการประเมินทั้งในและนอกไปทำแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา

หมวด 2 การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ในที่นี้กล่าวเพียงส่วนที่ 1 ซึ่งใช้บังคับเฉพาะการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยส่วนนี้กล่าวถึงคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ส่วนประกอบของคณะกรรมการระดับกรม คุณสมบัติของคณะกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งบทบาทหน้าที่ สิ่งสำคัญในหมวดนี้คือสถานศึกษาต้องจัดระบบประกันคุณภาพตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติโดยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

การดำเนินการข้างต้น ให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่สามารถปฏิบัติงานบางประการตามที่กำหนดได้นั้น หน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา แล้วแต่กรณี ประกาศผ่อนผันการปฏิบัติและวางแนวทางในการประกันคุณภาพภายในให้เหมาะสมกับสภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น แล้วรายงานให้รัฐมนตรีทราบ

การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณะของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด และต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นด้วย

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
2. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม
3. กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด
4. กำหนดแหล่งวิทยาการภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
5. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง องค์กร และชุมชน
7. กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
8. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

หมวด 3 การประกันคุณภาพภายนอก จะครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

1. มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา

2. มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา
3. มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน

กรณีที่เกิดการประเมินภายนอกของสถานศึกษาไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน สมศ. แจ้งพร้อมแสดงเหตุผลให้ต้นสังกัดและสถานศึกษาทราบ เพื่อปรับปรุงแก้ไข โดยทำแผนพัฒนา และดำเนินการเพื่อขอรับประเมินใหม่ภายในสองปีนับแต่วันได้รับแจ้งผลครั้งแรก ซึ่งสถานศึกษาต้องเสนอแผนพัฒนาคุณภาพเพื่อ สมศ. พิจารณานุมัติภายในสามสิบวันนับจากวันแจ้งผลตามข้างต้น กรณีไม่ดำเนินการ สมศ. รายงานต่อหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้นเพื่อส่งการต่อไป กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการควบคู่ไปกับการจัดการศึกษา โดยต้องมีการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสถานศึกษาควรยึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยการส่งเสริม สนับสนุน และกำกับดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกต่อไป

2.2 ความหมายของการประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพ เป็นกระบวนการจัดการของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา มีผู้เชี่ยวชาญให้ความหมายของการประกันคุณภาพไว้ ดังนี้

คมสันต์ พิพัฒน์วุฒิกุล (2556) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่กำหนด

เดือนดารา อุทัย (2556) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการ และการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดคุณภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์กับผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา เป็นการสร้างความมั่นใจแก่ผู้รับบริการทั้งทางตรงและทางอ้อม บนพื้นฐานของการป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ

ศศิธร บัวทอง (2556) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สร้างความมั่นใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน

และสังคม ว่าผลผลิตทางการศึกษาซึ่งได้แก่ นักเรียน มีคุณภาพตามเป้าหมายหรือพันธกิจที่ได้ร่วมกัน กำหนดไว้นั้น โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และทุกฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียต้องมีจิตสำนึก มีส่วนร่วม ในการดำเนินการและรับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดำเนินการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่อง โดยมีการดำเนินงานใน 3 ขั้นตอนคือ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ

สุพักตร์ พิบูลย์ (2555) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อควบคุมหรือยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

มุกดา จิตพรหมมา (2552) ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาอย่างมีระบบตามแผนที่ได้กำหนดไว้ เพื่อทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่า ผลผลิตที่เกิดขึ้น มีคุณภาพและมาตรฐานตรงตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการบริหารจัดการที่มีการพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาระบบการศึกษาให้มีคุณภาพ และสร้างความมั่นใจให้กับผู้เกี่ยวข้องว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549) ให้ความหมายว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่สร้างความมั่นใจให้กับผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม และมีคุณภาพได้มาตรฐานที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพ หมายถึง การบริหารจัดการของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ประกอบด้วย การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพ และการประเมินคุณภาพ

2.3 หลักการของระบบประกันคุณภาพ

หลักการของระบบประกันคุณภาพเป็นเรื่องที่สำคัญ และมีขนาดใหญ่มาก ในที่นี้พอสรุปหลักการของระบบประกันคุณภาพได้ 4 ประเด็นหลัก ๆ คือ (กรมวิชาการ, 2554)

ความหมายของการประกันคุณภาพในระบบการบริหาร (quality assurance (QA): a management system) คำว่าการประกันคุณภาพ (QA) เป็นคำที่มีความหมายลึกซึ้ง ให้ความรู้สึกที่ดีในความซับซ้อนซึ่งยากแก่การเข้าใจได้อย่างแท้จริง ซึ่งนักพัฒนาสมัยแรกได้พยายามพยุงรักษาธุรกิจให้ต่อเนื่อง แต่ก็ เป็นความจริงที่ว่า การประกันคุณภาพเป็นคำศัพท์ที่ใหญ่มากในระบบการบริหาร อย่างไรก็ตาม การประกันคุณภาพก็ไม่ใช่เรื่องยาก ซับซ้อน หรือเกินความสามารถของทุกคนที่ไม่ใช่ผู้เชี่ยวชาญ ดังนั้น ระบบการประกันคุณภาพจึงต้องทำงานไม่ยุ่งยากมาก ทำได้อย่างเหมาะสม และ

นำเข้าสู่การปฏิบัติทุกวัน (Freeman, 1997) ในประเทศอังกฤษมีระบบบีเอส 5750 (BS 5750) ซึ่งเป็นมาตรฐานของระบบการประกันคุณภาพ นานาชาติมีระบบไอโซ 9000 (ISO 9000) จะเห็นได้ว่ามาตรฐานทั้งสองเหมือนกัน (identical) เพียงแต่ชื่อเท่านั้นที่ไม่เหมือนกัน

ความจำเป็นในการจัดทำประกันคุณภาพ แม้ว่าองค์กรใดก็ตามที่มีการทำงานเป็นเลิศอยู่แล้ว อาจคิดว่าตนเองไม่ต้องการระบบตรวจสอบของใคร แต่แท้จริงแล้ว เรายังคงต้องสงสัยอยู่ในการทำปกติ เรามักหมกมุ่นอยู่กับการทำงานตลอดทั้งวัน การส่งงานล่าช้าก็เป็นปกติวิสัย งานที่ต้องทำซ้ำซาก การเปลี่ยนระบบการทำงาน หรือการปฏิบัติกรใด ๆ ก็ตาม เราอาจคิดว่าองค์กรของเรานั้นมีประสิทธิภาพในการทำงาน แท้จริงแล้วการประกันคุณภาพเป็นแนวทางการแบ่งปัน ความเชื่อ (Freeman, 1997)

จากประสบการณ์ที่ผ่านมาในแต่ละองค์กรคงมีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ คือ (1) ภารกิจที่ไม่ทราบว่าเป็นความรับผิดชอบของใคร (2) ภารกิจไม่สำเร็จลงได้เพราะติดขัด (3) คุณภาพการทำงานนั้นไม่ดี และ (4) ขาดความชัดเจนของเป้าหมาย และความคาดหวังจากกลุ่มเพื่อนร่วมงาน เป็นต้น ในทางตรงข้าม ถ้าหากองค์กรของเรามีการทำงานที่พร้อมทั้งกัน ส่งผ่านมาด้วยรูปแบบและข้อเสนอแนะที่มีคุณภาพ ในกลุ่มมีความชัดเจน และระบบที่ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องมีการประกันคุณภาพ แต่ถ้าไม่ใช่ องค์กรนั้น ๆ มีความจำเป็นต้องมีระบบการประกันคุณภาพ

การประกันคุณภาพ โดยชาติแท้แล้วเป็นแนวทางจัดการทำงานที่ทำให้เกิดความมั่นใจโดยที่ (1) ภารกิจขององค์กรและเป้าหมายมีความชัดเจนและรับทราบโดยทั่วกัน (2) ระบบการทำงานได้รับการออกแบบใคร่ครวญอย่างดี และสื่อสารให้แก่ทุกคนทราบ (3) ทราบว่าใครรับผิดชอบสิ่งใด (4) องค์กรสามารถกำหนดคุณภาพได้อย่างชัดเจนและสามารถบันทึกเป็นเอกสารได้ (5) มีระบบตรวจสอบได้ทุกสิ่งทุกอย่างทำตามแผน และ (6) เมื่อมีสิ่งผิดพลาดต้องทำการแก้ไขให้ถูกต้อง

แนวทางปฏิบัติโดยทั่ว ๆ ไป มีอยู่ 3 แนวทาง คือ (1) ไม่มีกรบันทึกเป็นเอกสารแนวปฏิบัติแบบไม่มีร่องรอยการบันทึกเป็นเอกสาร (undocumented) สำหรับองค์กรขนาดเล็กแนวปฏิบัตินี้ดีมาก แต่เมื่อองค์กรเริ่มเติบโตแล้ว ระบบนี้ใช้ไม่ได้เลย ความแตกต่างของบุคคลเกิดขึ้น นักอบรมสองคนมีเกณฑ์ที่แตกต่างกัน แม้พวกเขาจะมีหนังสือที่เหมือนกันในระบบที่ขัดแย้งกัน ดังนั้น แก่นแท้ของระบบที่ไม่มีร่องรอยของเอกสารนี้ไม่เป็นระบบ เป็นการปฏิบัติแบบสบาย ๆ ซึ่งองค์กรไม่ตัดสินใจที่ต้องการทำแต่อย่างใด จะเห็นได้ว่ามีความสับสนวุ่นวายและไม่ค่อยมีผลผลิตเท่าที่ควร (2) บันทึกเป็นเอกสาร แนวปฏิบัติแบบบันทึกเป็นเอกสาร (documented) เป็นวิธีที่พัฒนาขึ้นเป็นภารกิจที่ควรกระทำ ระบบการจัดเก็บเอกสารนี้เป็นการพัฒนาที่มีระบบที่ดี แต่บางทีผู้กระทำปฏิบัติตามหรือไม่มันไม่มีใครทราบ นี่ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ระบบการจัดเก็บเอกสารอาจพบได้ แม้ว่าสิ่งที่ปฏิบัติต้องมีการ

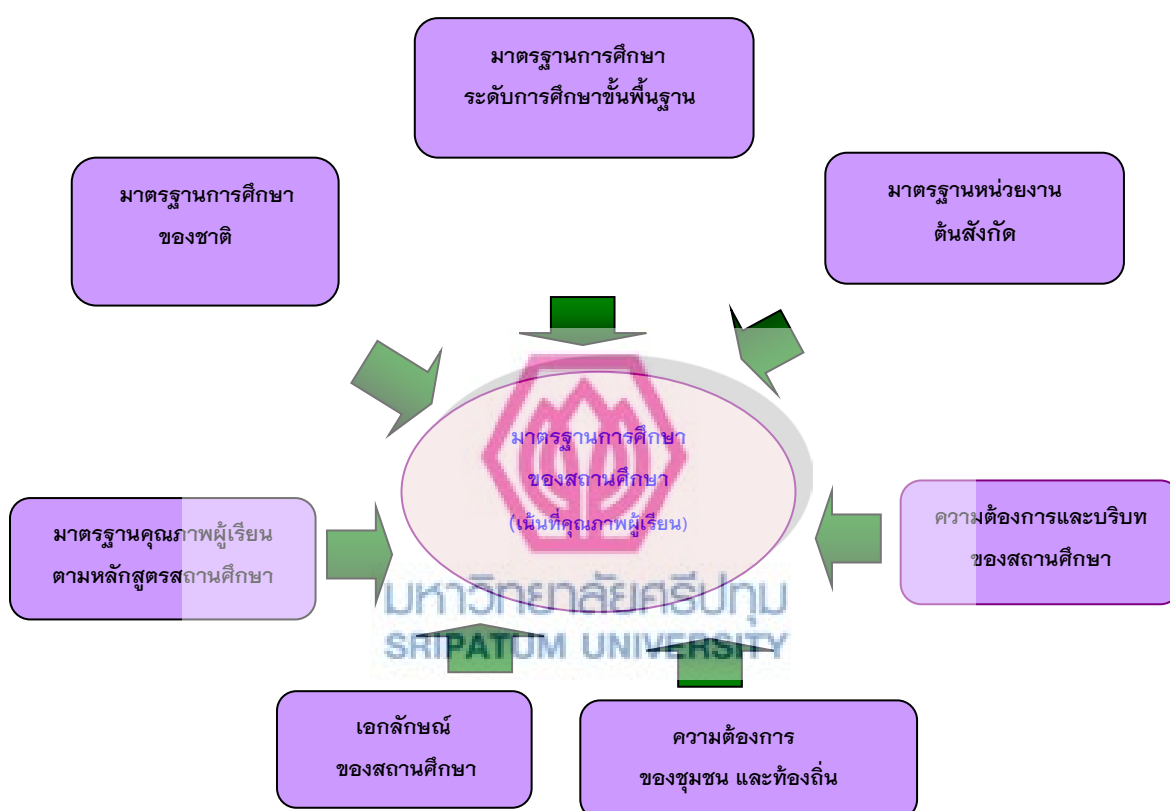
บันทึกเป็นเอกสาร สิ่งที่ต้องทำให้เกิดความมั่นใจคือความตั้งใจได้ปฏิบัติอย่างแท้จริง กระนั้น ระบบการบันทึกเอกสารก็จะเป็นสิ่งที่ดีมาก แต่ก็ยังขาดวิธีการทบทวนและปรับปรุงในตัวเอง ดังนั้น การประกันคุณภาพจึงมีชัยชนะเหนือสิ่งเหล่านี้ และ (3) การประกันคุณภาพ แนวทางปฏิบัติแบบประกันคุณภาพ (QA) เป็นแนวทางการบริหารที่คล้ายกับวิธีการบันทึกเอกสาร แต่เพิ่มเติมประเด็นสำคัญคือวิธีการตรวจสอบ (checking up) ระบบมีความเหนียวแน่น วิธีการแก้ไขข้อผิดพลาด และวิธีการเปลี่ยนแปลงระบบถ้าหากเกิดความล้มเหลว แนวทางการแก้ไขข้อผิดพลาดนี้สำหรับการประกันคุณภาพแล้วเป็นสิ่งที่สำคัญมาก แม้ว่าความผิดพลาดและความล้มเหลวจะเกิดขึ้นอย่างไรก็ตาม แต่การประกันคุณภาพรับรู้สิ่งที่จะเกิดขึ้นได้และได้เตรียมการไว้ การผิดพลาดเกิดขึ้นได้ 2 แบบ คือ ประการแรก ความผิดพลาดทางด้านมนุษย์ (human error) และประการที่สอง วิธีการที่ล้าหลัง (method is obsolete) (Freeman, 1997)

การประกันคุณภาพนั้นมีความแตกต่างจากสองวิธีแรก กล่าวคือในกรณีแรกนั้นความผิดพลาดหรือความละเอียดได้รับการแก้ไข (corrected) ส่วนกรณีที่สองนั้นวิธีการได้รับการซ่อมแซม (amended) ดังนั้นการประกันคุณภาพเป็นทั้งระบบการแก้ไขในตัวเองและการเรียนรู้ ซึ่งสะท้อนการเปลี่ยนแปลงตามความต้องการ

“มาตรฐานการศึกษา” เป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์ และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งและเพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแลการตรวจสอบ การประเมินผลและการประกันคุณภาพทางการศึกษามาตรฐานการศึกษาที่มีอยู่ในปัจจุบันมีหลายระดับ เช่น มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อีกทั้ง ยังมีการกำหนดมาตรฐานขึ้นหลายประเภท เช่น มาตรฐานการแนะแนว มาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มาตรฐานลูกเสือและเนตรนารี มาตรฐานการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน เป็นต้น แต่หากพิจารณาอย่างถี่ถ้วนจะเห็นว่ามาตรฐานทั้งหลายนั้นมีวัตถุประสงค์เฉพาะและมีเป้าหมายคือ คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งนั้น

ตามกฎกระทรวงได้กำหนดไว้ว่า การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษานั้นต้องกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณะของสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดและต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นด้วย ดังนั้นสถานศึกษา จึงต้องวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานรวมทั้งระดับปฐมวัย มาตรฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรของสถานศึกษา นโยบายของหน่วยงานส่วนกลาง คุณลักษณะพิเศษของผู้เรียนที่สถานศึกษา

ท้องถิ่นและชุมชนคาดหวัง เช่น ความมีสำนึกรักบ้านเกิด การเป็นยูวเกษตรกร การอนุรักษ์อาชีพ ท้องถิ่น/พื้นบ้าน การมีทักษะในอาชีพ (อาชีพใดอาชีพหนึ่ง) ความสามารถเฉพาะทางด้านใดด้านหนึ่ง เป็นต้น นำมาสังเคราะห์หลอมรวมกำหนดเป็นมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างไรก็ตาม สถานศึกษาต้องพึงตระหนักเสมอว่ามาตรฐานที่เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุดในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

แผนภาพที่ 3 ตัวแปรที่สัมพันธ์และเชื่อมโยงสู่มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

กล่าวโดยสรุปคือ การประกันคุณภาพ เป็นแนวทางในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดความมั่นใจ โดยที่สถานศึกษาต้องมีการกิจและเป้าหมายที่ชัดเจน ทุกคนรับทราบอย่างทั่วถึง และรู้ว่า มีหน้าที่รับผิดชอบอย่างไร สถานศึกษาต้องมีการติดตาม ตรวจสอบ และสามารถนำข้อเท็จจริงมาแก้ปัญหา เพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาต่อไปได้

2.4 การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการวางแผน และกระบวนการจัดการของผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาที่จะรับประกันให้สังคมเชื่อมั่นว่า จะพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตร และตรงตามความมุ่งหวังของสังคม ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาไว้ดังนี้

นิติธร ปิลวาสน์ (2558) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันการศึกษาจากภายใน โดยวงจร PDCA (Plan - Do - Check - Act) เป็นการปฏิบัติโดยบุคลากรของสถาบันการศึกษาหรือโดยหน่วยงานต้นสังกัด ที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการศึกษานั้นๆ

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal Quality Assurance) หมายถึง ระบบที่ สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กรหรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงาน ว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้ตาม มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถมีทักษะ และมีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสม ด้วยการบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษาโดยเฉพาะ ครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบได้ และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง ต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและประกาศกฎกระทรวง (โรงเรียนราชดำริ, 2554)

อัญชลี ธรรมะวิจิตรกุล (2551) การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การบริหารจัดการและการ ดำเนินกิจกรรม ตามปกติของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการ สร้างความมั่นใจให้กับผู้รับบริการทางการศึกษา ว่าการดำเนินการจัดการศึกษาของสถานศึกษามี ประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ กำหนด

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา หมายถึง การประเมินคุณภาพการ จัดการศึกษา การติดตาม และตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำ โดยบุคลากรของสถานศึกษา โดยมีหน่วยงานต้นสังกัดคอยกำกับดูแลสถานศึกษา ผลการประเมิน

คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นการสะท้อนให้เห็นคุณภาพการจัดการศึกษาตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

2.5 ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อสร้างความมั่นใจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักวิชา ข้อมูลหลักฐาน ที่ตรวจสอบได้ และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดในมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553)

สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องว่า ผู้เรียนทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง (พ.ศ.2549-2553) ที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษายึดหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการส่งเสริม สนับสนุนและกำกับ ดูแลของหน่วยงานต้นสังกัด ประกอบด้วย (กรมวิชาการ, 2554)

1. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้วยการจัดทำโครงสร้างการบริหารจัดการให้เอื้อต่อการดำเนินงาน ทุกคนมีส่วนร่วมและมีการประชาสัมพันธ์กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางให้ความเห็นและข้อเสนอแนะและแต่งตั้งคณะบุคคลทำการตรวจสอบ ทบทวน และรายงานคุณภาพการศึกษา และจัดให้มีข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจและแผนพัฒนา

2. การพัฒนามาตรฐานการศึกษา โดยมุ่งเน้นมาตรฐาน ผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกับมาตรฐานช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนด

3. การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยการจัดทำแผนอย่างเป็นระบบพื้นฐานของข้อมูลสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมาย ยุทธศาสตร์ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน สมบูรณ์ ครอบคลุมการพัฒนาทุกกิจกรรมที่เป็นส่วนประกอบหลักของการจัดการศึกษาและเป็นที่ยอมรับร่วมกัน

ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละกิจกรรมที่กำหนดอย่างสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยการกำกับ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาที่กำหนดไว้โดยจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ชัดเจนครอบคลุมงาน/โครงการของสถานศึกษา

5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา จะประกอบด้วยการตรวจสอบและทบทวนภายในโดยบุคลากรในสถานศึกษาดำเนินการและการตรวจสอบและทบทวนจากหน่วยงานต้นสังกัด

6. การประเมินคุณภาพการศึกษา โดยมุ่งเน้นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในระดับชั้นที่เป็นตัวประ โยค ได้แก่ ประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 ในวิชาแกนร่วมโดยใช้แบบทดสอบมาตรฐาน จากหน่วยงานส่วนกลางร่วมกับต้นสังกัด (เขตพื้นที่) ดำเนินการ

7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี เป็นการนำข้อมูลผลการประเมินมาตรฐานคุณภาพ การตรวจสอบและทบทวนภายในและภายนอกประมวลรายงานผลการพัฒนาคุณภาพประจำปี การศึกษาซึ่งจะนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาคุณภาพต่อไป

8. การผูกกระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นกลไกส่วนหนึ่งของระบบประกันคุณภาพ ภายใน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการส่งเสริม พัฒนาและประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของระบบประกันคุณภาพ

อัญชลี ธรรมะวิสิกุล (2551) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน มีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของการไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลถึงผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพ ดังนั้นการ ดำเนินการประกันคุณภาพ จึงมีแนวคิดเกี่ยวกับระบบการทำงานซึ่งมีความสัมพันธ์ และต่อเนื่องกัน ดังนี้

1. การควบคุมคุณภาพ เป็นการกำหนดมาตรฐานคุณภาพและการพัฒนาสถานศึกษาให้เข้าสู่ มาตรฐาน การวางแผน และการดำเนินงานตามแผน โดยมีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศที่มี ประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาเข้าสู่มาตรฐาน

2. การตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยใช้วิธีการที่ หลากหลาย เหมาะสม อาทิ เช่น การสังเกตพฤติกรรมและกระบวนการทำงาน กระบวนการจัดการ เรียนรู้ การสอบถาม การสัมภาษณ์ การพิจารณาหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน ตัวอย่างผลงาน และ แฟ้มสะสมงาน ตลอดจนการใช้แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบทดสอบ และแบบวัดมาตรฐาน เป็นต้น การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จะต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. การประเมินคุณภาพ เป็นการรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อประเมินคุณภาพของสถานศึกษา จัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

กล่าวโดยสรุปได้ว่า สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก โดยเป็นระบบที่สถานศึกษาร่วมกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้การกำกับ ดูแล และสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด

2.6 หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้ (สำนักทดสอบการศึกษา, 2553)

1. สถานศึกษาจะต้องจัดทำโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2. สถานศึกษาจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

2.1 กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2 กำกับ ติดตาม และให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.3 เสนอสถานศึกษาแต่งตั้งคณะบุคคลทำหน้าที่ตรวจสอบ ทบทวนและรายงานคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

3. สถานศึกษาจะต้องจัดระบบสารสนเทศที่มาข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

4. สถานศึกษาจะต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษา ท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. สถานศึกษาจะต้องจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงหลักการและครอบคลุมในเรื่อง ต่อไปนี้

5.1 เป็นแผนยุทธศาสตร์ที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบและมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ

5.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

5.3 กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชาหรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนาบุคลากรและการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

5.4 กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ

5.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคนรวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบ และดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.6 กำหนดบทบาทหน้าที่ และแนวทางให้บิดา มารดา ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

5.7 กำหนดการจัดงบประมาณและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

6. สถานศึกษาจะต้องดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้งมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็น ไปอย่างต่อเนื่องและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

7. ให้คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาดำเนินการตรวจสอบ ทบทวนและรายงานการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา สำหรับในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม (การสังเกตพฤติกรรม และกระบวนการทำงาน กระบวนการจัดการเรียนการสอน การสอบถาม การสัมภาษณ์ การพิจารณาหลักฐาน ร่องรอยการปฏิบัติงาน ตัวอย่างผลงาน และแฟ้มสะสมงาน แบบสำรวจ แบบสอบถาม แบบทดสอบและแบบวัดมาตรฐาน) การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงแก้ไข เปลี่ยนแปลงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

8. สถานศึกษาจะต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วยเครื่องมือมาตรฐาน

9. สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแบบพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมหลักฐานข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ ตามข้อ (8) เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

10. หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด ส่งเสริม สนับสนุนและร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาดังนี้

10.1 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

10.2 จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ในวิชาแกนหลักของสถานศึกษาร่วมกันเป็นรายปี/รายภาค

10.3 จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญด้วย เครื่องมือมาตรฐาน

11. หน่วยงานต้นสังกัดระดับจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพสถานศึกษา อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และรายงานผลให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบ ทั้งนี้ การตรวจสอบและทบทวนให้เป็นไปตามข้อ (7) โดยอนุโลม

12. หน่วยงานต้นสังกัดศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบและ เทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำกับ สนับสนุน ส่งเสริม ติดตาม ประเมินผลและผลungประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน สถานศึกษาด้วย

สรุปได้ว่า หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษานั้น สถานศึกษา จะต้องมีการจัดทำโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาโดยคำนึงถึง หลักการและความครอบคลุม รวมทั้งมีการกำกับ ติดตามการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องและ บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

2.7 ขั้นตอนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้ (กรมวิชาการ, 2554)

การควบคุมคุณภาพ (Quality Control)

1) ศึกษาและเตรียมการ

- 1.1) ตั้งคณะทำงานประกัน
- 1.2) ให้ความรู้แก่บุคลากรทุกมนุษย์
- 1.3) ตั้งกระทำงานฝ่ายต่าง ๆ

2) วางแผนการประกันคุณภาพการศึกษา

- 2.1) กำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 2.2) สร้างเครื่องมือประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน
- 2.3) จัดทำสารสนเทศสภาพปัจจุบัน (ข้อมูลพื้นฐาน)
- 2.4) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีตามแผนยุทธศาสตร์ในธรรมนูญสถานศึกษา
- 2.5) จัดทำมาตรฐานการปฏิบัติงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา
- 2.6) ประเมินสภาพปัจจุบันของสถานศึกษาตามมาตรฐาน

- 2.7) จัดทำธรรมนูญสถานศึกษาหรือแผนพัฒนาสถานศึกษา
- 3) ดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามแผน
 - 3.1) ปฏิบัติงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานของสถานศึกษา และตามแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา
 - 3.2) นิเทศ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 - 3.3) การตรวจสอบ ทบทวน และปรับปรุงคุณภาพ (Quality Audit)
- 4) ตรวจสอบ และทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 - 4.1) แต่งตั้งกรรมการตรวจสอบ
 - 4.2) กำหนดระยะเวลาและแนวทางการตรวจสอบ
 - 4.3) ประเมินสภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานของสถานศึกษาครั้งที่ 2 หลังจากปฏิบัติงานไปได้ระยะเวลาหนึ่ง
 - 4.4) จัดทำสารสนเทศแสดงผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดและเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
- 5) พัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 - 5.1) ปรับปรุง แก้ไขการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 - 5.2) ติดตาม ตรวจสอบการแก้ไข ปรับปรุงการปฏิบัติงานที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษา
 - 5.3) สรุปผลการตรวจสอบ จัดทำสารสนเทศ(ข้อมูลพื้นฐาน) ครั้งที่ 2 และรายงานการตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 - 5.4) พัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การประเมิน (Quality Assessment)และรับรองคุณภาพ (Quality Accreditation)
- 6) เตรียมการเพื่อรับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา
 - 6.1) จัดเตรียมหลักฐาน และข้อมูลต่าง ๆ ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อรับการประเมินจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา
 - 6.2) ถ้าได้รับการรับรอง และได้ใบรับรอง สถานศึกษารักษามาตรฐานคุณภาพให้คงไว้และรายงานผลการประเมิน

6.3) ถ้ายังไม่ได้รับการรับรอง สถานศึกษาปรับปรุงแก้ไข และขอรับการประเมินใหม่ ตามเวลาที่กำหนด

7) การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล อาจจะมีการดำเนินการได้ดังนี้ กำหนดกรอบการตรวจประเมินคุณภาพภายในโรงเรียน เพื่อเก็บรวบรวมเป็นข้อมูลพื้นฐานตามมาตรฐาน และตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยวางแผนกำหนดสิ่งต่อไปนี้ ด้านที่จะประเมิน (ผลผลิต/กระบวนการ/ปัจจัย) มาตรฐานที่จะประเมิน ตัวบ่งชี้ที่จะประเมิน แหล่งข้อมูล/แหล่งที่สามารถให้ข้อมูลได้ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล เกณฑ์ระดับคุณภาพของผลการประเมิน ตามเกณฑ์การคำนวณคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังภาพ

ตารางที่ 1 เกณฑ์การคำนวณคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 100 คะแนน)	ระดับคุณภาพ	แปลคุณภาพ
90.00 - 100.00	5	ดีเยี่ยม
75.00 - 89.99	4	ดีมาก
60.00 - 74.99	3	ดี
50.00 - 59.99	2	พอใช้
0.00 - 49.99	1	ปรับปรุง

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินงานโดยเริ่มจากการควบคุมคุณภาพ โดยการศึกษาเตรียมการและวางแผน จัดคณะกรรมการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเน้นการมีส่วนร่วม เพื่อการพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพและแผนปฏิบัติการของสถานศึกษาและการดำเนินงานตามแผน ดำเนินการตรวจสอบ ติดตามเพื่อการพัฒนาคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายและมาตรฐานการศึกษา จากนั้นจึงจัดทำรายงานเสนอหน่วยงานต้นสังกัด และเผยแพร่ต่อสาธารณชนต่อไป

2.9 การประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นกระบวนการหนึ่ง ที่รับรองมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้ความหมายของการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ ดังนี้

การประกันคุณภาพภายนอก (External Quality Assurance) หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) บุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรองเพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต, 2558)

หนึ่งฤทัย นวลแป้น (2558) กล่าวว่า การประเมินคุณภาพภายนอก คือ การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ผู้ประเมินภายนอก โรงเรียนจะต้องมีความเป็นอิสระและเป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับการ ประเมินคุณภาพภายนอกอันจะนำไปสู่การเข้าถึงคุณภาพการศึกษาด้วยความเป็นกลาง และสร้างสรรค์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง

การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งประเมิน โดย “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือเรียกชื่อย่อว่า สมศ.” (สำนักประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2558)

การประเมินคุณภาพภายนอก หมายความว่า การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม และการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งกระทำโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือผู้ประเมินภายนอก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

ธนรัชฎ์ ศิริสวัสดิ์ (2550) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

การประเมินคุณภาพภายนอก คือ การประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตาม การตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา โดยผู้ประเมินภายนอกที่ได้รับการรับรองจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. เพื่อมุ่งให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น ผู้ประเมินภายนอกหรือคณบดีหรือคณาจารย์มีความเป็นอิสระ และเป็นกลาง ไม่มีผลประโยชน์ขัดแย้งกับการประเมินคุณภาพภายนอกจะนำไปสู่การเข้าถึงคุณภาพการศึกษาด้วยความเป็นกลาง เพื่อสร้างสรรค์พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2544)

โดยสรุป การประเมินผลภายนอก หมายถึง กระบวนการ กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติในการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาหรือโรงเรียน โดยบุคคลภายนอกที่เป็นนักประเมินมืออาชีพ ซึ่งมีความเป็นกลาง เพื่อนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น และเพื่อรับรองคุณภาพของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

2.10 แนวคิดและหลักการของการประเมินคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก มีความสำคัญต่อสถานศึกษาในการเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นจุดเด่น – จุดด้อย ของสถานศึกษา ช่วยเสนอแนวทางการปรับปรุง พัฒนา เพื่อให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เป็นการเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้รับบริการสถานศึกษา ว่าสถานศึกษาได้จัดการศึกษาที่มุ่งสู่คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งการประเมินคุณภาพภายนอก มีแนวคิดและหลักการของการประเมิน ดังนี้

การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินผลการจัดการศึกษา เพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาโดยหน่วยงานหรือบุคคลภายนอกสถานศึกษา เพื่อมุ่งให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาดียิ่งขึ้น ซึ่งต้องเริ่มต้นจากการที่สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพของตนเอง ดำเนินการปรับปรุงคุณภาพ มีการกำกับติดตามคุณภาพ และมีระบบประเมินตนเองก่อน ต่อจากนั้นจึงรับการประเมินคุณภาพภายนอกโดย สมศ. ซึ่งจะดำเนินการพิจารณาและตรวจสอบจากผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกจึงควรสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพราะต่างมุ่งสู่มาตรฐานหรือคุณภาพที่คาดหวังให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน โดยมีวัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2544)

หลักเกณฑ์การกำหนดตัวบ่งชี้

การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดตัวบ่งชี้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 ข้อ 38 ซึ่งกำหนดให้ สมศ.ทำการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาแต่ละแห่งตามมาตรฐานการศึกษาของชาติและครอบคลุมหลักเกณฑ์ในเรื่องต่อไปนี้ คือ 1)มาตรฐานที่ว่าด้วยผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับและประเภทการศึกษา 2)มาตรฐานที่ว่าด้วยการบริหารจัดการศึกษา 3)มาตรฐานที่ว่าด้วยการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 4)มาตรฐานที่ว่าด้วยการประกันคุณภาพภายใน ดังจะเห็นความสอดคล้องตามตารางที่ 1

(สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2544)

ตารางที่ 3 ความสอดคล้องระหว่างตัวบ่งชี้และมาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ

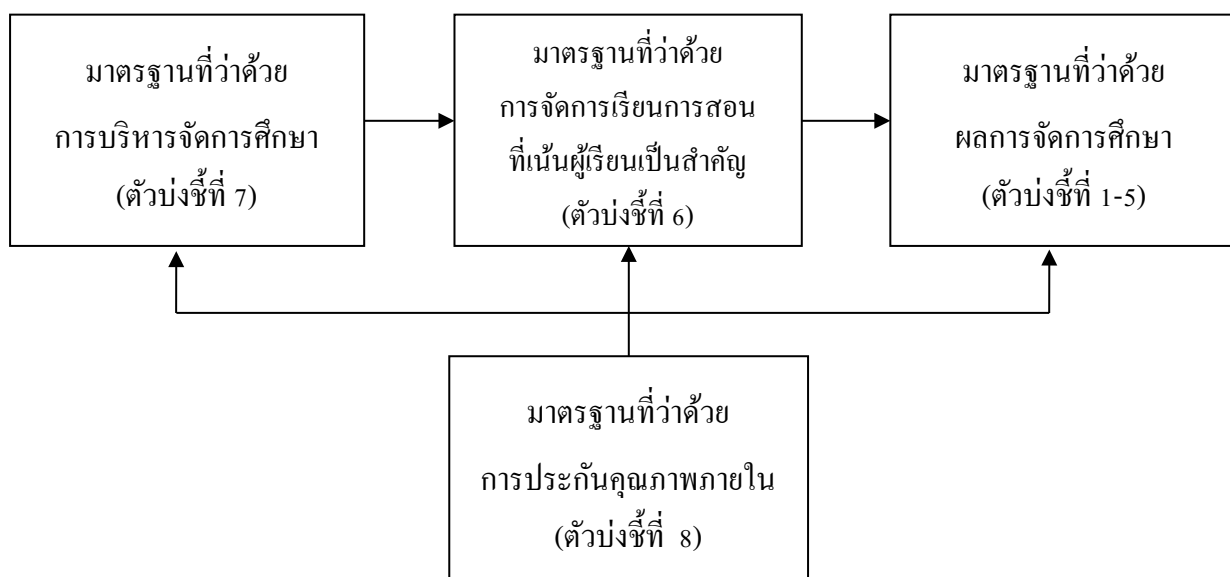
กลุ่มตัวบ่งชี้	ตัวบ่งชี้	มาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน	1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	ผลการจัดการศึกษา
	2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	
	3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	
	4. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	
	5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	
	6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
	7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	การบริหารจัดการศึกษา
	8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายในโดยสถานศึกษาและต้นสังกัด	การประกันคุณภาพภายใน
กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์	9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	ผลการจัดการศึกษา
	10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลสะท้อนเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	
กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม	11. ผลการดำเนินงาน โครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา	ผลการจัดการศึกษา
	12. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	การบริหารจัดการศึกษา

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินภายใต้ภารกิจของสถานศึกษา โดยกำหนดตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมินบนพื้นฐานที่ทุกสถานศึกษาต้องมีและปฏิบัติได้ ซึ่งสามารถชี้ผลลัพธ์และผลกระทบได้ดี และมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายใน

กลุ่มตัวบ่งชี้เอกลักษณ์ หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลผลิต ตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา รวมถึงความสำเร็จตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละสถานศึกษา โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัด

กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม หมายถึง กลุ่มตัวบ่งชี้ที่ประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาโดยสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางพัฒนาเพื่อร่วมกันชี้แนะ ป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมตามนโยบายของรัฐ ซึ่งสามารถปรับเปลี่ยนตามกาลเวลาและปัญหาสังคมที่เปลี่ยนไป โดยมีเป้าหมายที่แสดงถึงความเป็นผู้นำสังคม อาทิ การรักษาดิน การบำรุงศาสนาและเทิดทูนพระมหากษัตริย์ การส่งเสริมและสืบสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติเป็นแบบอย่าง การสร้างสังคมสันติสุขและความปรองดอง การส่งเสริมความร่วมมือในกรอบประชาคมอาเซียน การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม พลังงาน เศรษฐกิจ สุขภาพ ค่านิยม จิตสาธารณะ และความประหยัด รวมทั้งการแก้ปัญหาสังคม อาทิ ความขัดแย้ง อุบัติภัย และสิ่งเสพติด เป็นต้น

กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐานมีความสอดคล้องกับมาตรฐานตามกฎกระทรวงฯ โดยมีความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานและตัวบ่งชี้ต่างๆ ในลักษณะห่วงโซ่แห่งคุณภาพ ดังนี้

แผนภาพที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างมาตรฐานและตัวบ่งชี้ต่างๆ ในลักษณะห่วงโซ่แห่งคุณภาพ

การกำหนดค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้

การกำหนดค่าน้ำหนักตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีดังนี้

ตารางที่ 4 น้ำหนักตัวบ่งชี้

กลุ่มตัวบ่งชี้	ชื่อตัวบ่งชี้	น้ำหนักคะแนน
กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน	1. ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	10
	2. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์	10
	3. ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ และเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	10
	4. ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น	10
	5. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน	20
	6. ประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	10
	7. ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการและการพัฒนาสถานศึกษา	5
	8. พัฒนาการของการประกันคุณภาพภายใน โดยสถานศึกษาและต้นสังกัด	5
	รวมน้ำหนัก	80
กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์	9. ผลการพัฒนาให้บรรลุตามปรัชญา ปณิธาน/วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสถานศึกษา	5
	10. ผลการพัฒนาตามจุดเน้นและจุดเด่นที่ส่งผลกระทบต่อเป็นเอกลักษณ์ของสถานศึกษา	5
	รวมน้ำหนัก	10
กลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม	11. ผลการดำเนินงาน โครงการพิเศษเพื่อส่งเสริมบทบาทของสถานศึกษา	5
	12. ผลการส่งเสริมพัฒนาสถานศึกษาเพื่อยกระดับมาตรฐาน รักษามาตรฐาน และพัฒนาสู่ความเป็นเลิศที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษา	5
	รวมน้ำหนัก	10
	รวมน้ำหนักทั้ง 12 ตัวบ่งชี้	100

ตารางที่ 5 เกณฑ์การคำนวณคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษา (สมศ.)

คะแนนที่คำนวณได้ (เต็ม 100 คะแนน)	ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
90.00 - 100.00	4.51 - 5.00	ดีมาก
75.00 - 89.99	3.51 - 4.50	ดี
60.00 - 74.99	2.51 - 3.50	พอใช้
50.00 - 59.99	1.51 - 2.50	ควรปรับปรุง
0.00 - 49.99	0.00 - 1.50	ต้องปรับปรุง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การประเมินภายนอกเป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยหน่วยงานภายนอกสถานศึกษา ซึ่งมีหลักเกณฑ์กำหนดตัวบ่งชี้ ได้แก่ กลุ่มตัวบ่งชี้พื้นฐาน กลุ่มตัวบ่งชี้อัตลักษณ์ และกลุ่มตัวบ่งชี้มาตรการส่งเสริม ที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553

2.11 ระบบและกระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก

ระบบการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นระบบการประเมินผล การติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นการประกันคุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ซึ่งมีระบบและกระบวนการ ดังนี้

ระบบการประเมินคุณภาพภายนอก มีหลักการและกระบวนการ ดังต่อไปนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2544)

1. หลักการสำคัญของการประเมินคุณภาพภายนอก มี 5 ประการ ดังนี้

1.1 เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการตัดสิน การจับผิด หรือการให้คุณ ให้โทษ

1.2 ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้

1.3 มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการการศึกษาของชาติ โดยให้มีเอกภาพเชิงนโยบาย แต่ยังคงมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ ที่สถานศึกษาสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถานศึกษาและผู้เรียน

1.4 มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตรมากกว่าการกำกับและควบคุม

1.5 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2. กระบวนการประเมินคุณภาพภายนอก เป็นกระบวนการที่คณะผู้ประเมินภายนอกจะรวบรวมและศึกษาข้อมูลจากรายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา ซึ่งเสนอต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา แล้วเข้าไปตรวจสอบและประเมินคุณภาพของสถานศึกษา รวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประเมิน เพื่อให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทาง

ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และจัดทำรายงานผลการประเมินเผยแพร่ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน การประเมินภายนอก ประกอบด้วยขั้นตอนใหญ่ๆ 3 ขั้นตอน คือ

2.1 ขั้นตอนก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

เมื่อคณะผู้ประเมินภายนอก ได้รับมอบหมายให้ประเมินสถานศึกษาแต่ละแห่งจะทำการศึกษารายงานผลการประเมินตนเอง (SAR) ของสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจัดส่งมาให้สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาล่วงหน้า แล้วนัดวันที่จะไปตรวจเยี่ยมและแจ้งกำหนดการตรวจเยี่ยมต่อสถานศึกษา พร้อมทั้งขอเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม ในกรณีรายงานการประเมินตนเองไม่ชัดเจนหรือไม่สมบูรณ์ แล้วส่งคืนเมื่อศึกษาข้อมูลเสร็จแล้ว

2.2 ระหว่างการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

การตรวจเยี่ยม ซึ่งมีกำหนดเวลาประมาณ 3 วัน คณะผู้ประเมินภายนอกจะทำการประเมินคุณภาพสถานศึกษา ทั้งด้านการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และอื่นๆ ตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ทั้งนี้ การตรวจเยี่ยมมิใช่การสร้างแรงกดดันให้กับสถานศึกษา คณะผู้ประเมินจะเข้าไปยังสถานศึกษาในลักษณะผู้ร่วมงานกับสถานศึกษา ในการค้นหาสภาพความเป็นจริงของการพัฒนา รวมทั้งให้คำแนะนำมากกว่าที่จะเข้าไปในลักษณะผู้ตัดสินชี้ขาด สิ่งที่คณะผู้ประเมินตรวจสอบ ไม่ใช่สิ่งที่เป็นความลับของสถานศึกษา เนื่องจากจะใช้รายงานการประเมินตนเองที่สถานศึกษาส่งให้สถาบันส่งเสริมการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติเป็นเอกสารหลักในการตรวจเยี่ยมตลอดเวลา ในระหว่างที่คณะผู้ประเมินอยู่ที่สถานศึกษาสถานศึกษาจะจัดเตรียมห้องให้ 1 ห้อง เป็นห้องทำงานของคณะประเมิน รวมทั้งจัดเตรียมเอกสารต่างๆ ทั้งในส่วนที่ได้แจ้งไว้ล่วงหน้าและส่วนที่ขอเพิ่มเติม ตลอดจนจะต้องให้โอกาสแก่คณะประเมินในการพบปะหรือสัมภาษณ์บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.3 หลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

เมื่อเสร็จภารกิจในการไปตรวจเยี่ยมสถานศึกษาแล้ว คณะผู้ประเมินภายนอกจะต้องร่วมกันจัดทำร่างรายงานผลการประเมินสถานศึกษา โดยนำข้อมูลทั้งหมดมาเขียนให้ตรงตามหลักฐานข้อมูลต่างๆที่รวบรวมได้ และตรงตามที่รายงานให้สถานศึกษาทราบด้วยวาจา ไม่ใช่จากความรู้สึกหรือความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ประเมินแล้วจัดส่งให้สถานศึกษาตรวจสอบและโต้แย้งภายใน 15 วัน นับจากวันที่ได้รับร่างรายงานฯ ผู้ประเมินพิจารณาแล้วอาจมีการปรับปรุงแก้ไขหรือยืนยันตามรายงานแล้วแต่กรณี เมื่อเสร็จสิ้นขั้นตอนนี้แล้วจึงนำเสนอต่อสำนักงาน เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถาบันส่งเสริมการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติพิจารณาความถูกต้องชัดเจน ครอบคลุมสาระที่กำหนดในแต่ละมาตรฐานครบถ้วนและมีความเชื่อถือได้ หากรายงานยังขาด

คุณภาพให้ผู้ประเมินทำการปรับปรุงแก้ไขตามคำพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ และส่งให้สถานศึกษา พิจารณาตรวจสอบโต้แย้งอีกครั้งหนึ่ง ตามระยะเวลาที่กำหนด เมื่อทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว สถาบัน ส่งเสริมการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติจึงให้การรับรองและเผยแพร่ต่อไป

สรุปได้ว่า ระบบการประเมินภายนอก มีหลักการและกระบวนการเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนา คุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนใหญ่ๆ คือ ขั้นตอนก่อนการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา ระหว่าง การตรวจเยี่ยมสถานศึกษา และหลังการตรวจเยี่ยมสถานศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตอนที่ 3 รูปแบบและแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) พบว่าภายในช่วงกว่า 10 ปีที่ผ่านมา นับแต่มีการประกาศพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เมื่อปีพุทธศักราช 2552 ที่กำหนดให้ต้องมีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาจำนวนมากประสบความสำเร็จจากการพัฒนาสถานศึกษาด้วยการปฏิบัติตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ บรรลุผลตามมาตรฐานการศึกษา ดังนั้น เพื่อเป็นการเรียนรู้จากรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานที่นำสู่การปฏิบัติได้ผลดีมาก่อนแล้ว จึงขอเสนอบทสรุปที่ได้จากกรณีศึกษาจากผลงานวิจัยและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศสำหรับใช้เป็นกรณีตัวอย่างให้กับสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาได้นำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งต่อไป ดังนี้

กรณีศึกษาที่ 1 บทสรุปจากการสังเคราะห์รายงานประจำปีของสถานศึกษาที่ปฏิบัติดี

จากการสังเคราะห์รายงานประจำปีของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ประเมินแล้วว่าดี จำนวน 74 แห่ง สถานศึกษาเหล่านี้มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับดีและดีมากทั้งในการประเมินรอบแรกและรอบสองและได้รับการรับรองคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานพบว่ามีขั้นตอนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดีมีการดำเนินงานเป็นไปตามกรอบภาระงานที่ถูกระหวางด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพสถานศึกษา พ.ศ. 2553 กำหนดไว้ทั้งสิ้น

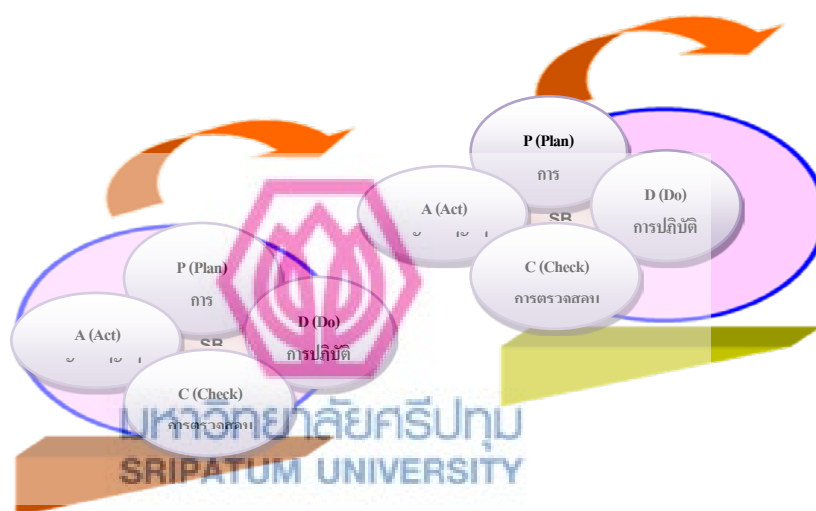
ภายใต้แนวคิดและหลักการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดีนั้นสถานศึกษาอาศัยแนวคิดการพัฒนาเชิงระบบของเดมิ่ง (Plan Do Check Act) เป็นพื้นฐานการปฏิบัติงาน (วิษณุ ทรัพย์สมบัติ, 2552) ดังนี้

P (Plan) การวางแผน สถานศึกษามีการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศ และใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียน ด้วยการกำหนดวัตถุประสงค์ตั้งเป้าหมายกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน/พัฒนาและระยะเวลาการพัฒนามีการจัดหาและจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นทั้งในด้านบุคคลเครื่องมือและงบประมาณ รวมทั้งทำความเข้าใจในแนวปฏิบัติเพื่อสร้างความชัดเจนในการดำเนินงานกับบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

D (Do) การปฏิบัติ สถานศึกษามีการนำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาสู่การปฏิบัติ ดำเนินการตามแผนอย่างจริงจัง

C (Check) การตรวจสอบ สถานศึกษามีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลเพื่อติดตามความก้าวหน้าและความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบ

A (Act) การพัฒนาปรับปรุง หากผลการปฏิบัติเป็นที่น่าพอใจประสบความสำเร็จ สถานศึกษาก็จัดให้เป็นมาตรฐานเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปเพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นและหากผลการปฏิบัติ มีข้อควรปรับปรุงสถานศึกษาก็จะมีการกำหนดวิธีการปรับปรุงต่อไป ทุกขั้นตอนของการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School - Based Management: SBM) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและสถานศึกษา เข้ามามีส่วนร่วมคิด ร่วมดำเนินงาน ร่วมตัดสินใจ (Decision-Making) เพื่อเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง และใช้หลักการสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน

แผนภาพที่ 4 แนวคิดหลักของการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติ

กรณีศึกษาที่ 2 กระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย

โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง โดยเฉพาะ นั่นคือ ความเป็นสุภาพบุรุษเป็นผู้มีน้ำใจนักกีฬาจากการศึกษากระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยพบว่าการดำเนินการประกอบด้วย 2 ขั้นตอนหลัก (ศิริวรรณ โสดา, 2546) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการ เป็นการเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยผู้บริหารให้ความรู้ สร้างความตระหนักและส่งเสริมให้บุคลากรติดตามความเคลื่อนไหวเรื่องการประกันคุณภาพอยู่เสมอ มีการแต่งตั้งบุคลากรที่รับผิดชอบการดำเนินงานออกเป็น 2 ชุด ชุดแรกเป็นคณะอนุกรรมการประเมิน

คุณภาพการศึกษาทำหน้าที่หลักในการประเมินคุณภาพภายใน โรงเรียนและชุดที่สองเป็นคณะทำงานวิจัย ทำหน้าที่หลักในการประสานงานระหว่างบุคลากรในโรงเรียนและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากฝ่ายต่าง ๆ มาจัดหมวดหมู่เพื่อสะท้อนผลการดำเนินงานและนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงพัฒนางาน นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษายังมีการสร้างความเคารพและศรัทธาในตัวผู้บริหารให้กับคณะครูรวมทั้งเน้นความร่วมมือจากชุมชนและการสนับสนุนจากต้นสังกัด

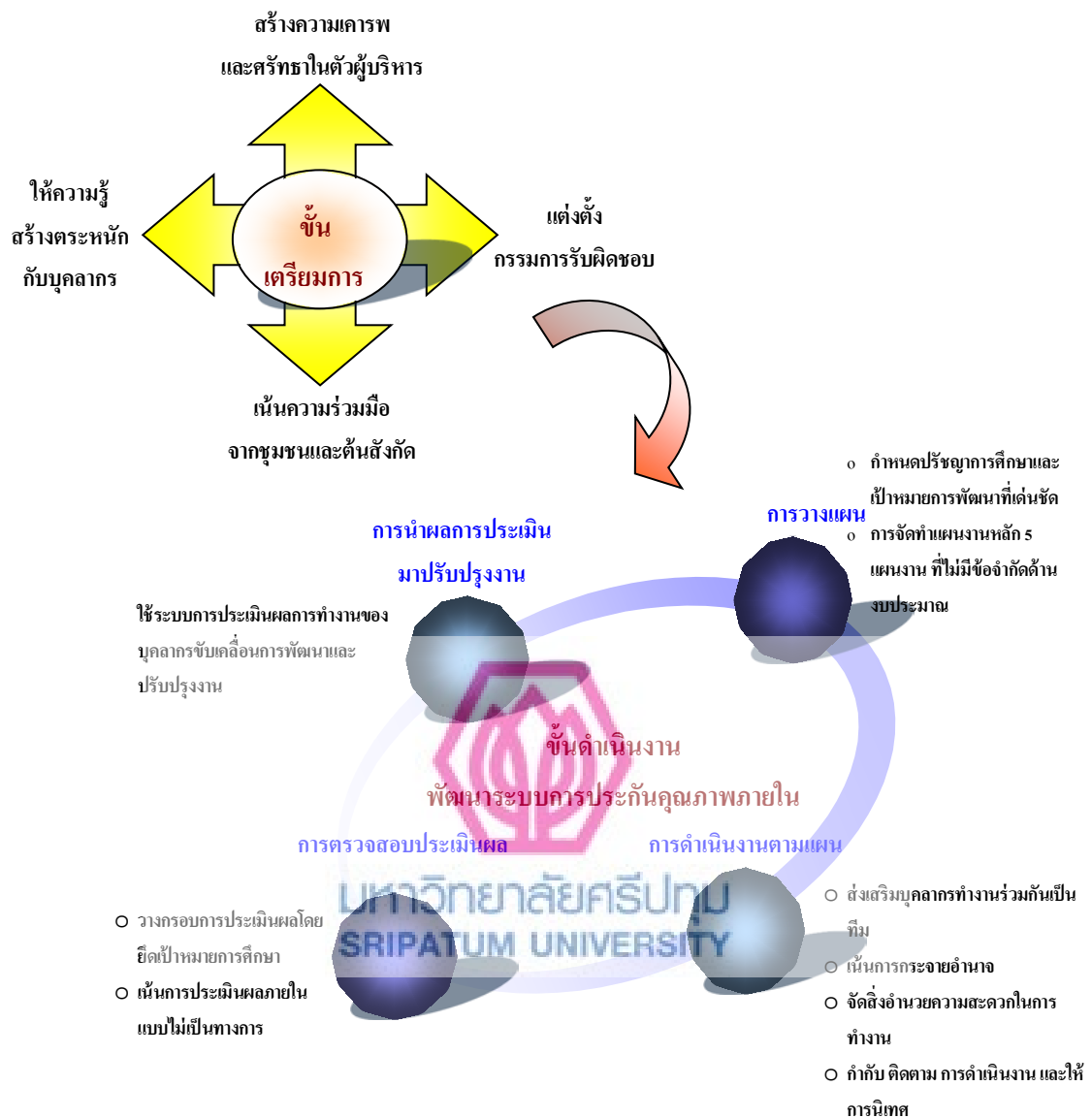
ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยยึดวงจรบริหารคุณภาพตามแนวคิดเชิงระบบ (PDCA) ดังนี้

1.การวางแผนปฏิบัติงาน เป็นการกำหนดปรัชญาและเป้าหมายการศึกษาที่เด่นชัด โดยยึดพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุปนิสัยของนักเรียนเป็นหลักและการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน โดยเน้นทักษะด้านวิชาการและทักษะชีวิตมีแผนงานหลักในการปฏิบัติงาน 5 แผนงาน ได้แก่ แผนงานทั่วไป แผนงานการเรียนการสอนฝ่ายวิชาการ แผนงานส่งเสริมพลานามัย แผนงานการจัดการคณะและแผนงานปรับปรุงพัฒนาโดยมีการจัดทำแผนงบประมาณล่วงหน้า 3 ปีซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ การไม่มีข้อจำกัดด้านงบประมาณ

2.การปฏิบัติงานตามแผน เป็นการนำแผนสู่การปฏิบัติผู้บริหารส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีมเน้นการกระจายอำนาจจัดตั้งอำนาจความสะดวกในการทำงานอย่างครบครันและมีการกำกับติดตามและให้การนิเทศการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ

3.การตรวจสอบและประเมินผล เป็นการวางกรอบการประเมินผล โดยยึดเป้าหมายการศึกษาของโรงเรียนเป็นหลักและเน้นการประเมินผลภายในแบบไม่เป็นทางการ

4.การนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน เป็นการใช้ระบบการประเมินผลการทำงานของบุคลากรขับเคลื่อนการพัฒนาและปรับปรุงงาน

แผนภาพที่ 5 กระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย
กรณีศึกษาที่ 3 จิวแต่แจ้ว: เรียนรู้จากโรงเรียนวัดศรีบังวัน

โรงเรียนวัดศรีบังวัน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีครูเพียงจำนวน 4 คน (ข้อมูลปีการศึกษา 2553) มีนักเรียนจำนวน 63 คนเปิดสอนระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตั้งอยู่ที่ตำบลริมปิง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1 ดำเนินการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาโดยใช้วิธีบูรณาการภายใต้หลักการมีส่วนร่วม (Participant) หลักการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) แนวคิดเชิงระบบ PDCA และทฤษฎีเชิงระบบ (System Approach) จนประสบความสำเร็จในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้รับการยอมรับเป็นศูนย์การเรียนรู้โรงเรียนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่

การศึกษาผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกอยู่ในระดับดีและดีมาก และเป็นแกนนำโรงเรียนขนาดเล็กของเขตพื้นที่การศึกษา

โรงเรียนวัดศรีบังวัน มีขั้นตอนการดำเนินงานพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สรุปได้ดังนี้

1. ชั้นเตรียมการและสร้างความตระหนัก ดำเนินการโดย

1.1 จัดประชุมครู ผู้ปกครองนักเรียน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้แทนองค์กร ส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการของสถานศึกษาบทบาทและภารกิจของครู ผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษานอกจากนี้เพื่อสอบถามความคิดเห็นและความสมัครใจ ในการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

1.2 ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการตามโครงสร้างการบริหารงาน 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณและงานบริหารทั่วไปมีการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนางานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา คณะกรรมการนิเทศภายใน และคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ชั้นดำเนินการ ดำเนินการโดย

2.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยยึดแนวตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและปฐมวัย มาตรฐานการประเมินภายนอกเอกลักษณ์ของท้องถิ่นและปณิธานของสถานศึกษาจนได้มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จำนวน 18 มาตรฐาน ที่เพิ่มตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 8 คือ ผู้เรียนภูมิใจ เห็นคุณค่าภูมิปัญญาท้องถิ่นนิยมและดำรงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

2.2 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายความสำเร็จและจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงนโยบายรัฐบาลด้านการศึกษาโดยเฉพาะด้านคุณภาพของคนไทยที่ชาติต้องการนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ต้องการให้เชิดชูเอกลักษณ์ของท้องถิ่น มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาผลการประเมินภายนอกรอบแรกและรอบที่ 2 รวมทั้งข้อเสนอแนะจากการประเมินคุณภาพภายนอกข้อมูลและสารสนเทศของสถานศึกษาทุกด้านเน้นในส่วนที่เกี่ยวกับผู้เรียนและครู จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษาสภาพปัญหาความต้องการและความคาดหวังของท้องถิ่นและชุมชนที่มีต่อสถานศึกษา

2.3 จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีโดยจัดทำโครงการ/กิจกรรมให้สอดคล้องครอบคลุมกับแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและงานทั้ง 4 งาน ตามภารกิจของสถานศึกษา

2.4 จัดระบบการพัฒนาหลักสูตร ระบบบริหารงานและนิเทศติดตามภายใน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่องเอื้อต่อการจัดกิจกรรมโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยการปฏิบัติงานทั้งหมดผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา

2.5 ดำเนินการตามแผนอย่างต่อเนื่องมีการประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยเฉพาะการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ประชุมครูอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

2.6 ประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดยคณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพภายในสถานศึกษา ปีละ 1 ครั้ง

2.7 วิเคราะห์ผลการประเมิน เพื่อหาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาและจัดทำรายงานประจำปี เผยแพร่ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ ได้แก่ ผู้ปกครอง สาธารณชน เทศบาลและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำพูน เขต 1

3. ขึ้นสรุปผลการดำเนินงาน ดำเนินการโดย

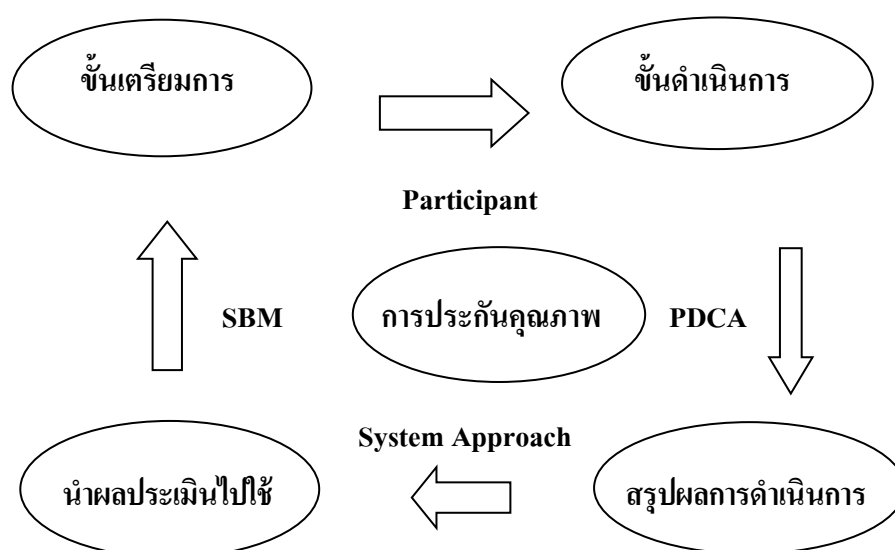
3.1 มีคณะกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในของสถานศึกษาประกอบด้วย ผู้ปกครอง ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนชุมชน ผู้แทนองค์กรส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) ผู้แทนจากพระสงฆ์ รวมจำนวน 7 คน ทำการประเมินทุกเดือนมีนาคมของทุกปี

3.2 สรุปผลการดำเนินงานเป็นรายงานประจำปีฉบับสมบูรณ์และฉบับย่อ

4. ขึ้นนำผลการประเมินคุณภาพไปใช้ ดำเนินการโดย

4.1 นำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพภายในของสถานศึกษาไปวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาเพื่อเตรียมรับการประเมินภายนอกรอบต่อไป

4.2 จัดทำแผนงาน/โครงการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ จัดให้มีห้องสมุดมีชีวิต จัดทำแผนพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้กระบวนการวิจัยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

แผนภาพที่ 6 กระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
ของโรงเรียนวัดศรีบังวัน จังหวัดลำพูน

กรณีศึกษาที่ 4 วัฒนธรรมการทำงานที่เน้นการมีส่วนร่วม : ถอดบทเรียนจาก โรงเรียนวัด
อมรินทร์าราม

โรงเรียนวัดอมรินทร์ารามอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่มีครูผู้สอนรวม 71
คน นักเรียนรวม 1,275 คน (ข้อมูลปีการศึกษา 2553) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 3 เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

จุดเด่นของการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาอยู่ที่ “การสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เน้นการ
มีส่วนร่วม” ในทุกขั้นตอนของการทำงานทั้งบุคลากรภายในและภายนอกสถานศึกษาโดยเฉพาะ
บุคลากรทุกคนภายในสถานศึกษาทุกคนล้วนตระหนักในความสำคัญของระบบการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการให้เป็นระบบอย่างชัดเจน ครูทุกคนช่วยกันสร้างความมั่นใจ
ให้กับผู้ปกครองว่าผู้เรียนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานศึกษา มีความรู้ความสามารถ มี
สมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร มีพัฒนาการตามวัยที่เหมาะสม
ขยันเรียนและมีนิสัยใฝ่รู้

โรงเรียนวัดอมรินทร์ารามยังได้ยึดวงจรคุณภาพการทำงาน โดยกำหนดวัตถุประสงค์และ
เป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน 3 ข้อ คือ 1) เพื่อให้ครูและบุคลากรของโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจและ
สามารถนำขั้นตอนการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในมาปฏิบัติได้ 2) เพื่อนำข้อมูล

ผลการดำเนินงานมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน และ 3) เพื่อเผยแพร่ข้อมูลการจัดการศึกษาสู่สาธารณชนและผู้เกี่ยวข้อง

โรงเรียนได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการประกันคุณภาพภายในที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายของโรงเรียนและบุคลากรภายนอก ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน โดยยึดหลักการบริหารเชิงระบบ PDCA ดังนี้

ขั้นวางแผน (P: Plan)

สร้างความตระหนักแก่ครูและบุคลากรทุกคนของโรงเรียนที่จะต้องรู้และตระหนักร่วมกัน
ขั้นดำเนินการ (D: Do)

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่ต้องการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามมาตรฐานหลักสูตรและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องโดยกำหนดเป้าหมายคุณภาพด้านผู้เรียนแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ต้องได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การงานอาชีพและเทคโนโลยี ศิลปะ ต้องได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 75 และกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ต้องได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 65

2. จัดระบบบริหารและสารสนเทศเป็น 4 กลุ่มงาน ให้เอื้อต่อการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ คือ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคลและกลุ่มบริหารทั่วไปแต่ละกลุ่มงานเปิดโอกาสให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมและมีการประสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเพื่อการประสานงานที่ราบรื่น กำหนดแนวทางปฏิบัติ ระยะเวลา งบประมาณ ผู้รับผิดชอบและจัดให้มีข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่ครอบคลุมการดำเนินงานทั้ง 4 กลุ่มงาน

3. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีการประชุมเพื่อจัดทำแผน จัดทำโครงการและกิจกรรมโดยผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ในแต่ละงานวางแผนร่วมกัน คณะครูทุกคนมีส่วนร่วมและนำเสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อนำสู่การปฏิบัติ

4. ดำเนินงานตามแผนอย่างเป็นระบบ โดยครูทุกคนดำเนินงานตามแผนของแต่ละงานที่กำหนดไว้ โดยรับรู้ร่วมกันว่าจะทำอะไร อย่างไร เมื่อไร โดยมีผู้ดูแลรับผิดชอบตั้งแต่คณะครู หัวหน้างาน หัวหน้าสายชั้น รองผู้อำนวยการสถานศึกษาที่รับผิดชอบแต่ละกลุ่มงาน

ขั้นติดตามและประเมินผล (C: Check)

1. นิเทศติดตามโดยคณะผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้องและได้รับการติดตามตรวจสอบจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3

2. กำหนดกรอบการประเมิน จัดทำเครื่องมือเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิจารณาประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนโดยผู้รับผิดชอบแต่ละกลุ่มงาน

3. ตรวจสอบระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยคณะกรรมการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร เขต 3 ตรวจสอบการดำเนินงาน 8 ด้าน คือ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผน ด้านการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดทำรายงานประจำปีและด้านการผดุงระบบประกันคุณภาพการศึกษา

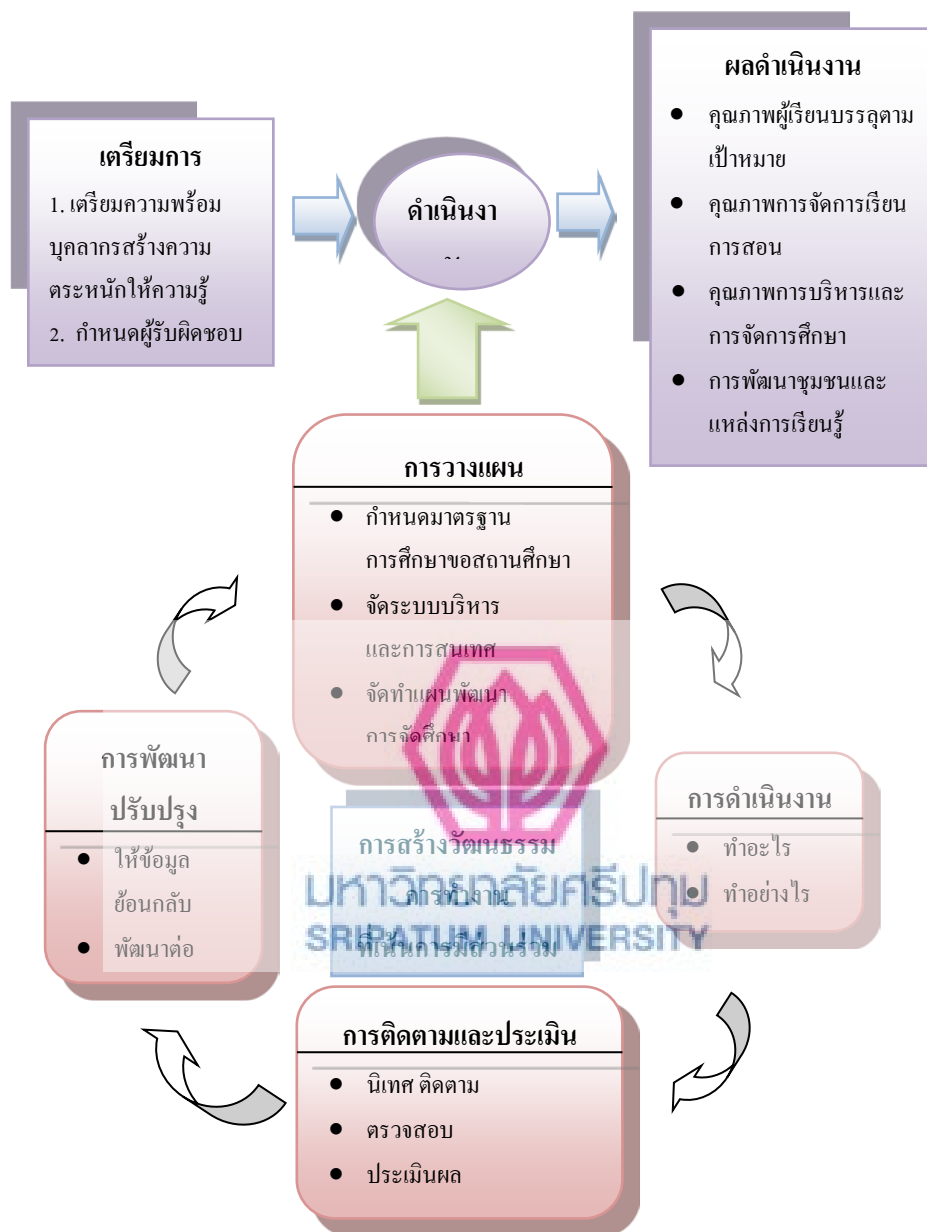
4. ประเมินผลคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

5. วิเคราะห์ผลตามมาตรฐานและจัดทำรายงานประจำปี

6. นำเสนอผลให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับทราบซึ่งถือเป็นการแสดงภาวะ ความรับผิดชอบของสถานศึกษา

ขั้นพัฒนาและปรับปรุง (A: Act)

เสนอข้อมูลย้อนกลับให้แก่ผู้ปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอเพื่อส่งเสริมพัฒนาและประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป

แผนภาพที่ 7 กระบวนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน
โรงเรียนวัดอมรินทราราม กรุงเทพมหานคร

กรณีศึกษาที่ 5 โมเดลโรงเรียนคุณภาพ: ถอดบทเรียนจากโรงเรียนรัฐบาลแห่งรัฐวิกตอเรีย กรมการศึกษาและการอบรม(Department of Education & Training) แห่งรัฐวิกตอเรียของประเทศออสเตรเลียได้ใช้ “โมเดลโรงเรียนคุณภาพ” เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนคุณภาพของการจัดการเรียนการสอนแบบมีอาชีพให้แก่โรงเรียนในสังกัดรัฐบาลจนทำให้เกิดความสำเร็จในการจัดการศึกษาส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โรงเรียนคุณภาพเป็นโรงเรียนที่มีองค์ประกอบที่สำคัญ 8 ประการ ดังนี้

- 1.ความเป็นมืออาชีพนำมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา
- 2.การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนของครู
- 3.การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาาร่วมกันของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
- 4.การจัดการเรียนการสอนที่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาอย่างชัดเจน
- 5.การกำหนดความคาดหวังที่ต้องการให้ผู้เรียนสามารถบรรลุถึงได้
- 6.การสร้างโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้
- 7.การสร้างความรู้สึกรับผิดชอบในการจัดการศึกษา
- 8.การสนับสนุน ส่งเสริมและสร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพ

ผู้เรียน

แผนภาพที่ 8 โมเดล โรงเรียนคุณภาพของ โรงเรียนสังกัดรัฐบาล แห่งรัฐวิกตอเรีย

ในการพัฒนาโมเดลโรงเรียนคุณภาพมุ่งเน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบมืออาชีพของครู โดยยึดหลักการดังนี้

หลักการที่ 1 กำหนดเป้าหมายหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องบรรลุให้ชัดเจน

หลักการที่ 2 ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน โดยครูทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางพัฒนาและนำเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาผู้เรียน

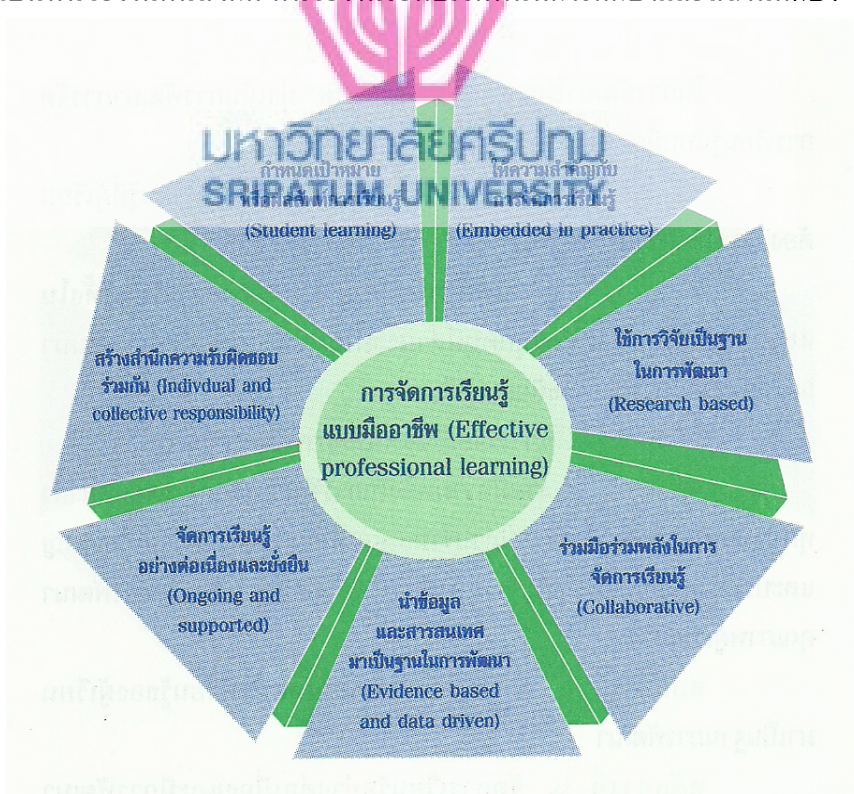
หลักการที่ 3 ใช้การวิจัยเป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพ

หลักการที่ 4 ร่วมมือร่วมพลังในการจัดการเรียนรู้โดยบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เชิงวิชาชีพรวมทั้งมีการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

หลักการที่ 5 นำข้อมูลและสารสนเทศการเรียนรู้ของผู้เรียนมาเป็นฐานการพัฒนา

หลักการที่ 6 จัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานส่วนกลางและเครือข่ายในพื้นที่

หลักการที่ 7 สร้างภาวะความรับผิดชอบร่วมกันจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ ทั้งระดับชาติที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

แผนภาพที่ 9 หลักการสำคัญ 7 ประการ ของการจัดการเรียนรู้แบบมืออาชีพ

กรณีศึกษาที่ 6 วงจร SALT: ภาวะความรับผิดชอบของโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนของครู

“SALT” เป็นคำย่อมาจาก “School Accountability for Learning and Teaching” เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพที่ได้รับการออกแบบและพัฒนามาตั้งแต่ปี ค.ศ.1995 โดยกระทรวงการศึกษาของรัฐโรดไอแลนด์ ประเทศสหรัฐอเมริกา (Rhode Island State Department Of Education) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างภาวะความรับผิดชอบให้กับโรงเรียนในการจัดการเรียนรู้ และการจัดการเรียนการสอน โดยมีหลักการที่สำคัญ 10 ประการ ดังนี้

1. ปัญหาการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องได้รับการพัฒนาและแก้ไข
2. การแก้ไขปัญหาการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับจุดแข็งของกระบวนการจัดการเรียนรู้และการสอนในชั้นเรียน
3. การสร้างจุดแข็งในชั้นเรียนจำเป็นต้องมีการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษา
4. การใช้มาตรฐานการเรียนรู้จะช่วยผลักดันให้นักเรียนมีผลการเรียนรู้ที่ดีขึ้น
5. ความก้าวหน้าของการเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดจากเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงาน ต่าง ๆ เข้าไปช่วยเหลือ
6. การใช้ข้อมูลสารสนเทศจะช่วยให้ทราบสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน
7. การสนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพจะต้องผสมผสานกับงานที่ครูและทีมงานในโรงเรียนได้ปฏิบัติอย่างแท้จริง
8. ใช้คำสั่งรัฐเพื่อปกป้องความถูกต้องพื้นฐานและสนับสนุนการเรียนรู้และการเรียนการสอนอย่างตรงไปตรงมา
9. สร้างระบบภาวะความรับผิดชอบในทุกหน่วยงาน โดยกำหนดนโยบายที่ชัดเจนที่จะส่งผลกระทบต่อโรงเรียน

10. ให้มีการอภิปรายร่วมกันอย่างเปิดเผยเกี่ยวกับมาตรฐานและการเรียนการสอน

“SALT” ประกอบด้วยกิจกรรมที่เป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพ 5 กิจกรรมหลัก ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 กิจกรรมการศึกษาตนเอง (Self-Study)

เป็นกิจกรรมพัฒนาทีมงานของโรงเรียนเพื่อให้บุคลากรเกิดความรู้ความสามารถ

กิจกรรมที่ 2 การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (Improvement Plan)

แผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่จัดทำขึ้นจะนำโรงเรียนไปสู่เป้าหมายความสำเร็จที่กำหนดไว้โดยแผนพัฒนาการจัดการศึกษาที่จัดทำขึ้นต้องมีความละเอียด ลึกซึ้ง และเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากร ทุกฝ่าย

กิจกรรมที่ 3 การตรวจเยี่ยมโรงเรียน (School Visit)

เป็นกิจกรรมที่บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งหน่วยงานทางการศึกษา มหาวิทยาลัย เขตพื้นที่ การศึกษา ชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาเข้าไปตรวจเยี่ยมโรงเรียนเพื่อให้ข้อเสนอแนะ ช่วยเหลือและมีการจัดทำรายงานการตรวจเยี่ยมเพื่อนำเสนอข้อเสนอแนะ/ข้อควรพัฒนาให้แก่โรงเรียน

กิจกรรมที่ 4 การสนับสนุนโรงเรียนและการสร้างข้อตกลงเพื่อเข้าไปช่วยเหลือโรงเรียน (Compact for Learning)

เป็นการสนับสนุนโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้รวมทั้งเป็นการสร้างข้อตกลงร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนภายหลังจากที่หน่วยงาน ต่าง ๆ ได้เข้าไปตรวจเยี่ยมโรงเรียนเพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจและส่งเสริมให้โรงเรียนมีการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนดไว้

กิจกรรมที่ 5 การจัดทำรายงานการจัดการศึกษาของโรงเรียน (School Report Night)

เป็นการจัดทำรายงานการจัดการศึกษาของโรงเรียนเสนอต่อชุมชน พ่อแม่ผู้ปกครองอย่างน้อย 1 ครั้งต่อปีเพื่อเป็นการสะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพแล้วเกิดผลอย่างไร รวมทั้งเป็นการนำเสนอวิธีการที่ชุมชนเข้ามาช่วยเหลือโรงเรียน แล้วไปสู่ความท้าทายที่เกิดขึ้นอย่างไร

แผนภาพที่ 10 วงจร “SALT”: ภาวะความรับผิดชอบของโรงเรียนกับการจัดการรู้ของผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอน

การสังเคราะห์และเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
จากการสังเคราะห์วิธีการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษา โรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา ระดับ
มัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางการสังเคราะห์และเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษา

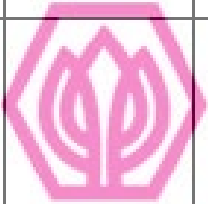
วิธีการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษา	โรงเรียน เอกชน	ระดับ ประถมศึกษา	ระดับ มัธยมศึกษา	ระดับ อุดมศึกษา
1.การปรับปรุงหลักสูตร	/	/	/	/
2.การปรับปรุงระบบการจัดการเรียน การสอน	/	/	/	/
3.การปรับปรุงการวัดและประเมินผล	/	/	/	/
4.การพัฒนาครูและบุคลากร	/	/	/	/
5.การปรับปรุงระบบบริหารจัดการ แบบ PDCA	/	/	/	/
6.การปรับปรุงระบบบริหารจัดการ แบบ KPI	/	/	/	/
7.การปรับปรุงระบบบริหารจัดการ แบบ TQM	/	/	/	/
8.การปรับปรุงระบบบริหารจัดการ แบบมีส่วนร่วม	/	/	/	/
9.การปรับปรุงระบบบริหารจัดการ แบบ SALT	/	/	/	/
10.การปรับปรุงระบบบริหารจัดการ โดยใช้ IT	/	/	/	/

จากตารางที่ 2 วิเคราะห์รูปแบบและแนวทางการปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาจะเห็นว่าสถานศึกษาทุกระดับจะมีรูปแบบและแนวทางการปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาที่หลากหลายประกอบด้วย การปรับปรุงหลักสูตร การปรับปรุงระบบการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาครูและบุคลากร การปรับปรุงระบบบริหารจัดการ แบบ PDCA การปรับปรุงระบบบริหารจัดการ แบบ KPI การปรับปรุงระบบบริหารจัดการ แบบ TQM การปรับปรุงระบบบริหารจัดการ แบบมีส่วนร่วม และการปรับปรุงระบบบริหารจัดการ แบบ SALT ต่อมาเมื่อมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษามากขึ้นมีผู้ศึกษาผลการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาระดับประถมศึกษาและอุดมศึกษา ผู้ทำการวิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาว่า การปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ควรจะมีโมเดลแบบใด

นอกจากนี้แล้วผู้วิจัยได้สังเคราะห์วิธีการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาโดยการศึกษาจากงานวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้วทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้ ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนนวมวิฑูรย์ โรงเรียนบ้านศรีบังวัน โรงเรียนวัดอมรินทราราม โรงเรียนรัฐบาลแห่งรัฐวิกตอเรีย และกระทรวงศึกษาธิการรัฐโรดไอแลนด์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการสังเคราะห์เป็นไปดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การสังเคราะห์และเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษา

วิธีการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษา	สถานศึกษา สังกัด สพฐ.	โรงเรียนนวมวิฑูรย์ (ศิริวรรณ โสภณ, 2546)	โรงเรียนนวมวิฑูรย์	โรงเรียนวัดศรีบังวัน	โรงเรียนวัดอมรินทราราม (ขนาดใหญ่) (2553)	โรงเรียนรัฐบาลแห่งรัฐวิกตอเรีย	กระทรวงศึกษาธิการรัฐโรดไอแลนด์ U.S.A. (ค.ศ.1995)
1. การพัฒนาระบบของเดมมิ่ง (Plan-Do-Check-Act)	✓	✓	✓	✓	✓		
2. การบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียน เป็นฐาน (SBM)	✓			✓			
3. การทำงานที่เน้นการมีส่วนร่วม					✓		✓

วิธีการปรับปรุงคุณภาพ สถานศึกษา	สถานศึกษา ดังัด สพล.	โรงเรียนวิชาวุธ (ศิริวรรณ โสิต, 2546) โรงเรียนวิชาวุธ	โรงเรียนวัดศรีบังวัน	โรงเรียนวัดอมรินทราราม (ขนาดใหญ่) (2553)	โรงเรียนรัฐบาลแห่งรัฐวิกตอเรีย	กระทรวงศึกษาธิการไต้หวัน U.S.A. (ค.ศ.1995)
4. ใช้แนวคิดทฤษฎีเชิงระบบ (System Approach)		✓	✓			
5. ความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา					✓	
6. การใช้ความสำคัญกับ การเรียนรู้ของผู้เรียนและ การจัดการเรียนการสอนของ ครู	✓				✓	✓
7. การกำหนดวิสัยทัศน์และ เป้าหมายร่วมกันของ บุคลากรทุกฝ่าย	✓		✓		✓	
8. การสร้างโรงเรียนให้เป็น ชุมชนแห่งการเรียนรู้	✓				✓	
9. การสร้างความรับผิดชอบ ในการจัดการศึกษา					✓	✓
10. ใช้การวิจัยเป็นฐาน การพัฒนา					✓	
11. ใช้ข้อมูลสารสนเทศ การเรียนรู้ของ ผู้เรียน					✓	✓
12. การใช้เทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการบริหาร	✓					

ตอนที่ 4 แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา

4.1 ความหมายของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

คำว่าเทคโนโลยีสารสนเทศ จากการศึกษาเอกสาร ได้มีผู้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศไว้ ดังนี้

บุญญลักษณ์ ตำนานจิตร และฉวีรัฐฉวี สังข์ทอง (2556) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาว่า หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ ที่เป็นอุปกรณ์ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งนำมาใช้ในการสนับสนุนการจัดการศึกษา ได้แก่ คอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ โทรทัศน์ เครื่องเล่นวีดิทัศน์ เครื่องเล่นและเครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายภาพดิจิทัล ฯลฯ และช่วยในการเรียนรู้แบบต่างๆ ซึ่งในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีมากมาย โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการรับและส่งสารต่างๆ และมีผลต่อการศึกษา โดยเป้าหมายของการศึกษาได้เพิ่มมิติด้านเทคโนโลยีเข้าไปด้วย เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และเข้าถึงการใช้เทคโนโลยีและปรับตัวเข้ากับสังคมแห่งเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น หน้าที่ของสังคม ครอบครัว และครู คือการให้เด็กได้มีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี ไม่กลายเป็นผู้มีช่องว่างของเทคโนโลยี

พรรณี สวณเพลง (2556) เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่นำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ การสนับสนุนการศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการบริหารวิชาการของสถานศึกษา

สันติ หอมทวีโชค (2554) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเทคโนโลยีทุกรูปแบบที่นำมาประยุกต์ใช้ในการประมวลผล การจัดเก็บ การสื่อสาร และการส่งผ่านสารสนเทศด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยที่ระบบทางกายภาพประกอบด้วยคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ติดต่อสื่อสาร และระบบเครือข่าย ขณะที่ระบบนามธรรมเกี่ยวข้องกับการจัดรูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ด้านสารสนเทศ ทั้งภายในและภายนอกระบบ ให้สามารถดำเนินร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

กัมพล โพธิ์ระดก (2553) กล่าวว่า กระบวนการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา คือ ขั้นตอนในการดำเนินงานตั้งแต่การนำปัจจัยป้อนในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เข้าสู่กระบวนการเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย เป็นผลผลิตออกมา และเกิดเป็นผลสะท้อนกลับ เพื่อให้เกิดผลกระตุ้นและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอย่างยั่งยืน เช่น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารองค์กรตามภาระหน้าที่ความรับผิดชอบ 4 กลุ่มงาน คือ กลุ่มบริหารทั่วไป กลุ่มบริหารบุคคล กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณและแผนงาน เป็นต้น

สมร ศีพัฒนกุล (2553) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่จัดการเกี่ยวกับสารสนเทศที่อาศัยกระบวนการในการจัดหา จัดเก็บ การสร้าง ประมวลผลรับ - ส่งข้อมูล

เผยแพร่สารสนเทศในรูปแบบสื่อต่างๆ ทั้งสื่อผสม เสียง ภาพ ข้อความ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงสารสนเทศ ความถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว ตามความต้องการ ทันต่อเหตุการณ์และการนำไปใช้ประโยชน์ เทคโนโลยีนี้คือ คอมพิวเตอร์ ที่ประกอบด้วย ฮาร์ดแวร์ (Hardware) ซอฟต์แวร์ (Software) และข้อมูล (Data)

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2550) ให้ความหมายว่า เทคโนโลยี คือ การประยุกต์เอาความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ การศึกษาพัฒนาองค์ความรู้ต่างๆ ก็เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติ กฎเกณฑ์ของสิ่งต่างๆ และหาทางนำมาประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ เทคโนโลยีจึงเป็นคำที่มีความหมายกว้างไกล เป็นคำที่เราได้พบเห็นและได้ยินอยู่ตลอดเวลา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีสำหรับการประมวลผลสารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงการรับ-ส่ง แปลง จัดเก็บ ประมวลผล และค้นคืนสารสนเทศ

อานนท์ สายคำฟู (2550) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology: IT) หรือ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technologies: ICTs) คือ เทคโนโลยีสองด้านหลักๆ ที่ประกอบด้วยเทคโนโลยีระบบคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคมที่ผนวกเข้าด้วยกัน เพื่อใช้ในกระบวนการจัดหา จัดเก็บ สร้าง และเผยแพร่สารสนเทศในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเสียง ภาพ ภาพเคลื่อนไหว ข้อความหรือตัวอักษรและตัวเลข เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความถูกต้อง ความแม่นยำ และความรวดเร็วให้ทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์

ราชบัณฑิตยสถาน (2542) ได้ให้ความหมายของคำต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังนี้

เทคโนโลยี หมายถึง วิทยาการที่เกี่ยวกับศิลปะในการนำเอาวิทยาศาสตร์ประยุกต์มาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางปฏิบัติและอุตสาหกรรม

สารสนเทศ หมายถึง ข่าวสาร การแสดง หรือชี้แจงข่าวสารข้อมูลต่างๆ

ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริง หรือสิ่งที่ยอมรับว่าเป็นข้อเท็จจริง

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (2549) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่ใช้จัดการสารสนเทศ เป็นเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องตั้งแต่การรวบรวม การจัดเก็บ ข้อมูล การประมวลผล การพิมพ์ การสร้างรายงาน การสื่อสารข้อมูล ฯลฯ เทคโนโลยีสารสนเทศจะรวมไปถึงเทคโนโลยีที่ทำให้เกิดระบบการให้บริการ การใช้ และการดูแลข้อมูล

Wang (1994) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศ ว่าคือหลักการปรับปรุงองค์กร โดยลงทุนนำระบบคอมพิวเตอร์และสื่อสารมาประยุกต์กับงาน เพื่อหวังผลดีขึ้นในด้านการได้เปรียบ คู่แข่งขัน การบริการลูกค้า การปรับกลยุทธ์และแนวทางทำกำไร

สรุป เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) คือ เทคโนโลยีเพื่อจัดการเกี่ยวกับสารสนเทศและการสื่อสาร ในกระบวนการจัดหา จัดเก็บ การสร้าง ประมวลผล รับ – ส่งข้อมูล เผยแพร่สารสนเทศ ในรูปแบบสื่อต่าง ๆ เช่น สื่อผสม หรือเสียง ภาพ ภาพเคลื่อนไหว ข้อความหรือตัวอักษรและตัวเลข เพื่อเพื่อประสิทธิภาพในการเข้าถึงสารสนเทศ ความถูกต้อง แม่นยำ และรวดเร็ว ตามความต้องการได้ทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์ เทคโนโลยีเหล่านี้จะหมายถึงคอมพิวเตอร์ซึ่งประกอบด้วยฮาร์ดแวร์(Hardware) ซอฟต์แวร์ (Software) และ ส่วนข้อมูล (Data) และเทคโนโลยีเพื่อใช้สำหรับติดต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารโดยใช้ระบบการสื่อสารโทรคมนาคม ระบบสื่อสารข้อมูลความเร็วหรือเครื่องมือสื่อสารทั้งมีสายและไร้สาย

4.2 ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีความจำเป็นและมีบทบาทต่อทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน การแก้ปัญหา หรือการตัดสินใจ จากการศึกษาเอกสารได้มีผู้ให้ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนี้

กรณีการ กงพะลิ (2555) กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่ทรงประสิทธิภาพในการพัฒนาประเทศ เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งนี้เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้มนุษย์สามารถมองเห็นโลกที่อยู่รอบตัวได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูล และทำให้มนุษย์เข้าใจในข้อมูลเหล่านั้น จึงช่วยส่งผลให้มนุษย์สามารถสร้างสรรค์วิธีการในการแก้ปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้นได้ รวมถึงสามารถจัดการและควบคุมชีวิตสภาพแวดล้อมและงานของตนเอง หรือแม้แต่สังคมและเศรษฐกิจของโลกได้ เทคโนโลยีสารสนเทศในประเทศไทยนั้น กล่าวได้ว่า ในปัจจุบันประเทศไทยเองก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและศักยภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศมากขึ้น มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นกุญแจไปสู่การพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น การศึกษา สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ ตลอดจนการบริหารงานของรัฐ

สมร ดิพัฒนกุล (2553) กล่าวถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสำคัญมากในปัจจุบัน และมีแนวโน้มมากยิ่งขึ้นในอนาคต เพราะเป็นเครื่องมือในการดำเนินงานสารสนเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ สรุปได้ดังนี้

1. ช่วยในการจัดระบบข่าวสารในแต่ละวัน
2. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสารสนเทศ
3. ช่วยในการเก็บสารสนเทศไว้และสามารถเรียกใช้ได้อย่างสะดวกทุกครั้ง

4. ช่วยจัดระบบโดยอัตโนมัติ เพื่อการจัดเก็บ ประมวลผล และเรียกใช้สารสนเทศ
5. ช่วยในการเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพมากขึ้น
6. ช่วยในการสื่อสารระหว่างกันได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ลดอุปสรรคเกี่ยวกับเวลาและระยะทางและงบประมาณ

สุระชาติ ชุมพร (2550) กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสำคัญและเป็นความจำเป็นของโลกปัจจุบันและอนาคต เพราะเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถอำนวยความสะดวกมากมาย ทั้งการจัดระบบข่าวสาร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสารสนเทศ เก็บสารสนเทศในรูปแบบที่สามารถเรียกใช้ได้ทุกที่อย่างสะดวก จัดระบบอัตโนมัติเพื่อการจัดเก็บประมวลผลและเรียกใช้สารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพมากและช่วยในการสื่อสารระหว่างกันได้อย่างรวดเร็ว ลดอุปสรรคเกี่ยวกับเวลา และระยะทาง โดยการใช้ระบบโทรศัพท์และอื่นๆ

Laudon & Laudon (1994) ได้อ้างถึงความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังต่อไปนี้

1. เทคโนโลยีสารสนเทศมีอิทธิพลในโลกยุคปัจจุบัน ทั้งด้านธุรกิจ เศรษฐกิจ และการศึกษา ด้านต่างๆ

2. ในปี ค.ศ. 2000 ผู้มีความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจะเป็นที่ต้องการขององค์กร เทคโนโลยีสารสนเทศจะมีบทบาทอย่างยิ่งต่อองค์กร และผู้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จะประสบผลสำเร็จในการทำงาน

3. ถ้ามีวิสัยทัศน์กว้างไกลก็จะตระหนักว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีศักยภาพต่อความเปลี่ยนแปลงควบคุมสภาพแวดล้อม แก้ปัญหา เพิ่มผลผลิตและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมมนุษย์ในองค์กรได้

ความสำคัญของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมี 5 ประการ (Souter, 1999) ได้แก่ ประการแรก การสื่อสารถือเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ สิ่งสำคัญที่มีส่วนในการพัฒนากิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ประกอบด้วย Communications media, การสื่อสารโทรคมนาคม (Telecoms), และเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) ตัวอย่าง เช่น การสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้กับพลเมืองจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หากมีการบันทึกข้อมูลประวัติผู้ป่วยหรือข้อมูลอื่น ๆ ไว้ในฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์

ประการที่สอง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารประกอบด้วยผลิตภัณฑ์หลักที่มากกว่าโทรศัพท์และคอมพิวเตอร์ เช่น แฟกซ์, อินเทอร์เน็ต, อีเมล ทำให้สารสนเทศเผยแพร่หรือกระจายออกไปในที่ต่าง ๆ ได้สะดวก และสิ่งเหล่านี้ถือเป็นบริการสำคัญของการสื่อสารโทรคมนาคม ที่ทำให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีมากยิ่งขึ้น

ประการที่สาม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีผลให้การใช้งานด้านต่าง ๆ มีราคาถูกลง เช่น การใช้แฟกซ์และอีเมลจะถูกกว่า น่าเชื่อถือกว่า และรวดเร็วกว่าการใช้บริการไปรษณีย์

แบบเดิม (Post and courier) ทั้งนี้หน่วยงานภาครัฐกิจ รัฐบาล และบุคคลทั่วไปต่างนิยมใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมากขึ้น เพราะช่วยประหยัดเวลาและเงิน รวมทั้งทำให้มีผลิตผล (Productivity) เพิ่มขึ้น

ประการที่สี่ เครือข่ายสื่อสาร (Communication networks) ได้รับประโยชน์จากเครือข่ายภายนอก เนื่องจากจำนวนการใช้เครือข่าย จำนวนผู้เชื่อมต่อ และจำนวนผู้ที่มีศักยภาพในการเข้าเชื่อมต่อกับเครือข่ายนั้นวันจะเพิ่มสูงขึ้น

ประการสุดท้าย เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทำให้ฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ และต้นทุนการใช้ ICT มีราคาถูกลงมาก แม้ว่าการเป็นเจ้าของกลุ่มสายโทรศัพท์หรือคอมพิวเตอร์ยังเป็นสิ่งฟุ่มเฟือยสำหรับคนในสังคมส่วนใหญ่ แต่ประชาชนจำนวนมากก็เริ่มมีกำลังหามาใช้ได้เองแล้ว เช่น เจ้าของธุรกิจขนาดเล็ก

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีบทบาทต่อการบริหารจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบันทึกข้อมูลต่างๆ เพื่อช่วยในการควบคุมวางแผน แก้ปัญหาต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจำเป็นต้องเรียนรู้ถึงการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร

4.3 องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศมีการพัฒนาแบบก้าวกระโดดของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ กอปรกับราคาของอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ที่ถูกลง แต่มีขีดความสามารถในการทำงานที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้แนวโน้มการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้งานต่างๆ มีมากขึ้นเป็นลำดับ สำหรับรายละเอียดองค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ มีผู้อธิบายพอสังเขป ดังนี้

สุระชาติ ชุมพร (2550) กล่าวว่า องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ ฐานข้อมูล และบุคลากร ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเท่าๆกัน โดยจะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้ เพราะทุกองค์ประกอบต่างเกี่ยวพันซึ่งกันและกัน และยังต้องมีอุปกรณ์ข้างเคียงทั้งในส่วนของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์โทรคมนาคมที่เอื้ออำนวยการใช้งาน การประมวลผล และการจัดการข้อมูลให้เกิดประโยชน์สูงสุด

นอกจากนี้ เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถจำแนกตามลักษณะการใช้งานได้เป็น 6 รูปแบบ ดังนี้ต่อไปนี้เป็น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2546)

1. เทคโนโลยีที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เช่น ดาวเทียมถ่ายภาพทางอากาศ, กล้องดิจิทัลกล้องถ่ายภาพวิดีโอ, เครื่องเอกซเรย์ ฯลฯ

2. เทคโนโลยีที่ใช้ในการบันทึกข้อมูล จะเป็นสื่อบันทึกข้อมูลต่าง ๆ เช่น เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็ก, จานแสงหรือจานเลเซอร์, บัตรเอทีเอ็ม ฯลฯ

3. เทคโนโลยีที่ใช้ในการประมวลผลข้อมูล ได้แก่ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ทั้งฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์

4. เทคโนโลยีที่ใช้ในการแสดงผลข้อมูล เช่น เครื่องพิมพ์, จอภาพ, พล็อตเตอร์ ฯลฯ

5. เทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดทำสำเนาเอกสาร เช่น เครื่องถ่ายเอกสาร, เครื่องถ่ายไมโครฟิล์ม

6. เทคโนโลยีสำหรับถ่ายทอดหรือสื่อสารข้อมูล ได้แก่ ระบบโทรคมนาคม ต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์, วิทยุกระจายเสียง, โทรเลข, เทเล็กซ์ และระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งระยะใกล้และไกล

เทคโนโลยีสารสนเทศ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลักๆ ได้แก่ เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม อธิบายพอสังเขปได้ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2546)

1. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถจดจำข้อมูลต่าง ๆ และปฏิบัติตามคำสั่งที่บอก เพื่อให้คอมพิวเตอร์ทำงานได้อย่างใดอย่างหนึ่งให้ คอมพิวเตอร์นั้นประกอบด้วยอุปกรณ์ต่าง ๆ ต่อเชื่อมกันเรียกว่า ฮาร์ดแวร์ (Hardware) และอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์นี้จะต้องทำงานร่วมกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์ หรือที่เรียกกันว่า ซอฟต์แวร์ (Software)

ฮาร์ดแวร์ ประกอบด้วย 5 ส่วน คือ

1) อุปกรณ์รับข้อมูล (Input) เช่น แผงแป้นอักขระ (Keyboard), เมาส์, เครื่องตรวจกวาดภาพ (Scanner), จอภาพสัมผัส (Touch Screen), ปากกาแสง (Light Pen), เครื่องอ่านบัตรแถบแม่เหล็ก (Magnetic Strip Reader), และเครื่องอ่านรหัสแท่ง (Bar Code Reader)

2) อุปกรณ์ส่งข้อมูล (Output) เช่น จอภาพ (Monitor), เครื่องพิมพ์ (Printer), และเทอร์มินัล

3) หน่วยประมวลผลกลาง จะทำงานร่วมกับหน่วยความจำหลักในขณะที่คำนวณหรือประมวลผล โดยปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยการดึงข้อมูลและคำสั่งที่เก็บไว้ไว้ในหน่วยความจำหลักมาประมวลผล

4) หน่วยความจำหลัก มีหน้าที่เก็บข้อมูลที่มาจากอุปกรณ์รับข้อมูลเพื่อใช้ในการคำนวณ และผลลัพธ์ของการคำนวณก่อนที่จะส่งไปยังอุปกรณ์ส่งข้อมูล รวมทั้งการเก็บคำสั่งขณะกำลังประมวลผล

5) หน่วยความจำสำรอง ทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลและ โปรแกรมขณะยังไม่ได้ใช้งาน เพื่อการใช้ในอนาคต

ซอฟต์แวร์ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นมากในการควบคุมการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ ซอฟต์แวร์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

6) ซอฟต์แวร์ระบบ มีหน้าที่ควบคุมอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในระบบคอมพิวเตอร์ และเป็นตัวกลางระหว่างผู้ใช้กับคอมพิวเตอร์หรือฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ระบบสามารถแบ่งเป็น 3 ชนิดใหญ่ คือ

6.1 โปรแกรมระบบปฏิบัติการ ใช้ควบคุมการทำงานของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์พ่วงต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ตัวอย่างโปรแกรมที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เช่น UNIX, DOS, Microsoft Windows

6.2 โปรแกรมรรถประโยชน์ ใช้ช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในระหว่างการประมวลผลข้อมูลหรือในระหว่างที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ตัวอย่างโปรแกรมที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน เช่น โปรแกรมเอดิเตอร์ (Editor)

6.3 โปรแกรมแปลภาษา ใช้ในการแปลความหมายของคำสั่งที่เป็นภาษาคอมพิวเตอร์ให้อยู่ในรูปแบบที่เครื่องคอมพิวเตอร์เข้าใจและทำงานตามที่ผู้ใช้ต้องการ

7) ซอฟต์แวร์ประยุกต์ เป็นโปรแกรมที่เขียนขึ้นเพื่อทำงานเฉพาะด้านตามความต้องการ ซึ่งซอฟต์แวร์ประยุกต์นี้สามารถแบ่งเป็น 3 ชนิด คือ

7.1 ซอฟต์แวร์ประยุกต์เพื่องานทั่วไป เป็นซอฟต์แวร์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้งานทั่วไป ไม่เจาะจงประเภทของธุรกิจ ตัวอย่าง เช่น Word Processing, Spreadsheet, Database Management เป็นต้น

7.2 ซอฟต์แวร์ประยุกต์เฉพาะงาน เป็นซอฟต์แวร์ที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ในธุรกิจเฉพาะ ตามแต่วัตถุประสงค์ของการนำไปใช้

7.3 ซอฟต์แวร์ประยุกต์อื่น ๆ เป็นซอฟต์แวร์ที่เขียนขึ้นเพื่อความบันเทิง และอื่น ๆ นอกเหนือจากซอฟต์แวร์ประยุกต์สองชนิดข้างต้น ตัวอย่าง เช่น Hypertext, Personal Information Management และซอฟต์แวร์เกมต่าง ๆ เป็นต้น

สำหรับกระบวนการจัดการระบบสารสนเทศ เพื่อให้ได้สารสนเทศตามต้องการอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ และมีคุณภาพ จะเริ่มด้วยการคัดเลือก การจัดหา การวิเคราะห์เนื้อหา และการค้นคืนสารสนเทศ ซึ่งกระบวนการจัดการหรือจัดทำสารสนเทศเพื่อให้สามารถผลิตสารสนเทศสนองความต้องการของผู้ใช้ได้นั้น จะประกอบด้วยกรรมวิธี 3 ประการ คือ การนำเข้าข้อมูล การประมวลผล

ข้อมูล และการแสดงผลข้อมูล และกระบวนการทั้ง 3 ขั้นตอนนี้จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีด้านฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ทำงานร่วมกัน

2. เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม

เทคโนโลยีสื่อสารโทรคมนาคม ใช้ในการติดต่อสื่อสารรับ/ส่งข้อมูลจากที่ไกลๆ เป็นการส่งของข้อมูลระหว่างคอมพิวเตอร์หรือเครื่องมือที่อยู่ห่างไกลกัน ซึ่งจะช่วยให้การเผยแพร่ข้อมูลหรือสารสนเทศไปยังผู้ใช้ในแหล่งต่าง ๆ เป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วน และทันการณ์ ซึ่งรูปแบบของข้อมูลที่รับ/ส่งอาจเป็นตัวเลข (Numeric Data) ตัวอักษร (Text) ภาพ (Image) และเสียง (Voice) ตัวอย่าง เช่น การส่งข้อมูลต่าง ๆ ของยานอวกาศที่อยู่นอกโลกมายังเครื่องคอมพิวเตอร์บนโลก เพื่อทำการคำนวณและประมวลผล ทำให้ทราบปรากฏการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว

เทคโนโลยีที่ใช้ในการสื่อสารหรือเผยแพร่สารสนเทศ ได้แก่ เทคโนโลยีที่ใช้ในระบบโทรคมนาคมทั้งชนิดมีสายและไร้สาย เช่น ระบบโทรศัพท์, โมเด็ม, แฟกซ์, โทรเลข, วิทยุกระจายเสียง, วิทยุโทรทัศน์ เคเบิลใยแก้วนำแสง คลื่นไมโครเวฟ และดาวเทียม เป็นต้น

สำหรับกลไกหลักของการสื่อสารโทรคมนาคมมีองค์ประกอบพื้นฐาน 3 ส่วน ได้แก่ ต้นแหล่งของข้อความ (Source/Sender), สื่อกลางสำหรับการรับ/ส่งข้อความ (Medium), และส่วนรับข้อความ (Sink/Decoder)

ณัฐพันธ์ เจริญนันท และไพบุลย์ เกียรติโกมล (2545) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ 3 ประการ คือ

1. ระบบประมวลผล ความซับซ้อนในการปฏิบัติงานและความต้องการสารสนเทศที่หลากหลาย ทำให้การจัดการและการประมวลผลของข้อมูลด้วยมือไม่สะดวก ค่าใช้จ่ายและอาจผิดพลาด ปัจจุบันองค์การจึงต้องทำการจัดเก็บและการประมวลผลด้วยระบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สนับสนุนการจัดการข้อมูลเพื่อให้การทำงานถูกต้อง และรวดเร็วขึ้น

2. ระบบสื่อสารโทรคมนาคม การสื่อสารข้อมูลเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการจัดการและประมวลผล ตลอดจนการใช้ข้อมูลในการตัดสินใจ ระบบสารสนเทศที่ดีต้องประยุกต์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ในการสื่อสารข้อมูลระหว่างระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และผู้ใช้ที่อยู่ห่างไกลกันทำให้สามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. การจัดการข้อมูล ปกติบุคคลที่ให้ความสนใจกับเทคโนโลยีสารสนเทศจะอธิบายความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศโดยให้ความสำคัญกับส่วนประกอบ 2 ประการแรก และผู้ที่สนใจด้านการจัดการข้อมูล จะให้ความสำคัญกับส่วนประกอบที่ 3 ซึ่งมีความเป็นศิลปะในการจัดรูปแบบและการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า องค์ประกอบของเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ (Hardware) เป็นตัวเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ เป็นส่วนที่เราจับต้องและมองเห็นได้ ซอฟต์แวร์ (Software) เป็นชุดคำสั่งหรือโปรแกรมที่เขียนออกมาในรูปคำสั่งภาษาคอมพิวเตอร์ ที่ทำหน้าที่ควบคุมหรือสั่งการให้ฮาร์ดแวร์ทำงานตามความต้องการ ฐานข้อมูล (Database) เป็นโครงสร้างสารสนเทศขององค์กรต่างๆ ที่นำเอาข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันมาเก็บรวบรวมไว้ที่เดียวกัน และบุคลากร (People ware) แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มเจ้าหน้าที่ระบบคอมพิวเตอร์ และกลุ่มผู้ปฏิบัติการ

4.4 เทคโนโลยีสารสนเทศกับการศึกษา

เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา มีผู้อธิบายบทบาทของเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดการศึกษา มีรายละเอียดต่อไปนี้

เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับงานด้านการศึกษา อันได้แก่ การจัดเก็บข้อมูล และประมวลผลฐานข้อมูล การพัฒนาระบบสารสนเทศช่วยการเรียนการสอน การวางแผนและการบริหารการศึกษา การวางแผนหลักสูตร การแนะแนวและบริการ การทดสอบวัดผล การพัฒนาบุคลากร เทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งเป็นที่นิยมประยุกต์ใช้ในปัจจุบัน อาทิ (น้อย สุวรรณเมณี, 2558)

1. ระบบสารสนเทศช่วยในการเรียนการสอน
2. การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม
3. การประชุมทางไกลระบบจอภาพ
4. ระบบฐานข้อมูลการศึกษา
5. ระบบสารสนเทศเอกสาร

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทต่อการศึกษาเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ และการสื่อสารโทรคมนาคม บทบาทที่สำคัญของเทคโนโลยีต่อการพัฒนาการศึกษา (วัลย์รัตน์ ไตวิกภัย, 2558)

1. เทคโนโลยีที่เข้ามามีส่วนช่วยในเรื่องการเรียนรู้ ปัจจุบันมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้หลายอย่าง เช่น ระบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน, ระบบมัลติมีเดีย, ระบบวิดีโอออนดีมานด์, วิดีโอเทเลคอนเฟอเรนซ์ และอินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นต้น ระบบเหล่านี้เป็นระบบสนับสนุนการรับรู้ข่าวสารและการค้นหาข้อมูลข่าวสารเพื่อการเรียนรู้

2. เทคโนโลยีที่เข้ามาสนับสนุนการจัดการศึกษา ในการจัดการศึกษาสมัยใหม่จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลข่าวสารเพื่อการวางแผนการดำเนินการ การติดตาม ประเมินผลคอมพิวเตอร์และระบบสื่อสารโทรคมนาคม

3. เทคโนโลยีที่เข้ามาช่วยให้การสื่อสารระหว่างบุคคล เกือบทุกวงการทั้งทางด้านการศึกษา จำเป็นต้องอาศัยการสื่อสารระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ประสิทธิภาพในกระบวนการเรียนการสอน และการดำเนินงานในหลายด้าน ทั้งนี้โดยอาศัยเทคโนโลยีการสื่อสาร การดำเนินงานและเทคโนโลยีการสื่อสารระหว่างบุคคล เช่น การใช้โทรศัพท์ โทรสาร เทเลคอนเฟอเรนซ์ และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

ประโยชน์อย่างหนึ่งของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศควบคู่ไปกับการเรียนรู้ในห้องเรียนแบบเดิม ก็คือการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการสนับสนุนให้ผู้เรียน ได้มีการเรียนรู้แบบมีการโต้ตอบ และเป็นแบบเห็นจริง อันจะเอื้ออำนวยให้เข้าใจแนวความคิดที่ซับซ้อน และได้รับข้อมูลความรู้อย่างถูกต้องมากกว่าการนั่งฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว เนื่องจากว่าการศึกษาในหลาย สาขาวิชานั้นต้องการการอบรมที่ให้เห็นเสมือนเป็นการทำงานจริง คือมีการโต้ตอบ และแสดงผลโดยภาพกราฟิกที่มีคุณภาพดี หรือภาพเคลื่อนไหว รวมถึงการมีแบบทดสอบ เพื่อวัดความรู้ของตนเอง

ระบบการเรียนการสอนแบบ e-learning เป็นส่วนหนึ่งของการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งอาจเป็นได้ ทั้งสื่อแบบ offline, online หรือ web-based หรือแม้แต่ผ่านเครื่องใช้ไฟฟ้าหลายๆชนิด เช่น โทรศัพท์, วิทยุ, เทป, ซีดีรอม หรือแม้แต่โทรศัพท์มือถือ ที่ต่อเชื่อมกับอินเทอร์เน็ตได้ รวมถึงการติดต่อผ่านระบบดาวเทียม ที่ไม่ได้มีการพิมพ์ออกมาเป็นหนังสือ ทำให้การปรับปรุงแก้ไขทำได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา จะเห็นได้จากการที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดไว้ในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550 – 2554 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

1. วิสัยทัศน์

ผู้เรียน ผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา และประชาชน ใช้ประโยชน์จาก ICT ในการเข้าถึงบริการทางการศึกษา ได้เต็มศักยภาพ อย่างมีจริยธรรม มีสมรรถนะทาง ICT ตามมาตรฐานสากล

2. พันธกิจ

- 2.1 การใช้ ICT พัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ การเรียนรู้
- 2.2 การใช้ ICT เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทางการศึกษา
- 2.3 การผลิตและพัฒนาคุณภาพผู้จบการศึกษาด้าน ICT เพื่อการพัฒนาประเทศ

3. เป้าประสงค์

3.1 การเรียนรู้ในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย เป็นการเรียนรู้โดยใช้ ICT เป็นฐาน (ICT - based Learning) ที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพและประสิทธิภาพ:

3.1.1 มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Contents) เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ หลากหลายและเพียงพอ ทั้งในลักษณะ e-Book, e-Library, Courseware, LMS และ e-Content Center และในลักษณะอื่น ที่สอดคล้องกับความต้องการและจำเป็นในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน การจัดการเรียนรู้และการเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

3.1.2 มีโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ที่มีสมรรถนะสูง ทั่วถึงพอเพียงและมีคุณภาพ

3.1.3 การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ ทั้งในสถานศึกษาและในสังคมชุมชนเป็นการเรียนรู้ที่ใช้ ICT เป็นฐาน

3.2 การบริหารจัดการและการให้บริการทางการศึกษา ของหน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา เป็นการบริหารจัดการที่ใช้ ICT เป็นฐานที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล:

3.2.1 มีโครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT เพื่อการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานของแต่ละหน่วยงาน โดยมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง มีระบบคอมพิวเตอร์ มี Software รวมทั้งบุคลากรที่มีทักษะด้าน ICT อย่างพอเพียง

3.2.2 หน่วยงานทางการศึกษาและสถานศึกษา พัฒนา จัดหา และใช้ระบบสำนักงานอัตโนมัติ (Office Automation) ระบบบริหาร (Back Office) อย่างครบวงจร

3.2.3 หน่วยงานทางการศึกษา และสถานศึกษา ใช้ระบบการให้บริการ (Front Office) ตามลักษณะงานของหน่วยงานและให้บริการผ่านระบบ อิเล็กทรอนิกส์

3.3 ผลิตและพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้าน ICT ที่มีคุณภาพเพียงพอ สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ และในทุกพื้นที่ใช้ ICT เพื่อการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างต่อเนื่อง

3.3.1 สถานศึกษา มีความพร้อมในการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้าน ICT ทั้งด้านหลักสูตร เครื่องมือ อุปกรณ์ และผู้สอน รวมทั้งให้การรับรองคุณวุฒิวิชาชีพด้าน ICT

3.3.2 ผู้สำเร็จการศึกษาด้าน ICT มีคุณภาพ มีจริยธรรมตามมาตรฐานหลักสูตร มีปริมาณเพียงพอต่อการพัฒนาประเทศ

3.3.3 บุคลากรด้าน ICT ได้รับการพัฒนาและมีทักษะตามมาตรฐานการปฏิบัติงานมีความมั่นคงในวิชาชีพและได้รับการรับรองสมรรถนะด้าน ICT ตามมาตรฐานสากล

3.3.4 ประชาชนได้รับการพัฒนาทักษะพื้นฐานและใช้ ICT ในการพัฒนาการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองอย่างเหมาะสมและต่อเนื่อง

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศกับการศึกษา เป็นการจัดการศึกษาที่เป็น การศึกษาตลอดชีวิต กล่าวคือเป็นการจัดการศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาใน ระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อมุ่งพัฒนาบุคคลอย่างเต็มศักยภาพให้มี ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อย่างเพียงพอต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพและการปรับตัวเข้า กับสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้เหมาะสมในทุกช่วงชีวิต

4.5 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา

เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีเทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน เพื่อช่วย ในการจัดการและการตัดสินใจ จากการศึกษาเอกสาร มีผู้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการใช้ระบบเทคโนโลยี สารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา ดังนี้

เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารเป็นระบบที่มีการรวบรวมข้อมูลที่เก็บไว้ใน แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่ภายในและภายนอกขององค์กร ข้อมูลเหล่านี้เป็นทรัพยากรที่มีค่านำมา ใช้ในการดำเนินงาน เช่น การวางแผน การควบคุม การตัดสินใจ และให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องเห็น ประโยชน์ของสารสนเทศว่า (1) ให้ความรู้ (2) เกิดความคิดและความเข้าใจ (3) เห็นสภาพปัญหาหรือ สภาพการเปลี่ยนแปลงว่าก้าวหน้าหรือด้อย (4) ทำให้ประเมินค่าได้ (5) เกิดความน่าสนใจและการ ตื่นตัว (6) ช่วยในการตัดสินใจได้และสามารถทำนายอนาคตได้ (7) เกิดความคิดสร้างสรรค์ (8) ทำให้ มีการเปลี่ยนแปลง และประโยชน์ที่จะได้รับจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในองค์กร ดังนี้ (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2558)

1. ช่วยเพิ่มผลผลิตและประสิทธิภาพในการทำงาน อีกทั้งยังช่วยลดต้นทุนการผลิต เนื่องจากการนำระบบคอมพิวเตอร์และระบบเครือข่ายเข้ามาใช้ในองค์กร จะช่วยให้พนักงานในองค์กรสามารถใช้ทรัพยากรร่วมกันได้ เช่น การใช้เครื่องพิมพ์ (Printer) สแกนเนอร์ (Scanner) ร่วมกัน เป็นต้น
2. ช่วยจัดระบบสารสนเทศที่มีอยู่อย่างมากมายให้เป็นระเบียบ ทำให้สะดวก รวดเร็วและง่าย ในการจัดเก็บและค้นหาข้อมูล
3. ช่วยให้การสื่อสารระหว่างกันมีความรวดเร็วมากขึ้น ลดปัญหาเรื่องระยะเวลาและระยะทาง โดยใช้ระบบเครือข่ายและโทรศัพท์เข้ามาช่วย เช่น อินเทอร์เน็ต (Internet) และอินทราเน็ต (Intranet) เป็นต้น
4. เทคโนโลยีสารสนเทศบางอย่างเป็นแบบอัตโนมัติ ที่สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้จาก แหล่งอื่นเมื่อใดก็ได้ เช่น ระบบการฝาก – ถอนเงิน ผ่านตู้ ATM และการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์ เป็นต้น

5. เทคโนโลยีสารสนเทศทำให้มีการกระจายโอกาสการเรียนรู้ เช่น มีการใช้ระบบการเรียนการสอนทางไกล การรักษาพยาบาลผ่านเครือข่ายสื่อสาร การสั่งซื้อสินค้าผ่านอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

6. ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสารสนเทศ เช่น การคำนวณตัวเลขที่ยุ่งยากซับซ้อน

7. ช่วยลดจำนวนบุคลากรในการประมวลผลและผลิตสารสนเทศ เนื่องจากในการทำงานเมื่อนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้จะมีความรวดเร็วและถูกต้องมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด บุคลากรในองค์กรสามารถนำเวลาส่วนที่เหลือไปใช้ประโยชน์ในด้านอื่นได้ งานบางอย่างที่จำเป็นต้องมีบุคลากรในการตรวจสอบความผิดพลาดก็อาจใช้จำนวนบุคลากรน้อยลง เช่น ผู้ตรวจสอบอักษร เมื่อนำโปรแกรมไมโครซอฟต์เวิร์ด (Microsoft Word) มาใช้ในตัวโปรแกรม มีการตรวจสอบคำผิดพลาดโดยอัตโนมัติ ทำให้ลดงานของผู้ตรวจสอบอักษรลงได้บางส่วน

8. ช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในระยะยาว ในระยะแรกของการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้อาจต้องมีการลงทุนที่ค่อนข้างสูง แต่จะช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายในระยะยาวได้ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายในการแจ้งบุคลากร

สุระชาติ ชุมพร (2550) กล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในด้านการบริหารว่า นอกจากการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอนแล้ว ยังสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดการข้อมูล ซึ่งเป็นฐานข้อมูลกลางของโรงเรียน ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับด้านบุคลากร คือ ครู นักเรียน และบุคลากรสนับสนุน นอกจากนั้นยังใช้ในการจัดการด้านคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวางแผนการสอน และในส่วนอื่นๆ เช่น งานพัสดุ คุรุภัณฑ์ การทะเบียนทรัพย์สิน ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าแต่ละสถานศึกษาจะมีความพร้อมทั้งด้านฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ และบุคลากรมากน้อยเพียงใด และต้องการใช้ให้ครอบคลุมภารกิจของโรงเรียนหรือไม่ในเรื่องของภารกิจของโรงเรียน

ไพรัช รัชชพงษ์ และพิเชฐ ตูรงควโรจน์ (2541) ได้กล่าวถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในสถานศึกษาว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมืออันสำคัญที่สามารถทำคุณประโยชน์ให้การศึกษาคิดเป็นอย่างดี หากนำมาใช้ให้เหมาะสม เพียงแต่ผู้บริหารตั้งแต่ระดับผู้นำของประเทศจะต้องลงมาชี้แนะและให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง เพราะการศึกษาคิดเป็นหัวใจสำคัญที่จะพัฒนาบุคลากรของประเทศ ให้เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการศึกษานั้น สามารถใช้ทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหาร และการบริการสารสนเทศ

ครรชิต มาลัยวงศ์ (2540) กล่าวถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา ประยุกต์เข้ากับงานหลายแนวทาง เช่น การสอนโดยใช้คอมพิวเตอร์ ช่วยสอน การศึกษาทางไกล เครือข่ายทางการศึกษา การใช้งานในห้องสมุด การใช้งานในห้องปฏิบัติการ และการใช้งานประจำและงานบริหาร

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญต่อการบริหารงาน หากมีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดีและถูกต้องจะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงคุณสมบัติของสารสนเทศที่ดีด้วย สรุปได้ว่าการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาทั้งด้านบริหารจัดการและบริหารวิชาการ จนเกิดผลการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน ด้านบริหารวิชาการ คือการจัดทำหลักสูตร แผนการสอน สื่อเทคโนโลยี และกิจกรรมการเรียนรู้ของครู กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านการจัดการสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ฝ้ายผลิตสื่อ ฝ้ายนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และด้านการบริหารจัดการ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการ (MIS : Management Information System) ฐานข้อมูลนักเรียน – ครู การชำระค่าเรียน ผลการเรียนรู้ บริการทางวิชาการ Online ซึ่ง ส่งผลต่อการพัฒนานักเรียน ไปสู่การเป็นผู้ใฝ่รู้ และรูปแบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต ผลสัมฤทธิ์นี้จะบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารรวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงาน ซึ่งเป็นข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุงการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรการบริหาร และ / หรือขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารต่อไป

4.6 ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา

การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในสถานศึกษานั้น ช่วยให้การบริหารจัดการมีความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น แต่พบว่าการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในสถานศึกษานั้น ยังมีอุปสรรคและปัญหาอีกหลายประการ ดังนี้

พระมหานูวัติ วิชัยรัตน์ (2558) กล่าวถึงปัญหาและอุปสรรค การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของสถานศึกษา ดังนี้

1. ด้านการกระจายโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการศึกษา มีสถานศึกษาจำนวนหนึ่งที่โทรศัพท์ยังไม่เข้าไม่ถึง และคอมพิวเตอร์ยังไม่มีหรือมีแต่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ และที่มีอยู่ก็ขาดการบำรุงรักษา รวมทั้งไม่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการศึกษา โดยเฉพาะคู่สายโทรศัพท์ยังมีบริการไม่ทั่วถึง อาจจะเป็นไปได้ว่าสถานศึกษาเหล่านี้อยู่ในท้องถิ่นที่ห่างไกล ดังนั้นสถานศึกษาต้องรีบดำเนินการเพราะเป็นพื้นฐานที่จำเป็นไปสู่ระบบอินเทอร์เน็ต

2. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพครูน้อยมาก และคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่พอกับความต้องการที่ครูจะใช้ แสดงให้เห็นว่าครูยังต้องได้รับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอีกเป็นจำนวนมาก และสถานศึกษาก็ต้องจัดหาคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอต่อความต้องการของครู

3. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและให้บริการทางการศึกษา สถานศึกษายังขาดรูปแบบระบบสารสนเทศ ผู้บริหารให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับเบื้องต้น แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษายังไม่มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ผู้บริหารต้องได้รับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จะนำมาพัฒนาการบริหารจัดการและการบริการทางการศึกษา

4. ด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาตนเองของครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยังขาดความต่อเนื่อง บางคนใน 3 ปีที่ผ่านมายังไม่เคยไปเข้ารับการฝึกอบรมด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเลย แสดงให้เห็นว่า ครูได้รับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารยังไม่ทั่วถึงเพราะมีครูอีกจำนวนหนึ่งในรอบ 3 ปีที่ผ่านมาไม่เคยได้รับการอบรมด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเลย

เทคโนโลยีสารสนเทศมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรมและการศึกษาซึ่งมีข้อดีและข้อจำกัด ในที่นี้จะกล่าวถึงปัญหาทางเทคโนโลยีของสถานศึกษา คือ (อริษา แสงอ่อน, 2558)

1. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพครูน้อยมาก และคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่พอต่อความต้องการที่ครูจะใช้ แสดงให้เห็นว่าครูยังต้องได้รับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอีกจำนวนมาก และสถานศึกษาก็ต้องจัดหาคอมพิวเตอร์ต่อความต้องการของครู

2. ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและการให้บริการทางการศึกษา สถานศึกษายังขาดรูปแบบระบบสารสนเทศ ผู้บริหารให้มีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับเบื้องต้น แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษายังไม่มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ผู้บริหารต้องได้รับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อให้เกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่จะนำมาบริหารจัดการทางการศึกษา

3. ด้านการกระจายโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการศึกษา มีสถานศึกษาบางส่วนที่เทคโนโลยียังไม่ถึง เช่น คอมพิวเตอร์ยังไม่มีหรือที่มีอยู่ก็ขาดการบำรุงรักษาและอยู่ในสภาพที่ใช้งานไม่ได้ แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการศึกษายังไม่ทั่วถึง หรืออาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษานั้นอยู่ไกลจากความเจริญ ดังนั้นสถานศึกษาต้องริบดำเนินการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารให้เร็วที่สุด เพราะเป็นสิ่งที่สำคัญต่อการเรียนการสอนให้ก้าวหน้าทันโลกมากขึ้น

4. ด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาตนเองของครูด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยังขาดความต่อเนื่อง บางคนใน 3 ปี ที่ผ่านมายังไม่เคยไปเข้ารับการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเลย แสดงให้เห็นว่า ครูได้รับการพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่ทั่วถึง

สุระชาติ ชุมพร (2550) กล่าวว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในสถานศึกษานั้น ยังมีอุปสรรคและปัญหา เนื่องจากยังขาดการกำหนดนโยบายส่งเสริมการใช้งานเทคโนโลยีด้านความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการ การผลิตสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษายังมีการดำเนินงานน้อย ขาดการสนับสนุน และงบประมาณ และยังขาดการศึกษาวิจัยในระดับมหภาคที่จะทำให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีประสิทธิภาพและได้ผล

สรุปได้ว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในสถานศึกษานั้น มีผลดีต่อการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา และมีความสำคัญอย่างมากที่จะช่วยพัฒนาบุคลากร คือสถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพโดยสนับสนุนให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนด้านเทคโนโลยี ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสพัฒนาตนเองด้านเทคโนโลยี แต่การนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในสถานศึกษานั้น ยังมีอุปสรรคและปัญหาอีกมากมาย หากขาดการสนับสนุน ซึ่งต้องเริ่มจากฝ่ายบริหารที่ต้องจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสม และที่สำคัญสถานศึกษาต้องจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อการใช้งานในอัตราส่วนที่เหมาะสมและสะดวกในการใช้งาน

ตอนที่ 5 ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานในสถานศึกษา (โปรแกรม SCHOOL ICT)

5.1 คุณลักษณะโปรแกรมระบบบริหารงานในสถานศึกษา (SCHOOL ICT)

โปรแกรมที่พัฒนาโดยผู้วิจัยร่วมกับ บริษัท อินเทลลิซิส โซลูชั่น จำกัด เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นระบบบริหารงานในสถานศึกษา โดยจัดเป็นระบบฐานข้อมูลเพื่อจัดเก็บข้อมูลต่างๆอย่างเป็นระบบและนำมาจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียน โดยผ่านทาง Internet และ Intranet เป็นการลดความซ้ำซ้อนในการทำงานด้านจัดเก็บข้อมูล ซึ่งจะมีระบบค้นหาตรวจสอบข้อมูลที่เพิ่มความสะดวกและรวดเร็วในการทำงานแก่บุคลากร (อินเทลลิซิส โซลูชั่น, ออนไลน์)

ลักษณะโปรแกรมเป็นแบบ GRAPHIC USER INTERFACE (GUI) ใช้กับระบบปฏิบัติการ MS WINDOWS ทำให้ง่ายต่อการใช้งาน โดยผู้ใช้สามารถเลือกใช้การทำงานแบบใดแบบหนึ่งได้ ไม่ว่าจะใช้เมาส์เลือกเมนูหรือใช้ปุ่มบนคีย์บอร์ด

ระบบของการเลือกใช้โปรแกรมมีเมนูเป็นภาษาไทยทำให้ง่ายต่อการใช้งาน การใช้เมนูจะเรียงจากการทำงานจริง ทำให้ไม่เกิดความสับสนเวลาทำงานและมีระบบให้ความช่วยเหลือ (HELP) ไว้ช่วยในเวลาทำงานจริง

ระบบการจัดการเก็บข้อมูลเป็นแบบ CLIENT/SERVER ฐานข้อมูลจะเก็บอยู่ในเครื่องศูนย์ข้อมูลกลาง (SERVER) ซึ่งจะเหมาะสำหรับการบริหารระบบเครือข่ายขนาดเล็กและใหญ่ ซึ่งเครื่องแม่ข่าย จะทำหน้าที่ ควบคุมเครื่องลูกข่ายให้มีการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น

ระบบงานทุกระบบของโปรแกรมบริหารโรงเรียน (School ICT) สามารถเชื่อมโยงข้อมูลถึงกันได้ อย่างสมบูรณ์เพื่อประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงานด้านบริการข้อมูล โดยที่บุคลากรไม่ต้องป้อนข้อมูลที่ซ้ำซ้อน

ระบบการทำงานแบบ MULTI USER ซึ่งบุคลากรสามารถทำงานพร้อมๆ ได้หลายคนในระบบงานเดียวกันเพื่อช่วยในการทำงานที่รวดเร็วขึ้น สามารถใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับโรงเรียนผ่านทาง Internet และ Intranet ตรวจสอบผลการเรียนของนักเรียน ผลการประเมิน ความประพฤติ ตารางเรียน การเข้าเรียน รายการหนังสือ รายการโสตทัศนวัสดุ

ระบบงานของโปรแกรมบริหารโรงเรียน (School ICT) ถูกออกแบบให้ทำงานบนเครือข่ายเพื่อประสิทธิภาพสูงสุดการใช้งาน สามารถกำหนดรายชื่อผู้ใช้งานในแต่ละระบบงาน โดยไม่เกี่ยวกับระบบปฏิบัติการสามารถกำหนดรหัสผ่าน (USER PASSWORD) และเปลี่ยนแปลงรหัสด้วยตัวเอง หลังเข้าโปรแกรมสามารถกำหนดสิทธิการใช้งานของผู้ใช้ในรูปแบบต่างๆ เช่น สามารถเปิดเมนูในระบบได้เฉพาะบางเมนูสามารถดูข้อมูลได้อย่างเดียวหรือเป็นผู้ใช้งานทั่วไปเป็นการเพิ่มความปลอดภัยของข้อมูล

โครงสร้างของโปรแกรมที่ออกแบบสามารถขยายส่วนงานเพิ่มเติมได้อีกในอนาคต ซึ่งในการติดตั้งจะติดตั้งทั้งระบบ หรือเลือกติดตั้งในระบบที่จำเป็นและที่สนใจก่อนได้และเมื่อโรงเรียนมีความพร้อมในระบบงานอื่นสามารถติดตั้งระบบเพิ่มใน ภายหลังจากได้อีกต่อไป สามารถใช้ร่วมกับอุปกรณ์ INPUT เช่น เครื่องอ่านรหัสบาร์โค้ด, เครื่องบันทึกเวลา, เครื่องสแกนลายนิ้วมือ ฯลฯ

สามารถพิมพ์รายงานออกทางเครื่องพิมพ์โดยไม่จำกัดรุ่นและยี่ห้อของเครื่องพิมพ์ซึ่งในการพิมพ์เอกสารโปรแกรมจะทำการแสดงเอกสารก่อนพิมพ์ซึ่งจะสามารถตั้งค่าน้ำกระดาษ, ย่อและขยายเลือกพิมพ์เฉพาะหน้า, จำนวนชุดที่ต้องการหรือจะบันทึกเอกสารไปเป็นเอกสารต่าง ๆ เช่น Excel Text ฯลฯ

โปรแกรมระบบบริหารในสถานศึกษา (School ICT) พัฒนาขึ้นมาจากโปรแกรมที่มีความสามารถในการจัดการฐานข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในการทำงานจะแบ่งระบบการทำงานออกเป็น 2 ส่วน

1. APPLICATION หรือส่วนของผู้ใช้งาน พัฒนาขึ้นมาในลักษณะ GUI (GRAPHIC USER INTRFACE) ทำให้ง่ายต่อการใช้งานโดยผู้ใช้งานสามารถเลือกใช้เมาส์เลือกเมนู ใช้ปุ่มบนคีย์บอร์ด หรือใช้ลักษณะของไอคอนแทนการเลือกเมนู

2. DATABASE เป็นลักษณะ RDBMS (RELATIONAL DATABASE MANAGEMENT SYSTEM) ซึ่งเป็นระบบฐานข้อมูลที่นิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบัน จากการที่ระบบแบ่งเป็น 2 ส่วน ทำให้มีการกระจายภาระงานส่งผลโปรแกรมทำงานได้เร็ว โดยใช้เวลาในการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ทำให้โปรแกรมระบบบริหารโรงเรียนเป็นโปรแกรม ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

ความต้องการของโปรแกรม

1. เครื่อง SERVER ที่ทำหน้าที่เก็บ DATABASE

- โปรเซสเซอร์ 2.8 GHz หรือสูงกว่า
- RAM 1GB หรือสูงกว่า
- เนื้อที่ว่าง HARD DISK 36 GB
- ระบบปฏิบัติการ WINDOWS 2000 SERVER ขึ้นไป

2. เครื่อง WORK STATION

- โปรเซสเซอร์ PIII 500 หรือสูงกว่า
- RAM 128 MB หรือสูงกว่า
- เนื้อที่ว่าง HARD DISK 500 MB

- ระบบปฏิบัติการ MICROSOFT WINDOWS 98SE , ME , 2000 , XP

5.2 ระบบโปรแกรม School ICT

ระบบบริหารงานและระบบสารสนเทศของโรงเรียน(โปรแกรม School ICT) ประกอบด้วยระบบงาน ดังนี้ (อินเทอร์เน็ต ชอชู้่น, ออนไลน์)

1. ระบบงานทะเบียน
 - งานทะเบียนประวัติ
 - งานปรับปรุงข้อมูล
 - งานพิมพ์รายงาน
2. ระบบงานโครงสร้างหลักสูตร
 - งานวิชาการ
 - งานตารางสอน
3. ระบบงานวัดผลและประเมินผล
 - งานบันทึกผลการเรียน
 - งานรายงานผลการเรียน
 - งานโอนข้อมูล
4. ระบบงานบุคลากร
 - งานทะเบียนประวัติ
 - งานลงเวลาทำงาน
5. ระบบงานห้องสมุด
 - ระบบการบันทึกทรัพยากร
 - ระบบการยืม-คืน-จอง
 - ระบบงานสืบค้น
 - ระบบการรายงานผล
6. ระบบงานการเข้าใช้ห้องสมุด
7. ระบบงานปกครอง
 - งานการมาเรียน
 - งานความประพฤติ
8. ระบบงานพัสดุ
 - งานสั่งซื้อ / สั่งจ้าง
 - งานวัสดุกลาง

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

งานครุภัณฑ์

งานวิเคราะห์

9. ระบบงานพยาบาล

งานประวัติสุขภาพ

งานบริการ

งานเบิกจ่ายยา

10. ระบบงานแนะแนว

งานทะเบียนประวัติ

งานสรุปข้อมูล

11. ระบบงานการเงิน

งานชำระค่าเล่าเรียน

งานโอนข้อมูลจากธนาคาร

12. ระบบงานสารบรรณ

13. ระบบงานสารสนเทศ

งานข้อมูลฝ่ายวิชาการ

งานข้อมูลฝ่ายธุรการ

14. ระบบงานอาจารย์ประจำวิชา

งานวิชาการ

งานข้อมูล

15. ระบบงานแผนงานงบประมาณ

งานโครงการ

งานแผนงาน

16. ระบบงานรับสมัครนักเรียน

โปรแกรม School ICT อำนวยความสะดวกบน Internet และ Intranet ของโรงเรียน ประกอบด้วย

17. ระบบตรวจสอบข้อมูลของนักเรียน ผ่าน Internet และ Intranet

18. ระบบลงทะเบียนรายวิชากิจกรรมชุมนุมของนักเรียน ผ่าน Internet และ Intranet

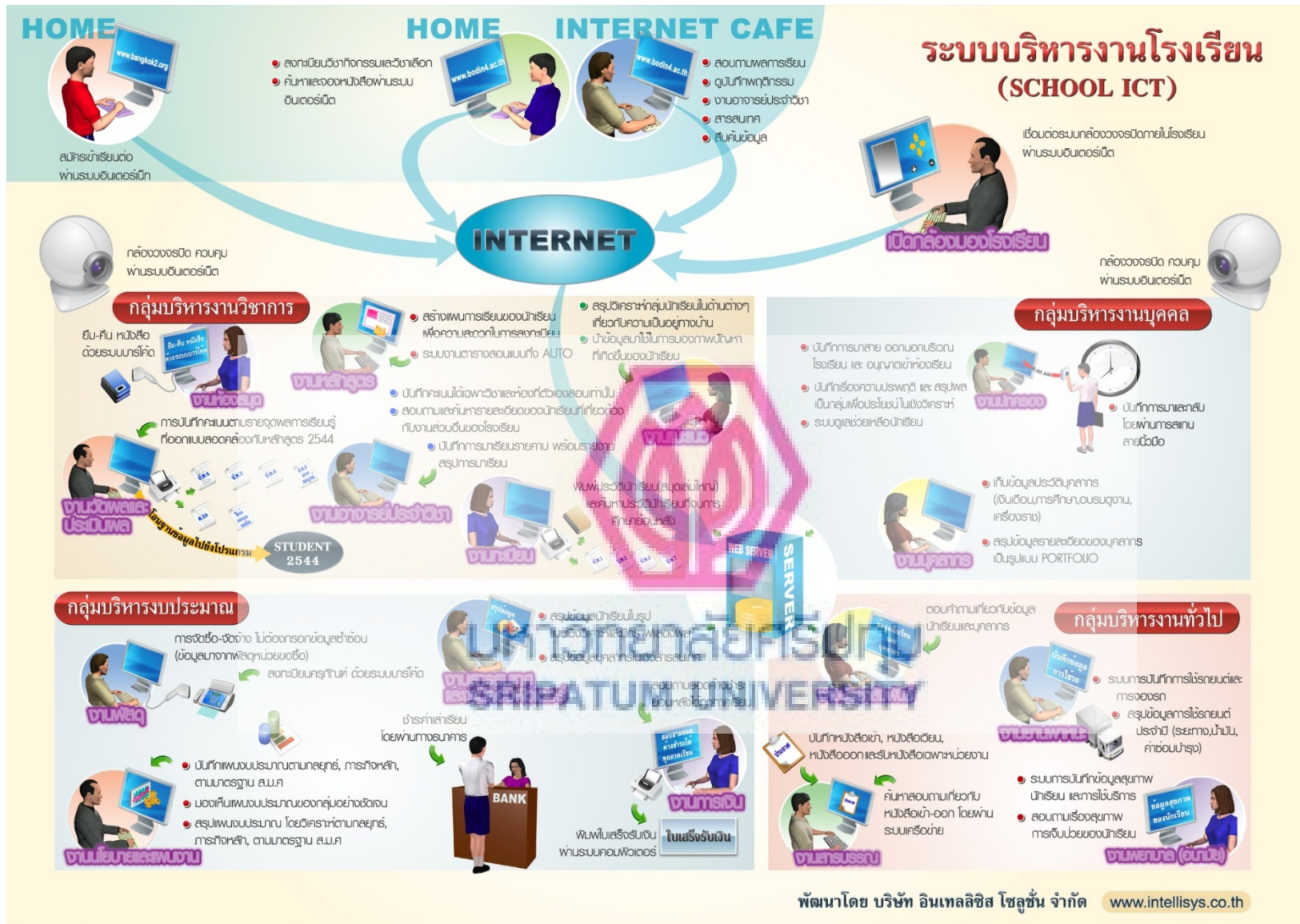
19. ระบบลงทะเบียนรายวิชาเลือกเรียนของนักเรียน ผ่าน Internet และ Intranet

20. ระบบสอบถามข้อมูลของห้องสมุด ผ่าน Internet และ Intranet

21. ระบบอาจารย์ประจำวิชา ผ่าน Internet & Intranet

แผนภาพที่ 12 ระบบบริหารงานโรงเรียน (SCHOOL ICT)

แผนภาพที่ 13 ระบบบริหารงานโรงเรียน (SCHOOL ICT)

แผนภาพที่ 14 ระบบบริหารงานวิชาการ (SCHOOL ICT)

แผนภาพที่ 15 ระบบบริหารงานวิชาการ (SCHOOL ICT)

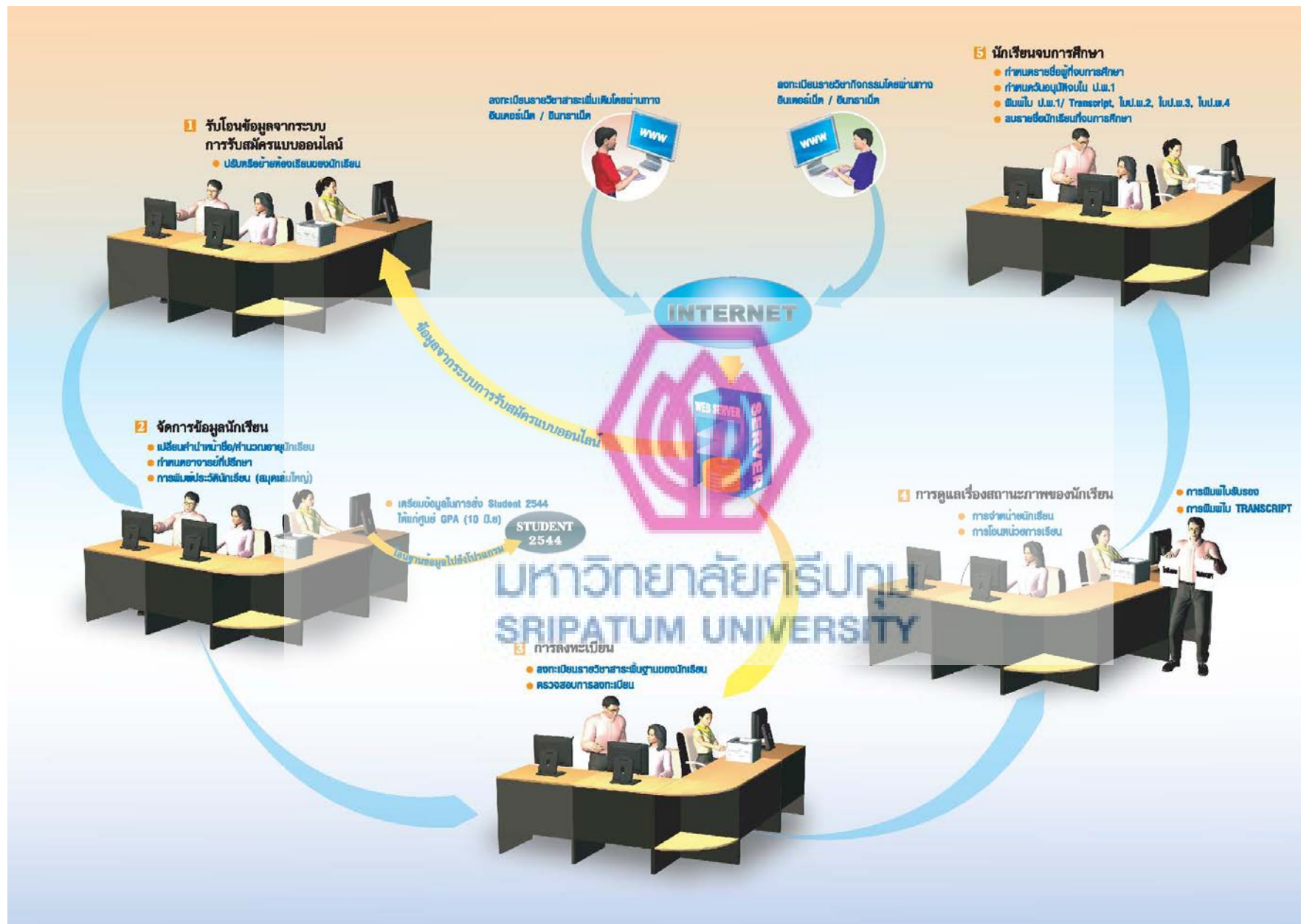
แผนภาพที่ 16 ระบบบริหารงานวิชาการ (SCHOOL ICT)

แผนภาพที่ 17 ระบบบริหารงานบุคคล (SCHOOL ICT)

แผนภาพที่ 18 ระบบบริหารงานงบประมาณ (SCHOOL ICT)

แผนภาพที่ 19 ระบบบริหารงานวิชาการ (SCHOOL ICT)

แผนภาพที่ 20 ระบบบริหารงานงบประมาณ (SCHOOL ICT)

แผนภาพที่ 21 ระบบบริหารงานงบประมาณ (SCHOOL ICT)

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

งานวิจัยในประเทศ

ผดุง ขาละ (2552) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 วัดดูประสงฆ์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขนาดเล็กและเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาขนาดเล็ก ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความต้องการช่วยเหลือสนับสนุนในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กมีค่าเฉลี่ยมากกว่าด้านอื่นๆ รองลงมาคือ ด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการเตรียมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและด้านการดำเนินการตามกระบวนการประกันคุณภาพในสถานศึกษา ตามลำดับ ปัญหาอุปสรรคพบว่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ ขาดงบประมาณสำหรับการขับเคลื่อนการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา และครูไม่ให้ความสำคัญกับงานประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับข้อเสนอแนะพบว่า เขตพื้นที่การศึกษาควรจัดอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ ควรมีการนิเทศติดตามการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาและควรจัดสรรงบประมาณเพิ่มสำหรับการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการดำเนินการตามกระบวนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ขาดวัสดุ – อุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์สำหรับจัดเก็บข้อมูลการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ โรงเรียนไม่ทำตามกระบวนการประกันคุณภาพทุกขั้นตอนและบุคลากรขาดความเข้าใจในงานประกันคุณภาพ สำหรับข้อเสนอแนะพบว่า ควรนิเทศติดตามงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือ ควรจัดอบรมบุคลากรอย่างทั่วถึง และควรจัดสรรงบประมาณสำหรับดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาให้ทันเวลา ด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า บุคลากรที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาขาดความเข้าใจในการรายงานผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ การนิเทศด้านการรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาไม่ต่อเนื่อง สำหรับข้อเสนอแนะ พบว่า ควรจัดให้มีการนิเทศด้านการรายงานผลงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และควรมีการพิมพ์แบบฟอร์มการรายงานผลที่เป็นมาตรฐาน ด้านความต้องการช่วยเหลือสนับสนุนในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า ขาดงบประมาณในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในมาตรฐานที่ 5 รองลงมาคือ หน่วยงานต้นสังกัดไม่ให้ความช่วยเหลือในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และขาดอุปกรณ์ด้าน ICT เพื่อดำเนินการประกัน

คุณภาพการศึกษา สำหรับข้อเสนอแนะพบว่า ควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ รองลงมาคือ ควรจัดอบรมติดตามการปฏิบัติงานการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ และควรจัดทำเกณฑ์การประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาเฉพาะ โรงเรียนขนาดเล็ก

จีวิน ทองศรี (2551) ได้ศึกษาการดำเนินงานและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการดำเนินงานสูงสุดคือ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และด้านการดำเนินงานต่ำสุดคือ การประเมินคุณภาพการศึกษา เปรียบเทียบการดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูหัวหน้าประกันคุณภาพ และครูผู้สอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างจากครูผู้สอน

ศรินทร์ แก้วประดิษฐ์ (2551) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของบุคลากรเรื่อง การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กรณีศึกษา โรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชูปถัมภ์ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง บุคลากร ตำแหน่งต่างกัน ประสิทธิภาพทำงานต่างกัน และประสิทธิภาพการเข้ารับการอบรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษาแตกต่างกัน จะมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน โดยรวมและรายด้าน ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชาญเจริญ ชื่อชวกรกุล (2550) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สองของโรงเรียนโป่งหลวงวิทยา รัชมังคลาภิเษก จังหวัดลำปาง พบว่าการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง มาตรฐาน 4 ด้าน คือ ด้านมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา และมาตรฐานด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่วนใหญ่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี แต่มีมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 2 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรองและมีวิสัยทัศน์ และมาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรที่มีผลอยู่ในระดับพอใช้ ในด้านการดำเนินงานตามมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ มาตรฐานที่ 12 พบว่า สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในที่ดำเนินอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนใหญ่เห็นว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับดี

พลศักดิ์ พงษ์พิพัฒน์วัฒนา (2550) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตามอัตรากำลังครู ตามเกณฑ์หรือสูงกว่าเกณฑ์ กับต่ำกว่าเกณฑ์ โดยรวมรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแนวทางแก้ปัญหาคือ ปัญหาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาด้านปัจจัย ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูผู้สอนวิเคราะห์หลักสูตร กำหนดการสอน และแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารและคณะครูควรมีคุณธรรม จริยธรรม และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์และชุมชน ด้านกระบวนการ ได้แก่ ผู้บริหารควรให้ขวัญและกำลังใจแก่ครู ส่งเสริมแนะนำให้ครูจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านผลผลิต ได้แก่ สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ตระหนักเห็นคุณค่าการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และการปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา สถานศึกษาควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างเพียงพอ

นัทพงษ์ วงศ์ประสิทธิ์ (2549) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ด้านคุณภาพนักเรียน ด้านกระบวนการ และด้านปัจจัย โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในทุกกิจกรรม สำหรับด้านคุณภาพนักเรียน ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน ส่วนด้านกระบวนการ เน้นคุณธรรม จริยธรรมในการเรียนการสอน และจัดบรรยากาศการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข และในด้านปัจจัย ได้ปฏิบัติตรงตามเป้าหมายของแผนและปฏิบัติงานตามแผนที่เน้นคุณภาพของนักเรียน มีการจัดระบบการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน รวมถึงมีการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้สถานศึกษายังมีการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยวิธีที่หลากหลาย และทุกฝ่ายมีส่วนร่วม รวมถึงมีการนำผลการประเมินการปฏิบัติงานไปใช้ในงานและเพื่อการพัฒนา โดยมีการปฏิบัติสูงกว่าร้อยละ 90 สำหรับปัญหาที่พบคือ ขาดแคลนงบประมาณ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันต่อการใช้งานและไม่มีการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยวิธีที่หลากหลาย

เรณู ชุ่มวาริ (2549) ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสิริมงคลานุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับดี และมีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในระดับดีมาก ส่วนครูมีความสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับดี อีกทั้งผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีวิสัยทัศน์และมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และพัฒนา

ตนเองอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับพอใช้ แต่ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรอยู่ในระดับปรับปรุง และในมาตรฐานด้านผู้บริหาร มาตรฐานที่ 25 รายการข้อที่ 3 มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับเป้าหมายหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และข้อที่ 4 มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และสังคม โดยมีผลการปฏิบัติมากกว่าร้อยละ 80

งานวิจัยต่างประเทศ

Stella (2004) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพภายในการศึกษาทางไกลในกรณีการแข่งขันในเขตที่อยู่อาศัย การรวมของเทคโนโลยีในรูปแบบทางการศึกษามีช่องว่างระหว่างนักเรียนเรียนในสถานศึกษาและนักเรียนเรียนนอกสถานศึกษา และมีผลต่อการใช้มาตรฐานในการกระจายการเรียนรู้ ดังนั้นการเรียนทางไกลเป็นหน่วยย่อยของการกระจายการเรียนรู้ โดยเน้นที่นักเรียนอาจแบ่งเป็นช่วงเวลา ระยะทางของนักเรียนและผู้สอน รูปแบบใหม่และความหมายที่ได้มาเป็นการรวมกันของการเรียนรู้แบบดั้งเดิมและผลกระทบจากโลกแห่งการแข่งขัน เป็นเหตุให้มีความกังวลในรัฐบาลและหน่วยงานประกันคุณภาพทั่วโลกเกี่ยวกับระบอบความมั่นคงของชาติ การทำตามกฎหมายของผู้ให้บริการ การป้องกันจากผู้ให้บริการปลอม คุณภาพที่ให้บริการ และอื่นๆ องค์ประกอบโดยทั่วไปคือ ความกังวลในคุณภาพ หลายหน่วยงานประกันคุณภาพต้องตอบสนองถึงสิ่งที่จำเป็นและพิจารณาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาทางไกล หลายความคิดที่คิดว่าการประกันคุณภาพการศึกษาทางไกลเหมือนกัน การใช้การศึกษาแบบดั้งเดิม หลายข้อโต้แย้งที่ว่าทดสอบสมมติฐานการศึกษาทางไกลและกลไกการประกันคุณภาพในปัจจุบันยังไม่เพียงพอกับคุณภาพของการศึกษาทางไกล งานวิจัยครั้งนี้เน้นด้านการศึกษาทางไกลที่มีทิศทางที่ต่างกัน ปฏิบัติมาหลายร้อยปี และข้อโต้แย้งการประกันคุณภาพการศึกษาทางไกลที่มีทิศทางที่ต่างกัน

Mehall (2001) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาผลกระทบของกระบวนการประกันคุณภาพในรัฐอินเดียนา: การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน และการประเมิน ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานในวิชาการอ่านของผู้เรียน พบว่า กระบวนการวางแผนงานด้านการพัฒนาและประกันคุณภาพ เป็นแรงกระตุ้นให้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่างคิดสร้างการพัฒนาโรงเรียน ทำให้การมีส่วนร่วมในระดับที่สูงขึ้น

Harper (2000) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาบทบาทของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาและวางแผนงานการพัฒนาโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการทำงานด้านการจัดการเรียน การสอนในโรงเรียนกับคณะกรรมการวางแผนงานในการพัฒนาโรงเรียน จากการวิจัยพบว่า การจัดโครงการด้านการประกันคุณภาพ

การศึกษาและการวางแผนพัฒนาโรงเรียน ทำหน้าที่เป็นแรงกระตุ้นในการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญในการประสานงานกับคณะทำงานด้านการจัดการเรียนการสอนและคณะทำงานด้านการวางแผนงานโรงเรียน

Strack (2011) ได้ศึกษาการริเริ่มนำการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมาใช้ในโรงเรียน Rock Prairie ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตพื้นที่ College Station รัฐเท็กซัส เพื่อศึกษาผลกระทบของการปฏิบัติงานของโรงเรียน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร และด้านนักเรียน โดยศึกษาการปฏิบัติงานของโรงเรียน 3 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านผู้ปกครอง และด้านนักเรียน โดยศึกษาการปฏิบัติงานของโรงเรียนเกี่ยวกับ 1) งบประมาณ 2) การคัดเลือกบุคลากร 3) ขวัญและกำลังใจของครู และ 4) การบริหารจัดการโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) ครูและผู้ปกครองมีความรู้สึกเป็นเจ้าของโรงเรียนร่วมกันโดยเฉพาะในแง่ภารกิจของโรงเรียน 2) ระดับการมีส่วนร่วมของครูสูงขึ้น ทำให้ครูมีขวัญและกำลังใจสูงขึ้น 3) การที่ครูมีส่วนร่วมตัดสินใจมากขึ้นและการที่ความเชี่ยวชาญของครูถูกใช้ไปในทางบวกมากขึ้น ทำให้ความเป็นวิชาชีพของครูสูงขึ้น และความต้องการของโรงเรียนได้รับการกล่าวถึงมากขึ้น 4) การที่ผู้ปกครองกลายเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการบริหารโรงเรียนรูปแบบนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีช่องทางในการให้ความร่วมมือมากขึ้น 5) แม้การบริหารแบบนี้จะทำให้ครูมีค่านิยมวิชาชีพสูงขึ้นด้วย ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมมากขึ้น แต่นักเรียนก็ยังคงเป็นกลุ่มแรกที่ได้รับประโยชน์ กล่าวคือ บรรยากาศทางบวกในโรงเรียน ความสามัคคีของครู และความรู้สึกว่าตนเองมีส่วนเกี่ยวข้องของผู้ปกครอง นำพาไปสู่การสอนที่มีประสิทธิผล 6) การมีส่วนร่วมของครูในการคัดสรรบุคลากร กระบวนการ งบประมาณ และกระบวนการปรับปรุงโรงเรียน ทำให้โรงเรียนสามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้มาก

Sloan (2002) ได้ศึกษารูปแบบสำหรับภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลในวิทยาลัยชุมชน ที่ยอมรับไปสู่การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะกล่าวถึงความซับซ้อนของภาวะผู้นำและของสถานการณ์ภาวะผู้นำในวิทยาลัย การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การศึกษาครั้งนี้จึงได้พิจารณาเกณฑ์ต่าง ๆ จำนวนมาก ซึ่งได้แก่ สถานการณ์ของบุคลิกภาพรูปแบบภาวะผู้นำ และรูปแบบของทีมประธาน และผู้นำอาวุโสอื่น ๆ การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาโครงสร้างทางทฤษฎีของภาวะผู้นำที่มีประสิทธิผลในวิทยาลัยชุมชน ที่ได้รับเอาหรือต้องการรับเอาหลักการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาต่อเนื่อง สถาบันสองแห่งได้รับการระบุว่าประสบความสำเร็จตามการประเมินระดับนำเกณฑ์การศึกษา เพื่อความเป็นเลิศทางการปฏิบัติของมัลคอล์ม บอลดริจจ์ไปใช้ แบบสอบถามบุคลิกภาพทางอาชีพได้นำไปใช้เพื่อกำหนดลักษณะบุคลิกภาพที่วิกฤต ประเภทของทีม และรูปแบบของภาวะผู้นำของทีมและสมาชิกอาวุโสของทีม และได้ใช้แบบสอบถามรายงานของสถาบันและการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อให้เข้าใจการปฏิบัติของภาวะผู้นำของซีอีโอ และเพื่อสำรวจ

โครงสร้างขององค์กร ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นลักษณะภาวะผู้นำและพฤติกรรมจำนวนมากที่มีความสำคัญต่อการนำไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาต่อเนื่องไปใช้แล้วประสบความสำเร็จ ถึงแม้ว่าการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาต่อเนื่องจะสามารถประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมที่หลากหลาย แต่การนำไปใช้จำเป็นต้องมีข้อผูกพันในระยะยาวมากถึง 10 – 15 ปี ประธานควรจะมีอำนาจให้ผู้อื่นและควรจะมีแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำและผู้ตามใช้สิทธิพลร่วมกันเข้าไว้ด้วยทีมต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ร่วมกัน และโครงสร้างของงานตามแนวนอนควรจะได้รับการพัฒนาสภาพแวดล้อมของการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาต่อเนื่อง จำเป็นต้องมีภาวะผู้นำแบบมุ่งสัมพันธ์ (Relations-orientated leadership)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

งานวิจัยในประเทศ

พิมพ์สุจิ นวลขวัญ (2555) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงานบุคคล มีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารอยู่ในระดับมาก ด้านงบประมาณ และด้านวิชาการ มีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่า ด้านเพศ ผู้บริหารที่มีเพศต่างกันมีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยภาพรวมสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารและปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ผู้บริหารมีความคิดเห็นความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารที่มีอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ไม่แตกต่างกัน

ปลมภรณ์ สุขสะอาด (2551) ได้วิจัยเกี่ยวกับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 1 โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านแผนและงบประมาณ ด้านงานวิชาการ และด้านงานบริหารทั่วไป ส่วนด้านงานบุคคล อยู่ในระดับน้อย ส่วนปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหาร ในการบริหารสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีระดับแตกต่างกัน โดยผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับปัญหาในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารมากกว่าผู้บริหารสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ทั้งในภาพรวมและรายด้าน

ชัยชาญ เลิศอนันต์พิพัฒน์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน โดยภาพรวมบุคลากรมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผลการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ช่วยให้ประหยัดเวลาในการบันทึกข้อมูล ช่วยลดภาระงานที่เป็นเอกสาร ลดความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูลและเรียกดูข้อมูลย้อนหลัง ส่วนความคิดเห็นที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ช่วยให้การเรียกดูและค้นหาข้อมูลทำได้ง่ายและรวดเร็ว สามารถรายงานผลจากการบันทึกข้อมูลลงในระบบ และการประมวลผลแบบทันทีที่ได้รับข้อมูล และความคิดเห็นที่บุคลากรเห็นว่ามีความสำคัญที่สุดคือ การอบรมก่อนการใช้งาน และคู่มือการใช้งานเพื่ออำนวยความสะดวก ในส่วนปัญหาในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ บุคลากรมีความเห็นว่าปัญหาที่พบมากที่สุด คือ ยังไม่เข้าใจและยังไม่เคยใช้งาน รองลงมาคือ ยังขาดเครื่องคอมพิวเตอร์ในการบันทึกข้อมูลในห้องพักครู และเครื่องคอมพิวเตอร์ยังไม่มีเครื่องพิมพ์ นอกจากนั้นครูยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการใส่รหัสผ่านแล้วไม่สามารถบันทึกข้อมูลได้ รหัสวิชาไม่ตรงกับครูผู้สอนและเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้งานไม่ได้เนื่องจากไวรัสคอมพิวเตอร์ สำหรับการวิเคราะห์ ออกแบบระบบ และการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์และออกแบบการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสร้าง Context Diagram ระบบงานการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลทะเบียน ข้อมูลกิจการนักเรียน ข้อมูลครู และข้อมูลวิชาการ โดยผู้ศึกษาได้ทำการสืบค้นความต้องการของผู้ใช้ด้วยการสังเกตพฤติกรรมผู้ใช้และบริบทต่างๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับสภาพการณ์ที่เป็นจริงมากที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

Casmar (2002) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวิเคราะห์และการวางแผน ซึ่งเป็นการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบต่อผู้ใช้ ซึ่งผลที่ออกมานั้นคือ เครื่องมือเฉพาะงานบางอย่างไม่สามารถใช้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากผู้ใช้งานขาดความชำนาญ การวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะให้มีการเน้นที่การสอนให้นำเอาเทคโนโลยีที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

Evelin (2000) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวางแผนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสนับสนุนกลยุทธ์: การกำหนดแนวทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและวิสัยทัศน์ ผลการวิจัยพบว่า ในขณะที่กำลังมีความชื่นชอบในการรับเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาเพื่อสร้างโอกาส อำนาจความสะดวกสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยต้องต่อสู้กับอุปสรรคด้วยว่าจะทำอย่างไรที่จัดให้นักศึกษาทั้งในและนอกวิทยาเขต มีความรู้และทักษะด้านต่าง ๆ ให้สามารถแข่งขันกับบุคคลอื่น ๆ ความท้าทายที่สำคัญมากจากแผนกลยุทธ์และแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะบรรจุภาระงานหลักไว้ในการจัดการศึกษา ความท้าทายนำไปสู่ผลกำไรสูงสุดของการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศต่อไปข้างหน้า ซึ่งเป็นวิธีที่จะประกันได้ว่าเป้าหมายของการศึกษาของมหาวิทยาลัยคือสนับสนุนสิ่งดี ๆ ที่จะเกิดจากการวางแผนกลยุทธ์ด้านสารสนเทศนั่นเอง

Land and Cayer (1994) ได้ศึกษาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหาร โดยสำรวจจากผู้บริหารหน่วยงานทั่วไปของรัฐอริโซนา ซึ่งเป็นตัวแทนในรัฐบาลท้องถิ่น ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพบว่ามี การโต้แย้งกันบ้าง แต่ก็ได้ผลว่าเป็นเรื่องที่ทำหายในการทดสอบเกี่ยวกับเทคโนโลยี และผู้บริหารภาครัฐให้ความเห็นว่าห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์จำเป็นสำหรับการฝึกฝนในการเรียนรู้ของผู้เรียนไปพร้อมๆกับการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสารสนเทศ

Cowart (1993) ได้ศึกษาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและนโยบายการศึกษาความต้องการสารสนเทศในการทำกิจกรรมขององค์กร การศึกษาประกอบด้วย การวิเคราะห์ผลของการใช้สารสนเทศในการดำเนินกิจกรรมขององค์กรประสบความสำเร็จช่วยในการศึกษา การประสานงานในการทำกิจกรรมที่มีจำนวนมากได้ทันต่อเวลา จากการวิจัยพบว่า ข้อจำกัดของการใช้ระบบสารสนเทศในการดำเนินนโยบายขององค์กร การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในระบบสารสนเทศ ทำให้องค์กรสามารถกำหนดนโยบายที่เกี่ยวกับมวลชนขององค์กร

Penrod (1993) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลสะท้อนจากแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ: ทศวรรษของการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีสารสนเทศในสถาบันอุดมศึกษา พบรูปแบบพื้นฐานที่สำคัญ 3 รูปแบบ คือ 1) จากการทำงานคนเดียว เป็นการทำงานเป็นทีมเป็นกลุ่ม และมีการ

ติดต่อสื่อสารกันมากขึ้น 2) จากระบบเดี่ยว ไปสู่ระบบองค์รวม และ 3) จากองค์กรภายในไปสู่การร่วมลงทุนเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์และการติดต่อสื่อสาร และพบข้อสรุปที่สำคัญคือ แผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นกุญแจหลักที่สำคัญของผู้บริหารจะนำมาประกอบการวางแผนและการตัดสินใจในด้านอื่น ๆ

Bates (1990) ได้วิจัยเรื่อง แผนกลยุทธ์สำหรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ผลการวิจัยพบว่า จุดเน้นที่สำคัญสำหรับห้องสมุดในการนำแผนกลยุทธ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศไปปฏิบัตินั้น หัวข้อหลักในการอภิปรายจะรวมถึงจุดแข็งและจุดอ่อน การจัดสรรด้านทรัพยากร จากการรายงานได้ทำการสำรวจสมาชิกของห้องสมุดถึงกิจกรรมที่ปรากฏในระยะยาว ระบุถึงความต้องการความยืดหยุ่น การวางแผนที่จะต้องบูรณาการสำหรับสมาชิกของห้องสมุด และรวมถึงควรจัดให้มีการฝึกอบรมสมาชิกห้องสมุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโปรแกรมประยุกต์

งานวิจัยในประเทศ

อานนท์ สายคำฟู (2555) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการสร้างผลงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) พบว่า นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการสร้างผลงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ประยุกต์ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (คอมพิวเตอร์) นักเรียนแสดงความคิดเห็นในระดับเหมาะสมมาก ทั้งด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การสร้างผลงานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ และด้านคุณภาพการเรียนรู้ ด้านครูผู้สอน ได้แสดงความคิดเห็นเหมาะสมมากในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ประยุกต์ ด้านการเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการวัดผลประเมินผล

สริต วิจิตร โชติ (2550) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การจัดระบบสารสนเทศเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ การออกแบบระบบและการเตรียมการ ส่วนด้านการปฏิบัติตามระบบและด้านการกำกับติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง แนวทางในการจัดระบบ ดังนี้ ด้านการเตรียมการควรจัดให้มีผู้รับผิดชอบด้านข้อมูลสารสนเทศโดยตรง จะด้วยการบรรจุ แต่งตั้งเป็นกรรมการก็ได้ และให้ความรู้โดยการจัดอบรม ศึกษาดูงาน เชิญผู้มีประสบการณ์มาให้ความรู้ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจใน

การปฏิบัติงาน ด้านการออกแบบระบบควรมีการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการจำเป็น เพื่อนำมากำหนดเป็นวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานภายในสถานศึกษา โดยเน้นที่การมีส่วนร่วมของทุกคนทุกฝ่าย ด้านการปฏิบัติตามระบบควรจัดอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจระบบสารสนเทศ เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา พร้อมพัฒนาทักษะด้านการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้บุคลากรมีความสามารถในการสื่อสารและเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ด้านการติดตามและประเมินผล ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ในรูปของคณะกรรมการและนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อการพัฒนาต่อไป

ศิริวรรณ พูลสมบัติ (2548) ได้ศึกษาพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี พบว่าพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี ในภาพรวมและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารด้านภาวะผู้นำส่งผลต่อการพัฒนาสื่อ – อุปกรณ์ ด้านการตัดสินใจส่งผลต่อการพัฒนาสื่อ – อุปกรณ์ ด้านเป้าหมายของการปฏิบัติงานและฝึกอบรมส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริการข้อมูล ด้านการพัฒนาสื่อ – อุปกรณ์ และด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศ

งานวิจัยต่างประเทศ

Walasek; et. al. (2011) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพของโครงการ e-learning ผ่านวิธีการ PDCA มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอรูปแบบที่ใช้ในการจัดการในโครงการ e-learning ของมหาวิทยาลัยเซนสโคโค ซึ่งวิธีการที่เป็นระบบและถูกนำมาใช้ทั่วไป เพื่อให้มั่นใจในคุณภาพและความเป็นเนื้อเดียวกันของการดำเนินการของหลักสูตรออนไลน์ รูปแบบวงจร PDCA สำหรับการจัดการโครงการ e-learning ได้รับการนำเสนอ รูปแบบถูกนำมาใช้ประสบความสำเร็จในการวางแผนอธิบายสร้างดำเนินการและประเมินผลการเรียนในวิชา 28 สาขา เอกสารการออกแบบให้สอดคล้องกับวงจรเดมมิง ซึ่งได้นำมาใช้เพื่อให้แน่ใจว่าหลักสูตรที่มีคุณภาพสูงและตอบสนองเกณฑ์ของมาตรฐานมหาวิทยาลัย

Grimm (2007) ได้ศึกษาเกี่ยวกับครูใหญ่ของโรงเรียนและการใช้เทคโนโลยี : กรณีศึกษากลุ่มเฉพาะ (School principals and technology: A focus group approach) พบว่า ผู้บริหารไม่มีเวลา (lack of time) พยายามหาหนทางในการใช้เทคโนโลยี (creating ways of use technology) และสืบสานอย่าง

ต่อเนื่องในการใช้เทคโนโลยี (continuing to use technology) พร้อมกันนี้ ผู้บริหารยังได้กล่าวถึง การขาดการสื่อสารระหว่างมหาวิทยาลัยและหน่วยงานกลาง และสุดท้าย ผู้บริหารใช้เทคโนโลยีเพื่อทำรายงานเกี่ยวกับเอกสารให้แก่ต้นสังกัดมากกว่า ไม่มีเวลาในการพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยี และผู้บริหารส่วนใหญ่ยังต้องการเพิ่มทักษะในการใช้เทคโนโลยีเช่นกัน

Hornbacher (2007) ได้ศึกษาทักษะการใช้เทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และผลกระทบที่มีผลต่อสมรรถนะในการบูรณาการเทคโนโลยีของครู (Elementary school administrator technology skills and their impact on teacher technology integration competencies) พบว่า ผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับสมรรถนะในการบูรณาการเทคโนโลยีมีความสอดคล้องกับสมรรถนะในการบูรณาการทางด้านเทคโนโลยีของครูด้วยเช่นกัน

Glenda (2006) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประกันคุณภาพในการศึกษาของครูด้วยโปรแกรมการประกันคุณภาพ (Quality Assurance in Teacher Education: Warranty Programs) การเตรียมครูมากกว่าทศวรรษที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นมาจากหลายมหาวิทยาลัยส่วนมาก ได้ริเริ่มปฏิรูปรัฐและเป็นผลมาจากความสนใจในรายงานนานาชาติที่เรียกร้องให้ดำเนินการ ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมการประกันคุณภาพครูในหลายเขื่อนา เป็นของความสำเร็จการปฏิรูปครอบคลุมทั้งรัฐ จากความพยายามในการเปลี่ยนประเภทใบอนุญาต ปฏิรูปโปรแกรมหลักการสอนครู การประเมินอย่างหนัก และคู่มือรายงานระบบมหาวิทยาลัยหลายเขื่อนาทุกแห่งมี โปรแกรมการประกันคุณภาพครู ที่ได้ริเริ่มเป็นครั้งแรกโดยมหาวิทยาลัยหลายเขื่อนาตะวันออกเฉียงใต้ ในปี 2000 ต่อมา สถาบันเดียวในระบบมหาวิทยาลัยเทนเนสซีมีการริเริ่มโปรแกรมการประกันคุณภาพครูในเดือนมกราคม 2003 วันนี้เป็นสถาบันมหาชนในรัฐเทนเนสซีที่เสนอโปรแกรมการประกันคุณภาพครู

Deming (2004) ได้ศึกษาเรื่องการประเมินการใช้โปรแกรมการบริหารของวิทยาลัยในเบธเทลเทนเนสซี (Bethel College, Tennessee) พบว่ามีปัญหาในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ข้อมูลย้อนกลับนั้นแสดงให้เห็นว่าเป็นการซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ จึงเป็นสาเหตุของข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ในการปฏิบัติการและลักษณะเด่นเฉพาะของโปรแกรมก็ไม่เป็นที่พอใจสำหรับผู้ปฏิบัติการในการใช้โปรแกรม อย่างไรก็ตาม มีการรวบรวมข้อมูลที่ดี และต้องมีการลงทุนให้มีประสิทธิภาพเพียงพอในการนำไปใช้ต่อไป

Haack (2003) ได้ศึกษาผลลัพธ์ของการอบรมเทคโนโลยีแอลทีทีเอ (LTTA) ในการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนเนบราสกา (Nebraska) เกี่ยวกับความสามารถในด้านทักษะเทคโนโลยี และมาตรฐานของครูแต่ผู้บริหารในระดับชาติ (Effects of LTTA technology training on the perceptions of Nebraska school principals about their ability to satisfy technology skills and national teacher and administrator standards) พบว่า มีหลักฐานว่า การรับรู้ของผู้เข้าร่วมในการฝึกอบรมแอลทีทีเอ

(LTTA) มีทักษะมากกว่าผู้ที่ไม่เข้าร่วมอบรมในด้านทักษะของเทคโนโลยีพื้นฐาน และยังพบว่า ผู้เข้าอบรมมีความพอใจกับมาตรฐานในการบริหารจัดการและการสอนทางด้านเทคโนโลยี แต่ไม่พบว่า เพศหรือการเข้าใช้เทคโนโลยีมีอิทธิพลต่อการรับรู้ของผู้บริหารในทักษะการใช้เทคโนโลยีพื้นฐาน หรือความสามารถที่จะพอใจต่อมาตรฐานการบริหารจัดการและการสอนในด้านเทคโนโลยี

Tong (1994) ได้ศึกษาการพัฒนาโปรแกรมในกระบวนการปรับปรุงสิ่งที่ขาดหายไป พบว่า กระบวนการปรับปรุงในการพัฒนาโปรแกรมขึ้นกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ในพื้นที่ที่มักถูกละเลยใน ส่วนของ โปรแกรมทางด้านคุณภาพ เช่น การอธิบายความต้องการในการประยุกต์ใช้กระบวนการ ปรับปรุงโปรแกรม

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การพัฒนาแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารมุ่งศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา พัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร และศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารผู้วิจัยได้นำเสนอขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

1. กลุ่มที่ 1 กลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2,509 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, 2556)

2. กลุ่มที่ 2 กลุ่มบุคคล ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการปีการศึกษา 2556 จำนวน 428,278 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2556)

กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่ 1 กลุ่มโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2556 จำนวน 11 สหวิทยาเขต ได้แก่

สหวิทยาเขตนวลจันทร์	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน
สหวิทยาเขตวิภาวดี	โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย
สหวิทยาเขตรัชโยธิน	โรงเรียนหอวัง
สหวิทยาเขตศรีนครินทร์	โรงเรียนพรตพิทยพยัต
สหวิทยาเขตวังทองหลาง	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา
สหวิทยาเขตกรุงเทพตะวันออก	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2

สหวิทยาเขตเสรีไทย	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2
สหวิทยาเขตเบญจบุรพา	โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า
สหวิทยาเขตจตุรวิทย์	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา
สหวิทยาเขตราชนครินทร์	โรงเรียนวัดสุทธิวราราม
สหวิทยาเขตเบญจศิริ	โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนประชากร และการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

หน่วยงานที่โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด	จำนวนโรงเรียน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	2,509
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 และ 2 (กทม.)	119
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2	52
กลุ่มตัวอย่างสหวิทยาเขตละ 1 โรงเรียน	11

กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive selection) ใช้เกณฑ์การคัดเลือกดังนี้

1) เลือกโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร เพราะว่าเป็นโรงเรียนที่อยู่ใกล้แหล่งวิชาการ นักเรียนมีความพร้อมในการเรียน และมีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดี คุ้ได้จากผลการสอบประเมินคุณภาพผู้เรียน (O-net) สูงกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2, 2556)

2) เลือกโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 เพราะเป็นเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการเพิ่มจำนวนนักเรียนอย่างรวดเร็ว มีโรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวนมากเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษที่จำเป็นต้องพัฒนาอย่างรวดเร็ว เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และมีความพร้อมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนา

3) เลือกโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยเลือกจาก 11 สหวิทยาเขต เพราะว่าการแบ่งกลุ่มโรงเรียนเป็นสหวิทยาเขตจะกระจายอยู่ทุกพื้นที่เป็นการกระจายกลุ่มตัวอย่างได้อย่างดี การเลือกโรงเรียนในสหวิทยาเขตใช้วิธีการเลือก โดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive selection) สหวิทยาเขตละ 1 โรงเรียน โดยเลือกจากความพร้อมของโรงเรียน 2 ประเด็น คือ โรงเรียนที่มีความพร้อมด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้บริหาร ครู บุคลากรสมัครใจร่วมงานวิจัยด้วย

2. กลุ่มที่ 2 กลุ่มบุคคล ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ ปีการศึกษา 2556 ที่สังกัดโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มที่ 1 ประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 55 คน ครู และบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 913 คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 968 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่จำแนกตามระดับความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่า $\pm 10\%$ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจาก 11 โรงเรียน

โรงเรียน	จำนวนครูและบุคลากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	99	83
โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	166	83
โรงเรียนหอวัง	170	83
โรงเรียนพรตพิทยพยัต	150	83
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศบดินทรเดชา	126	83
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2	93	83
โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2	160	83
โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	121	83
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา	79	83
โรงเรียนวัดสุทธิวราราม	132	83
โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต	90	83

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น คือ

รูปแบบการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้วยโปรแกรม SCHOOL ICT

3.2 ตัวแปรตาม คือ

ผลการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ได้แก่

- 1) คุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

2) คุณภาพของรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการบริหาร

ระยะเวลา

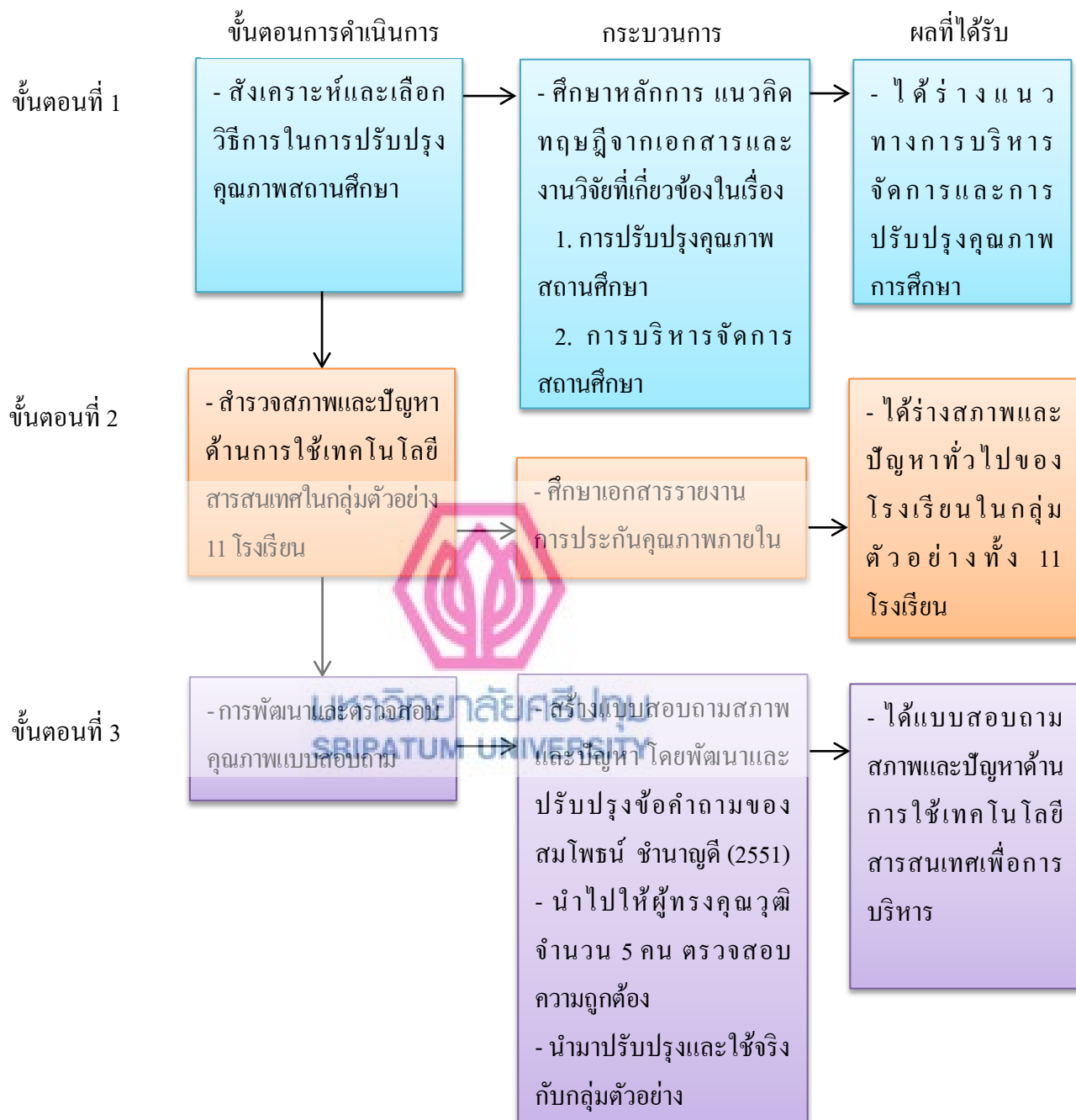
ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา โดยได้แบ่งระยะการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้
ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ
เพื่อการบริหาร (AIT) โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์และเลือกวิธีการที่เหมาะสมในการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษา จากการสังเคราะห์วิธีการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษา โรงเรียนเอกชน ระดับ
ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา ดังภาพประกอบที่ 12

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ขั้นตอนการวิจัย ระยะที่ 1 แสดงไว้ในภาพประกอบที่ 12

ภาพประกอบที่ 12 แสดงขั้นตอนการวิจัย ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร (AIT)

ขั้นตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้สำรวจสภาพปัญหาทั่วไป ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างทั้ง 11 โรงเรียน จากการสังเคราะห์เอกสารรายงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2, 2556) ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 แสดงสภาพปัญหาทั่วไป ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียน

ลำดับ	โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	ขาดความรู้และประสบการณ์	ขาดทักษะในการเลือกใช้ ICT	ขาดครู / บุคลากรที่มีความชำนาญ	งบประมาณไม่เพียงพอ	ICT มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว	ครู / บุคลากรไม่เรียนรู้และเปิดรับ ICT
1	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	✓	✓	✓	✓	✓	-
2	โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	✓	✓	✓	-	-	✓
3	โรงเรียนหอวัง	✓	✓	✓	-	-	✓
4	โรงเรียนพรตพิทยพยัต	✓	✓	✓	✓	✓	-
5	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา	✓	✓	✓	-	✓	✓
6	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2	✓	✓	✓	-	✓	✓
7	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2	✓	✓	✓	-	-	✓
8	โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	✓	✓	✓	✓	✓	-
9	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา	✓	✓	✓	✓	✓	✓
10	โรงเรียนวัดสุทธิวราราม	✓	✓	✓	-	✓	✓
11	โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต	✓	✓	-	✓	✓	✓

จากสภาพปัญหาทั่วไป ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพบว่า โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีสภาพปัญหาสอดคล้องในทิศทางเดียวกันคือ

1. โรงเรียนไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
2. โรงเรียนขาดทักษะในการเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

3. โรงเรียนขาดครูและบุคลากรที่มีความรู้ความชำนาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
4. การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต้องใช้งบประมาณสูง
5. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทำให้โรงเรียนพัฒนาไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้นำผลการสังเคราะห์สภาพปัญหาทั่วไป ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 11 โรงเรียน มาดำเนินการสร้างแบบสอบถามสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยปรับปรุงข้อคำถามมาจากแบบสอบถามของสมโพธิ์ ชำนาญดี (2551) สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

ระยะที่ 2 พัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยใช้โปรแกรม SCHOOL ICT ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 แบบเจาะจง (Purposive Selection) สหวิทยาเขตละ 1 โรงเรียน โดยเลือกจากโรงเรียนที่มีความพร้อมด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้บริหาร ครู บุคลากรสมัครใจร่วมงานวิจัยด้วย จำนวน 11 โรงเรียน ผู้วิจัยได้นำโปรแกรม SCHOOL ICT ติดตั้งในระบบคอมพิวเตอร์เครือข่ายของโรงเรียนทั้ง 11 โรงเรียน แล้วจัดอบรมการปฏิบัติงานให้ครูและบุคลากรของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน และให้ครูและบุคลากรได้ใช้โปรแกรม SCHOOL ICT ในการปฏิบัติงานจริงตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 ถึง ปีการศึกษา 2556 โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพัฒนาระบบการปรับปรุงคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยศึกษาเอกสาร โปรแกรมระบบบริหารงาน และงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ

การพัฒนาด้านเนื้อหาและคุณลักษณะของโปรแกรม

1. ศึกษาคุณลักษณะ โปรแกรมระบบบริหารงานในสถานศึกษา (SCHOOL ICT) ลักษณะโปรแกรมเป็นแบบ GRAPHIC USER INTERFACE (GUI) ใช้กับระบบปฏิบัติการ MS WINDOWS ทำให้ง่ายต่อการใช้งาน โดยผู้ใช้สามารถเลือกใช้การทำงานแบบใดแบบหนึ่งได้ ไม่ว่าจะใช้เมาส์เลือกเมนูหรือใช้ปุ่มบนคีย์บอร์ด ระบบของการเลือกใช้โปรแกรมมีเมนูเป็นภาษาไทยทำให้ง่ายต่อการใช้งาน การใช้เมนูจะเรียงจากการทำงานจริง ทำให้ไม่เกิดความสับสนเวลาทำงานและมีระบบให้ความช่วยเหลือ (HELP) ไว้ช่วยในเวลาทำงานจริง ระบบการจัดการเก็บข้อมูลเป็นแบบ CLIENT/SERVER ฐานข้อมูลจะเก็บอยู่ในเครื่องศูนย์กลาง (SERVER) ซึ่งจะเหมาะสำหรับการบริหารระบบเครือข่ายขนาดเล็กและใหญ่ ซึ่งเครื่องแม่ข่าย จะทำหน้าที่ ควบคุมเครื่องลูกข่ายให้มีการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ศึกษาด้านเนื้อหา โดยปรับปรุงเนื้อหาของโปรแกรมให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของการบริหารงานในแต่ละกลุ่มบริหาร ดังนี้

กลุ่มบริหารวิชาการ ระบบการบริหารงาน ประกอบด้วย 1) ระบบงานโครงสร้างหลักสูตรเก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับ วิชาการ ตารางสอน 2) ระบบงานทะเบียนเก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับ ทะเบียนประวัติ ปรับปรุงข้อมูล พิมพ์รายงาน 3) ระบบงานวัดผลและประเมินผล เก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับ บันทึกผลการเรียน รายงานผลการเรียน โอนข้อมูลผลการเรียน 4) ระบบงานห้องสมุด เก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับ ระบบการบันทึกทรัพยากร ระบบการยืม-คืน-จอง ระบบงานสืบค้น ระบบการรายงานผล ระบบงานการเข้าใช้ห้องสมุด 5) ระบบงานแนะแนว เก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับ ทะเบียนประวัติ และสรุปข้อมูล 6) ระบบงานอาจารย์ประจำวิชา เก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับ การเรียนการสอน การวัดประเมินผล ข้อมูลมาเรียน 7) ระบบงานรับสมัครนักเรียน เก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับ การรับสมัครนักเรียน

กลุ่มบริหารงานบุคคล พัฒนาระบบบริหารงาน ประกอบด้วย 1) ระบบงานบุคลากร เก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับ ทะเบียนประวัติ การลงเวลาทำงาน 2) ระบบงานปกครอง เก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับ การมาเรียน ความประพฤติ

กลุ่มบริหารงานงบประมาณ พัฒนาระบบบริหารงาน ประกอบด้วย 1) ระบบงานพัสดุ เก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับการสั่งซื้อ/ส่งจ้าง ทะเบียนวัสดุกลาง ทะเบียนครุภัณฑ์ การวิเคราะห์วัสดุ ครุภัณฑ์ 2) ระบบงานการเงิน เก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับการชำระค่าเล่าเรียน การโอนข้อมูลจากธนาคาร 3) ระบบงานแผนงานงบประมาณ เก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับโครงการ แผนปฏิบัติงาน 4) ระบบงานสารสนเทศเก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับ ข้อมูลฝ่ายวิชาการ ข้อมูลฝ่ายธุรการ

กลุ่มบริหารงานทั่วไป พัฒนาระบบบริหารงาน ประกอบด้วย 1) ระบบงานพยาบาล เก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับ ประวัติสุขภาพ การบริการ การเบิกจ่ายยา 2) ระบบงานสารบรรณ เก็บข้อมูล และรายงานผล เกี่ยวกับ หนังสือเข้า หนังสือออก โดยมีโปรแกรม School ICT อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานและการแสดงผลข้อมูลผ่านระบบ Internet และ Intranet ของโรงเรียน นักเรียนและผู้ปกครองสามารถรับบริการข้อมูลผ่าน ระบบตรวจสอบข้อมูลของนักเรียน ระบบลงทะเบียนรายวิชากิจกรรมชุมนุมของนักเรียน ระบบลงทะเบียนรายวิชาเลือกเรียนของนักเรียน ระบบสอบถามข้อมูลของห้องสมุด ระบบอาจารย์ประจำวิชา

3. ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาโปรแกรมร่วมกับบริษัท อินเทลลิซิส โซลูชัน จำกัด เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นระบบบริหารงานในสถานศึกษา โดยจัดเป็นระบบฐานข้อมูลเพื่อ

จัดเก็บข้อมูลต่างๆอย่างเป็นระบบและนำมาจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนโดยผ่านทาง Internet และ Intranet เป็นการลดความซ้ำซ้อนในการทำงานด้านจัดเก็บข้อมูล ซึ่งจะมีระบบค้นหา ตรวจสอบข้อมูลที่เพิ่มความสะดวกและรวดเร็วในการทำงานแก่บุคลากร

4. นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 5 คน และการระดมสมอง (Brainstorming) วิเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องของโปรแกรมระบบบริหารงานในสถานศึกษา (SCHOOL ICT) ให้ครอบคลุมการบริหารงานทั้ง 4 กลุ่มบริหาร ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงานบุคคล กลุ่มบริหารงานงบประมาณ และกลุ่มบริหารงานทั่วไป แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของโปรแกรม

5. นำโปรแกรมระบบบริหารงานในสถานศึกษา (SCHOOL ICT) ไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 โรงเรียน

6. นำผลการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข และให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ความถูกต้องอีกครั้ง

7. นำไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

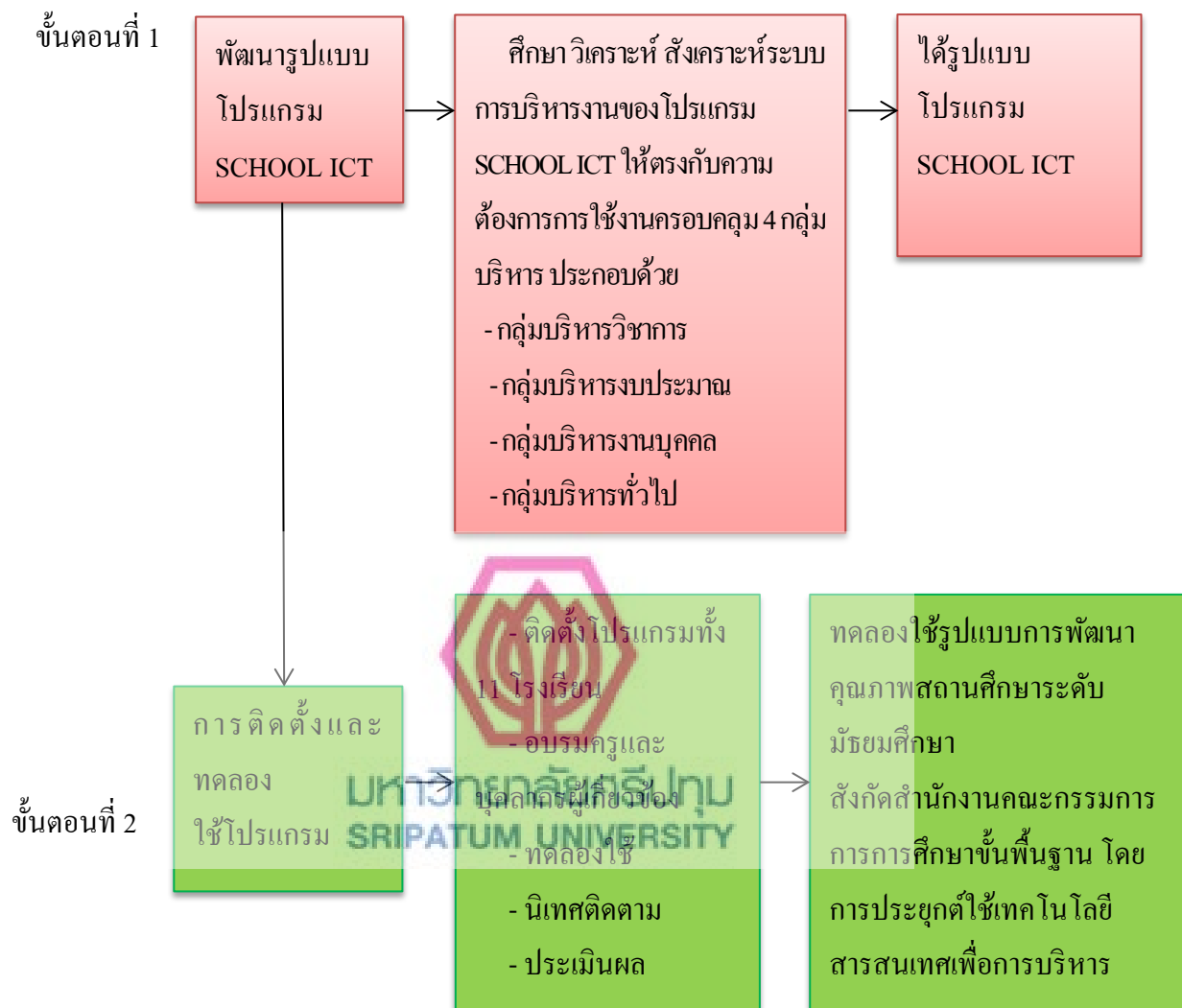
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ขั้นตอนที่ 2 ทดลองใช้ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ขั้นพื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11 โรงเรียน ให้ครอบคลุมทั้ง 4 กลุ่มบริหาร ดังตาราง

ตารางที่ 13 การทดลองใช้ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขั้น
พื้นฐาน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11 โรงเรียน

โรงเรียน	ติดตั้งโปรแกรม	ทดลองใช้	นิเทศ ติดตามผล ครั้งที่ 1	นิเทศ ติดตามผล ครั้งที่ 2
โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	26 มี.ค. 55	2 เม.ย. 55	7 พ.ค. 55	15 ต.ค. 55
โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	26 มี.ค. 55	4 เม.ย. 55	7 พ.ค. 55	15 ต.ค. 55
โรงเรียนหอวัง	26 มี.ค. 55	5 เม.ย. 55	8 พ.ค. 55	16 ต.ค. 55
โรงเรียนพรตพิทยพยัต	27 มี.ค. 55	6 เม.ย. 55	9 พ.ค. 55	17 ต.ค. 55
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา	27 มี.ค. 55	9 เม.ย. 55	10 พ.ค. 55	17 ต.ค. 55
โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ ศรีวิทยา 2	27 มี.ค. 55	10 เม.ย. 55	11 พ.ค. 55	18 ต.ค. 55
โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2	28 มี.ค. 55	11 เม.ย. 55	11 พ.ค. 55	19 ต.ค. 55
โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่วมเกล้า	28 มี.ค. 55	16 เม.ย. 55	14 พ.ค. 55	22 ต.ค. 55
โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา	29 มี.ค. 55	18 เม.ย. 55	14 พ.ค. 55	23 ต.ค. 55
โรงเรียนวัดสุทธิวราราม	30 มี.ค. 55	23 เม.ย. 55	15 พ.ค. 55	24 ต.ค. 55
โรงเรียนวชิรธรรมสาริต	30 มี.ค. 55	25 เม.ย. 55	16 พ.ค. 55	25 ต.ค. 55

ขั้นตอนการวิจัย ระยะที่ 2 แสดงไว้ในภาพประกอบที่ 13

ภาพประกอบที่ 13 แสดงขั้นตอนการวิจัย ระยะที่ 2 พัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา โดยใช้โปรแกรม SCHOOL ICT

ระยะที่ 3 ตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ โดยใช้แบบสำรวจผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ภายในและภายนอกของสถานศึกษาและแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร เมื่อ ดำเนินการเก็บข้อมูลแล้วจึงนำมาเรียบเรียงวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์และพรรณนา สรุปผล อภิปรายผล และเสนอแนะข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับงานวิจัยต่อไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่

1. ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.2 สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาระดับ มัธยมศึกษา

1.3 ข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

2. ฉบับที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับ มัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยผู้ตอบแบบประเมิน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่

2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

2.3 สภาพความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

2.4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

3. ฉบับที่ 3 แบบสำรวจผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพ ภายนอกของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิธีสร้างเครื่องมือ

1. ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาผลการสังเคราะห์เอกสารสภาพปัญหาทั่วไป ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 11 โรงเรียน ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา

1.2 ดำเนินการสร้างแบบสอบถามสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยปรับปรุงข้อความมาจากแบบสอบถามของ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (สมโพชน์ ชำนาญดี, 2551)

1.3 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คนและการระดมสมอง (Brainstorming) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามหาความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (Content validity) และประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ตั้งแต่ 0.80-1.00 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

1.4 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบประเมิน ในตอนที่ 2 จำนวน 37 ข้อ กับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่วิจัย จำนวน 20 คน และหาค่าความเที่ยงของแบบประเมิน โดยใช้วิธีของครอนบาค แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.87 ซึ่งสูงพอจะนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

1.5 ลักษณะของแบบสอบถามเน้นจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (Likert, 1967: 114-115) โดยผู้ตอบแบบสอบถามประเมินค่าน้ำหนักของข้อความ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดระดับคะแนน เป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 1 หมายถึง ระดับสภาพระดับปัญหา อยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับสภาพระดับปัญหา อยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง ระดับสภาพระดับปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับสภาพระดับปัญหา อยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง ระดับสภาพระดับปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด

นำผลการประเมินแปลความหมายหาค่าเฉลี่ยเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปผล ดังนี้

- คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมมากที่สุด
 คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมปานกลาง
 คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมน้อย
 คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติหรือเหมาะสมน้อยที่สุด
 หรือไม่เคยปฏิบัติเลย

1.6 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. ฉบับที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ

2.2 ดำเนินการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยปรับปรุงข้อคำถามมาจากแบบสอบถามของ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร (สมโพธิ์ ชำนาญดี, 2551)

2.3 นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน และการระดมสมอง (Brainstorming) เพื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบประเมินหาความเที่ยงตรงทางเนื้อหา (Content validity) และประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ตั้งแต่ 0.80-1.00 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบประเมินที่ปรับปรุงเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของแบบประเมินที่ใช้ในการวิจัย

2.4 นำแบบประเมินไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบประเมินกับกลุ่มตัวอย่างที่ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่วิจัย จำนวน 20 คน และหาค่าความเที่ยงของแบบประเมิน ในตอนที่ 2 จำนวน 13 ข้อ และตอนที่ 3 จำนวน 40 ข้อ โดยใช้วิธีของครอนบาคแบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.92 ซึ่งสูงพอจะนำไปใช้ในการวิจัยครั้งนี้

2.5 ลักษณะของแบบประเมินเน้นจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (Likert, 1967: 114-115) โดยผู้ตอบแบบประเมิน ประเมินค่าน้ำหนักของข้อคำถาม ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดระดับคะแนน เป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังนี้

- 1 หมายถึง ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด
- 2 หมายถึง ระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับน้อย
- 3 หมายถึง ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 5 หมายถึง ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

นำผลการประเมินแปลความหมายหาค่าเฉลี่ยเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการสรุปผล ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ความพึงพอใจหรือเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ความพึงพอใจหรือเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ความพึงพอใจหรือเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ความพึงพอใจหรือเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ความพึงพอใจหรือเหมาะสมน้อยที่สุด

2.5 จัดพิมพ์แบบประเมินฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

3. ฉบับที่ 3 แบบสำรวจผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

3.1 สร้างแบบสำรวจจากข้อคำถามตามสภาพจริง โดยสอบถามเกี่ยวกับชื่อสถานศึกษา ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยภาพรวม และผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม โดยภาพรวมของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.2 นำแบบสำรวจที่สร้างไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คนตรวจสอบความถูกต้องของแบบสำรวจแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบสำรวจที่ปรับปรุงเสร็จแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสำรวจที่ใช้ในการวิจัย

3.3 จัดพิมพ์แบบสำรวจฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ลักษณะของเครื่องมือ

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับ สถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และขนาดโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานจำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 สอบถามสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 37 ข้อ โดยแบ่งตามคุณลักษณะด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 12 ข้อ ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 10 ข้อ ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 8 ข้อ และด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 7 ข้อ โดยแบบสอบถามเป็นชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ฉบับที่ 2 แบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยแบบประเมินแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับ สถานภาพ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด และขนาดโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานจำนวน 5 ข้อ ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจำนวน 13 ข้อ โดยแบ่งตามคุณลักษณะด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 2 ข้อ ด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จำนวน 5 ข้อ และด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์ จำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 3 สภาพความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร จำนวน 40 ข้อ โดยแบ่งตามคุณลักษณะด้านความถูกต้องครอบคลุม จำนวน 10 ข้อ ด้านความมีประโยชน์ จำนวน 10 ข้อ ด้านความเป็นไปได้ จำนวน 10 ข้อ ด้านความเหมาะสม จำนวน 10 ข้อโดยตอนที่ 2 และตอนที่ 3 คือแบบสอบถามชนิดมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

ฉบับที่ 3 แบบสำรวจผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก โดยแบบสำรวจแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของโรงเรียนจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 11 โรงเรียน ตอนที่ 2 แบบสำรวจผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ปีการศึกษา 2556 ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 โรงเรียน และตอนที่ 3 แบบสำรวจผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 โรงเรียน ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามตามความเป็นจริงให้ผู้ตอบแบบสำรวจให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

6.1 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 968 ฉบับ โดยรับแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์คืนครบทุกฉบับ

6.2 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบประเมินความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร จำนวน 968 ฉบับ โดยรับแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์คืนครบทุกฉบับ

6.3 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสำรวจผลการประกันคุณภาพภายในและการประเมินภายนอกของสถานศึกษา จำนวน 11 ฉบับ โดยรับแบบสอบถามที่ถูกต้องสมบูรณ์คืนครบทุกฉบับ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์หาค่าสถิติได้แก่ ความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และค่าสถิติที่ใช้หาคุณภาพแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Congruency : IOC) ค่าความเที่ยงของแบบประเมิน ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์ (alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) และการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรรายตัว (ANOVA)

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ วิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

8.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่

- 1) ความถี่ (frequency)
- 2) ร้อยละ (percentage)
- 3) ค่าเฉลี่ย (mean)
- 4) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

8.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์รูปแบบ

- 1) การวัดแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง ได้แก่ ฐานนิยม (mode) ค่าเฉลี่ย (mean)
- 2) การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรรายตัว (ANOVA)

8.3 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่

1) การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ (Index of Congruency : IOC) ในการหาคุณภาพของเครื่องมือทุกชั้นที่ได้คะแนนจากผู้เชี่ยวชาญ

2) ความเที่ยงของแบบประเมิน ใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์ (alpha - coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา 2) เพื่อพัฒนาและทดลองรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร 3) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยจากการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับวัตถุประสงค์การวิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

1.1 ผลการสอบถามสถานภาพของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 14 ข้อมูลสถานภาพของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม (n=968)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	55	5.70
ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	325	33.60
ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	588	60.70
2. เพศ		
ชาย	379	39.20
หญิง	589	60.80

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
3. อายุ		
อายุน้อยกว่า 30 ปี	285	29.40
อายุ 30 –39 ปี	266	27.50
อายุ 40–49 ปี	228	23.60
อายุ 50 ปีขึ้นไป	189	19.50
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	20	2.10
ปริญญาตรี	914	94.40
ปริญญาโท	30	3.10
สูงกว่าปริญญาโท	4	0.40
4. ขนาดโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงาน		
ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,501-2,499 คน)	176	18.20
ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน)	792	81.80

จากตารางที่ 14 พบว่า สถานภาพของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม มีสถานภาพเป็นผู้บริหารสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 5.70 เป็นครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศคิดเป็นร้อยละ 33.60 และเป็นครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 60.70 เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 39.20 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.80 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.40 มีอายุ 30 –39 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.50 มีอายุ 40 –49 ปีคิดเป็นร้อยละ 23.60 มีอายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19.50 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุน้อยกว่า 30 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 94.40 และมีขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500คน) คิดเป็นร้อยละ 81.80

1.2 ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษาดังตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษา (n = 968)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหารงานวิชาการ				
1	การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของ สังคม ชุมชน ท้องถิ่น ในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	4.47	0.75	มากที่สุด
2	มีเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลและ ประมวลผลในงานบริหารงานวิชาการ	4.51	0.68	มากที่สุด
3	ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ งานวิชาการในโรงเรียน	4.81	0.41	มากที่สุด
4	ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูล งานทะเบียนและวัดผล	4.78	0.44	มากที่สุด
5	ใช้โปรแกรมจัดและประเมินผลการเรียนตามรายวิชา	4.66	0.50	มากที่สุด
6	จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการนิเทศการใช้ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	3.47	0.86	ปานกลาง
7	จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น	3.48	0.93	ปานกลาง
8	จัดทำคู่มือนักเรียนเผยแพร่ผู้ปกครองและชุมชน ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.27	0.89	มาก
9	จัดทำเอกสารแจ้งผลการเรียนนักเรียนต่อ ผู้ปกครองผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.53	0.61	มากที่สุด
10	จัดทำสารสนเทศผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อใช้ ในการพัฒนา	4.53	0.59	มากที่สุด

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
11	จัดทำสารสนเทศงานวิจัยในชั้นเรียนเผยแพร่ใน โรงเรียนแก่บุคคล ชุมชนและหน่วยงานอื่น	4.17	0.93	มาก
12	จัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียนผ่าน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.71	0.48	มากที่สุด
รวม		4.36	0.32	มาก

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหารงานงบประมาณ				
13	พัฒนาระบบและเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้สำหรับบริหารงานงบประมาณการเงิน	4.69	0.56	มากที่สุด
14	ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโปรแกรมในการบริหารงานงบประมาณ การเงินและการบัญชีภายในสถานศึกษา	4.59	0.58	มากที่สุด
15	จัดระบบข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.72	0.52	มากที่สุด
16	ติดตาม ควบคุม และประเมินผลการใช้งานงบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.39	0.60	มาก
17	ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการรายงานการบริหารงานงบประมาณต่อหน่วยงานต้นสังกัด	4.66	0.51	มากที่สุด
18	จัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณทุกปีงบประมาณ โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.27	0.90	มาก
19	รายงานผลการใช้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้รับทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ	3.45	0.53	ปานกลาง
20	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการจัดซื้อ การผลิต และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ในรายวิชาต่างๆ	4.22	0.87	มาก

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
21	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดทำระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	4.53	0.60	มากที่สุด
22	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการวิเคราะห์โครงการและดำเนินโครงการ	4.53	0.60	มากที่สุด
รวม		4.41	0.34	มาก
ด้านการบริหารงานบุคคล				
23	ใช้เทคโนโลยีเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	4.65	0.61	มากที่สุด
24	จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวินัย การรักษาวินัย และเผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต	3.46	0.70	ปานกลาง
25	ทำแผนงานและโครงการพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ที่มีความต่อเนื่องและชัดเจน	4.46	0.55	มากที่สุด
26	ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (Spss/Pc) ในการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียน	4.55	0.58	มากที่สุด
27	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการพัฒนางานและพัฒนาการเรียนรู้ตลอดเวลา	4.77	0.45	มากที่สุด
28	ใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เช่น ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	4.73	0.49	มากที่สุด
29	จัดระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานเป็นปัจจุบันสะดวกในการใช้ในการบริหาร	4.68	0.49	มากที่สุด
30	ใช้โปรแกรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการเก็บข้อมูลงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.71	0.53	มากที่สุด
รวม		4.50	0.30	มากที่สุด

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหารงานทั่วไป				
31	จัดทำเอกสารเผยแพร่การศึกษาในระบบ นอก ระบบและตามอัชฌาศัย์แก่ชุมชน	3.43	0.93	ปานกลาง
32	จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์โรงเรียนแก่ชุมชน ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.45	0.60	มาก
33	จัดทำป้ายนิเทศแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ในโรงเรียน	4.49	0.70	มาก
34	ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการส่งหนังสือราชการ	4.53	0.58	มากที่สุด
35	เผยแพร่สารสนเทศประชาสัมพันธ์ทาง อินเทอร์เน็ต	4.75	0.49	มากที่สุด
36	จัดสถานที่พร้อมติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ไว้บริการนักเรียน	4.58	0.64	มากที่สุด
37	จัดทำแผนผังอาคารและจัดทำป้ายนิเทศการใช้ อาคารเป็นปัจจุบันผ่านระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.31	0.54	มาก
รวม		4.36	0.34	มาก
โดยภาพรวม		4.40	0.27	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใช้ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนด้านที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใช้มากที่สุดคือ ด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.30) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.34) ส่วนด้านที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใช้ น้อย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.32) และด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมี

สภาพการใ้มากที่สุด คือ ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียน ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.44) รองลงมา คือ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลงานทะเบียน และวัดผล ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.44) และ จัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.48) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใ้ น้อย คือ จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการนิเทศการใ้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 3.47$, S.D. = 0.86)

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใ้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใ้มากที่สุด คือ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ พัฒนาระบบและเครื่องคอมพิวเตอร์ใ้สำหรับบริหารงานงบประมาณการเงิน ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.56) และใ้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการรายงานการบริหารงานงบประมาณต่อหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.51) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใ้ น้อย คือ รายงานผลการใ้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศใ้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องใ้ได้รับทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ ($\bar{x} = 3.45$, S.D. = 0.52)

3. ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใ้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.30) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใ้มากที่สุด คือ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการพัฒนางานและพัฒนาการเรียนรู้อัตโนมัติ ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.45) รองลงมา คือ ใ้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เช่น ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.49) และใ้โปรแกรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการเก็บข้อมูลงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.53) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใ้ น้อย คือ จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวินัย การรักษาวินัย และเผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 3.46$, S.D. = 0.71)

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใ้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใ้มากที่สุด คือ เผยแพร่สารสนเทศประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.49) รองลงมา คือ จัดสถานที่พร้อมติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตใ้บริการนักเรียน ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.64) และ ใ้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการส่งหนังสือราชการ ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.58) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร

ครูและบุคลากรมีสภาพการใช้บ่อย คือ จัดทำเอกสารเผยแพร่การศึกษาในระบบ นอกบบและตามอัธยาศัยแก่ชุมชน ($\bar{x}=3.43$, S.D. = 0.93)

1.3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษาดังตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา(n = 968)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหารงานวิชาการ				
1	การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.43	0.78	มาก
2	มีเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลในงานบริหารงานวิชาการ	4.46	0.70	มาก
3	ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียน	4.81	0.41	มากที่สุด
4	ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลงานทะเบียนและวัดผล	4.48	0.76	มาก
5	ใช้โปรแกรมจัดและประเมินผลการเรียนตามรายวิชา	4.47	0.71	มาก
6	จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการนิเทศการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	3.08	0.76	ปานกลาง
7	จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น	4.42	0.61	มาก
8	จัดทำคู่มือนักเรียนเผยแพร่สู่ปกครองและชุมชนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.34	0.72	มาก
9	จัดทำเอกสารแจ้งผลการเรียนนักเรียนต่อผู้ปกครองผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	2.26	0.59	น้อย

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
10	จัดทำสารสนเทศผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อใช้ในการพัฒนา	4.43	0.68	มาก
11	จัดทำสารสนเทศงานวิจัยในชั้นเรียนเผยแพร่ในโรงเรียนแก่บุคคล ชุมชนและหน่วยงานอื่น	4.48	0.57	มาก
12	จัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.48	0.69	มาก
รวม		4.01	0.27	มาก
ด้านการบริหารงานงบประมาณ				
13	พัฒนาระบบและเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้สำหรับบริหารงานงบประมาณการเงิน	4.69	0.56	มากที่สุด
14	ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโปรแกรมในการบริหารงานงบประมาณ การเงินและการบัญชีภายในสถานศึกษา	4.59	0.58	มากที่สุด
15	จัดระบบข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.72	0.52	มากที่สุด
16	ติดตาม ควบคุม และประเมินผลการใช้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.26	0.80	มาก
17	ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการรายงานการบริหารงานงบประมาณต่อหน่วยงานต้นสังกัด	4.66	0.51	มากที่สุด
18	จัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณทุกปีงบประมาณ โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.44	0.69	มาก
19	รายงานผลการใช้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ	3.16	0.67	ปานกลาง

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
20	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการจัดซื้อ การผลิต และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ในรายวิชาต่างๆ	4.46	0.61	มาก
21	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดทำระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	4.53	0.60	มากที่สุด
22	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการวิเคราะห์โครงการและดำเนินโครงการ	4.53	0.59	มากที่สุด
รวม		4.40	0.33	มาก
ด้านการบริหารงานบุคคล				
23	ใช้เทคโนโลยีเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	4.65	0.61	มากที่สุด
24	จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวินัย การรักษา วินัย และเผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต	3.21	0.63	ปานกลาง
25	ทำแผนงานและโครงการพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ที่มีความต่อเนื่องและชัดเจน	4.46	0.77	มาก
26	ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (Spss/Pc) ในการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียน	4.43	0.70	มาก
27	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการพัฒนางานและพัฒนาการเรียนรู้ตลอดเวลา	4.77	0.45	มากที่สุด
28	ใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เช่น ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	4.73	0.49	มากที่สุด
29	จัดระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานเป็นปัจจุบันสะดวกในการใช้ในการบริหาร	4.68	0.49	มากที่สุด

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	แปลผล
30	ใช้โปรแกรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการเก็บข้อมูลงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน	4.29	0.71	มาก
รวม		4.40	0.31	มาก
ด้านการบริหารงานทั่วไป				
31	จัดทำเอกสารเผยแพร่การศึกษาในระบบ นอก ระบบและตามอัชฌาศัยแก่ชุมชน	3.25	0.63	ปานกลาง
32	จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์โรงเรียนแก่ชุมชนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.43	0.64	มาก
33	จัดทำป้ายนิเทศแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียน	3.11	0.68	ปานกลาง
34	ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการส่งหนังสือราชการ	4.53	0.58	มากที่สุด
35	เผยแพร่สารสนเทศประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต	4.75	0.49	มากที่สุด
36	จัดสถานที่พร้อมติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไว้บริการนักเรียน	4.58	0.64	มากที่สุด
37	จัดทำแผนผังอาคารและจัดทำป้ายนิเทศการใช้ อาคารเป็นปัจจุบันผ่านระบบเทคโนโลยี สารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.47	0.73	มาก
รวม		4.16	0.32	มาก
โดยภาพรวม		4.24	0.26	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาการใช้ อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนด้านที่ผู้บริหารครูและบุคลากรมีปัญหาการใช้มากที่สุดคือ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.33) และด้านการบริหารงานบุคคล ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.31) รองลงมา คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.33) ส่วนด้านที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาการใช้ น้อย คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.27) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาการใช้มากที่สุด คือ ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียน ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.41) รองลงมา คือ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลงานทะเบียนและวัดผล ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.76) และ จัดทำสารสนเทศงานวิจัยในชั้นเรียนเผยแพร่ในโรงเรียนแก่บุคคล ชุมชนและหน่วยงานอื่น ($\bar{x} = 4.48$, S.D. = 0.57) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาใช้น้อย คือ จัดทำเอกสารแจ้งผลการเรียนนักเรียนต่อผู้ปกครองผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.62)

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาใช้มากที่สุด คือ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ($\bar{x} = 4.72$, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ พัฒนาระบบและเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้สำหรับบริหารงานงบประมาณการเงิน ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.56) และ ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการรายงานการบริหารงานงบประมาณต่อหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.51) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาใช้น้อย คือ รายงานผลการใช้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ ($\bar{x} = 3.16$, S.D. = 0.67)

3. ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.40$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาใช้มากที่สุด คือ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการพัฒนางานและพัฒนาการเรียนรู้อัตโนมัติ ($\bar{x} = 4.77$, S.D. = 0.54) รองลงมา คือ ใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เช่น ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ($\bar{x} = 4.73$, S.D. = 0.49) และ จัดระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานเป็นปัจจุบันสะดวกในการใช้ในการบริหาร ($\bar{x} = 4.68$, S.D. = 0.49) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาใช้น้อย คือ จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวินัย การรักษาวินัย และเผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 3.21$, S.D. = 0.63)

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาใช้มากที่สุด คือ เผยแพร่สารสนเทศประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 4.75$, S.D. = 0.49)

รองลงมา คือ จัดสถานที่พร้อมติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไว้บริการนักเรียน ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.64) และใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการส่งหนังสือราชการ ($\bar{x} = 4.53$, S.D. = 0.58) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีปัญหาการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต คือ จัดทำป้ายนิเทศแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียน ($\bar{x} = 3.11$, S.D. = 0.68)

1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

1) ด้านการบริหารวิชาการ

ผู้บริหาร สรุปข้อเสนอแนะ คือ ต้องการโปรแกรมที่เข้าใจง่าย มีระบบการทำงานที่ครอบคลุมโครงสร้างของงานวิชาการ มีระบบการควบคุมความปลอดภัยของข้อมูล

ครูและบุคลากร สรุปข้อเสนอแนะ คือ ต้องการโปรแกรมที่ไม่ซับซ้อน กรอกข้อมูลง่าย สามารถนำข้อมูลย้อนกลับไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้ สามารถวิเคราะห์ข้อสอบและไม่ต้องกรอกข้อมูลซ้ำ ๆ กันในหลาย ๆ จุด

2) ด้านการบริหารงบประมาณ

ผู้บริหาร สรุปข้อเสนอแนะ คือ โปรแกรมต้องลดภาระงาน มีฐานข้อมูลครบถ้วนตามโครงสร้างการบริหาร ระบบต้องสามารถพัฒนาต่อยอดได้

ครูและบุคลากร สรุปข้อเสนอแนะ คือ ต้องการโปรแกรมที่เข้าใจง่าย สามารถศึกษาด้วยตนเองได้ มีระบบการแก้ไขที่ชัดเจน ด้านข้อมูลการเงินทำงานได้ครบวงจร ระบบต้องมีความปลอดภัยสูง

3) ด้านการบริหารงานบุคคล

ผู้บริหาร สรุปข้อเสนอแนะ คือ โปรแกรมต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลกลุ่มบริหารงานบุคคลได้ครบถ้วน ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีคู่มือประกอบโปรแกรมที่สมบูรณ์ เช่น บอกวิธีใช้งาน วิธีการแก้ไขปัญหา เป็นต้น

ครูและบุคลากร สรุปข้อเสนอแนะ คือ ต้องการโปรแกรมที่สามารถเก็บข้อมูลนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เข้าเรียนจนจบการศึกษาในแต่ละระดับ มีการประมวลผลเป็นรายบุคคล

4) ด้านการบริหารทั่วไป

ผู้บริหาร สรุปข้อเสนอแนะ คือ โปรแกรมสามารถบันทึกข้อมูลได้ครบตามภาระงานของกลุ่มบริหารทั่วไป สามารถนำเสนอข้อมูลสู่สาธารณะได้ และมีระบบรักษาความปลอดภัยไม่ให้ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องแก้ไขข้อมูลได้

ครูและบุคลากร สรุปข้อเสนอแนะ คือ ต้องการโปรแกรมที่สามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ได้ เช่น สามารถสื่อสาร ป้อนข้อมูลตอบกลับจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

ผลการพัฒนาพบว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยการพัฒนาโปรแกรม SCHOOL ICT ที่ผู้วิจัยได้ริเริ่มพัฒนาร่วมกับบริษัท อินเทลลิซิส โซลูชั่น จำกัด นั้น ประกอบด้วย โปรแกรมการบริหารงาน 4 กลุ่มบริหาร ประกอบด้วย

- 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ
- 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ
- 3) ด้านการบริหารงานบุคคล
- 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

โดยดำเนินการติดตั้งระบบเครือข่าย โปรแกรม SCHOOL ICT ของโรงเรียนทั้ง 11 โรงเรียน จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ทดลองใช้โปรแกรม ประเมินผล และปรับปรุงพัฒนาจนได้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โปรแกรม SCHOOL ICT ที่สมบูรณ์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

3.1 ผลการสำรวจผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 โรงเรียน ปีการศึกษา 2556 ได้คะแนนแปรผลการศึกษา ดังตารางที่ 17

ตารางที่ 17 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ	รายการ	คะแนน ที่คำนวณได้	ระดับ คุณภาพ	แปลคุณภาพ
1	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	91.85	5	ดีเยี่ยม
2	โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	93.10	5	ดีเยี่ยม
3	โรงเรียนหอวัง	92.56	5	ดีเยี่ยม
4	โรงเรียนพรตพิทยพยัต	92.38	5	ดีเยี่ยม
5	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา	94.39	5	ดีเยี่ยม
6	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ ศตรีวิทยา 2	93.55	5	ดีเยี่ยม

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ลำดับ	รายการ	คะแนน ที่คำนวณได้	ระดับ คุณภาพ	แปลคุณภาพ
7	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2	92.76	5	ดีเยี่ยม
8	โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	92.67	5	ดีเยี่ยม
9	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา	90.76	5	ดีเยี่ยม
10	โรงเรียนวัดสุทธิวราราม	93.28	5	ดีเยี่ยม
11	โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต	92.68	5	ดีเยี่ยม
โดยภาพรวมเฉลี่ย		92.73	5	ดีเยี่ยม

จากตารางที่ 17 พบว่า ผลการสำรวจคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2556 มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมคิดเป็น 92.73 คะแนน มีคุณภาพระดับดีเยี่ยมเมื่อดูรายละเอียด พบว่า โรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากที่สุด คือ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 94.39 คะแนน มีคุณภาพระดับดีเยี่ยมรองลงมา คือ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 93.55 คะแนน มีคุณภาพระดับดีเยี่ยมและโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาน้อยที่สุด คือ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 90.76 คะแนน มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม

3.2 ผลการสำรวจผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 โรงเรียน ได้คะแนนแปรผลการศึกษาดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แสดงผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียน
ระดับมัธยมศึกษา

ลำดับ	รายการ	ผลการประเมินคุณภาพ การศึกษาภายนอกกรอบสาม คะแนนที่ได้	ระดับคุณภาพ
1	โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน	95.25	ดีมาก
2	โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย	91.85	ดีมาก
3	โรงเรียนหอวัง	93.36	ดีมาก
4	โรงเรียนพรตพิทยพยัต	84.39	ดี
5	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา	90.51	ดีมาก
6	โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2	86.91	ดี
7	โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2	91.27	ดีมาก
8	โรงเรียนเทพศิรินทร์ร่มเกล้า	90.11	ดีมาก
9	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา	81.77	ดี
10	โรงเรียนวัดสุทธิวาราม	87.16	ดี
11	โรงเรียนวชิรธรรมสาริต	90.48	ดีมาก
โดยภาพรวม		89.37	ดี

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสามของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาทุกตัวอย่าง ทั้ง 11 โรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมคิดเป็น 89.37 คะแนนมีคุณภาพระดับดี เมื่อดูรายละเอียด พบว่า โรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก มี 7 โรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมมากที่สุด คือ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 95.25 คะแนน รองลงมา คือ โรงเรียนหอวัง มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 93.36 คะแนน และโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมน้อยที่สุด คือ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 91.85 คะแนน ส่วนโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี มี 4 โรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมมากที่สุด คือ โรงเรียนวัดสุทธิวารามมีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 87.16 คะแนน รองลงมา คือ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 86.91 คะแนน และโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมน้อยที่สุด คือ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 81.77 คะแนน

3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ผู้บริหาร ครูและบุคลากรกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 968 คน ได้คะแนนความพึงพอใจดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ข้อมูลสถานภาพของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม (n=968)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	55	5.70
ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	325	33.60
ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	588	60.70
2. เพศ		
ชาย	379	39.20
หญิง	589	60.80
3. อายุ		
อายุน้อยกว่า 30 ปี	285	29.40
อายุ 30 –39 ปี	266	27.50
อายุ 40–49 ปี	228	23.60
อายุ 50 ปีขึ้นไป	189	19.50
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	20	2.10
ปริญญาตรี	914	94.40
ปริญญาโท	30	3.10
สูงกว่าปริญญาโท	4	0.40
4. ขนาดโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงาน		
ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,501-2,499 คน)	176	18.20
ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน)	792	81.80

จากตารางที่ 19 พบว่า สถานภาพของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ตอบแบบประเมิน มีสถานภาพเป็นผู้บริหารสถานศึกษาคิดเป็นร้อยละ 5.70 เป็นครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศคิดเป็นร้อยละ 33.60 และเป็นครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 60.70 เป็นเพศชาย คิดเป็น

ร้อยละ 39.20 เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.80 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.40 มีอายุ 30 –39 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.50 มีอายุ 40 –49 ปีคิดเป็นร้อยละ 23.60 มีอายุ 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19.50 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุน้อยกว่า30ปี ระดับการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 94.40 และมีขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน) คิดเป็นร้อยละ 81.80

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรรายตัว

Effect		Value	F	Hypothesis df	Error df	Sig.
สถานภาพ	Pillai's Trace	.053	5.220	10.000	1924.000	.000
	Wilks' Lambda	.947	5.253 ^a	10.000	1922.000	.000
	Hotelling's Trace	.055	5.286	10.000	1920.000	.000
	Roy's Largest Root	.048	9.193 ^b	5.000	962.000	.000

จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนาม พบว่า เวกเตอร์ค่าเฉลี่ยของตัวแปรความถูกต้องครอบคลุม (correct) ความมีประโยชน์ (purpose) ความเป็นไปได้ (possible) ความเหมาะสม (proper) และความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (satisfaction ICT) มีความแตกต่างกันระหว่างสถานภาพของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (Wilk's Lambda=.947, F=5.253, df=10, 1920, p-value=.000) จึงสามารถวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรรายตัว (ANOVA) ได้

ตารางที่ 21 แสดงผลความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร (n = 968)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก				
1	ความพร้อม ความสมบูรณ์ของโปรแกรม และเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องประชุม	4.51	0.72	มากที่สุด
2	ความพร้อมของสื่อทัศนูปกรณ์ที่ให้บริการ เช่น จอภาพ เครื่องเสียง เป็นต้น	4.27	0.89	มาก
รวม		4.39	0.59	มาก
ด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์				
3	ระบบเครือข่ายครอบคลุมทั่วถึง	4.57	0.60	มากที่สุด
4	ความเร็วของสัญญาณในการทำงานอินเทอร์เน็ต	4.11	0.99	มาก
5	ความสะดวกในการเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต	4.17	0.93	มาก
6	ความปลอดภัยของระบบเครือข่าย	4.81	0.41	มากที่สุด
7	ระบบเครือข่ายอำนวยความสะดวกต่อการใช้งาน	4.78	0.44	มากที่สุด
รวม		4.49	0.47	มาก
ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์				
8	ระบบง่ายต่อการใช้งาน	4.66	0.51	มากที่สุด
9	ความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้บริการ	4.69	0.56	มากที่สุด
10	ระบบข้อมูลที่เป็นหมวดหมู่	4.55	0.57	มากที่สุด
11	ความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบันของข้อมูล	4.53	0.62	มากที่สุด

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
12	สามารถนำสารสนเทศจากระบบไปใช้งานได้	4.60	0.56	มากที่สุด
13	การใช้ภาษาในการสื่อสารที่เหมาะสม	4.81	0.51	มากที่สุด
รวม		4.64	0.36	มากที่สุด
โดยภาพรวม		4.51	0.34	มากที่สุด

จากตารางที่ 21 พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์ ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.35) ส่วนด้านที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก คือด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.47) และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบ ดังนี้

1. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความพร้อม ความสมบูรณ์ของโปรแกรม และเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องประชุม ($\bar{x} = 4.51$, S.D. = 0.72) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก คือ ความพร้อมของโสตทัศนูปกรณ์ที่ให้บริการ เช่น จอภาพ เครื่องเสียง เป็นต้น ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.89)

2. ด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจต่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ความปลอดภัยของระบบเครือข่าย ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.41) รองลงมา คือ ความปลอดภัยของระบบเครือข่าย ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.41) และระบบเครือข่ายอำนวยความสะดวกการใช้งาน ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.44) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจระดับมาก คือ ความสะดวกในการใช้งานอินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.93) รองลงมา ความเร็วของสัญญาณในการใช้งานอินเทอร์เน็ต ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.99)

3. ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์ โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.64$, S.D. = 0.36) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ทุกประเด็นผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การใช้ภาษาในการสื่อสารที่เหมาะสม ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้บริการ ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.56) และ ระบบง่ายต่อการใช้งาน ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.51) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจน้อย คือ ระบบข้อมูลที่เป็นหมวดหมู่ ($\bar{x} = 4.55$, S.D. = 0.57)

ตารางที่ 22 ผลการทดสอบความแปรปรวนพหุคูณทางเดียวของแต่ละตัวแปรตาม

Tests of Between-Subjects Effects							
Source	Dependent Variable	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
สถานภาพ	correct	.110	2	.055	.807	.447	.002
	purpose	1.377	2	.689	8.068	.000	.016
	possible	.075	2	.037	.322	.725	.001
	proper	.266	2	.133	1.457	.233	.003
	satisfaction ICT	.192	2	.096	.817	.442	.002
Error	correct	65.948	965	.068			
	purpose	82.362	965	.085			
	possible	112.353	965	.116			
	proper	88.245	965	.091			
	satisfaction ICT	113.275	965	.117			
Source	Dependent Variable	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.	Partial Eta Squared
Total	correct	20599.570	968				
	purpose	20536.270	968				
	possible	18339.040	968				
	proper	19283.150	968				
	satisfaction ICT	19768.002	968				

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปรตามทีละตัวด้วยการวิเคราะห์ ANOVA พบว่า ค่าเฉลี่ยของด้านความมีประโยชน์(purpose) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=8.068$, $df=2$, $p\text{-value}=.000$) จึงสามารถทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ต่อไปได้ ส่วนค่าเฉลี่ยด้านถูกต้องครอบคลุม (correct) ความเป็นไปได้ (possible) ความเหมาะสม (proper) และความพึงพอใจต่อระบบ

เทคโนโลยีสารสนเทศ (satisfaction ICT) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 23 แสดงผลความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร (n = 968)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความถูกต้องครอบคลุม				
1	โปรแกรมมีการจัดเมนูและเรียงลำดับหน้าจอต่างๆ ถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงาน	4.41	0.51	มาก
2	โปรแกรมมีลักษณะต่างๆของตัวอักษรและภาษาที่ใช้ถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงาน	4.46	0.55	มาก
3	มีระบบป้องกันการปฏิบัติงานผิดพลาดและข้อความช่วยเหลือมีความถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงาน	4.78	0.44	มากที่สุด
4	มีคู่มือและเอกสารประกอบสำหรับค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้และการแก้ปัญหาเบื้องต้นถูกต้องครอบคลุมทั้งระบบ	4.72	0.52	มากที่สุด
5	มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.85	0.40	มากที่สุด
6	มีระบบฐานข้อมูลถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน	4.81	0.41	มากที่สุด
7	มีความสามารถวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน	4.49	0.56	มาก
8	มีความสามารถรายงานและจัดพิมพ์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน	4.45	0.61	มาก

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
9	มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลภายในโรงเรียนประมวลผลข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน	4.70	0.47	มากที่สุด
10	มีความสามารถนำเข้าและส่งต่อฐานข้อมูลผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเว็บไซต์โรงเรียน	4.39	0.67	มาก
รวม		4.61	0.26	มากที่สุด
ความมีประโยชน์				
11	สามารถลดค่าใช้จ่ายของกระดาษ/คน/เวลา/การประมวลผล	4.69	0.56	มากที่สุด
12	สามารถช่วยลดภาระงานของครูประจำวิชาและสามารถทุ่มเทกับการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่	4.33	0.81	มาก
13	สามารถสรุปผลการวิเคราะห์และรายงานสารสนเทศในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ	4.81	0.41	มากที่สุด
14	สามารถลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลสารสนเทศ	4.71	0.48	มากที่สุด
15	สามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.65	0.62	มากที่สุด
16	สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้	4.81	0.41	มากที่สุด
17	นักเรียนและครูผู้สอนสามารถตรวจสอบผลการเรียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.49	0.70	มาก
18	ผู้บริหาร ครู และนักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น	4.43	0.50	มาก
19	โปรแกรมสามารถประมวลผล รายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัดได้	4.66	0.51	มากที่สุด
20	โปรแกรมสามารถใช้ประมวลผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกได้	4.39	0.67	มาก
รวม		4.60	0.29	มากที่สุด

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความเป็นไปได้				
21	ครูสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	3.50	0.88	มาก
22	สามารถพัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.52	0.93	มาก
23	สามารถส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน	4.66	0.50	มากที่สุด
24	สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.59	0.58	มากที่สุด
25	สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและชุมชน	4.71	0.59	มากที่สุด
26	สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสร้างเครือข่ายสังคมแห่งการเรียนรู้	4.65	0.61	มากที่สุด
27	สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและสำมะโนนักเรียนได้	4.63	0.59	มากที่สุด
28	สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นส่วนสำคัญของการประชุมและการนำเสนอผลงานแทนการใช้เอกสารกระดาษ	4.58	0.55	มากที่สุด
29	สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.26	0.91	มาก
30	สามารถนำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นส่วนประกอบในกระบวนการประเมินบุคลากรทางการศึกษา	4.27	0.91	มาก
รวม		4.34	0.34	มาก

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ความเหมาะสม				
31	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับภาระงานของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	4.57	0.57	มากที่สุด
32	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน	4.16	0.79	มาก
33	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต	4.54	0.58	มากที่สุด
34	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการนำเสนอข้อมูลที่หลากหลาย	4.58	0.65	มากที่สุด
35	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาและโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา	4.26	0.91	มาก
36	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการจัดทำโครงการให้เชื่อมโยงกับผลิตภัณฑ์และผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดความสำเร็จ	4.57	0.56	มากที่สุด
37	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านการเรียนรู้ของนักเรียน	4.25	0.83	มาก
38	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการจัดเก็บและเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการความปลอดภัยสูง	4.53	0.60	มากที่สุด
39	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับยุคสมัยในการเข้าสู่ AEC	4.43	0.65	มาก

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	\bar{X}	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
40	ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ด้านการบริหาร วิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป	4.63	0.52	มากที่สุด
	รวม	4.45	0.30	มาก
	โดยภาพรวม	4.50	0.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 23 พบว่า โดยภาพรวมผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.50$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านความถูกต้องครอบคลุม ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.26) รองลงมา คือ ด้านความมีประโยชน์ ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.29) และด้านที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือด้านความเหมาะสม ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.30) รองลงมา คือ ด้านความเป็นไปได้ ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบ ดังนี้

1. ด้านความถูกต้องครอบคลุม ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.61$, S.D. = 0.26) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุดคือ มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.85$, S.D. = 0.40) รองลงมา คือ มีระบบฐานข้อมูลถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.41) และมีระบบป้องกันการปฏิบัติงานผิดพลาดและขอความช่วยเหลือมีความถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.78$, S.D. = 0.44) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก คือ มีความสามารถวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.56) รองลงมา คือ โปรแกรมมีลักษณะต่างๆของตัวอักษรและภาษาที่ใช้ถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.46$, S.D. = 0.55) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจน้อย คือมีความสามารถนำเข้าและส่งต่อฐานข้อมูลผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเว็บไซต์โรงเรียน ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.67)

2. ด้านความมีประโยชน์ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$, S.D. = 0.29) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมี

ความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์และรายงานสารสนเทศในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.41) และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.81$, S.D. = 0.41) รองลงมา คือ สามารถลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.48) และสามารถลดค่าใช้จ่ายของกระดาษ/คน/เวลา/การประมวลผล ($\bar{x} = 4.69$, S.D. = 0.56) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหารครูและบุคลากรมีความพึงพอใจในระดับมาก คือ นักเรียนและครูผู้สอนสามารถตรวจสอบผลการเรียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.49$, S.D. = 0.70) รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น ($\bar{x} = 4.43$, S.D. = 0.50) และโปรแกรมสามารถใช้ประมวลผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกได้ ($\bar{x} = 4.39$, S.D. = 0.67) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจน้อย คือ สามารถช่วยลดภาระงานของครูประจำวิชา และสามารถทุ่มเทกับการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่ ($\bar{x} = 4.33$, S.D. = 0.81)

3. ด้านความเป็นไปได้ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.34$, S.D. = 0.34) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและชุมชน ($\bar{x} = 4.71$, S.D. = 0.59) รองลงมา คือ สามารถส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.66$, S.D. = 0.50) และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสร้างเครือข่ายสังคมแห่งการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.65$, S.D. = 0.61) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจในระดับมาก คือ สามารถพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{x} = 4.52$, S.D. = 0.93) รองลงมา คือ สามารถนำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นส่วนประกอบในกระบวนการประเมินบุคลากรทางการศึกษา ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.91) และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.91) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจน้อย คือ ครูสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 3.50$, S.D. = 0.88)

4. ด้านความเหมาะสม ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.45$, S.D. = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ($\bar{x} = 4.63$, S.D. = 0.52) รองลงมา คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการนำเสนอข้อมูลที่หลากหลาย ($\bar{x} = 4.58$, S.D. = 0.65) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับภาระงานของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.57) และระบบเทคโนโลยี

สารสนเทศมีความเหมาะสมกับการจัดทำโครงการให้เชื่อมโยงกับผลผลิตและผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดความสำเร็จ($\bar{x} = 4.57$, S.D. = 0.56) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับยุคสมัยในการเข้าสู่ AEC ($\bar{x} = 4.43$, S.D.=0.65) รองลงมา คือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาและโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.91)และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านการเรียนรู้ของนักเรียน($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.83) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีความพึงพอใจน้อย คือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.79)

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตารางที่ 24 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่

Multiple Comparisons								
Dependent Variable		(I) สถานภาพ	(J) สถานภาพ	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
							Lower Bound	Upper Bound
purpose	Bonferroni	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	-.0202	.04260	1.000	-.1223	.0820
			ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	-.0940	.04119	.068	-.1928	.0048
		ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้บริหารสถานศึกษา	.0202	.04260	1.000	-.0820	.1223
			ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	-.0738*	.02019	.001	-.1222	-.0254
		ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	ผู้บริหารสถานศึกษา	.0940	.04119	.068	-.0048	.1928
			ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	.0738*	.02019	.001	.0254	.1222
	Dunnett T3	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	-.0202	.04387	.955	-.1273	.0869
			ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	-.0940	.04242	.088	-.1979	.0100
		ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้บริหารสถานศึกษา	.0202	.04387	.955	-.0869	.1273
			ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	-.0738*	.02026	.001	-.1223	-.0253
		ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	ผู้บริหารสถานศึกษา	.0940	.04242	.088	-.0100	.1979
			ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	.0738*	.02026	.001	.0253	.1223

ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า ค่าเฉลี่ยด้านความมีประโยชน์มีความแตกต่างกันระหว่างครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กับครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป มีความพึงพอใจต่อความถูกต้องครอบคลุม (correct) ความเป็นไปได้ (possible) ความเหมาะสม (proper) และความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (satisfaction ICT) แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วน ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป มีความพึงพอใจด้านความมีประโยชน์ (purpose) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

1) ควรมีโปรแกรมที่นักเรียนสามารถประเมินครูผู้สอนได้
 2) ควรมีโปรแกรมที่สามารถถ่ายโอนไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ได้
 3) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศควรรองรับการจัดซื้อ-จัดจ้างตามระเบียบพัสดุได้อย่างสมบูรณ์

4) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถเชื่อมโยงข้อมูลการสำมะโนประชากรกับหน่วยงานการปกครองได้

ทั้งนี้ เป็นเพราะว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารงาน จะช่วยจัดการระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพในการค้นหาและนำมาใช้ รวมทั้งถ้าสามารถถ่ายโอนเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของโรงเรียน ครู และนักเรียน กับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น โปรแกรมการบริหารงานที่มีคุณประโยชน์ซ้ำซ้อน และทุกหน่วยงานสามารถใช้ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารครั้งนี้ผู้วิจัยรายงานผลการศึกษาประกอบด้วย ผลการวิจัยระยะที่ 1 ระยะที่ 2 ระยะที่ 3 และข้อเสนอแนะซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ที่ถามว่า ปัจจุบันสภาพการพัฒนาเพื่อยกระดับคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารเป็นอย่างไร ตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 2 ที่ถามว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีลักษณะอย่างไร และตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 3 ที่ถามว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารส่งผลทำให้สถานศึกษาระดับมัศึกษามีคุณภาพมากขึ้นหรือไม่ อย่างไร ดังนี้

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

SRIPATUM UNIVERSITY

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ระยะที่ 1 แบ่งออกเป็น 4 ประเด็นดังนี้

1.1 ผลการสอบถามสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีดังนี้

ผลจากการสอบถามสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวมผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใช้อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีรายละเอียดดังนี้ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการและด้านการบริหารงานทั่วไป ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

1.1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมี

สภาพการใ้มากที่สุด คือ ใ้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียน รองลงมา คือ ใ้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลงานทะเบียนและวัดผล ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรมีสภาพการใ้ น้อยที่สุด คือ จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการนิเทศการใ้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

1.1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้มากที่สุด คือ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร รองลงมา คือ พัฒนาระบบและเครื่องคอมพิวเตอร์ใ้สำหรับบริหารงานงบประมาณการเงิน ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้ น้อยที่สุด คือ รายงานผลการใ้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศใ้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ

1.1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้มากที่สุด คือ ใ้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการพัฒนางานและพัฒนาการเรียนรู้ตลอดเวลารองลงมา คือ ใ้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เช่น ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์(E-mail) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้ น้อยที่สุด คือ จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวินัย การรักษาวินัย และเผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

1.1.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้มากที่สุด คือ เผยแพร่สารสนเทศประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต รองลงมา คือ จัดสถานที่พร้อมติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตใ้บริการนักเรียน ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้ น้อยที่สุด คือ จัดทำเอกสารเผยแพร่การศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยแก่ชุมชน

1.2 ผลการสอบถามปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา มีดังนี้

จากการสอบถามปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยภาพรวมผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร

ครู และบุคลากรมีสภาพการใช้ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย มีรายละเอียด ดังนี้ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานทั่วไป และด้านการบริหารงานวิชาการ ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

1.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้มากที่สุด คือ ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียน รองลงมา คือ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลงานทะเบียนและวัดผล ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใช้ที่น้อยที่สุด คือ จัดทำเอกสารแจ้งผลการเรียนนักเรียนต่อผู้ปกครองผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

1.2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้มากที่สุด คือ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร รองลงมา คือ พัฒนาระบบและเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้สำหรับบริหารงานงบประมาณการเงิน ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใช้ที่น้อยที่สุด คือ จัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณทุกปีงบประมาณ โดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

1.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้มากที่สุด คือ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการพัฒนางานและพัฒนาศักยภาพครู ตลอดเวลา รองลงมา คือ ใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เช่น ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใช้ที่น้อยที่สุด คือ ใช้โปรแกรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการเก็บข้อมูลงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้มากที่สุด คือ เผยแพร่สารสนเทศประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต รองลงมา คือ จัดสถานที่พร้อมติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไว้บริการนักเรียน ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใช้ที่น้อยที่สุด คือ จัดทำป้ายนิเทศแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียน

1.3 ผลการสอบถามข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหาร ครู และบุคลากร สรุปเป็น 4 กลุ่มบริหารดังนี้

1.3.1 ด้านการบริหารวิชาการ

พบว่า ต้องการ โปรแกรมที่เข้าใจง่าย มีระบบการทำงานที่ครอบคลุม โครงสร้างของงานวิชาการ มีระบบการควบคุมความปลอดภัยของข้อมูล ต้องการโปรแกรมที่ไม่ซับซ้อน กรอกข้อมูลง่าย สามารถนำข้อมูลย้อนกลับไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้ สามารถวิเคราะห์ข้อสอบและไม่ต้องกรอกข้อมูลซ้ำ ๆ กันในหลาย ๆ จุด

1.3.2 ด้านการบริหารงบประมาณ

พบว่า โปรแกรมต้องลดภาระงาน มีฐานข้อมูลครบถ้วนตามโครงสร้างการบริหาร ระบบต้องสามารถพัฒนาต่อยอดได้ ต้องการโปรแกรมที่เข้าใจง่าย สามารถศึกษาด้วยตนเองได้ มีระบบการแก้ไขที่ชัดเจน ด้านข้อมูลการเงินทำงานได้ครบวงจร ระบบต้องมีความปลอดภัยสูง

1.3.3 ด้านการบริหารงานบุคคล

พบว่า โปรแกรมต้องพัฒนาการจัดเก็บข้อมูลกลุ่มบริหารงานบุคคลได้ครบถ้วน ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีคู่มือประกอบโปรแกรมที่สมบูรณ์ เช่น บอกวิธีใช้งาน วิธีการแก้ไขปัญหา เป็นต้น ต้องการโปรแกรมที่สามารถเก็บข้อมูลนักเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เข้าเรียนจนจบการศึกษาในแต่ละระดับ มีการประมวลผลเป็นรายบุคคล

1.3.4 ด้านการบริหารทั่วไป

พบว่า โปรแกรมสามารถบันทึกข้อมูลได้ครบตามภาระงานของกลุ่มบริหารทั่วไป สามารถนำเสนอข้อมูลสู่สาธารณะได้ และมีระบบรักษาความปลอดภัยไม่ให้ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องแก้ไขข้อมูลได้ ต้องการโปรแกรมที่สามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้ได้ เช่น สามารถสื่อสารป้อนข้อมูลตอบกลับจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้

2. ผลการพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ระยะที่ 2 มีดังนี้

ผลการพัฒนา พบว่า รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยการพัฒนาโปรแกรม SCHOOL ICT ที่ผู้วิจัยได้ริเริ่มพัฒนาร่วมกับบริษัท อินเทลลิซิส โซลูชั่น จำกัด ประกอบด้วย โปรแกรมการบริหารงาน 4 กลุ่มบริหาร ประกอบด้วย

- 1) ด้านการบริหารงานวิชาการ
- 2) ด้านการบริหารงานงบประมาณ

3) ด้านการบริหารงานบุคคล

4) ด้านการบริหารงานทั่วไป

โดยดำเนินการติดตั้งระบบเครือข่าย โปรแกรม SCHOOL ICT ของโรงเรียนทั้ง 11 โรงเรียน จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ทดลองใช้โปรแกรม ประเมินผล และปรับปรุงพัฒนาจนได้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โปรแกรม SCHOOL ICT ที่สมบูรณ์

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ระยะที่ 3 แบ่งออกเป็น 4 ประเด็นดังนี้

3.1 ผลการสำรวจผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

ผลการสำรวจคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2556 มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมคิดเป็น 92.73 คะแนน มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม เมื่อดูรายละเอียด พบว่า โรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากที่สุด คือ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 94.39 คะแนน มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม รองลงมา คือ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา 2 มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 93.55 คะแนน มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม และโรงเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาน้อยที่สุด คือ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดามีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 90.76 คะแนน มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม

3.2 ผลการสำรวจผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา

ผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ของโรงเรียนระดับมัศึกษากลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 11 โรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมคิดเป็น 89.37 คะแนน มีคุณภาพระดับดี เมื่อดูรายละเอียด พบว่า โรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก มี 7 โรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมมากที่สุด คือ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 95.25 คะแนน รองลงมา คือ โรงเรียนหอวัง มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 93.36 คะแนน และโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมน้อยที่สุด คือ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 91.85 คะแนน ส่วนโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมอยู่ในระดับคุณภาพดี มี 4 โรงเรียน โดยโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ย

โดยภาพรวมมากที่สุด คือโรงเรียนวัดสุทธิวราราม มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 87.16 คะแนน รองลงมา คือโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ ศตรีวิทยา 2 มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 86.91 คะแนน และโรงเรียนที่มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมน้อยที่สุด คือโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ รัชดา มีผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 81.77 คะแนน

3.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

3.3.1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนาม พบว่า เวคเตอร์ค่าเฉลี่ยของตัวแปรความถูกต้องครอบคลุม (correct) ความมีประโยชน์ (purpose) ความเป็นไปได้ (possible) ความเหมาะสม (proper) และความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (satisfaction ICT) มีความแตกต่างกันระหว่างสถานภาพของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3.2 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีดังนี้ จากการประเมินความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยภาพรวมผู้บริหาร ครู และบุคลากร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด คือ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์ ส่วนด้านที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ ด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความพร้อม ความสมบูรณ์ของโปรแกรม และเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องประชุม ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก คือ ความพร้อมของโสตทัศนูปกรณ์ที่ให้บริการ เช่น จอภาพ เครื่องเสียง เป็นต้น

2) ด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจต่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ความปลอดภัยของระบบเครือข่าย ส่วนประเด็นรองลงมา คือ ระบบเครือข่ายอำนวยความสะดวกต่อการใช้งาน ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือ ความเร็วของสัญญาณในการใช้งานอินเทอร์เน็ต

3) ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การใช้ภาษาในการสื่อสารที่เหมาะสม รองลงมา คือความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้บริการ ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจน้อยที่สุด คือความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน ของข้อมูล

3.3.3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

1) ด้านความถูกต้องครอบคลุม ผู้บริหารสถานศึกษา มีความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือ ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป และครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

2) ด้านความมีประโยชน์ ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป มีความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือ ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และผู้บริหารสถานศึกษา ตามลำดับ

3) ด้านความเป็นไปได้ ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป มีความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา

4) ด้านความเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาครู มีความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือ ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป และครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามลำดับ

3.3.4 ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านความถูกต้องครอบคลุม รองลงมา คือ ด้านความมีประโยชน์และด้านที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสม รองลงมา คือ ด้านความเป็นไปได้ เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบ ดังนี้

1) ด้านความถูกต้องครอบคลุม ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครูและ

บุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดคือ มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศรองลงมา คือ มีระบบฐานข้อมูลถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอนและมีระบบป้องกันการปฏิบัติงานผิดพลาดและข้อความช่วยเหลือมีความถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ มีความสามารถวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอนรองลงมา คือ โปรแกรมมีลักษณะต่าง ๆ ของตัวอักษรและภาษาที่ใช้ถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงาน ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจน้อย คือมีความสามารถนำเข้าและส่งต่อฐานข้อมูลผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเว็บไซต์โรงเรียน

2) ด้านความมีประโยชน์ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์และรายงานสารสนเทศในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้ออนไลน์ รองลงมา คือ สามารถลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลสารสนเทศและสามารถลดค่าใช้จ่ายของกระดาษ/คน/เวลา/การประมวลผล ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ นักเรียนและครูผู้สอนสามารถตรวจสอบผลการเรียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมา คือ ผู้บริหาร ครู และนักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และ โปรแกรมสามารถใช้ประมวลผลการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจน้อย คือ สามารถช่วยลดภาระงานของครูประจำวิชาและสามารถทุ่มเทกับการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่

3) ด้านความเป็นไปได้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและชุมชนรองลงมา คือ สามารถส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอนและสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสร้างเครือข่ายสังคมแห่งการเรียนรู้ ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ สามารถพัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ รองลงมา คือ สามารถนำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นส่วนประกอบในกระบวนการประเมินบุคลากรทางการศึกษา และสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนประเด็น

ที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจน้อย คือ ครูสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4) ด้านความเหมาะสม ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป รองลงมา คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการนำเสนอข้อมูลที่หลากหลาย ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับภาระงานของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการจัดทำโครงการให้เชื่อมโยงกับผลผลิตและผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดความสำเร็จส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับยุคสมัยในการเข้าสู่ AEC รองลงมา คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาและโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านการเรียนรู้ของนักเรียน ส่วนประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจน้อย คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน

3.3.5 ผลการวิเคราะห์ที่เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยตัวแปรตามทีละตัวด้วยการวิเคราะห์ ANOVA พบว่า ค่าเฉลี่ยของด้านความมีประโยชน์ (purpose) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F=8.068$, $df=2$, $p\text{-value}=0.000$) จึงสามารถทำการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ต่อไปได้ ส่วนค่าเฉลี่ยด้านถูกต้องครอบคลุม (correct) ความเป็นไปได้ (possible) ความเหมาะสม (proper) และความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (satisfaction ICT) ระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.6 ผลการสอบถามข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ผลการสอบถามข้อเสนอแนะ สรุปได้ว่า ควรมีโปรแกรมที่นักเรียนสามารถประเมินครูผู้สอนได้ สามารถถ่ายโอนไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ได้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศควรรองรับการจัดซื้อ-จัดจ้างตามระเบียบพัสดุได้อย่างสมบูรณ์ และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลการสำมะโนประชากรกับหน่วยงานการปกครองได้

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ผู้วิจัยได้ค้นพบประเด็นสำคัญที่สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

1.1 ผลการสอบถามสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาของผู้บริหาร ครู และบุคลากรในสถานศึกษา มีดังนี้

ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใช้อยู่ในระดับมากทุกด้าน ส่วนด้านที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใช้มากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล ทั้งนี้เป็นเพราะว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือที่จำเป็นในยุคปัจจุบันในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและใช้ในการบริหารสถานศึกษา โดยงานบริหารบุคคลมีความจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีมากที่สุดในการจัดทำแผนงานของกลุ่มบริหารเพื่อดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน และดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนของข้อมูลสารสนเทศและมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันมากที่สุด เปรียบเทียบกับโรงเรียนที่ใช้สมุดบันทึกในการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาพฤติกรรมนักเรียน และดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งมีความล่าช้า และต้องใช้ทรัพยากรกระดาษาในการบันทึกข้อมูลนักเรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้สิ้นเปลืองเวลาและทรัพยากร แต่เมื่อมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารงาน พบว่าทำให้การบริหารงานบุคคลและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความเป็นระบบมากขึ้น สามารถสืบค้นข้อมูลของนักเรียนได้อย่างรวดเร็ว ทำให้การทำงานมีความเป็นปัจจุบันและสามารถนำข้อมูลมาใช้ได้ทุกที่ทุกเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพ์สุจิ นวลขวัญ (2555) ที่พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการบริหารทั่วไปและด้านการบริหารงานบุคคล มีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารอยู่ในระดับมาก ด้านงบประมาณและด้านวิชาการ มีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า

1.1.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ

โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้มากที่สุด คือ ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียน จากเดิมที่เคยจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการในรูปแบบเอกสาร ต้องใช้แฟ้ม สมุดบันทึก และพื้นที่ในการจัดเก็บเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการ ทำให้สามารถจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่มีจำนวนมากได้อย่างเป็นระบบ ตลอดจนสามารถสืบค้นข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็ว ผลภาระงานของครูและเจ้าหน้าที่งานวิชาการได้เป็นจำนวนมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมนตรี สังข์โต (2554) ที่พบว่า สภาพการใ้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดทำตารางสอนของโรงเรียน รองลงมา คือ การรับนักเรียนและการทำทะเบียนนักเรียน และจัดทำสำมะโนนักเรียน ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับปานกลาง คือ การแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์และเป็นแหล่งเรียนรู้

1.1.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้มากที่สุด คือ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ทำให้สามารถเบิกจ่ายงบประมาณได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว สามารถตรวจสอบได้ แตกต่างจากสถานศึกษาที่ไม่ได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหาร ที่ต้องจัดเก็บหลักฐานการเบิกจ่ายและการจัดซื้อ-จัดจ้าง ในรูปแบบเอกสาร ซึ่งไม่สามารถตรวจสอบหลักฐานย้อนหลังหากเอกสารเกิดความเสียหาย และต้องใช้เวลาในการสืบค้นเอกสารต่าง ๆ ค่อนข้างมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรพัฒน์ พรพุทธิชัย (2554) ที่พบว่า สถานศึกษามีการใ้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับบ่อยครั้ง คือ การใช้คอมพิวเตอร์จัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณทุกปีงบประมาณ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าสถานศึกษาต้องยึดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการใ้จ่ายงบประมาณตามนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้ส่วนราชการกำหนดระเบียบภายในควบคุมการใ้จ่ายเงินเพื่อใ้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ขอตั้งงบประมาณไว้ และการเบิกจ่ายเงินใ้เบิกตามแผนการใ้จ่ายเงินงบประมาณโดยยึดหลักความคล่องตัวและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

1.1.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใ้มากที่สุด คือ ใ้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการพัฒนางานและพัฒนาการเรียนรู้

ตลอดเวลา เปรียบเทียบกับโรงเรียนที่ไม่ได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการ พบว่าสถานศึกษาที่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ จะมีการบริหารจัดการที่เป็นระบบและรวดเร็วมากกว่าสถานศึกษาที่ไม่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ เพราะสามารถดึงข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ มาใช้ในการตัดสินใจในการวางแผน และติดตาม ประเมินผล ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิชาติ บุญผ่องศรี (2554) ที่พบว่า สภาพการปฏิบัติการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียน ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมมีการปฏิบัติฯ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง และใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการพัฒนางานและพัฒนาการเรียนรู้ตลอดเวลา รองลงมา คือ จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการรักษาบัญชี ใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เช่น การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ รายงานสารสนเทศในการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ทำแผนงานและ โครงการพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ที่มีความต่อเนื่องและชัดเจน ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการเก็บข้อมูลงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดทำสารสนเทศข้อมูลครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน จัดทำสารสนเทศในการแสดงผลงานครู และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียน ตามลำดับ

1.1.4. ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาด้านการบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีสภาพการใช้มากที่สุด คือ เผยแพร่สารสนเทศประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต โดยเปรียบเทียบกับสถานศึกษาที่ไม่ได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารงาน สถานศึกษาที่นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารจะสามารถจัดการระบบงานต่าง ๆ ได้ดีกว่า โดยสามารถสร้างสรรค์ผลงานสารสนเทศประชาสัมพันธ์ที่มีความน่าสนใจ รวมทั้งมีช่องทางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย ขณะที่สถานศึกษาที่ไม่มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหาร จะมีทางเลือกในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้น้อยกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสม โพนธ์ ชานาญดี (2551) ที่พบว่า ความต้องการของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียน ฤทธิยะวรรณาลัย ฝ่ายบริหารทั่วไป โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่าข้าราชการครูมีความต้องการให้จัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์ให้เพียงพอกับการใช้งาน จัดบริการอุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงต้องการให้สนับสนุนจัดหาเครื่องใช้สำนักงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศได้ครบทั้งฝ่ายบริหารทั่วไป

1.2 ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา โดยภาพรวมผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในระดับมากทุกด้าน ส่วนด้านที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้มากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานงบประมาณและด้านการบริหารงานบุคคล ทั้งนี้เป็นเพราะว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานงบประมาณ แต่ไม่มีโปรแกรมเฉพาะที่ใช้ในการบริหารงานงบประมาณได้ เช่น การจ่ายเงินเดือนครูและเจ้าหน้าที่ การจัดเก็บรายรับ-รายจ่ายงบประมาณ และการจัดเก็บพัสดุ ครุภัณฑ์ และข้อมูลทรัพย์สินของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปถมภรณ์ สุขสะอาด (2551) ที่พบว่า ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาระดับมาก คือ งบประมาณในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความพอเพียงของอุปกรณ์เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงานงบประมาณ

1.2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้มากที่สุด คือ ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ อภิชาติ บุญผ่องศรี (2554) ที่พบว่า สภาพปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียน ด้านการบริหารงานวิชาการ โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูลในงานบริหารวิชาการ รองลงมา คือ จัดทำคู่มือนักเรียนเผยแพร่ต่อผู้ปกครองและชุมชน จัดทำสารสนเทศงานวิจัยในชั้นเรียนเผยแพร่ในโรงเรียนแก่บุคคลชุมชนและหน่วยงานอื่น จัดเก็บข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการสำรองไว้ในสื่อคอมพิวเตอร์ จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่นในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลงานทะเบียนและวัดผล ใช้โปรแกรมตารางการทำงานทำสารสนเทศประเมินผลการเรียนตามรายวิชา จัดทำสารสนเทศผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการนิเทศการใช้หลักสูตร และปัญหาอยู่ในระดับน้อยคือ จัดทำเอกสารแจ้งผลการเรียนนักเรียนต่อผู้ปกครอง ตามลำดับ

1.2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้มากที่สุด คือ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ

บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปถมภรณ์ สุขสะอาด (2551) ที่พบว่า ด้านงานแผนและงบประมาณในภาพรวมปัญหาการใช้เทคโนโลยีในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาระดับมาก คือ งบประมาณในการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ความพอเพียงของอุปกรณ์เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ การใช้คอมพิวเตอร์ในการบริหารงบประมาณ ส่วนข้อที่มีระดับปานกลาง คือ การดูแลรักษาและซ่อมบำรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีของโรงเรียน ความพอเพียงของอุปกรณ์เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสาร เช่น เครื่องโทรสาร อินเทอร์เน็ต อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาได้รับงบประมาณเพื่อการจัดซื้อน้อย แต่ราคาวัสดุ อุปกรณ์ที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศค่อนข้างสูง ไม่มีงบประมาณเพื่อการบำรุงรักษา

1.2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้มากที่สุด คือ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการพัฒนางานและพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภัฏ อาลากุล (2548) ที่พบว่า การบริหารบุคลากรบุคลากรไม่เพียงพอเป็นปัญหามากที่สุด อาจเป็นเพราะจำนวนครูในบางสถานศึกษามีจำนวนมาก แต่บางสถานศึกษามีจำนวนน้อยกว่าเกณฑ์ ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากหลายประการ อันได้แก่ สถานศึกษาที่ขาดบุคลากร ได้แก่ สถานศึกษาขนาดใหญ่ที่อยู่ในตัวจังหวัด เปิดรับนักเรียนเป็นจำนวนมาก ทำให้จำนวนครูที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ส่วนสถานศึกษาที่อยู่ตามอำเภอก็มีจำนวนนักเรียนน้อย ทำให้ภาพรวมครูเกิน จึงอาจเป็นเหตุให้เป็นปัญหาในการจัดการศึกษา

1.2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ด้านการบริหารงานทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีปัญหาการใช้มากที่สุด คือ เผยแพร่สารสนเทศประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมนตรี สังข์โต (2554) ที่พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การใช้เครื่องมือในการสื่อสารองค์กร รองลงมา คือ การจัดทำแผนพัฒนางานกลุ่มการบริหารทั่วไป เช่น อาคารสถานที่ งานโสต งานโภชนาการ เป็นต้น และการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานของกลุ่มการบริหารทั่วไป เช่น โรงเรียนกับชุมชน อาคารสถานที่ งานอนามัยโรงเรียน เป็นต้น ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดอยู่ในระดับน้อย คือ การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

1.3 ข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร

สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของผู้บริหาร ครู และบุคลากร ใน 4 กลุ่มบริหาร ประกอบด้วย ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป สรุปได้ว่า ต้องการ โปรแกรมที่เป็นระบบ เข้าใจง่าย มีฐานข้อมูลครบถ้วนตามโครงสร้างการบริหาร มีคู่มือการใช้งาน มีระบบการรักษาความปลอดภัย และสามารถสื่อสารกับผู้ใช้ได้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ทุกกลุ่มบริหารต้องการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ครอบคลุมโครงสร้างการบริหารงานและสามารถใช้ได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมโพธิ์ ชำนาญดี (2551) ที่พบว่า ความต้องการของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 5 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายนโยบายและเผยแพร่ ฝ่ายบริหารทั่วไป ฝ่ายกิจการนักเรียน และฝ่ายอำนวยการ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้าราชการครูมีความต้องการสนับสนุน พัฒนาการความรู้ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศให้แก่บุคลากร มีความต้องการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ให้เพียงพอกับการใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และข้าราชการครูมีความต้องการสนับสนุนให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศใช้ร่วมกันทั้งระดับภายในสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ

2. การพัฒนาและทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ได้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้วยโปรแกรม SCHOOL ICT ประกอบด้วย การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผลฐานข้อมูล การรายงานผลข้อมูล เพื่อใช้ในการวางแผนและการบริหารสถานศึกษา 4 กลุ่มบริหาร คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ในประเด็นนี้พิจารณาได้ว่า การประยุกต์ใช้โปรแกรมต่าง ๆ ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ถ้าได้รับการพัฒนามาจากสภาพปัญหาและความต้องการของผู้ใช้จริง จะเกิดประโยชน์ต่อสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากโปรแกรม SCHOOL ICT ผู้วิจัยได้พัฒนาร่วมกับบริษัท อินเทลลิซิส โซลูชัน จำกัด ทำให้ผู้วิจัยเป็นทั้งผู้พัฒนาและผู้ใช้โปรแกรม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุริยา ทับน้อย (2552) ที่พบว่า สารสนเทศที่ดี คือ มีความถูกต้องเที่ยงตรง มีความน่าเชื่อถือได้ ทันทสมัยอยู่เสมอ สามารถตรวจสอบได้ มีความปลอดภัย คุ้มค่า และประหยัด มีความยืดหยุ่น เกี่ยวข้องกับงานที่ทำงานต่อการนำไปใช้งาน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยชาญ เลิศอนันต์พิพัฒน์ (2550) ที่พบว่า ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์และออกแบบการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยสร้าง Context Diagram ระบบงานการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลนักเรียน ข้อมูลทะเบียน ข้อมูลกิจการนักเรียน ข้อมูลครู และข้อมูล

วิชาการ โดยผู้ศึกษาได้ทำการสืบค้นความต้องการของผู้ใช้ด้วยการสังเกตพฤติกรรมของผู้ใช้ และบริบทต่าง ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับสภาพการณ์ที่เป็นจริงมากที่สุด

3. การใช้รูปแบบการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

3.1 การสำรวจผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า ผลการสำรวจคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ปีการศึกษา 2556 มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมคิดเป็น 92.73 คะแนน มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม เมื่อดูรายละเอียด พบว่า โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ บดินทรเดชา มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวม 94.39 คะแนน มีคุณภาพระดับดีเยี่ยม

3.2 การสำรวจผลการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า ผลคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม ของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างทั้ง 11 โรงเรียน มีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมคิดเป็น 89.37 คะแนน มีคุณภาพระดับดี เมื่อดูรายละเอียด พบว่า โรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุดอยู่ในระดับคุณภาพดีมาก คือ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน คะแนนที่ได้ 95.25

3.3 ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษาที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

3.3.1 สถานภาพของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่ตอบ ส่วนใหญ่เป็นครูและบุคลากรงานสอนทั่วไป เป็นเพศหญิง อายุน้อยกว่า 30 ปี ระดับการศึกษาสูงสุดส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี และขนาดโรงเรียนที่ปฏิบัติงานส่วนใหญ่เป็นขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน)

3.3.2 ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการจัดเก็บสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบและมีความรวดเร็วในการจัดการบริหาร ทั้งในด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานวิชาการ และด้านการบริหารงานทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย บุญเกื้อสง (2554) ที่พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินรูปแบบการพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและ

การสื่อสาร โรงเรียนจวางซ์ราชดิษกษในภพพรหมก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับน้อยและหลังการพัฒนาโดยภพพรหมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยนักเรียนและผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนจวางซ์ราชดิษกษในระดับมากที่สุด และคณะกรรมการสถานศึกษาผู้บริหารและครูมีความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า

1) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจต่อสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่าประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ความพร้อม ความสมบูรณ์ของโปรแกรม และเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องประชุม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมนตรี สังข์โต (2554) ที่พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน โรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 โดยภพพรหมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะโรงเรียนได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในสถานศึกษาและพัฒนาบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

2) ด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจต่อระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ ความปลอดภัยของระบบเครือข่ายซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เชนนิจ ปรีเปรม (2554) ที่พบว่า การบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 โดยภพพรหมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการนำไปใช้ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านการประมวลผล และด้านผลผลิตสารสนเทศ ตามลำดับ

3) ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจมากที่สุด คือ การใช้ภาษาในการสื่อสารที่เหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวินัย บุญเกื้อสง (2554) ที่พบว่า ครูและผู้บริหารมีความพึงพอใจต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนจวางซ์ราชดิษกษ ในระดับมากที่สุด โดยผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินรูปแบบการพัฒนา ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โรงเรียนจวางซ์ราชดิษกษ ในภพพรหมก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย และหลังการพัฒนาในภพพรหมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.3.3 ความพึงพอใจของผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่มีต่อรูปแบบการพัฒนา

คุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยภาพรวมผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความถูกต้องครอบคลุม ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาที่ดี คือ ระบบที่ออกแบบมาให้ทำงานสอดคล้องและสนับสนุนกับการทำงานของทุกระบบภายในโรงเรียน อาทิเช่น ระบบทะเบียนหลัก เป็นระบบที่สามารถเก็บข้อมูลทุกอย่างเกี่ยวกับนักเรียน ตั้งแต่ก่อนการศึกษาจนกระทั่งจบการศึกษา รวมถึงประวัติของผู้ปกครอง ผู้มารับนักเรียน และยังสามารถเชื่อมโยงข้อมูลไปสู่ระบบราชการและระบบอื่น ๆ ภายในโรงเรียนได้ โดยไม่ต้องมีการทำงานที่ยุ่งยากซ้ำซ้อน อีกทั้งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการบริหารคุณภาพสถานศึกษา จะช่วยให้การบริหารจัดการมีความถูกต้องครอบคลุมตามบริบทของโรงเรียน มีประโยชน์ในการจัดเก็บ วิเคราะห์ รายงานผล ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีความเป็นไปได้ในการนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีความเหมาะสมกับการใช้งานภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิมพ์สุจี นวลขวัญ (2555) ที่พบว่า สถานศึกษาที่มีความพร้อมควรส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารโรงเรียนให้ได้ประโยชน์สูงสุด ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเทคโนโลยีสารสนเทศและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เพียงพอในการบริหาร เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนและประสิทธิภาพในการบริหารงานที่ถูกต้องครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรพัสันันท์ พรพุทธิชัย (2554) ที่พบว่าสถานศึกษาสามารถพัฒนาด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพิ่มขึ้นไปสู่ระดับปฏิบัติสม่ำเสมอได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานศึกษาแต่ละแห่ง ผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับความเหมาะสมของเทคโนโลยีในการบริหารงานตามภารกิจทั้ง 4 ด้าน และผู้บริหารที่สร้างวัฒนธรรมในองค์กรให้ครู นักเรียน และบุคลากรอื่นๆเห็นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ย่อมจะทำให้สถานศึกษามีแนวโน้มเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพและบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านพบว่า

1) ด้านความถูกต้องครอบคลุม ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วินัย บุญเกื้อสง (2554) ที่พบว่า การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ โรงเรียนฉวาง

รัชดาภิเษก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 12 จากการตรวจสอบแบบรายการ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาด้าน Hardware และ Software สามารถดำเนินการพัฒนาได้ตามเป้าหมายทุกรายการ และมีบางรายการ คือ ด้าน Hardware ที่เกินเป้าหมาย และผลการประเมินระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารด้าน Hardware และด้าน Software ก่อนและหลังการพัฒนามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าการพัฒนา ทั้ง 2 ด้าน และยังพบว่า ครูและผู้บริหารก่อนการพัฒนา มีความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก หลังการพัฒนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และก่อนการพัฒนามีเจตคติต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก หลังการพัฒนาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2) ด้านความมีประโยชน์ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์และรายงานสารสนเทศ ในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เขมนิจ ปรีเปรม (2554) ที่พบว่าสารสนเทศเป็นส่วนสำคัญในการบริหารของผู้บริหาร หากสถานศึกษามีคุณภาพ เช่น ถูกต้อง ทันสมัย รวดเร็ว ตรงกับความต้อการ และมีความพร้อมในการนำไปใช้ในการพิจารณาตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งจะทำให้การบริหารงานการตัดสินใจของผู้บริหารมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพราะมีการตัดสินใจอยู่บนข้อมูลของสารสนเทศทางการศึกษาที่ดี มีข้อมูลของสถานศึกษาทุกด้านที่เป็นปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

3) ด้านความเป็นไปได้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วัชรพร ริกากรณ์ (2555) ที่พบว่า แนวทางการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศ มีแนวทางดังต่อไปนี้ ควรมีการประชุมวางแผนร่วมกัน ระหว่างฝ่ายบริหารและครูผู้เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับงานเทคโนโลยีสารสนเทศให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและกำหนดแผนพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนให้สอดคล้องกับพันธกิจของโรงเรียน มีการจัดหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยตรง มอบหมายงานให้ตรงกับความรู้อาสาสมัครของครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานเพียงพอ จัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนได้พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาตนเอง และควรมีการจัดทำข้อมูลเครือข่ายและข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบันอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานเสมอ ให้มีการติดตามการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศทุก ๆ

ครึ่งแผน เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงและประเมินด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และนำผลการรายงานการนิเทศติดตามมาเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องและชุมชนทราบ

4) ด้านความเหมาะสม ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ประเด็นที่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มาโนช บุตรเชื้อไทย (2549) ที่พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อผู้บริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตไผ่ธูปพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน มีรายละเอียดดังนี้ 1) ด้านการบริหารวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ จัดให้มีการแนะแนวทางวิชาการ และวิชาชีพภายในสถานศึกษา 2) ด้านการบริหารงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารการบัญชีเป็นไปตามหลักการ นโยบายสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาตามกรอบทิศทางของเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 3) ด้านการบริหารงานบุคคล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สนับสนุนให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในการปรับปรุงกำหนดตำแหน่งและเลื่อนวิทยฐานะ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การวางแผนการปฏิบัติงานของบุคลากรได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอภาระงาน และ 4) ด้านการบริหารทั่วไป ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปรับปรุงดูแลพัฒนาอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมให้มั่นคง ปลอดภัย เหมาะสมกับการใช้ประโยชน์ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาองค์กร และการบวนการปฏิบัติงานตามความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

3.3.4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ของผู้บริหาร ครูและบุคลากร สรุปได้ว่า ควรมีโปรแกรมที่นักเรียนสามารถประเมินครูผู้สอนได้ สามารถถ่ายโอนไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ได้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศควรรองรับการจัดซื้อ-จัดจ้างตามระเบียบพัสดุได้อย่างสมบูรณ์ และสามารถเชื่อมโยงข้อมูลการสำมะโนประชากรกับหน่วยงานการปกครองได้ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการบริหารงาน จะช่วยจัดการระบบการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพในการค้นหาและนำมาใช้ รวมทั้งถ้าสามารถถ่ายโอนเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของโรงเรียน

ครู และนักเรียน กับหน่วยงานอื่น ๆ เช่น โปรแกรมการบริหารงานนี้มีคุณสมบัติประโยชน์ซ้ำซ้อน และทุกหน่วยงานสามารถใช้ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตนเองได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิชาติ บุญผ่องศรี (2554) ที่พบว่า ควรมีการนำโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล มีการนิเทศ ติดตามผล ประเมินผลการปฏิบัติงานและนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ มนตรี สังข์โต (2554) ที่พบว่า การบริหารงบประมาณ โรงเรียนควรมีระบบฐานข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำระบบฐานข้อมูลสินทรัพย์ของสถานศึกษา พัฒนาศักยภาพบุคลากรในการจัดทำแผนและเสนอของบประมาณ และการจัดทำบัญชีวัสดุและทะเบียนครุภัณฑ์ โดยใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการใช้โปรแกรม SCHOOL ICT ควรให้ความสำคัญกับการให้ความรู้พัฒนาครูและบุคลากร ให้เข้าใจในการใช้โปรแกรม ซึ่งจะทำให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

1.2 ควรส่งเสริมให้บุคลากรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอน โดยการใช้และสร้างสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และจัดให้มีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในสถานศึกษา ให้สามารถปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำข้อมูลการนิเทศหลักสูตร พร้อมทั้งกำกับ ติดตาม และประเมินผลการจัดทำข้อมูลสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง

1.3 ด้านการบริหารงานงบประมาณ ควรมีการวางแผนและจัดทำแผน รวมทั้งเป็นผู้ควบคุมดูแลการดำเนินงาน ควรมอบหมายหน้าที่ให้บุคลากรดำเนินงานตามความสามารถ และจัดให้มีการพัฒนาระบบการบริหารงานงบประมาณ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาถึงแนวโน้มในการพัฒนาระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารการศึกษาในทุกๆด้านอย่างทั่วถึง รวมถึงการพัฒนาความสามารถของผู้บริหาร เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงการใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการบริหารการศึกษาต่อไป

2.2 ควรศึกษาถึงสภาพปัญหาและปัจจัยของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเครือข่ายคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้ทราบถึงความต้องการในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหาร

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. 2554. ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา กรอบและแนวการดำเนินงาน. กรุงเทพฯ: ศูนย์สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ.
- กรรณิการ์ กงพะลี. 2555. “การยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานของบุคลากร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2549. เทคโนโลยีสารสนเทศ. สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2557, จาก <http://www.Tkc.go.th/index.aspxpageid>.
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. 2558. เทคโนโลยีสารสนเทศ. สืบค้นเมื่อ 17 มกราคม 2558, จาก <http://www.Tkc.go.th/index.aspxpageid>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2550ก. แผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2550 – 2554. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2550ข. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 พร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กัมพล โพธิ์ระดก. 2553. “การบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กิตติมา ปรีดีดิถก. 2551. “ทฤษฎีบริหารองค์การ.” กรุงเทพฯ: ธนกรพิมพ์.
- เขมนิจ ปรีเปรม. 2554. “สมรรถนะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศกับการบริหารระบบสารสนเทศของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- คมสันต์ พิพัฒน์วุฒิกุล. 2556. “การประเมินประสิทธิผลของการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- คำรณ ศรีน้อย. 2549. การจัดการเทคโนโลยี: คุณภาพสู่การแข่งขันและการสร้างสรรค์ของสังคมโลก. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ครรชิต มาลัยวงศ์. 2540. **ทักษะไอที**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: กองบริการสื่อสารสนเทศศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ.
- จงจิตร ชมพูนุท. 2558. **การบริหารคุณภาพการศึกษาด้วย Productivity**. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2558, จาก http://youth.ftpi.or.th/index.php?option=com_content&task=view&id=65&Itemid=42.ชาลิตพลราษฎร์. 2558. **แนวทางการบริหารการจัดการโรงเรียนสู่คุณภาพ**. อุบลราชธานี: โรงเรียนมัธยมตระการพืชผล.
- ชัยชาญ เลื่อนนันทพิพัฒน์. 2550. “การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน โรงเรียนวชิรวิทย์ จังหวัดเชียงใหม่.” การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชาญเจริญ ชื้อชวกรกุล. 2550. “การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินภายนอก รอบที่สองของโรงเรียนโป่งหลวงวิทยา รัชมังคลาภิเษก จังหวัดลำปาง.” การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ชิงชัย หาญเจนลักษณ์. 2553. **กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา**. นครพนม: สำนักงานสภามหาวิทยาลัยนครพนม.
- ชีวิน ทองศรี. 2551. “การศึกษาการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ และไพบุลย์ เกียรติโกมล. 2545. **ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- เดือนดารา อุทัย. 2556. “การประเมินการประกันคุณภาพภายในด้านผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ธนรัชต์ ศิริสวัสดิ์. 2550. **การประกันคุณภาพการศึกษา** ใน ประมวลสาระชุดวิชาพื้นฐานวิชาชีพครู หน่วยที่ 5. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- น้อย สุวรรณเมณี. 2558. **เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2558, จาก <https://sites.google.com/site/krunoinetwork/thekhnoiyi-sarsnthes-pheux-kar-suksa>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- นัทรพงษ์ วงศ์ประสิทธิ์. 2549. “การดำเนินงานประกันคุณภาพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดเชียงใหม่.” การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิติธร ปิลวาสน์. 2558. การประกันคุณภาพการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.taamkru.com/th>.
- บริษัท อินเทลลิซิส โซลูชั่น จำกัด. 2557. โปรแกรม SCHOOL ICT. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2557, จาก <http://www.intellisys.co.th>.
- บุญญลักษณ์ ตำนานจิตร และณัฐฤติ สังข์ทอง. 2556. รายงานการวิจัย เรื่องสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาของผู้ดูแลเด็กปฐมวัยของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ปถมภรณ์ สุขสอาด. 2551. “ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ปราโมศ อิศโร. 2554. “ภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่านการประเมินและรับรองคุณภาพจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ในรอบที่สอง มีผลการประเมินในระดับดีและดีมาก”. วิทยานิพนธ์การศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาภาวะผู้นำทางการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ปราชนา กล้าผจญ และสมศักดิ์ คงเที่ยง. 2542. หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ผดุง ยาละ. 2552. “การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษานาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- พรชัย เจดามาน. 2558. นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กับทฤษฎีการเรียนรู้ผู้ใหญ่. สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://203.155.220.175/newweb/index.php/2013-05-21-02-02-10/1035-2014-04-02-00-13-00>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- พรพัสันันท์ พรพุทธิชัย. 2554. “สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พรรณี สวนเพลง. 2556. รายงานการวิจัย เรื่อง แผนกลยุทธ์ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พระมหานูวัติ วิชัยรัตน์. 2558. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษา. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://dhammaforteen.igetweb.com/index.php?mo=59&action=page&id=437279>.
- พระยุทธนา ชุตทองม้วน. 2550. “การใช้หลักธรรมมาภิบาลในการบริหารของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนโปลิเทคนิคลานนา เชียงใหม่.” การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิมพ์สุจิ นวลขวัญ. 2555. “สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- พลศักดิ์ พงษ์พัฒน์วัฒนา. 2550. “ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนสังกัดเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพรัช รัชชพงษ์ และพิเชฐ ตุงกเวโรจน์. 2541. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ: เจริญผล.
- ภูวรินทร์ จาริพานิช. 2555. “ปัจจัยที่ส่งเสริมและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารสถานศึกษามนเขตพื้นที่สูงที่ผู้เรียนเป็นชาวไทยภูเขา: กรณีศึกษสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดตาก.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มนตรี สังข์โต. 2554. “สภาพและปัญหาการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมวัดหนองจอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล. 2552. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย.” วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต. 2558. **เกร็ดความรู้กับการประกันคุณภาพการศึกษา.** สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.pqa.phuket.psu.ac.th/index.php?> .
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2546. **เอกสารการสอนชุดวิชาคอมพิวเตอร์เบื้องต้น หน่วยที่ 1-7. พิมพ์ครั้งที่ 9. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.**
- มาโนช บุตรเชื้อไทย. 2549. “ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตไผ่ธูปพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.
- มุกดา จิตพรมมา. 2552. “การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.” วิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. มหาวิทยาลัยศรีปทุม SRIPATUM UNIVERSITY
- ระดมพล ช่วยชูชาติ. 2558. **ปฏิรูปการศึกษา.** สืบค้นเมื่อ 1 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.radompon.com/radompon/>.
- รัฐพี เชื้อทอง. 2556. “ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพชีวิตของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- เรณู ชุ่มวาริ. 2549. “การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนสิริมงคลานุสรณ์ จังหวัดเชียงใหม่.” การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โรงเรียนราชดำริ. 2554. **คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2554.** สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.rd.ac.th/work2556/data/prakun2556.pdf>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วัลย์รัตน์ ไตวิกักย์. 2558. **บทบาทของเทคโนโลยีสารสนเทศต่อการศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 11 มกราคม 2558, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/242734>.
- วัชรพร ริกากรณ์. 2555. “การศึกษาการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สหวิทยาเขตเสรีไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2”. สารนิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิษณุ ทรัพย์สมบัติ. 2552. **การสังเคราะห์รูปแบบและแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. ม.ป.ท.: สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- ศรีนวล แก้วประดิษฐ์. 2551. “การมีส่วนร่วมของบุคคลเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนสตรีวัดมหาพฤฒาราม ในพระบรมราชูปถัมภ์.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศศิธร บัวทอง. 2556. “การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุสิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการทดสอบและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริพร ใจห้าว. 2556. **การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM)**. สืบค้นเมื่อ 15 มิถุนายน 2556, จาก <http://bantungsanschool.blogspot.com/>.
- ศิริวรรณ พูลสมบัติ. 2548. “พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดกาญจนบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวรรณ โสดา. 2546. “กรณีศึกษากระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของวชิราวุธวิทยาลัย”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. 2550. **ICT (ไอซีที)**. สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2557, จาก <http://www.moe.go.th/main2/t-ips.htm>.
- สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2549. **การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม**. สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2556, จาก <http://www.nesdb.go.th/>.
- สมโพธิน์ ชำนาญดี. 2551. “ความต้องการของข้าราชการครูที่มีต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมร ดีพัฒนกุล. 2553. “การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาลำปาง เขต 3.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- สมหมาย เจริญภูมิ. 2555. “ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการ ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาทศวรรษที่สอง สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบุรี.
- สริต วิจิตรโชติ. 2550. “การจัดระบบสารสนเทศเพื่อประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สันติ หอมทวีโชค. 2554. “ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี.” วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. 2556. ข่าวการศึกษาเครือข่ายโรงเรียน. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2556, จาก <http://www.secondary2.obec.go.th/season3/>.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2549. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550. สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โครงการหนึ่งโรงเรียนในฝัน. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553. แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554ก. คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับสถานศึกษา พ.ศ.2554. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554ข. แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2556. แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. 2553. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2544. กรอบการประเมินคุณภาพภายนอก ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. 2547. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. 2548. มาตรฐานการศึกษาของชาติ. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหายบลิ๊อคและการพิมพ์.
- _____. 2552. ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. 2556. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2545). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. 2545. กรอบนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ ระยะ พ.ศ. 2544 – 2553 ของประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ธนาเพรส แอนด์ กราฟฟิค.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2553. แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. 2558. การประกันคุณภาพการศึกษา. สืบค้นเมื่อ 4 มกราคม 2558, จาก <http://qa.rmutp.ac.th/>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุจิน คุ้มครอง. 2555. “การศึกษาการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนในสหวิทยาเขตวิภาวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษา เขต 2.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุพักตร์ พิบูลย์. 2555. การประกันคุณภาพการศึกษา ใน เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาพื้นฐานวิชาชีพศึกษาศาสตร์ หน่วยที่ 11 หน้า 11-4. นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุภัญญา อาลากุล. 2548. “สภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุททหกรรม”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สุรชาติ ชุมพร. 2550. “สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- สุรียา ทับน้อย. 2552. “การปฏิบัติการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุวรรณ โชติสุกานต์. 2558. การบริหารสถานศึกษา: แนวคิดที่ต้องปฏิบัติ. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2558, จาก http://acad.vru.ac.th/from/var_69.pdf.
- โสภณ คุ่มช้าง. 2550. “ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพของระบบสารสนเทศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- หนึ่งฤทัย นวลแป้น. 2558. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. สืบค้นเมื่อ 15 มีนาคม 2557, จาก <https://www.l3nr.org/posts/527945>.
- อภิชาติ บุญผ่องศรี. 2554. “สภาพการปฏิบัติและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารโรงเรียนในอำเภอปากชม จังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษเลย เขต 1.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนอร์ธกรุงเทพ.
- อริษา แสงอ่อน. 2558. ปัญหาการใช้เทคโนโลยีของสถานศึกษา. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <http://www.inspect1.moe.go.th/saroj.htm>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อัญชลี ธรรมะวิจิตรกุล. 2551. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. สืบค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2558, จาก <https://panchalee.wordpress.com>.
- อานนท์ สายคำฟู. 2550. เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. สืบค้นเมื่อ 17 กันยายน 2557, จาก http://www.anubal-lp.ac.th/_kruarnon/cd/work/work/ictschool.htm.
- Bates, L. 1990. **Strategic planning for information technology; Communications networks.** Abstract from Eric#: EJ418603.
- Casmar, S. P. 2002. **“The adoption of computer technology by faculty in a college of education: An analysis of administrative planning issues.”** Accessed 10 February 2015, Available from <http://www.lib.umi.com/dissertations/fullcit/3025011>.
- Cowart, E. 1993. **Nurse in the workplace.** Callifornia: Sage Publication.
- Deming,R.L. 2004. “college administrative software evaluation at bethel college (Tennessee).” **Dissertation Abstracts International.** 64-12 A (2004): A4248.
- Evelin, M. F. 2000. **IT planning for strategic support: Aligning technology and vision; Communications Networks.** Abstract. From: <http://www.car.chula.ac.th/EBSCOhost>.
- Freeman, R. 1997. **Quality Assurance in Secondary Education.** Accessed 8 January 2015. Available from <http://www.emeraldlibrary.com/cgi-bin/EMRshowre.cgi?rm=1761&nfmt=16&ji=120&RF=12002ACI.SGM>.
- Gates, S. 1999. **Aligning Strategic Performance Measures and Results, The Conference Board.** New York: NY.
- Georgie, R. 1999. **Education Chalks up Major Investment Cash.** Retrieved March 15, 2012, from <http://www.celce.edu/internet/c20011425.html>.
- Glenda C. R., Brenda T. G., Thomas A. R. 2006. “Quality Assurance in Teacher Education: Warranty Programs.” **National Forum of Teacher Education Journal-Electronic**,16, 1-2.
- Grimm,I.G. 2009. **School principals and technology:A focus group approach. [Online].** Accessed 9 April 2014, Available from <http://www.us.mc1102.mail.yahoo.com/mc/welcome?.rand=7anhgj9056uv9>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Haack,T.L. 2003. **Effects off LTTA technology training on the perceptions of Nebraska school principals about their ability to satisfy technology skills and national teacher and administrator standards.** [Online]. Accessed 23 September 2014, Available from <http://proquest.umi.com/pqdweb?index=1&sid=11&srchmode=1&vinst= PROD&>.
- Harper, J.R. 2000. “The role of teams in quality assurance and Improvement planning in to Illinois middle school.” **UMI Request Digital Dissertation-Full Citation & Abstracts.** DAI-A 61/01: 41.
- Hornbacher,J.D. 2007. **Elementary school administrator technology skill and their impact on teacher technology integration competencies.** [Online]. Accessed 9 April 2014, Available from <http://www.us.mc 102.mail.yahoo.com/mc/welcome?.rand=7anhgj9056uv9>.
- Hoy, W. K. and Cecil G.M. 2001. **Education Administration.** Theory Research and Practice 4th ed. New York: Harper Collins.
- Inglis, A.; Lng, P.: & Joosten, V. 1999. **Delivering Digitally: Managing the Transition to the Knowledge Media.** London: Kogan Page Limited.
- Land Z. & Cayer, J.N. (2002). **The Challenges of Teching Information Technology Use and Management.** In a Time of Information American Review of Public Aministraton. 15(2), 207.
- Laudon, K.C. and Laudon, J.P. 1994. **Management Information Systems: Organization and Technology in the Network Enterprise.** London: Prenrice Hall Inc.
- Likert, Rensis. 1967. **The Method of Constructing and Attitude Scale.** Reading in Attitude Theory and Measurement. P.90-95. Fishbeic, Matin, Ed. New York: Wiley & Son.
- Mehall, L.H. 2001. “**Examining the impact of the Illinois quality assurance review process: Changes in curriculum, instruction, and assessment in reading in two middle schools.**” Doctoral Dissertation, University of Illinois.
- Penrod, J. I. 1993. “Reflections on IT planning: A decade of transition”. Abstract from Eric#: EJ465740.
- Sergiovani, Thomas J. 2001. **The principalship: A reflective practice perspective.** 4th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Sloan, Barbara Robinson. 2002. “A Model foe Effective Leadership in Community Colleges Committed to Continuous Quality Improvement”. Dissertation Abstract. No. AAT 3056784.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Souter, D. 1999. "The role of information and communication technologies in democratic development." **The Journal of Policy, Regulation and Strategy for Telecommunications Information and Media.** 1(5): 405-417.
- Stella, A., Gnanam, A. 2004. "Quality Assurance in Distance Education: The Challenges to Be Addressed. Higher Education." **The International Journal of Higher Education and Education Planning.** 47(2): p143-160.
- Strack, James Gary. 2011. "The Leadership of Healthcare Managers' Spirituality to their Self-Perceived Effective Leadership Practices". Dissertation Abstract. No. AAT 3011898.
- Tong,G. 1994. **Software Development Process Improvement:The Forgotten Son ? [Online].** Accessed 23 September 2014, Available from <http://www.emeraldinsight.com/Insight/viewContentItem.do?jsessionid=276114>.
- Vicky, P. 1998. "Virtual Classrooms" **In Nation's Business. U.S. Chamber of Commerce; Washington, DC 20062-2000.** Retrieved March 15, 2012, from <http://www.celcee.edu/all/c990708.html>.
- Walasek T.A, Kucharczyk Z., Morawska D. 2011. "Assuring quality of an e-learning project through the PDCA approach." **International Scientific Journal.** 48(1).
- Wang, C.B. 1994. **Techno vision: The executive's survival guide to understanding and managing information technology.** New York: McGraw-Hill.
- Yamane, T. 1973. **Statistics: An Introductory Analysis.** Third edition. Newyork: Harper and Row Publication.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ดร.สาลิณี มีเจริญ
ตำแหน่ง อธิการบดี โรงเรียนบดินทรเดชา 3
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยศรีปทุม
2. ผศ.ดร.สิรินทรสินจินดาวงศ์
ตำแหน่ง อาจารย์
สถานที่ทำงาน มหาวิทยาลัยศรีปทุม
3. ดร.สวัสดิ์ เพชรบูรณ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนหอวัง
สถานที่ทำงาน โรงเรียนหอวัง
4. ดร.นคร เดชพันธุ์
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนเทพศิรินทร์
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเทพศิรินทร์
5. ดร.ประพนธ์ หลีสิน
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ
สถานที่ทำงาน โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SPIRATUM UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sripatum University

ที่ วจ.0116/พิเศษ

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2558

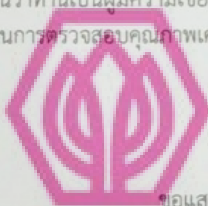
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.สาลินี มีเจริญ

เนื่องด้วย นายวิสิทธิ์ ใจเถิง รหัสนักศึกษา 51560164 นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาหลักคือ ผศ.ดร.สุบิน ยุระรัช จึงเรียนเชิญ ดร.สาลินี มีเจริญ ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ในการนี้ มหาวิทยาลัยศรีปทุมเล็งเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อมูลหลัก จึงขอเรียนเชิญท่าน ให้เกียรติในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตต์ ชูอิน)

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทร.0-2579-1111 ต่อ 3017
โทรสาร 0-2579-1111 ต่อ 3011
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Jukkapan.yu@spu.ac.th

กรุงเทพฯ : 2410/2 ถนนพหลโยธิน แขวงสามยุค กรุงเทพมหานคร 10900
วิทยาเขตชลบุรี : 75 ถนนบางนา-ตราด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
วิทยาเขตเชียงใหม่ : 979 SM Tower ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน แขวงบางลำ กรุงเทพมหานคร 10400
ขอนแก่น : 182/12 ถนนศรีจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
SANGKHEN : 2410/2 Phayolyotin Rd. Jatujak, Bangkok, Thailand 10900
CHIAENGMAI CAMPUS : 79 Bangna-Trat Rd. Klongkarn, Muang, Chonburi Thailand 20000

โทร. 0-2579-1111, 0-2561-2222 โทรสาร 0-2561-1721 www.spu.ac.th
โทร. 0-3874-3690-703 โทรสาร 0-3827-6590 www.nost.spu.ac.th
โทร. 0-2298-0181-3 โทรสาร 0-2258-0185 www.spu.ac.th
โทร. 0-4322-4111 www.khorkaen.spu.ac.th
Tel. 0-2579-1111, 0-2561-2222 Fax. 0-2561-1721
Tel. 0-3874-3690-703 Fax. 0-3827-6590

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sripatum University

ที่ วบจ.0116/พิเศษ

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์

เนื่องด้วย นายวิสิทธิ์ ใจเถิง รหัสนักศึกษา 51560164 นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาหลักคือ ผศ.ดร.สุบิน ยุระรัช จึงเรียนเชิญ ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์ ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ในการนี้ มหาวิทยาลัยศรีปทุมเล็งเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อมูลหลัก จึงขอเรียนเชิญท่าน ให้เกียรติในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร คุ้มกัน)

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

โทร.0-2579-1111 ต่อ 3017

โทรสาร 0-2579-1111 ต่อ 3011

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Jukkapan.yu@spu.ac.th

กรุงเทพฯ 24102 ถนนพหลโยธิน แขวงสามยุค กรุงเทพมหานคร 10900
วิทยาเขตชลบุรี 79 ถนนบางนาตราด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
วิทยาเขตสงขลา 979 SM Tower ชั้น 17 ถนนสงขลาสาธิต ถนนบางนา กรุงเทพมหานคร 10400
ขอนแก่น 18212 ถนนศรีจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000
BANGKOK 24102 Phaholyothin Rd. Jitapok Bangkok Thailand 10900
CHONBURI CAMPUS 79 Bangna-Trad Rd. Klongtanru, Muang, Chonburi Thailand 20000
SUKHATHAI CAMPUS 979 SM Tower, Floor 17, Chulalongkorn Rd. Bangkok Thailand 10400

โทร. 0-2579-1111, 0-2561-2222 โทรสาร 0-2561-1721
โทร. 0-3874-3690-703 โทรสาร 0-3827-6590
โทร. 0-2298-0181-3 โทรสาร 0-2298-0185
โทร. 0-4322-4111

www.spu.ac.th
www.nost.spu.ac.th
www.spu.ac.th
www.honkath.spu.ac.th

Tel 0-2579-1111, 0-2561-2222 Fax 0-2561-1721
Tel 0-3874-3690-703 Fax 0-3827-6590

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sripatum University

ที่ วบจ.0116/พิเศษ

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2558

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.สวัสดิ์ เพชรบูรณ์

เนื่องด้วย นายวิสิทธิ์ ใจเถิง รหัสนักศึกษา 51560164 นักศึกษาหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาหลักคือ ผศ.ดร.สุบิน ยุระรัช จึงเรียนเชิญ ดร.สวัสดิ์ เพชรบูรณ์ ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ในการนี้ มหาวิทยาลัยศรีปทุมเล็งเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการ ให้ข้อมูลหลัก จึงขอเรียนเชิญท่าน ให้เกียรติในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชิต อุอิน)

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทร.0-2579-1111 ต่อ 3017
โทรสาร 0-2579-1111 ต่อ 3011
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Jukkapan.yu@spu.ac.th

บANGKOK 2410/2 ถนนพหลโยธิน แขวงสามวิมล เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10900
วิทยาเขตชลบุรี 79 ถนนบางนาตราด ตำบลฉะฉาน จังหวัดชลบุรี 20000
วิทยาเขตเชียงใหม่ 979 5M Tower ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน แขวงพญาไท กรุงเทพฯ 10400
เชียงใหม่ 182/12 ถนนศรีจันทร์ ตำบลสันเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

BANGKOK 2410/2 Phaholyothin Rd. Jangjok Bangkok Thailand 10900
CHONBURI CAMPUS 79 Bangna Trad Rd. Klongtanua Muang Chonburi Thailand 20000
PHUKIATHAI CAMPUS 979 5M Tower, Floor 17, Phaholyothin Rd. Payathai, Bangkok Thailand 10400
KHON KAEN 182/12 Sirichan Rd. Muang Khon Kaen Thailand 40000

โทร 0-2579-1111, 0-2561-2222 โทรสาร 0-2561-1721
โทร 0-3874-3690-703 โทรสาร 0-3827-6590
โทร 0-2298-0181-3 โทรสาร 0-2298-0185
โทร 0-4322-4111

Tel. 0-2579-1111, 0-2561-2222 Fax. 0-2561-1721
Tel. 0-3874-3690-703 Fax. 0-3827-6590
Tel. 0-2298-0181-3 Fax. 0-2298-0185
Tel. 0-4322-4111

www.spu.ac.th
www.nst.spu.ac.th
www.sou.ac.th
www.khonkaen.spu.ac.th

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sripatum University

ที่ วจ.0116/พิเศษ

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.นคร เดชพันธุ์

เนื่องด้วย นายวิสิทธิ์ ใจเถิง รหัสนักศึกษา 51560164 นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาหลักคือ ผศ.ดร.สุบิน ยูระรัช จึงเรียนเชิญ ดร.นคร เดชพันธุ์ ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ในการนี้ มหาวิทยาลัยศรีปทุมเล็งเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อมูลหลัก จึงขอเรียนเชิญท่าน ให้เกียรติในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความยินดี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต อ่อน)

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทร.0-2579-1111 ต่อ 3017
โทรสาร 0-2579-1111 ต่อ 3011
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Jukkapan.yu@spu.ac.th

กรุงเทพฯ	24102 ถนนพหลโยธิน แขวงสามยุค เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10900	โทร. 0-2579-1111, 0-2561-2222 โทรสาร 0-2561-1721	www.spu.ac.th
วิทยาเขตชลบุรี	79 ถนนบางนา-ตราด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000	โทร. 0-3874-3690-703 โทรสาร 0-3827-6590	www.east.spu.ac.th
วิทยาเขตสงขลา	979 SM Tower ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน แขวงสามยุค กรุงเทพฯ 10400	โทร. 0-2298-0181-3 โทรสาร 0-2298-0185	www.spu.ac.th
ขอนแก่น	182/12 ถนนสีสุราษฎร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000	โทร. 0-4322-4111	www.khonkaen.spu.ac.th
BANGKOK	24102 Phaholyothin Rd. Jitayok Bangkok Thailand 10900	Tel. 0-2579-1111, 0-2561-2222 Fax 0-2561-1721	
CHONBURI CAMPUS	79 Bangna-Trad Rd. Klongnam, Muang, Chonburi Thailand 20000	Tel. 0-3874-3690-703 Fax 0-3827-6590	
PHAYATHAI CAMPUS	979 SM Tower, Floor 17, Phaholyothin Rd. Payatnai, Bangkok Thailand 10400	Tel. 0-2298-0181-3 Fax 0-2298-0185	

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sripatum University

ที่ วบจ.0116/พิเศษ

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2558

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ประพนธ์ หลีสิน

เนื่องด้วย นายวิสิทธิ์ ใจเถิง รหัสนักศึกษา 51560164 นักศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม จะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร” โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาหลักคือ ผศ.ดร.สุบิน ยุระรัช จึงเรียนเชิญ ดร.ประพนธ์ หลีสิน ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ในการนี้ มหาวิทยาลัยศรีปทุมเล็งเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้ข้อมูลหลัก จึงขอเรียนเชิญท่าน ให้เกียรติในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภ ภู่อัง)

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
โทร.0-2579-1111 ต่อ 3017
โทรสาร 0-2579-1111 ต่อ 3011
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Jukkapan.yu@spu.ac.th

บางเขน 24102 ถนนลาดพร้าว แขวงสามวาปีน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
วิทยาเขตชลบุรี 75 ถนนบางนา-ตราด ตำบลฉะฉอง อำเภอบางละมุง 26000
วิทยาเขตกาญจนบุรี 979 5M Tower ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน แขวงบางโพธิ์ อุดมฤกษ์ 10400
เฉลิมชัย 182/12 ถนนศรีจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40000

โทร. 0-2579-1111, 0-2561-2222 โทรสาร 0-2561-1721 www.spu.ac.th
โทร. 0-3874-3690-703 โทรสาร 0-3827-6590 www.kasat.spu.ac.th
โทร. 0-2298-0181-3 โทรสาร 0-2298-0185 www.spu.ac.th
โทร. 0-4322-4111 www.khonkaen.spu.ac.th

ภาคผนวก ข

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับที่ 1

เรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการบริหารงานของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษาซึ่งมีรายละเอียดของคำถามดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำนวน 37 ข้อตามคุณลักษณะ ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 12 ข้อ

2.2 ด้านการบริหารงานงบประมาณ จำนวน 10 ข้อ

2.3 ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 8 ข้อ

2.4 ด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร

สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

2. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อด้วยความเป็นจริง เพราะคำตอบที่เป็นจริงและสมบูรณ์เท่านั้น จะช่วยให้การวิจัยครั้งนี้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

3. ผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านและหน่วยงานที่สังกัดข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะนำมาวิเคราะห์และประมวลผลเป็นรายงานในภาพรวม เพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่าน ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ข้อมูลของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

นายวิสิทธิ์ ใจถึง

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพ

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.2 ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1.3 ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป

2. เพศ

- 2.1 ชาย 2.2 หญิง

3. อายุ

- 3.1 น้อยกว่า 30 ปี 3.2 อายุ 30-39 ปี
- 3.3 อายุ 40-49 ปี 3.4 อายุ 50 ปี ขึ้นไป

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

- 4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี 4.2 ปริญญาตรี
- 4.3 ปริญญาโท 4.4 สูงกว่าปริญญาโท

5. ขนาดโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงาน

- ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 1,500 คน)
- ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,501-2,499 คน)
- ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน)

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	ระดับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					ระดับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
11	จัดทำสารสนเทศงานวิจัยในชั้นเรียนเผยแพร่ในโรงเรียนแก่นักคิด ชุมชนและหน่วยงานอื่น										
12	จัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร										
13	ด้านการบริหารงานงบประมาณ พัฒนาระบบและเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้สำหรับบริหารงานงบประมาณการเงิน										
14	ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโปรแกรมในการบริหารงานงบประมาณ การเงินและการบัญชีภายในสถานศึกษา										
15	จัดระบบข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร										
16	ติดตาม ควบคุม และประเมินผลการใช้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ										
17	ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการรายงานการบริหารงานงบประมาณต่อหน่วยงานต้นสังกัด										
18	จัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณปีงบประมาณโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร										
19	รายงานผลการใช้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ										
20	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการจัดซื้อการผลิต และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAD) ในรายวิชาต่างๆ										
21	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดทำระบบการจัดซื้อจัดจ้าง										
22	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการวิเคราะห์โครงการและดำเนินโครงการ										
23	ด้านการบริหารงานบุคคล ใช้เทคโนโลยีเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง										

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	ระดับสภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ					ระดับปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
24	จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ วินัย การรักษาวินัย และเผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต										
25	ทำแผนงานและโครงการพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ที่มีความต่อเนื่องและชัดเจน										
26	ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (Spss/Pc) ในการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียน										
27	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการพัฒนางานและพัฒนาการเรียนรู้ตลอดเวลา										
28	ใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เช่น ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)										
29	จัดระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานเป็นปัจจุบัน สะดวกในการใช้ในการบริหาร										
30	ใช้โปรแกรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการเก็บข้อมูลงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน										
31	ด้านการบริหารงานทั่วไป จัดทำเอกสารเผยแพร่การศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัยแก่ชุมชน										
32	จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์โรงเรียนแก่ชุมชนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร										
33	จัดทำป้ายนิเทศแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียน										
34	ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการส่งหนังสือราชการ										
35	เผยแพร่สารสนเทศประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต										
36	จัดสถานที่พร้อมติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไว้บริการนักเรียน										
37	จัดทำแผนผังอาคารและจัดทำป้ายนิเทศการใช้อาคารเป็นปัจจุบันผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร										

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษาระดับ
มัธยมศึกษา

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ

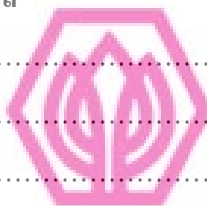
.....
.....
.....

2. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

.....
.....
.....

3. ด้านการบริหารงานบุคคล

.....
.....
.....

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

.....
.....
.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับที่ 2

เรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพ
สถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โดยผู้ตอบ
แบบสอบถามประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรในสถานศึกษาซึ่งมีรายละเอียดของ
คำถามดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
จำนวน 13 ข้อตามคุณลักษณะ ดังนี้

2.1 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก จำนวน 2 ข้อ

2.2 ด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ จำนวน 5 ข้อ

2.3 ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 สภาพความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับ
มัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร
จำนวน 40 ข้อตามคุณลักษณะ ดังนี้

3.1 ความถูกต้องครอบคลุม จำนวน 10 ข้อ

3.2 ความมีประโยชน์ จำนวน 10 ข้อ

3.3 ความเป็นไปได้ จำนวน 10 ข้อ

3.4 ความเหมาะสม จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหาร
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

2. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อด้วยความป็นจริง เพราะคำตอบที่เป็นจริงและสมบูรณ์
เท่านั้น จะช่วยให้การวิจัยครั้งนี้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่

3. คำตอบของท่านผู้วิจัยจะเก็บเป็นความลับข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์และประมวลผลเป็น
รายงานในภาพรวม เพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป

ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่าน ขอขอบพระคุณในความ
อนุเคราะห์ข้อมูลของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

นายวิสิทธิ์ ใจเถิง

นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. สถานภาพ

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
 1.2 ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
 1.3 ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป

2. เพศ

- 2.1 ชาย 2.2 หญิง

3. อายุ

- 3.1 น้อยกว่า 30 ปี 3.2 อายุ 30-39 ปี
 3.3 อายุ 40-49 ปี 3.4 อายุ 50 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

- 4.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี 4.2 ปริญญาตรี
 4.3 ปริญญาโท 4.4 สูงกว่าปริญญาโท

5. ขนาดโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงาน

- ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 1,500 คน)
 ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 1,501-2,499 คน)
 ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนมากกว่า 2,500 คน)

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

คำชี้แจง กรุณาอ่านแบบสอบถาม แล้วพิจารณาระดับความพึงพอใจที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารมีระดับความพึงพอใจมากน้อยเพียงใดตามสภาพจริง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อยมาก
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อย
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมาก
- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก					
1. ความพร้อม ความสมบูรณ์ของโปรแกรม และเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องประชุม					
2. ความพร้อมของโสตทัศนูปกรณ์ที่ให้บริการ เช่น จอภาพ เครื่องเสียง เป็นต้น					
ด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์					
3. ระบบเครือข่ายครอบคลุมทั่วถึง					
4. ความเร็วของสัญญาณในการใช้งานอินเทอร์เน็ต					
5. ความสะดวกในการเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต					
6. ความปลอดภัยของระบบเครือข่าย					
7. ระบบเครือข่ายอำนวยความสะดวกต่อการใช้งาน					
ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์					
8. ระบบง่ายต่อการใช้งาน					
9. ความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้บริการ					
10. ระบบข้อมูลที่เป็นหมวดหมู่					
11. ความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบันของข้อมูล					
12. สามารถนำสารสนเทศจากระบบไปใช้งานได้					
13. การใช้ภาษาในการสื่อสารที่เหมาะสม					

ตอนที่ 3สภาพความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

คำชี้แจง กรุณาอ่านแบบสอบถามแล้วพิจารณาสภาพความพึงพอใจต่อการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารมีระดับความพึงพอใจมากน้อยเพียงใดตามสภาพจริง แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อยมาก
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับน้อย
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมาก
- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ความถูกต้องครอบคลุม					
1. โปรแกรมมีการจัดเมนูและเรียงลำดับหน้าจอต่างๆ ถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงาน					
2. โปรแกรมมีลักษณะต่างๆของตัวอักษรและภาษาที่ใช้ถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงาน					
3. มีระบบป้องกันการปฏิบัติงานผิดพลาดและข้อความช่วยเหลือมีความถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงาน					
4. มีคู่มือและเอกสารประกอบสำหรับค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้และการแก้ปัญหาเบื้องต้นถูกต้องครอบคลุมทั้งระบบ					
5. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ					
6. มีระบบฐานข้อมูลถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน					
7. มีความสามารถวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน					
8. มีความสามารถรายงานและจัดพิมพ์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน					

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
9. มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลภายใน โรงเรียนประมวลผล ข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานถูกต้องครอบคลุม กับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียน การสอน					
10. มีความสามารถนำเข้าและส่งต่อฐานข้อมูลผ่าน ทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเว็บไซต์ โรงเรียน					
ความมีประโยชน์					
11. สามารถลดค่าใช้จ่ายของกระดาษ/คน/เวลา/การ ประมวลผล					
12. สามารถช่วยลดภาระงานของครูประจำวิชาและ สามารถทุ่มเทกับการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่					
13. สามารถสรุปผลการวิเคราะห์และรายงานสารสนเทศ ในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ					
14. สามารถลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลสารสนเทศ					
15. สามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
16. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวิเคราะห์ หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้					
17. นักเรียนและครูผู้สอนสามารถตรวจสอบผลการเรียน ผ่านทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ					
18. ผู้บริหาร ครู และนักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยี สารสนเทศช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้ สูงขึ้น					
19. โปรแกรมสามารถประมวลผล รายงานผลต่อ หน่วยงานต้นสังกัดได้					
20. โปรแกรมสามารถใช้ประมวลผลการประเมิน คุณภาพภายในและภายนอกได้					
ความเป็นไปได้					
21. ครูสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อ พัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
22. สามารถพัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการประยุกต์ใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ					

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
23. สามารถส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน					
24. สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง					
25. สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและชุมชน					
26. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสร้างเครือข่ายสังคมแห่งการเรียนรู้					
27. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและสำมะโนนักเรียนได้					
28. สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนสำคัญของการประชุมและการนำเสนอผลงานแทนการใช้เอกสารกระดาษ					
29. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
30. สามารถนำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นส่วนประกอบในกระบวนการประเมินผลทางการศึกษา					
ความเหมาะสม					
31. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับภาระงานของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ					
32. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน					
33. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต					
34. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการนำเสนอข้อมูลที่หลากหลาย					
35. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาและโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา					

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
36. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการจัดทำโครงการให้เชื่อมโยงกับผลผลิตและผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดความสำเร็จ					
37. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านการเรียนรู้ของนักเรียน					
38. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการจัดเก็บและเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการความปลอดภัยสูง					
39. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับยุคสมัยในการเข้าสู่ AEC					
40. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารสถานศึกษา

ระดับมัธยมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัยฉบับที่ 3

เรื่องรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยการประยุกต์ใช้
เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการประเมินคุณภาพภายนอกของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา
2. โปรดตอบแบบสอบถามทุกข้อด้วยความเป็นจริง เพราะคำตอบที่เป็นจริงและสมบูรณ์เท่านั้น จะช่วยให้การวิจัยครั้งนี้เกิดประโยชน์อย่างเต็มที่
3. ผู้วิจัยจะสงวนคำตอบของท่านไว้เป็นความลับไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านและหน่วยงานที่สังกัดข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะนำมาวิเคราะห์และประมวลผลเป็นรายงานในภาพรวม เพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป

ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากท่าน ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์ข้อมูลของท่าน มา ณ โอกาสนี้ด้วย

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

นายวิสิทธิ์ ใจเถิง
นักศึกษาปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

คำชี้แจง กรุณากรอกข้อมูลที่ตรงกับสภาพที่เป็นจริงของท่าน

1. ชื่อสถานศึกษา.....

2. ผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาโดยภาพรวม

ปีการศึกษา 2555 โดยภาพรวมคะแนนที่ได้.....

มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ.....

ปีการศึกษา 2556 โดยภาพรวมคะแนนที่ได้.....

มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ.....

3. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกสถานศึกษา (สมศ.) โดยภาพรวม

สมศ. รอบสาม โดยภาพรวมคะแนนที่ได้.....

มีผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพ.....

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ภาคผนวก ค

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เกี่ยวกับความถูกต้อง เหมาะสม ความสอดคล้อง และครอบคลุมเนื้อหา พิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านนโยบายและการจัดการศึกษา ด้านการวิจัยและด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- +1 คือ แนใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามจุดประสงค์
- 0 คือ ไม่แนใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามจุดประสงค์หรือไม่
- 1 คือ แนใจว่าข้อคำถามไม่สามารถวัดได้ตามจุดประสงค์

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

ตารางที่ 1 เกี่ยวกับสภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	ระดับการส่งผล					ΣR	IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1	ด้านการบริหารงานวิชาการ การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของสังคม ชุมชน ท้องถิ่น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา				1	1	5	1	ใช้ได้
2	มีเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลในงานบริหารงานวิชาการ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
3	ใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4	ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูลงานทะเบียนและวัดผล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5	ใช้โปรแกรมจัดและประเมินผลการเรียนตามรายวิชา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6	จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการนิเทศการใช้หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7	จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
8	จัดทำคู่มือนักเรียนเผยแพร่ผู้ปกครองและชุมชนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	0	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	ระดับการส่งผล					ΣR	IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
9	จัดทำเอกสารแจ้งผลการเรียนนักเรียนต่อผู้ปกครองผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10	จัดทำสารสนเทศผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อใช้ในการพัฒนา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
11	จัดทำสารสนเทศงานวิจัยในชั้นเรียนเผยแพร่ในโรงเรียนแก่บุคคล ชุมชนและหน่วยงานอื่น	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12	จัดทำตำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13	ด้านการบริหารงานงบประมาณ พัฒนาระบบและเครื่องคอมพิวเตอร์ใช้สำหรับบริหารงานงบประมาณการเงิน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14	ใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศโปรแกรมในการบริหารงานงบประมาณ การเงินและการบัญชีภายในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15	จัดระบบข้อมูลสารสนเทศโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16	ติดตาม ควบคุม และประเมินผลการใช้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17	ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการรายงานการบริหารงานงบประมาณต่อหน่วยงานต้นสังกัด	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18	จัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณทุกปีงบประมาณโดยใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
19	รายงานผลการใช้งบประมาณด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบทุกสิ้นปีงบประมาณ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการจัดซื้อ การผลิต และพัฒนาสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา เช่น บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ในรายวิชาต่างๆ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
21	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดทำระบบการจัดซื้อจัดจ้าง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	ระดับการส่งผล					ΣR	IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
22	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการวิเคราะห์โครงการและดำเนินโครงการ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23	ด้านการบริหารงานบุคคล ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24	จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับ วินัย การรักษา วินัย และเผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
25	ทำแผนงานและโครงการพัฒนาบุคลากรด้านคอมพิวเตอร์ที่มีความต่อเนื่องและชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
26	ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป (Spss/Pc) ในการวิเคราะห์ข้อมูลงานวิจัยในชั้นเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการพัฒนางานและพัฒนาการเรียนรู้ตลอดเวลา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
28	ใช้ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร เช่น ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29	จัดระบบสารสนเทศในการปฏิบัติงานเป็นปัจจุบันสะดวกในการใช้ในการบริหาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30	ใช้โปรแกรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารในการเก็บข้อมูลงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
31	ด้านการบริหารงานทั่วไป จัดทำเอกสารเผยแพร่การศึกษาในระบบ นอก ระบบและตามอัธยาศัยแก่ชุมชน	1	1	1	0	1	4	0.80	ใช้ได้
32	จัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์โรงเรียนแก่ชุมชนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
33	จัดทำป้ายนิเทศแหล่งการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
34	ใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตในการส่งหนังสือราชการ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ข้อ	การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	ระดับการส่งผล					ΣR	IOC	ความหมาย
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
35	เผยแพร่สารสนเทศประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
36	จัดสถานที่พร้อมติดตั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไว้บริการนักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37	จัดทำแผนผังอาคารและจัดทำป้ายนิเทศการใช้อาคารเป็นปัจจุบันผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เกี่ยวกับความถูกต้อง เหมาะสม ความสอดคล้อง และครอบคลุมเนื้อหา พิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านนโยบายและการจัดการศึกษา ด้านการวิจัยและด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- +1 คือ แนใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามจุดประสงค์
- 0 คือ ไม่แนใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามจุดประสงค์หรือไม่
- 1 คือ แนใจว่าข้อคำถามไม่สามารถวัดได้ตามจุดประสงค์

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

ตารางที่ 2 เกี่ยวกับระดับความพึงพอใจที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับการส่ง					ΣR	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก								
1. ความพร้อม ความสมบูรณ์ของโปรแกรม และเครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องประชุม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
2. ความพร้อมของโสตทัศนูปกรณ์ที่ให้บริการ เช่น จอภาพ เครื่องเสียง เป็นต้น					1	5	1	ใช้ได้
ด้านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์								
3. ระบบเครือข่ายครอบคลุมทั่วถึง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4. ความเร็วของสัญญาณในการใช้งานอินเทอร์เน็ต	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
5. ความสะดวกในการเข้าใช้งานอินเทอร์เน็ต	0	1	1	1	1	4	0.80	ใช้ได้
6. ความปลอดภัยของระบบเครือข่าย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7. ระบบเครือข่ายอำนวยความสะดวกต่อการใช้งาน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเว็บไซต์								
8. ระบบง่ายต่อการใช้งาน	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
9. ความสะดวกรวดเร็วในการเรียกใช้บริการ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10. ระบบข้อมูลที่เป็นหมวดหมู่	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
11. ความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบันของข้อมูล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12. สามารถนำสารสนเทศจากระบบ ไปใช้งานได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
13. การใช้ภาษาในการสื่อสารที่เหมาะสม	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ตอนที่ 3 สภาพความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

ผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เกี่ยวกับความถูกต้อง เหมาะสม ความสอดคล้อง และครอบคลุมเนื้อหา พิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้านนโยบายและการจัดการศึกษา ด้านการวิจัยและด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 5 ท่าน โดยกำหนดคะแนนความคิดเห็น ดังนี้

- +1 คือ แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตามจุดประสงค์
- 0 คือ ไม่แน่ใจว่าคำถามวัดได้ตามจุดประสงค์หรือไม่
- 1 คือ แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สามารถวัดได้ตามจุดประสงค์

แบบสอบถามประกอบการวิจัย

ตารางที่ 3 สภาพความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับการส่งผล					ΣR	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ความถูกต้องครอบคลุม								
1. โปรแกรมมีการจัดเมนูและเรียงลำดับหน้าจอต่าง ๆ ถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงาน	1	1	1	1	0	4	0.80	ใช้ได้
2. โปรแกรมมีลักษณะต่างๆของตัวอักษรและภาษาที่ใช้ถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงาน						5	1	ใช้ได้
3. มีระบบป้องกันการปฏิบัติงานผิดพลาดและข้อความช่วยเหลือมีความถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงาน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
4. มีคู่มือและเอกสารประกอบสำหรับค้นคว้าเกี่ยวกับการใช้และการแก้ปัญหาเบื้องต้นถูกต้องครอบคลุมทั้งระบบ	1	1	0	1	1	4	0.80	ใช้ได้
5. มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
6. มีระบบฐานข้อมูลถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
7. มีความสามารถวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับการส่งผล					ΣR	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
สอน								
8 มีความสามารถรายงานและจัดพิมพ์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
9. มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลภายในโรงเรียน ประมวลผลข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงาน ถูกต้องครอบคลุมกับการปฏิบัติงานทั้งด้านบริหารจัดการและการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
10. มีความสามารถนำเข้าและส่งต่อฐานข้อมูลผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเว็บไซต์โรงเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ความมีประโยชน์								
11. สามารถลดค่าใช้จ่ายของกระดาษ/คน/เวลา/การประมวลผล	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
12. สามารถช่วยลดภาระงานของครูประจำวิชา และสามารถทุ่มเทกับการเรียนการสอนได้อย่างเต็มที่						5	1	ใช้ได้
13. สามารถสรุปผลการวิเคราะห์และรายงานสารสนเทศในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
14. สามารถลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลสารสนเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
15. สามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
16. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
17. นักเรียนและครูผู้สอนสามารถตรวจสอบผลการเรียนผ่านทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
18. ผู้บริหาร ครู และนักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับการส่งผล					ΣR	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ทางการเรียนให้สูงขึ้น								
19. โปรแกรมสามารถประมวลผล รายงานผลต่อหน่วยงานต้นสังกัดได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
20. โปรแกรมสามารถใช้ประมวลผลการประเมินคุณภาพภายในและภายนอกได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
ความเป็นไปได้								
21. ครูสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
22. สามารถพัฒนาหลักสูตรให้เอื้อต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
23. สามารถส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
24. สามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
25. สามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งในโรงเรียนและชุมชน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
26. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสร้างเครือข่ายสังคมแห่งการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
27. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจัดเก็บข้อมูลงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและสำมะโนนักเรียนได้	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
28. สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นส่วนสำคัญของการประชุมและการนำเสนอผลงานแทนการใช้เอกสารกระดาษ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
29. สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
30. สามารถนำข้อมูลเทคโนโลยีสารสนเทศมาเป็นส่วนประกอบในกระบวนการประเมิน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ประเด็นความคิดเห็น	ระดับการส่งผล					ΣR	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
บุคลากรทางการศึกษา								
ความเหมาะสม								
31. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับภาระงานของโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
32. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
33. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในอนาคต	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
34. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการนำเสนอข้อมูลที่หลากหลาย	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
35. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทางการศึกษาและโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
36. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการจัดทำโครงการให้เชื่อมโยงกับผลิตผลและผลลัพธ์ตามตัวชี้วัดความสำเร็จ	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
37. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านการเรียนรู้นักเรียน	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
38. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการจัดเก็บและเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการความปลอดภัยสูง	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
39. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับยุคสมัยในการเข้าสู่ AEC	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้
40. ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมีความเหมาะสมกับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป	1	1	1	1	1	5	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

Frequency Table

สถานภาพ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ผู้บริหารสถานศึกษา	55	5.7	5.7	5.7
ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	325	33.6	33.6	39.3
ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	588	60.7	60.7	100.0
Total	968	100.0	100.0	

เพศ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid เพศชาย	379	39.2	39.2	39.2
เพศหญิง	589	60.8	60.8	100.0
Total	968	100.0	100.0	

อายุ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid น้อยกว่า 30 ปี	285	29.4	29.4	29.4
อายุ 30 - 39 ปี	266	27.5	27.5	56.9
อายุ 40 - 49 ปี	228	23.6	23.6	80.5
อายุ 50 ปี ขึ้นไป	189	19.5	19.5	100.0
Total	968	100.0	100.0	

ระดับการศึกษาสูงสุด

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid ต่ำกว่าปริญญาตรี	20	2.1	2.1	2.1
ปริญญาตรี	914	94.4	94.4	96.5
ปริญญาโท	30	3.1	3.1	99.6
สูงกว่าปริญญาโท	4	.4	.4	100.0
Total	968	100.0	100.0	

ขนาดโรงเรียน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ขนาดใหญ่	176	18.2	18.2	18.2
Valid ขนาดใหญ่พิเศษ	792	81.8	81.8	100.0
Total	968	100.0	100.0	

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตาราง 5 ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษา
ระดับมัธยมศึกษา

Frequency Table

สถานภาพ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ผู้บริหารสถานศึกษา	55	5.7	5.7	5.7
ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	325	33.6	33.6	39.3
ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	588	60.7	60.7	100.0
Total	968	100.0	100.0	

เพศ

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
เพศชาย	379	39.2	39.2	39.2
เพศหญิง	589	60.8	60.8	100.0
Total	968	100.0	100.0	

อายุ

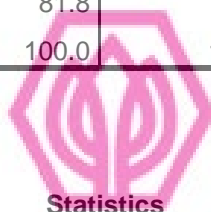
	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
น้อยกว่า 30 ปี	285	29.4	29.4	29.4
อายุ 30 - 39 ปี	266	27.5	27.5	56.9
อายุ 40 - 49 ปี	228	23.6	23.6	80.5
อายุ 50 ปี ขึ้นไป	189	19.5	19.5	100.0
Total	968	100.0	100.0	

ระดับการศึกษาสูงสุด

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ต่ำกว่าปริญญาตรี	20	2.1	2.1	2.1
ปริญญาตรี	914	94.4	94.4	96.5
Valid ปริญญาโท	30	3.1	3.1	99.6
สูงกว่าปริญญาโท	4	.4	.4	100.0
Total	968	100.0	100.0	

ขนาดโรงเรียน

	Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
ขนาดใหญ่	176	18.2	18.2	18.2
Valid ขนาดใหญ่พิเศษ	792	81.8	81.8	100.0
Total	968	100.0	100.0	

	วิชาการ001	วิชาการ002	วิชาการ003	วิชาการ004	วิชาการ005	วิชาการ006
N Valid	968	968	968	968	968	968
Missing	0	0	0	0	0	0
Mean	4.47	4.51	4.81	4.78	4.66	3.47
Std. Deviation	.749	.676	.411	.443	.507	.857

Statistics

	วิชาการ007	วิชาการ008	วิชาการ009	วิชาการ010	วิชาการ011	วิชาการ012
N Valid	968	968	968	968	968	968
Missing	0	0	0	0	0	0
Mean	3.48	4.27	4.53	4.53	4.17	4.71
Std. Deviation	.925	.894	.618	.589	.931	.480

Statistics

	งบ013	งบ014	งบ015	งบ016	งบ017	งบ018	งบ019
N Valid	968	968	968	968	968	968	968
Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean	4.69	4.59	4.72	4.39	4.66	4.27	3.45
Std. Deviation	.562	.584	.523	.597	.513	.907	1.027

Statistics

		งบ020	งบ021	งบ022	บุคคล023	บุคคล024	บุคคล025	บุคคล026
N	Valid	968	968	968	968	968	968	968
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		4.22	4.53	4.53	4.65	3.46	4.46	4.55
Std. Deviation		.872	.599	.592	.611	1.109	.546	.580

Statistics

		บุคคล027	บุคคล028	บุคคล029	บุคคล030	ทั่วไป031	ทั่วไป032	ทั่วไป033
N	Valid	968	968	968	968	968	968	968
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		4.77	4.73	4.68	4.71	3.43	4.45	4.49
Std. Deviation		.454	.492	.494	.531	.929	.605	.700

Statistics

		ทั่วไป034	ทั่วไป035	ทั่วไป036	ทั่วไป037	sumวิชาการ	sumงบ
N	Valid	968	968	968	968	968	968
	Missing	0	0	0	0	0	0
Mean		4.53	4.75	4.58	4.31	4.3648	4.4058
Std. Deviation		.578	.487	.640	.545	.31886	.33759

Statistics

		sumบุคคล	sumทั่วไป	sumโดยรวม
N	Valid	968	968	968
	Missing	0	0	0
Mean		4.5030	4.3613	4.4087
Std. Deviation		.29796	.34185	.27039

ตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจที่มีต่อระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

Frequencies

		Statistics						
		ด้าน101	ด้าน102	ด้าน1	ด้าน201	ด้าน202	ด้าน203	ด้าน204
N	Valid	968	968	968	968	968	968	968
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		4.51	4.27	4.3905	4.57	4.11	4.17	4.81
Std. Deviation		.716	.894	.58805	.603	.986	.931	.411

		Statistics						
		ด้าน205	ด้าน2	ด้าน301	ด้าน302	ด้าน303	ด้าน304	ด้าน305
N	Valid	968	968	968	968	968	968	968
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		4.78	4.4876	4.66	4.69	4.55	4.53	4.60
Std. Deviation		.443	.47394	.507	.555	.570	.618	.559

		Statistics		
		ด้าน306	ด้าน3	โดยรวม
N	Valid	968	968	968
	Missing	0	0	0
Mean		4.81	4.6400	4.5060
Std. Deviation		.410	.36344	.34255

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์สภาพความพึงพอใจต่อรูปแบบการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาระดับ
มัธยมศึกษา โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร

Frequencies

Statistics

		ถูกต้อง1	ถูกต้อง2	ถูกต้อง3	ถูกต้อง4	ถูกต้อง5	ถูกต้อง6	ถูกต้อง7
N	Valid	968	968	968	968	968	968	968
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		4.41	4.46	4.78	4.72	4.85	4.81	4.49
Std. Deviation		.509	.546	.436	.523	.403	.412	.562

Statistics

		ถูกต้อง8	ถูกต้อง9	ถูกต้อง10	ครอบคลุมถูกต้อง	โยชน์11	โยชน์12
N	Valid	968	968	968	968	968	968
	Missing	0	0	0	0	0	0
Mean		4.45	4.70	4.39	4.6057	4.69	4.33
Std. Deviation		.605	.468	.666	.26137	.562	.806

Statistics

		โยชน์13	โยชน์14	โยชน์15	โยชน์16	โยชน์17	โยชน์18	โยชน์19
N	Valid	968	968	968	968	968	968	968
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		4.81	4.71	4.65	4.81	4.49	4.43	4.66
Std. Deviation		.411	.480	.622	.411	.700	.496	.513

Statistics

		โยชน์20	มิประโยชน์	ไปได้21	ไปได้22	ไปได้23	ไปได้24	ไปได้25
N	Valid	968	968	968	968	968	968	968
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		4.39	4.5966	3.50	3.52	4.66	4.59	4.71
Std. Deviation		.666	.29427	.876	.933	.500	.584	.589

Statistics

		ไปได้26	ไปได้27	ไปได้28	ไปได้29	ไปได้30	เกินไปได้	เกาะ31
N	Valid	968	968	968	968	968	968	968
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		4.65	4.63	4.58	4.26	4.27	4.3393	4.57
Std. Deviation		.611	.590	.551	.910	.907	.34098	.565

Statistics

		เหมาะ32	เหมาะ33	เหมาะ34	เหมาะ35	เหมาะ36	เหมาะ37	เหมาะ38
N	Valid	968	968	968	968	968	968	968
	Missing	0	0	0	0	0	0	0
Mean		4.16	4.54	4.58	4.26	4.57	4.25	4.53
Std. Deviation		.786	.576	.645	.910	.560	.833	.599

Statistics

		เหมาะ39	เหมาะ40	เหมาะสม	โดยภาพรวม
N	Valid	968	968	968	968
	Missing	0	0	0	0
Mean		4.43	4.63	4.4530	4.4986
Std. Deviation		.646	.520	.30254	.23959

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุนาม

General Linear Model

Notes

Input	Output Created	09-ก.ค.-2558, 23 นาฬิกา 21 นาที
	Comments	
	Data	D:\งานวิจัย\วิเคราะห์.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	968
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the model.
	Syntax	GLM correct purpose possible proper satisfaction_ICT BY สถานภาพ /METHOD=SSTYPE(3) /INTERCEPT=INCLUDE /POSTHOC=MANOVA(BONFERRONI T3) /PLOT=PROFILE(สถานภาพ) /PRINT=DESCRIPTIVE ETASQ RSSCP HOMOGENEITY /CRITERIA=ALPHA(.05) /DESIGN= สถานภาพ.
Resources	Processor Time	0:00:01.045
	Elapsed Time	0:00:01.121

Between-Subjects Factors

		Value Label	N
สถานภาพ	1	ผู้บริหารสถานศึกษา	55
	2	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	325
	3	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	588

Descriptive Statistics

	สถานภาพ	Mean	Std. Deviation	N
correct	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.6182	.26112	55
	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.5908	.27962	325
	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	4.6128	.25084	588
	Total	4.6057	.26137	968
purpose	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.5327	.30188	55
	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.5529	.29486	325
	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	4.6267	.28972	588
	Total	4.5966	.29427	968
possible	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.3036	.28543	55
	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.3428	.33313	325
	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	4.3406	.35022	588
	Total	4.3393	.34098	968
proper	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.4782	.26083	55
	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.4302	.31508	325
	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	4.4633	.29880	588
	Total	4.4530	.30254	968
satisfaction_ICT	ผู้บริหารสถานศึกษา	4.5317	.31373	55
	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.5219	.33137	325
	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	4.4948	.35116	588
	Total	4.5060	.34255	968

**Box's Test of Equality of
Covariance Matrices^a**

Box's M	92.470
F	3.020
df1	30
df2	73608.363
Sig.	.000

Bartlett's Test of Sphericity^a

Likelihood Ratio	.000
Approx. Chi-Square	2496.557
df	14
Sig.	.000

Multivariate Tests^c

Effect		Value	F	Hypothesis df	Error df
Intercept	Pillai's Trace	.994	31629.843 ^a	5.000	961.000
	Wilks' Lambda	.006	31629.843 ^a	5.000	961.000
	Hotelling's Trace	164.567	31629.843 ^a	5.000	961.000
	Roy's Largest Root	164.567	31629.843 ^a	5.000	961.000
สถานภาพ	Pillai's Trace	.053	5.220	10.000	1924.000
	Wilks' Lambda	.947	5.253 ^a	10.000	1922.000
	Hotelling's Trace	.055	5.286	10.000	1920.000
	Roy's Largest Root	.048	9.193 ^b	5.000	962.000

Multivariate Tests^c

Effect		Sig.	Partial Eta Squared
Intercept	Pillai's Trace	.000	.994
	Wilks' Lambda	.000	.994
	Hotelling's Trace	.000	.994
	Roy's Largest Root	.000	.994
สถานะการ	Pillai's Trace	.000	.026
	Wilks' Lambda	.000	.027
	Hotelling's Trace	.000	.027
	Roy's Largest Root	.000	.046

Levene's Test of Equality of Error Variances^a

	F	df1	df2	Sig.
correct	4.011	2	965	.018
purpose	.464	2	965	.629
possible	1.907	2	965	.149
proper	1.749	2	965	.174
satisfaction_ICT	3.228	2	965	.040

Tests of Between-Subjects Effects

Source	Dependent Variable	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F
Corrected Model	correct	.110 ^a	2	.055	.807
	purpose	1.377 ^b	2	.689	8.068
	possible	.075 ^c	2	.037	.322
	proper	.266 ^d	2	.133	1.457
	satisfaction_ICT	.192 ^e	2	.096	.817
Intercept	correct	8320.748	1	8320.748	121754.496
	purpose	8189.604	1	8189.604	95954.505
	possible	7346.157	1	7346.157	63095.960
	proper	7787.640	1	7787.640	85161.610
	satisfaction_ICT	7995.024	1	7995.024	68110.159
สมการถดถอย	correct	.110	2	.055	.807
	purpose	1.377	2	.689	8.068
	possible	.075	2	.037	.322
	proper	.266	2	.133	1.457
	satisfaction_ICT	.192	2	.096	.817
Error	correct	65.943	965	.068	
	purpose	82.362	965	.085	
	possible	112.353	965	.116	
	proper	88.245	965	.091	
	satisfaction_ICT	113.275	965	.117	
Total	correct	20599.570	968		
	purpose	20536.270	968		
	possible	18339.040	968		
	proper	19283.150	968		
	satisfaction_ICT	19768.002	968		
Corrected Total	correct	66.059	967		
	purpose	83.739	967		
	possible	112.428	967		
	proper	88.511	967		
	satisfaction_ICT	113.467	967		

Tests of Between-Subjects Effects

Source	Dependent Variable	Sig.	Partial Eta Squared
Corrected Model	correct	.447	.002
	purpose	.000	.016
	possible	.725	.001
	proper	.233	.003
	satisfaction_ICT	.442	.002
Intercept	correct	.000	.992
	purpose	.000	.990
	possible	.000	.985
	proper	.000	.989
	satisfaction_ICT	.000	.986
สถานภาพ	correct	.447	.002
	purpose	.000	.016
	possible	.725	.001
	proper	.233	.003
	satisfaction_ICT	.442	.002

Residual SSCP Matrix

		correct	purpose	possible
Sum-of-Squares and Cross-Products	correct	65.948	35.946	24.010
	purpose	35.946	82.362	49.750
	possible	24.010	49.750	112.353
	proper	34.518	56.807	66.793
	satisfaction_ICT	25.172	62.794	80.589
Covariance	correct	.068	.037	.025
	purpose	.037	.085	.052
	possible	.025	.052	.116
	proper	.036	.059	.069
	satisfaction_ICT	.026	.065	.084
Correlation	correct	1.000	.488	.279
	purpose	.488	1.000	.517
	possible	.279	.517	1.000
	proper	.452	.666	.671
	satisfaction_ICT	.291	.650	.714

Residual SSCP Matrix

		proper	satisfaction_ ICT
Sum-of-Squares and Cross-Products	correct	34.518	25.172
	purpose	56.807	62.794
	possible	66.793	80.589
	proper	88.245	62.579
	satisfaction_ ICT	62.579	113.275
Covariance	correct	.036	.026
	purpose	.059	.065
	possible	.069	.084
	proper	.091	.065
	satisfaction_ ICT	.065	.117
Correlation	correct	.452	.291
	purpose	.666	.650
	possible	.671	.714
	proper	1.000	.626
	satisfaction_ ICT	.626	1.000

Based on Type III Sum of Squares

Post Hoc Tests

สถานภาพ

Multiple Comparisons

Dependent Variable	(I) สถานภาพ	(J) สถานภาพ				95% Confidence Interval		
			Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	Lower Bound	Upper Bound	
Correct	Bonferroni	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	.0274	.03812	1.000	-.0640	.1188
			ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	.0054	.03686	1.000	-.0830	.0938
		ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้บริหารสถานศึกษา	-.0274	.03812	1.000	-.1188	.0640
			ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	-.0220	.01807	.672	-.0653	.0213
		ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	ผู้บริหารสถานศึกษา	-.0054	.03686	1.000	-.0938	.0830
			ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	.0220	.01807	.672	-.0213	.0653
	Dunnett T3	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	.0274	.03847	.856	-.0664	.1213
			ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	.0054	.03670	.998	-.0845	.0953
		ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้บริหารสถานศึกษา	-.0274	.03847	.856	-.1213	.0664
			ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	-.0220	.01864	.558	-.0666	.0226
		ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	ผู้บริหารสถานศึกษา	-.0054	.03670	.998	-.0953	.0845
			ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	.0220	.01864	.558	-.0226	.0666
Purpose	Bonferroni	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	-.0202	.04260	1.000	-.1223	.0820
			ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	-.0940	.04119	.068	-.1928	.0048
		ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	ผู้บริหารสถานศึกษา	.0202	.04260	1.000	-.0820	.1223
			ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	-.0738*	.02019	.001	-.1222	-.0254
		ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	ผู้บริหารสถานศึกษา	.0940	.04119	.068	-.0048	.1928
			ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ	.0738*	.02019	.001	.0254	.1222

		ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี	ผู้บริหารสถานศึกษา							
		สารสนเทศ	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป							
		ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	ผู้บริหารสถานศึกษา							
		ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี	ผู้บริหารสถานศึกษา							
		สารสนเทศ	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป							
satisfaction_IC T	Bonferroni	ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี							
		สารสนเทศ	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป							
		ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี	ผู้บริหารสถานศึกษา							
		สารสนเทศ	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป							
		ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	ผู้บริหารสถานศึกษา							
		ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี	ผู้บริหารสถานศึกษา							
	Dunnett T3		ผู้บริหารสถานศึกษา	ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี						
			สารสนเทศ	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป						
			ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี	ผู้บริหารสถานศึกษา						
			สารสนเทศ	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป						
			ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	ผู้บริหารสถานศึกษา						
			ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี	ผู้บริหารสถานศึกษา						
		ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี	ผู้บริหารสถานศึกษา							
		สารสนเทศ	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป							
		ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป	ผู้บริหารสถานศึกษา							
		ครูที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยี	ผู้บริหารสถานศึกษา							
		สารสนเทศ	ครูและบุคลากรงานสอนวิชาทั่วไป							

Based on observed means.

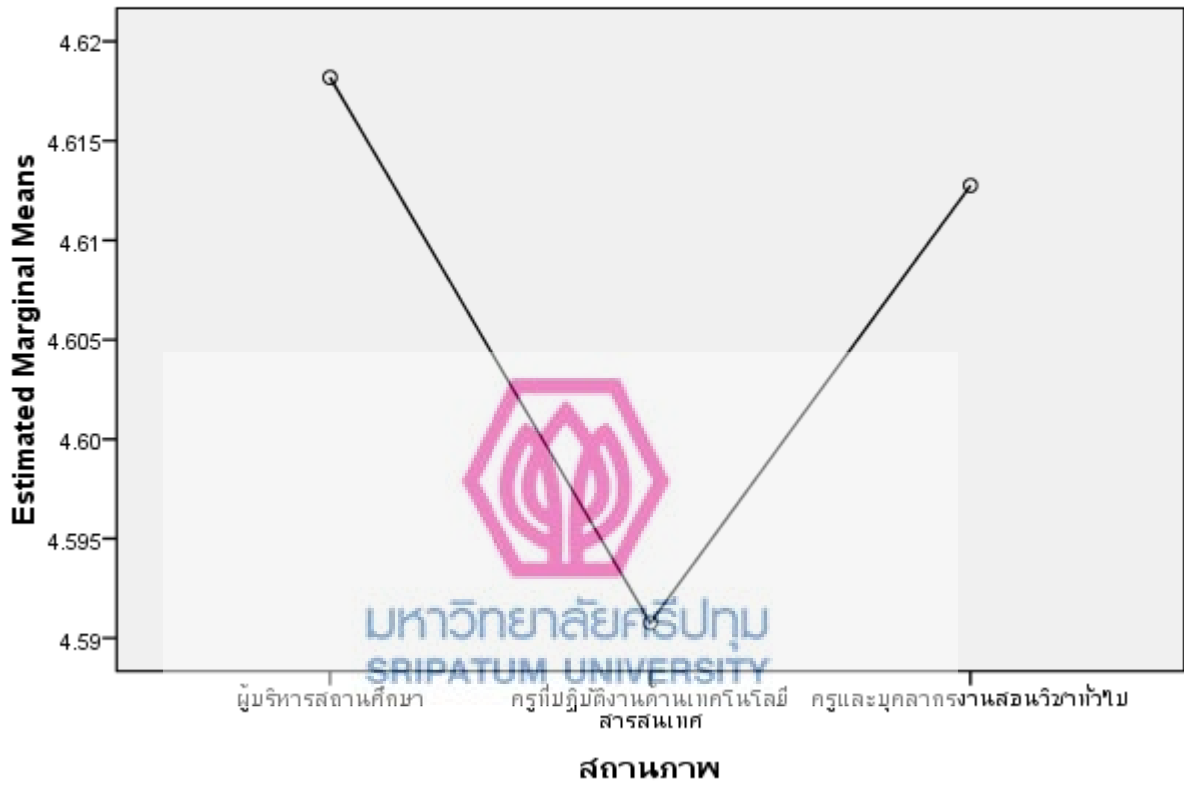
The error term is Mean Square(Error) = .117.

*. The mean difference is significant at the .05 level.

Profile Plots

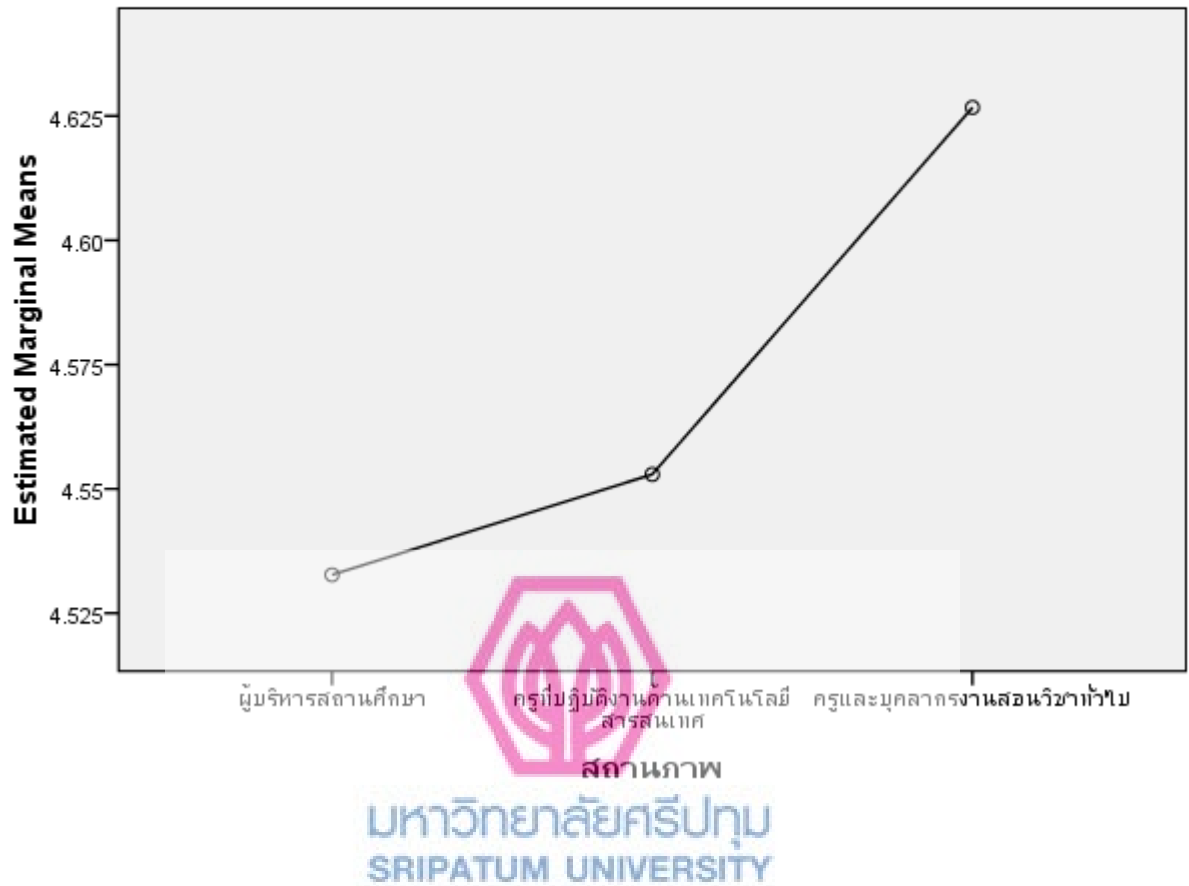
correct

Estimated Marginal Means of correct

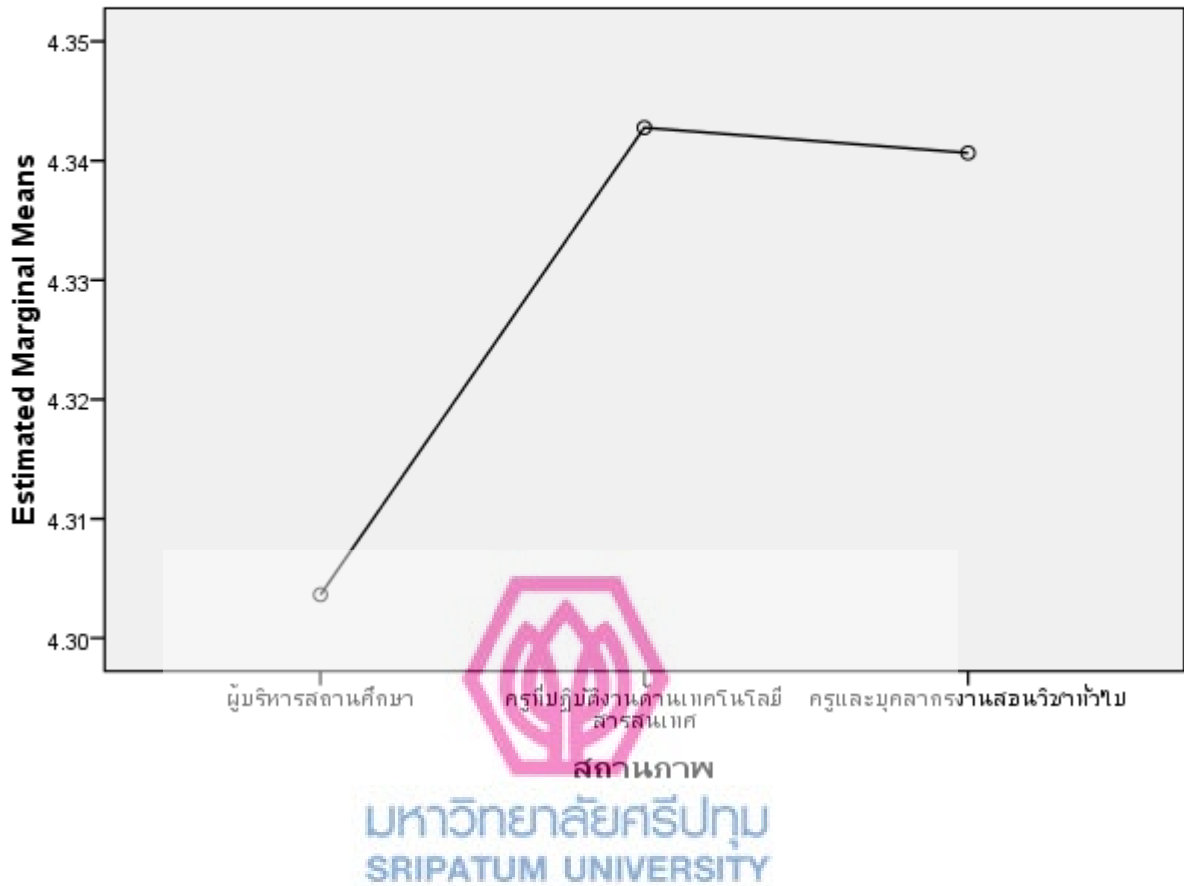
purpose

Estimated Marginal Means of purpose

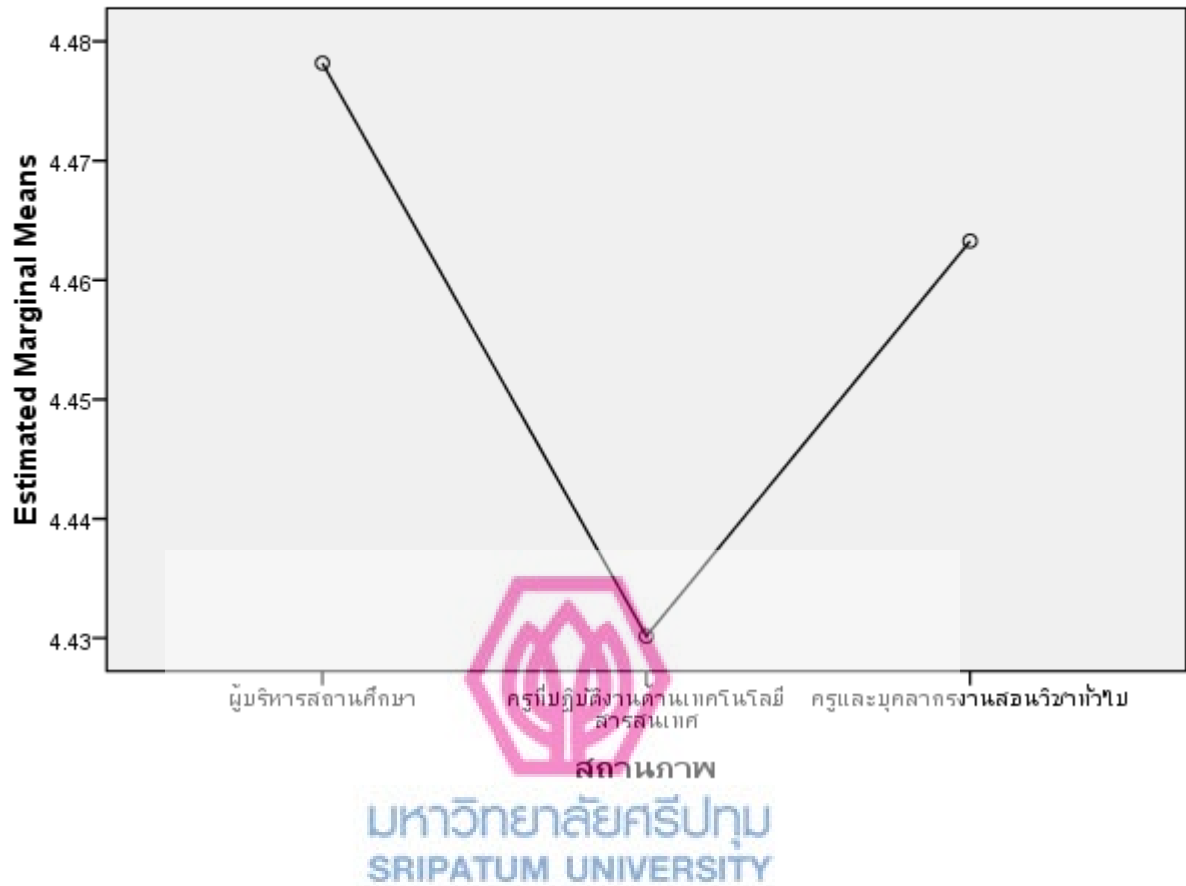
possible

Estimated Marginal Means of possible

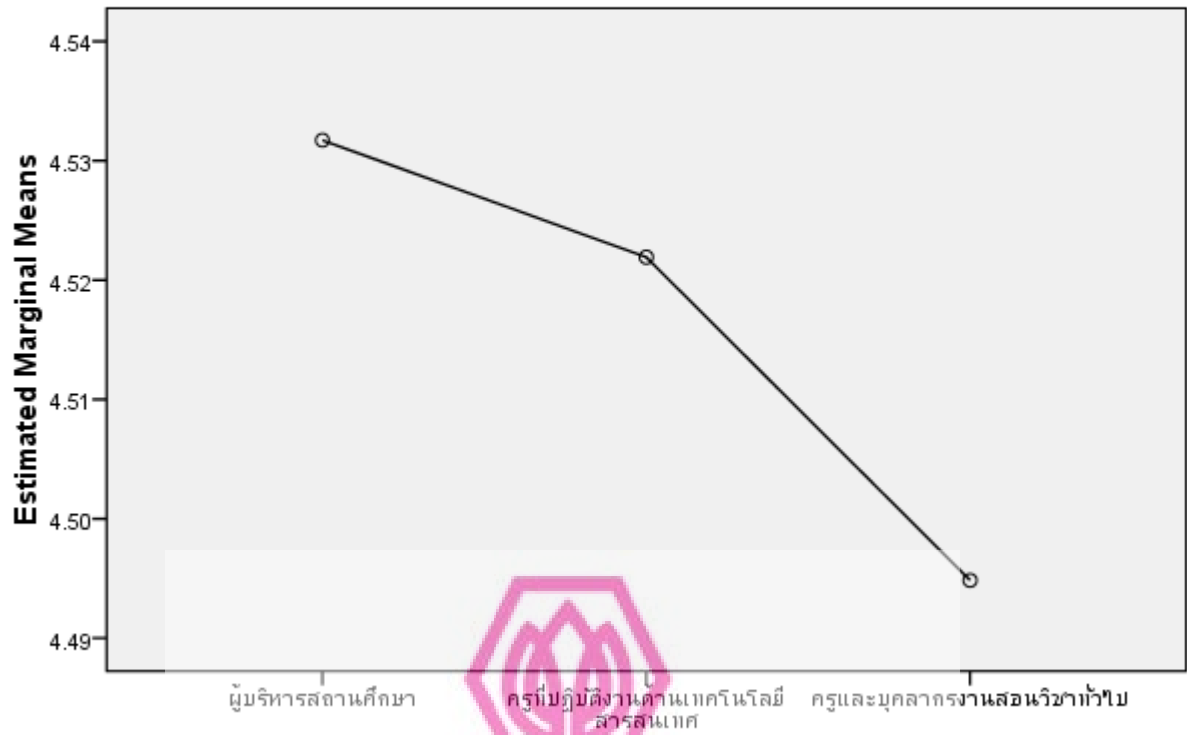

proper

Estimated Marginal Means of proper

satisfaction_ICT

Estimated Marginal Means of satisfaction_{ICT}

สถานภาพ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นายวิสิทธิ์ ใจเถิง
วัน เดือน ปี เกิด	18 มกราคม 2507
การศึกษา	- ปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกการมัธยมศึกษา (ฟิสิกส์) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2529 - ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2544 - ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2557
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการ โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2
ที่อยู่ปัจจุบัน	479/2 หมู่ 6 แขวงคลองถนน เขตสายไหม กรุงเทพมหานคร 10220

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
SRIPATUM UNIVERSITY